

MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ A.B.D.

İLKÖĞRETİM 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI
ANLATIM BECERİLERİNİN ÖLÇÜLMESİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Vedat Martin İNCE

Danışman
Yard. Doç. Dr. Nilgün Açık Önkay

EYLÜL 2006
MUĞLA

MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EĞİTİMİ A.B.D.

İLKÖĞRETİM 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI
ANLATIM BECERİLERİNİN ÖLÇÜLMESİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ

HAZIRLAYAN : VEDAT MARTİN İNCE

Sosyal Bilimler Enstitüsünde

“Yüksek Lisans”

Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih :

Tezin Sözlü savunma Tarihi :

Tezin Danışmanı : Yard. Doç. Dr. Nilgün AÇIK ÖNKAŞ

Jüri Üyesi : Doç.Dr. Mustafa Volkan COŞKUN

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Hasan ÜNDER

Enstitü Müdürü :

EYLÜL 2006

MUĞLA

TUTANAK

Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün ... /.../... tarih ve .../... sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği'nin ... maddesine göre, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Vedat Martin İNCE'nin "İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi" adlı tezini incelemiş ve aday.../.../... tarihinde saat 'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmasına dayanan savunmasından sonra ... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan Anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek, tezinolduğuna ile karar verildi.

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Nilgün Açık Önkaş

Üye

Doç. Dr. Hasan Ünder

Üye

Doç. Dr. M. Volkan Coşkun

YEMİN

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi.” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2006

Vedat Martin İNCE

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DÖKÜMANTASYON MERKEZİ TEZ VERİ GİRİŞ FORMU		
YAZARIN	MERKEZİMİZCE DOLDURULACAKTIR	
Soyadı : İNCE Adı : Vedat Martin	Kayıt No :	
TEZİN ADI Türkçe : İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım becerilerinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi		
TEZİN TÜRÜ : Yüksek Lisans	Doktora	Sanatta Yeterlik
●	○	○
TEZİN KABUL EDİLDİĞİ Üniversite : Muğla Üniversitesi Fakülte : Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitim ABD Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü Diğer Kuruluşlar : Tarih :		
TEZ YAYINLANMIŞSA Yayınlanmadı		
TEZ YÖNETİCİSİNİN Soyadı, Adı : Nilgün AÇIK ÖNKAŞ Ünvanı : Yard. Doç. Dr.		

TEZİN YAZILDIĞI DİL : Türkçe

TEZİN SAYFA SAYISI : 184

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

1. İlköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin noktalama ve imlâ hatalarıyla, yazılı anlatım bozukluklarının tespiti.

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELEER :

1. Türkçe eğitimi
2. Noktalama
3. İmlâ
4. Yazılı anlatım

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMELEER

1. Turkish teaching
2. Punctuation
3. Orthography
4. Writing ability

1. Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum
2. Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir
3. Kaynak gösterilmek şartıyla tezimin tamamının fotokopisi alınabilir

Yazarın İmzası :

Tarih :/....../2006

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Vedat Martin İNCE
Doğum Yeri : Bayreuth (Almanya)
Doğum Yılı : 1973
Medeni Hali : Evli

EĞİTİM VE AKADEMİK BİLGİLER

Lise 1988 – 1991 : Buca Lisesi / İzmir
Lisans 1991 – 1995 : Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Almanca Öğretmenliği / Eskişehir
Yabancı Dil : Almanca, İngilizce

MESLEKİ BİLGİLER

1996 - 1997 : Reform Giyim San. Tic. Ltd. Şti. / İzmir
1998 - 1999 : İstanbul Havayolları / İzmir
2001 – Hâlen : Muğla Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu / Muğla

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın merkezinde, ilköğretim seviyesindeki öğrencilerin yazılı anlatım becerisi, imlâ kurallarını uygulama ve noktalama kurallarını uygulama yer almaktadır. Öğrencide, yazma becerisiyle eşzamanlı olarak kazandırılmaya çalışılan imlâ ve noktalama bilgisinin ne derecede davranışa dönüştüğü tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmamız, sayısal verilere ve bu verilerin grafiklerine dayanması sebebiyle istatistikî bir çalışma olmuştur. Yazılı anlatım çalışmalarında yapılan hataların istatistikî verilere dayanılarak hazırlanan sadece bir çalışmaya rastlanmış olmasının yanında, kaynak eser olarak faydalanılan pek çok araştırmaya ulaşılmıştır.

Bu tezin hazırlanması sırasında maddi ve manevi desteğini benden esirgemeyen danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Nilgün Açık Önkaş'a, bilgi birikimi ve tecrübesiyle bana yol gösteren Türkçe Eğitimi Bölüm Başkanı Doç. Dr. M. Volkan Coşkun'a teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca beni destekleyen ve cesaretlendiren Muğla Üniversitesi Milas Sıtkı Koçman Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Abdurrahim Şahbaz'a ve hiçbir konuda yardımını esirgemeyen Teknik Programlar Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nermin Şahbaz'a teşekkür ederim.

Verilerin toplanması başta olmak üzere her konuda bana yardımcı olan Türkçe Eğitimi Bölüm'ü Araş. Gör. Mustafa Sargın'a ve Türkçe Eğitimi Bölüm'ü yüksek lisans öğrencisi F. Zehra Arzu'ya teşekkür ederim.

Bilimsel açıdan gördüğüm yardımlarından dolayı Muğla Üniversitesi Milas Sıtkı Koçman Meslek Yüksekokulu'nda göreve yapmakta olan Yrd. Doç. Dr. Abuzer Kızıllı'a, Öğr. Gör. Bedri Sevinç'e, Öğr. Gör. Mehmet Günlük'e, Öğr. Gör. Volkan Uzun'a, Okt. Halit Karlar'a, Okt. Bilgi Taşkiran'a ve Okt. Mustafa Karataş'a teşekkür ederim.

Beni sadece sabrıyla değil aynı zamanda bilimsel açıdan da destekleyen sevgili eşim Serpil İnce'ye, çocuklarım Bora ve Büşra'ya çok teşekkür ederim.

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Muğla il merkezindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin noktalama, imlâ ve yazılı anlatım becerileri bakımından incelenip, bulunan tespitler ışığında ilgililere öneriler sunmaktır. Çalışmanın evrenini, Muğla merkezdeki Sabri Acarsoy İ.Ö.O., Cumhuriyet İ.Ö.O., Emir Beyazıt İ.Ö.O., Türdü 100. Yıl İ.Ö.O., Şehbal Baydur İ.Ö.O., Atatürk İ.Ö.O. ve Kocamustafendi İ.Ö.O. öğrencilerinden en başarılı olanlar oluşturmaktadır.

Tarama yöntemi kullanılan bu çalışmada, öğrencilerin kompozisyonları önceden belirlenmiş 33 ölçüt göre incelenmiştir. Veriler, önce sınıflar bazında ele alınıp pasta grafiklere aktarılmıştır. Daha sonra da, ölçütler bazında ele alınıp çizgi grafikte gösterilmiştir. Böylece, araştırılan bir kriterin 3 – 8. sınıflardaki değişimini görmek mümkün olmuştur. Ortaya çıkan doğrular, logaritmik grafikte, kompozisyonlarda kullanılan kelime sayıları ile ilişkilendirilmeye çalışılmıştır.

Eski ve yeni müfredat programında yer alan kazanımlar, çalışma içerisinde yer almaktadır. Çalışmaya katılan öğrenciler, 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kazanımlar çerçevesinde eğitim - öğretim gören son öğrencilerdir. Bu bakımdan çalışmamız, önceki müfredat programının değerlendirilmesi sırasında yardımcı olabilir.

Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel metot olarak, aritmetik ortalama, yüzde ve korelasyon kullanılmıştır. Veriler, özelden genele doğru dizilmiştir.

Bu araştırmanın sonuçları şunu göstermiştir:

1. Sınıf seviyesi arttıkça kompozisyonlarda kullanılan kelime sayıları artmaktadır.
2. Sınıf seviyesi arttıkça noktalama hata ortalamaları artmaktadır.
3. Sınıf seviyesi arttıkça imlâ hata ortalamaları artmaktadır.
4. Sınıf seviyesi arttıkça yazılı anlatım bozuklukları azalmaktadır.

ABSTRACT

The main goal in this study is to examine the abilities from students in writing, punctuation and orthography in the primary schools, level 3, 4, 5, 6, 7 and 8 classes in Muğla. The environment of this study is bounded with Sabri Acarsoy, Cumhuriyet, Emir Beyazıt, Tüdü 100. Yıl, Şehbal Baydur, Atatürk and Kocamustafendi primary schools in Muğla.

33 designate criterion was with the hatching method analysis. First, we transferred the data to percentile graphs. After that, we make from the same data line graphs. With the line graphs it's possible to see the changing between the class levels. To establish relations between the count of words and the writing abilities we compose logarithmic graphs.

The new and old syllabus are in this study. The attendee students are receive a training with the old syllabus. In this regard, will this study help to evaluate the old syllabus.

At the time of data analysis we use arithmetic average, percent and correlation.

The results of this research revealed that:

- 1) With the advancing of class level, advancing the count of words in the essays too.
- 2) With the advancing of class level, advancing the punctuation error rate too.
- 3) With the advancing of class level, advancing the orthography error rate too.
- 4) With the advancing of class level, decline the error rate of writing abilities impurity.

İÇİNDEKİLER	
BÖLÜM I	
1. GİRİŞ	1
1.1. Yazının Tanımı ve Oluşumu.....	1
1.2. Problem.....	2
1.3. Alt Problemler.....	2
1.4. Amaçlar.....	3
1.5. Varsayımlar.....	3
1.6. Sınırlılıklar.....	3
1.7. İlgili Araştırmalar.....	4
1.8. Tanımlar.....	5
1.8.1. Noktalama Hatası.....	5
1.8.2. İmlâ Hatası.....	7
1.8.3. Yazılı Anlatım Hatası.....	8
BÖLÜM II	
2. YÖNTEM	9
2.1. Araştırma Modeli.....	9
2.2. Verilerin Toplanması.....	9
2.3. Verilerin Çözümlemesi.....	9

2.3.1. Hata Oranı.....	10
2.3.2. Dilimin Hata Oranı.....	10
2.3.3. Tavan – Taban Oranları.....	10
2.3.4. Genel Grafikler.....	10
2.3.5. Karşılaştırmalı Grafikler.....	10
2.3.6. Korelasyon Grafikleri.....	11
BÖLÜM III	
3.1. Bulgular ve Yorumlar.....	12
3.1.1. Üçüncü Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular.....	12
3.1.1.1. Nokta.....	12
3.1.1.2. Virgül.....	13
3.1.1.3. Noktalı Virgül.....	14
3.1.1.4. İki Nokta.....	14
3.1.1.5. Üç Nokta.....	14
3.1.1.6. Soru İşareti.....	15
3.1.1.7. Ünlem İşareti.....	15
3.1.1.8. Uzun Çizgi.....	15
3.1.1.9. Kısa Çizgi.....	16
3.1.1.10. Kesme İşareti.....	17
3.1.1.11. Tırnak İşareti.....	17
3.1.1.12. Parantez.....	17
3.1.1.13. Üçüncü Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu.....	17
3.1.2. Üçüncü Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular.....	18

3.1.2.1. Büyük – Küçük Harf.....	18
3.1.2.2. –ki Aitlik Eki.....	19
3.1.2.3. “mi” Soru Eki.....	19
3.1.2.4. “da” Bağlacı.....	19
3.1.2.5. “ile” Kelimesi.....	20
3.1.2.6. “ki” Bağlacı.....	20
3.1.2.7. Birleşik Kelime.....	21
3.1.2.8. Kelimede Eksik Harf.....	22
3.1.2.9. Kelimede Fazla Harf.....	22
3.1.2.10. Yapım Eki Hatası.....	23
3.1.2.11. Çekim Eki Hatası.....	23
3.1.2.12. Kelimede Yanlış Harf.....	24
3.1.2.13. Üçüncü Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu.....	25
3.1.3. Üçüncü Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular.....	25
3.1.3.1. Cümlede Zincirleme.....	26
3.1.3.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı.....	26
3.1.3.3. Dilbilgisinde Aykırı Kullanımı.....	27
3.1.3.4. Hâl Hataları.....	27
3.1.3.5. Anlamda Aykırılık.....	28
3.1.3.6. Cümlede Eksik Kelime.....	28
3.1.3.7. Cümlede Fazla Kelime.....	29
3.1.3.8. Cümlede Sıralama Yanlışlığı.....	29
3.1.3.9. Cümlede Uyumsuzluk.....	30
3.1.3.10. Üçüncü Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu.....	31

3.1.3.11. Üçüncü Sınıfların Genel Değerlendirmesi.....	31
3.1.4. Dördüncü Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular.....	35
3.1.4.1. Nokta.....	35
3.1.4.2. Virgül.....	36
3.1.4.3. Noktalı Virgül.....	37
3.1.4.4. İki Nokta.....	37
3.1.4.5. Üç Nokta.....	37
3.1.4.6. Soru İşareti.....	38
3.1.4.7. Ünlem İşareti.....	39
3.1.4.8. Uzun Çizgi.....	39
3.1.4.9. Kısa Çizgi.....	39
3.1.4.10. Kesme İşareti.....	40
3.1.4.11. Tırnak İşareti.....	40
3.1.4.12. Parantez.....	41
3.1.4.13. Dördüncü Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu.....	41
3.1.5. Dördüncü Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular.....	41
3.1.5.1. Büyük – Küçük Harf.....	42
3.1.5.2. –ki Aitlik Eki.....	42
3.1.5.3. “mi” Soru Eki.....	43
3.1.5.4. “da” Bağlacı.....	43
3.1.5.5. “ile” Kelimesi.....	44
3.1.5.6. “ki” Bağlacı.....	44
3.1.5.7. Birleşik Kelime.....	45
3.1.5.8. Kelimede Eksik Harf.....	45

3.1.5.9. Kelimedede Fazla Harf.....	46
3.1.5.10. Yapım Eki Hatası.....	47
3.1.5.11. Çekim Eki Hatası.....	47
3.1.5.12. Kelimedede Yanlış Harf.....	48
3.1.5.13. Dördüncü Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu.....	48
3.1.6. Dördüncü Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular.....	49
3.1.6.1. Cümlede Zincirleme.....	49
3.1.6.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı.....	50
3.1.6.3. Dilbilgisinde Aykırı Kullanımı.....	51
3.1.6.4. Hâl Hataları.....	51
3.1.6.5. Anlamda Aykırılık.....	51
3.1.6.6. Cümlede Eksik Kelime.....	52
3.1.6.7. Cümlede Fazla Kelime.....	52
3.1.6.8. Cümlede Sıralama Yanlışlığı.....	53
3.1.6.9. Cümlede Uyumsuzluk.....	54
3.1.6.10. Dördüncü Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu.....	55
3.1.6.11. Dördüncü Sınıfların Genel Değerlendirmesi.....	55
3.1.7. Beşinci Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular.....	59
3.1.7.1. Nokta.....	59
3.1.7.2. Virgül.....	60
3.1.7.3. Noktalı Virgül.....	61
3.1.7.4. İki Nokta.....	61
3.1.7.5. Üç Nokta.....	61
3.1.7.6. Soru İşareti.....	62

3.1.7.7. Ünlem İşareti.....	63
3.1.7.8. Uzun Çizgi.....	63
3.1.7.9. Kısa Çizgi.....	63
3.1.7.10. Kesme İşareti.....	63
3.1.7.11. Tırnak İşareti.....	63
3.1.7.12. Parantez.....	64
3.1.7.13. Beşinci Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu.....	64
3.1.8. Beşinci Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular.....	64
3.1.8.1. Büyük – Küçük Harf.....	65
3.1.8.2. –ki Aitlik Eki.....	66
3.1.8.3. “mi” Soru Eki.....	66
3.1.8.4. “da” Bağlacı.....	66
3.1.8.5. “ile” Kelimesi.....	66
3.1.8.6. “ki” Bağlacı.....	67
3.1.8.7. Birleşik Kelime.....	67
3.1.8.8. Kelimedede Eksik Harf.....	68
3.1.8.9. Kelimedede Fazla Harf.....	69
3.1.8.10. Yapım Eki Hatası.....	69
3.1.8.11. Çekim Eki Hatası.....	69
3.1.8.12. Kelimedede Yanlış Harf.....	70
3.1.8.13. Beşinci Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu.....	71
3.1.9. Beşinci Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular.....	71
3.1.9.1. Cümlede Zincirleme.....	72
3.1.9.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı.....	72

3.1.9.3. Dilbilgisinde Aykırı Kullanımı.....	73
3.1.9.4. Hâl Hataları.....	73
3.1.9.5. Anlamda Aykırılık.....	73
3.1.9.6. Cümlede Eksik Kelime.....	73
3.1.9.7. Cümlede Fazla Kelime.....	74
3.1.9.8. Cümlede Sıralama Yanlışlığı.....	75
3.1.9.9. Cümlede Uyumsuzluk.....	75
3.1.9.10. Beşinci Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu.....	76
3.1.9.11. Beşinci Sınıfların Genel Değerlendirmesi.....	77
3.1.10. Altıncı Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular.....	80
3.1.10.1. Nokta.....	80
3.1.10.2. Virgül.....	81
3.1.10.3. Noktalı Virgül.....	81
3.1.10.4. İki Nokta.....	81
3.1.10.5. Üç Nokta.....	82
3.1.10.6. Soru İşareti.....	82
3.1.10.7. Ünlem İşareti.....	82
3.1.10.8. Uzun Çizgi.....	83
3.1.10.9. Kısa Çizgi.....	83
3.1.10.10. Kesme İşareti.....	84
3.1.10.11. Tırnak İşareti.....	84
3.1.10.12. Parantez.....	84
3.1.10.13. Altıncı Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu.....	85
3.1.11. Altıncı Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular.....	85

3.1.11.1. Büyük – Küçük Harf.....	86
3.1.11.2. –ki Aitlik Eki.....	86
3.1.11.3. “mi” Soru Eki.....	87
3.1.11.4. “da” Bağlacı.....	87
3.1.11.5. “ile” Kelimesi.....	88
3.1.11.6. “ki” Bağlacı.....	88
3.1.11.7. Birleşik Kelime.....	89
3.1.11.8. Kelimede Eksik Harf.....	89
3.1.11.9. Kelimede Fazla Harf.....	90
3.1.11.10. Yapım Eki Hatası.....	91
3.1.11.11. Çekim Eki Hatası.....	91
3.1.11.12. Kelimede Yanlış Harf.....	92
3.1.11.13. Altıncı Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu.....	93
3.1.12. Altıncı Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular.....	94
3.1.12.1. Cümlede Zincirleme.....	94
3.1.12.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı.....	95
3.1.12.3. Dilbilgisinde Aykırı Kullanımı.....	96
3.1.12.4. Hâl Hataları.....	96
3.1.12.5. Anlamda Aykırılık.....	96
3.1.12.6. Cümlede Eksik Kelime.....	97
3.1.12.7. Cümlede Fazla Kelime.....	98
3.1.12.8. Cümlede Sıralama Yanlışlığı.....	98
3.1.12.9. Cümlede Uyumsuzluk.....	99
3.1.12.10. Altıncı Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu.....	100

3.1.12.11. Altıncı Sınıfların Genel Değerlendirmesi.....	101
3.1.13. Yedinci Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular.....	104
3.1.13.1. Nokta.....	104
3.1.13.2. Virgül.....	105
3.1.13.3. Noktalı Virgül.....	106
3.1.13.4. İki Nokta.....	106
3.1.13.5. Üç Nokta.....	107
3.1.13.6. Soru İşareti.....	108
3.1.13.7. Ünlem İşareti.....	108
3.1.13.8. Uzun Çizgi.....	108
3.1.13.9. Kısa Çizgi.....	108
3.1.13.10. Kesme İşareti.....	109
3.1.13.11. Tırnak İşareti.....	109
3.1.13.12. Parantez.....	110
3.1.13.13. Yedinci Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu.....	110
3.1.14. Yedinci Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular.....	111
3.1.14.1. Büyük – Küçük Harf.....	111
3.1.14.2. –ki Aitlik Eki.....	112
3.1.14.3. “mi” Soru Eki.....	112
3.1.14.4. “da” Bağlacı.....	112
3.1.14.5. “ile” Kelimesi.....	113
3.1.14.6. “ki” Bağlacı.....	113
3.1.14.7. Birleşik Kelime.....	114
3.1.14.8. Kelimedeki Eksik Harf.....	114

3.1.14.9. Kelimede Fazla Harf.....	115
3.1.14.10. Yapım Eki Hatası.....	116
3.1.14.11. Çekim Eki Hatası.....	116
3.1.14.12. Kelimede Yanlış Harf.....	117
3.1.14.13. Yedinci Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu.....	118

3.1.15. Yedinci Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular..... 118

3.1.15.1. Cümlede Zincirleme.....	119
3.1.15.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı.....	120
3.1.15.3. Dilbilgisinde Aykırı Kullanımı.....	120
3.1.15.4. Hâl Hataları.....	120
3.1.15.5. Anlamda Aykırılık.....	120
3.1.15.6. Cümlede Eksik Kelime.....	120
3.1.15.7. Cümlede Fazla Kelime	121
3.1.15.8. Cümlede Sıralama Yanlışlığı.....	122
3.1.15.9. Cümlede Uyumsuzluk.....	122
3.1.15.10. Yedinci Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu.....	123
3.1.15.11. Yedinci Sınıfların Genel Değerlendirmesi.....	124

3.1.16. Sekizinci Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular..... 127

3.1.16.1. Nokta.....	127
3.1.16.2. Virgül.....	128
3.1.16.3. Noktalı Virgül.....	129
3.1.16.4. İki Nokta.....	129
3.1.16.5. Üç Nokta.....	129
3.1.16.6. Soru İşareti.....	130

3.1.16.7. Ünlem İşareti.....	130
3.1.16.8. Uzun Çizgi.....	130
3.1.16.9. Kısa Çizgi.....	130
3.1.16.10. Kesme İşareti.....	131
3.1.16.11. Tırnak İşareti.....	131
3.1.16.12. Parantez.....	132
3.1.16.13. Sekizinci Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu.....	132
3.1.17. Sekizinci Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular.....	133
3.1.17.1. Büyük – Küçük Harf.....	133
3.1.17.2. –ki Aitlik Eki.....	134
3.1.17.3. “mi” Soru Eki.....	134
3.1.17.4. “da” Bağlacı.....	135
3.1.17.5. “ile” Kelimesi.....	136
3.1.17.6. “ki” Bağlacı.....	136
3.1.17.8. Birleşik Kelime.....	137
3.1.17.8. Kelimedeki Eksik Harf.....	137
3.1.17.9. Kelimedeki Fazla Harf.....	138
3.1.17.10. Yapım Eki Hatası.....	139
3.1.17.11. Çekim Eki Hatası.....	139
3.1.17.12. Kelimedeki Yanlış Harf.....	140
3.1.17.13. Sekizinci Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu.....	141
3.1.18. Sekizinci Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular.....	141
3.1.18.1. Cümlede Zincirleme.....	142
3.1.18.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı.....	142

3.1.18.3. Dilbilgisinde Aykırı Kullanımı.....	143
3.1.18.4. Hâl Hataları.....	143
3.1.18.5. Anlamda Aykırılık.....	143
3.1.18.6. Cümlede Eksik Kelime.....	144
3.1.18.7. Cümlede Fazla Kelime.....	144
3.1.18.8. Cümlede Sıralama Yanlışlığı.....	145
3.1.18.9. Cümlede Uyumsuzluk.....	145
3.1.18.10. Sekizinci Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu.....	146
3.1.18.11. Sekizinci Sınıfların Genel Değerlendirmesi.....	147
BÖLÜM IV	
4. Karşılaştırmalar ve Korelasyonlar.....	150
4.1. Karşılaştırmalar.....	150
4.1.1. Kompozisyonların Kelime Ortalamaları.....	150
4.1.2. Toplam Hata Ortalamaları.....	151
4.1.3. Noktanın Hata Ortalamaları.....	151
4.1.4. Virgülün Hata Ortalamaları.....	152
4.1.5. Noktalı Virgülün Hata Ortalamaları.....	152
4.1.6. İki Noktanın Hata Ortalamaları.....	152
4.1.7. Üç Noktanın Hata Ortalamaları.....	153
4.1.8. Soru İşareti Hata Ortalamaları.....	153
4.1.9. Ünlem İşareti Hata Ortalamaları.....	153
4.1.10. Uzun Çizgi İşareti Hata Ortalamaları.....	154
4.1.11. Kısa Çizgi İşareti Hata Ortalamaları.....	154

4.1.12. Kesme İşareti Hata Ortalamaları.....	154
4.1.13. Tırnak İşareti Hata Ortalamaları.....	155
4.1.14. Parantez İşareti Hata Ortalamaları.....	155
4.1.15. Büyük – Küçük Harf Hata Ortalamaları.....	155
4.1.16. -ki Aitlik Eki Hata Ortalamaları.....	156
4.1.17. “mi” Soru Eki Hata Ortalamaları.....	156
4.1.18. “da” Bağlacı Hata Ortalamaları.....	156
4.1.19. “ile” Kelimesi Hata Ortalamaları.....	157
4.1.20. “ki” Bağlacı Hata Ortalamaları.....	157
4.1.21. Birleşik Kelime Hata Ortalamaları.....	157
4.1.22. Kelimede Eksik Harf Hata Ortalamaları.....	158
4.1.23. Kelimede Fazla Harf Hata Ortalamaları.....	158
4.1.24. Yapım Eki Hata Ortalamaları.....	159
4.1.25. Çekim Eki Hata Ortalamaları.....	159
4.1.26. Kelimede Yanlış Harf Hata Ortalamaları.....	159
4.1.27. Cümlede Zincirleme Hata Ortalamaları.....	160
4.1.28. Cümlede Aykırı Kelime Hata Ortalamaları.....	160
4.1.29. Cümlede Aykırı Gramer Hata Ortalamaları.....	161
4.1.30. Cümlede Hâl Hataları Ortalamaları.....	161
4.1.31. Anlamda Aykırılık Hata Ortalamaları.....	161
4.1.32. Cümlede Eksik Kelime Hata Ortalamaları.....	162
4.1.33. Cümlede Fazla Kelime Hata Ortalamaları.....	162
4.1.34. Cümlede Sıra Yanlışlığı Hata Ortalamaları.....	162
4.1.35. Cümlede Aykırı Kelime Hata Ortalamaları.....	163

4.2. Korelasyonlar.....	163
4.2.1. Nokta İşareti Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	163
4.2.2. Virgül İşareti Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	164
4.2.3. Kısa Çizgi İşareti Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	164
4.2.4. “da” Bağlacı Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	165
4.2.5. “ki” Bağlacı Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	165
4.2.6. Birleşik Kelime Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	166
4.2.7. Kelimede Eksik Harf Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	166
4.2.8. Çekim Eki Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	167
4.2.9. Kelimede Yanlış Harf Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	167
4.2.10. Kelimede Yanlış Harf Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	168
4.2.11. Hâl Hata Ortalamalarının Korelasyonu.....	168
4.2.12. Cümlede Eksik Kelime Ortalamalarının Korelasyonu.....	169
4.2.13. Cümlede Fazla Kelime Ortalamalarının Korelasyonu.....	169
4.2.14. Cümlede Sıra Yanlışlığı Ortalamalarının Korelasyonu.....	170
BÖLÜM V	
5. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	171
5.1. Sonuçlar.....	171
5.2. Öneriler.....	173
KAYNAKLAR	175
EKLER	178
TABLolar LİSTESİ	
1. Tablo: 3. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.	33

2. Tablo: 3. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Tavan – Taban Oranları.	34
3. Tablo: 4. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.	57
4. Tablo: 4. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Tavan – Taban Oranları.	58
5. Tablo: 5. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.	78
6. Tablo: 5. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Tavan – Taban Oranları.	79
7. Tablo: 6. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.	102
8. Tablo: 6. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Tavan – Taban Oranları.	103
9. Tablo: 7. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.	125
10.Tablo:7. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Tavan – Taban Oranları.	126
11. Tablo: 8. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.	149
12.Tablo: 8. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Tavan – Taban Oranları.	150
13. Tablo: Hata Tespit Edilen Birleşik Kelimeler	171

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Yazının Tanımı ve Oluşumu

Duygu, düşünce veya bilgilerimizi değişik araçlar ve malzemeler kullanmak suretiyle kalıcı yapmaya yazmak, ortaya çıkan anlamlı ifadeye yazı diyoruz.

İnsanoğlu, hafızasının sınırlı olması sebebiyle, yani fizyolojik sınırlılıklar sebebiyle, bir kayıt yöntemine ihtiyaç duymuştur. Arkeolog Denise Schmandt-Besserat'ın yazının icadına ait teorisi şöyledir: "Afrika'daki iklim değişikliği (M.Ö. 15.000-7.000) insanları Nil havzasına doğru göçe zorlamıştır. Nüfusun artmasıyla birlikte toplumsal teşkilatlar kurulmaya başlanmıştır. Bu toplumsal teşkilatlar içerisinde yöneticiler de yerlerini almış, geçimlerini de yönetilenlerden temin etmeye başlamışlardır. Korunma ve idari işler için ödenen vergilerin, kesinliği tartışılmaz bir biçimde kayıt altına alınması zorunluluğu önce toprak testiler içine "sayı taşları"nın konması, bu da yetmeyince testilerin üzerine işaretlerin konması yolu ile sağlanmıştır."¹⁷

Besserat'ın teorisini destekleyen buluntulardan ilki, Sümer yazısının en ilkel örnekleridir. Bu buluntularda üretilen tarımsal ya da hayvansal ürünlerin kayıtlarının tutulduğu görülmektedir.¹⁸ Teoriyi destekleyen diğer buluntulara ise bugünkü Peru'da rastlanmıştır. İ.Ö. 3000 yılına ait olan düğüm yazısında, yani "Quipu"larda, üretilen ya da satılan ürünlerin kayıtlarının tutulduğu anlaşılmıştır.

İ.Ö. 3000 yılından sonra Sümer yazısı, eşya ve insan isimlerini içeren 1,200 resim benzeri (logografik) işaretten oluşan bir iletişim aracı haline gelmiştir. Zamanla yazının logografik nitelikleri, çizgisel özellikler (cuneiform) kazanarak alfabe benzeri şekillere dönüşmüş ve fonolojik unsurlar içermeye başlamıştır. Heceleme sisteminin geliştirilmesi ve kelimelere takılar eklenmesi, konuşma dili ile yazıyı giderek birbirine yaklaştırmış ve bütünsel bir iletişim aracı meydana gelmiştir.

¹⁷ Mrotzek, Michael – Becker, Schreibeentwicklung und Textproduktion, Verlag für Gesprächsforschung, 2004.

¹⁸ İlyasoğlu, Eyüp, Yazının İcadı, İnsanlık Tarihinin Başlangıcı, Akdenizin Uyanışı.", www.netyorum.com/sayi/41/20001005-02.htm, 2006.

Bir düşünceyi ya da bir nesneyi karşılayan yazı türlerinden, ses – harf ilişkisine sahip yazıya geçiş, Sami ırkının kullandığı alfabe ile gerçekleşmiştir. Tüccar Fenikelilerin, Sami yazısını Yunanistan yarımadasına taşımasının ardından yazı gelişmiş ve bugün, dünyanın pek çok ülkesinin kullandığı hale gelmiştir.¹⁹

Antik Yunan kaynaklı “Verba volant, scripta manent” yani “Söz uçar, yazı kalır” atasözü, söz ile yazı arasındaki farkı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Yazı, söz ya da bir başka deyişle düşünce olmadan var olamadığı gibi, söz de ancak yazı vasıtasıyla kalıcı hale gelebilir.

1.2. Problem

Muğla il merkezindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin noktalama ve imlâ²⁰ hatalarıyla, yazılı anlatım bozukluklarının tespiti.

1.3. Alt Problemler

a) Muğla il merkezindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin nokta, virgül, noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, soru işareti, ünlem işareti, uzun çizgi, kısa çizgi, kesme işareti, tırnak işareti ve parantez işareti kullanma becerisi bakımından durumu nedir?

b) Muğla il merkezindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin büyük - küçük harf, “-ki” aitlik eki, “mi” soru eki, “da” bağlacı, “ile” kelimesi, “ki” bağlacı, birleşik kelime, kelimedeki eksik harf, kelimedeki fazla harf, yapım eki, çekim eki ve kelimedeki yanlış harf kullanımını bakımından durumu nedir?

c) Muğla il merkezindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin kurdukları cümlelerde zincirleme, aykırı kelime, aykırı gramer, hâl, anlamda aykırılık, eksik kelime, fazla kelime, sıra yanlışlığı ve uyumsuzluk hataları bakımından durumu nedir?

d) Araştırılan kriterlerin sınıf seviyelerine göre durumu nedir?

19 Uzar, Nihan Semen, Türkiye'de İlköğretim Basamağında Yazı Eğitimi ve Yazı Öğretimi, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999.

²⁰ T.D.K.'nın 2000 baskısında “İmlâ Kılavuzu” olarak geçmektedir. 2005 baskısında ise “Yazım Kılavuzu” olarak basılmıştır.

e) Araştırılan kriterler arasında bir ilişki var mıdır?

1.4. Amaçlar

- a) Muğla il merkezindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin noktalama, imlâ ve anlatım bozukluklarını ortaya koymak.
- b) Öğrencilerin hangi kuralları daha iyi bilip uyguladıklarını tespit etmek.
- c) Araştırılan kriterlerin, sınıf seviyelerine göre değişiklik gösterip göstermediklerini saptamak.
- d) Elde edilen sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunmak.

1.5. Varsayımlar

- a) Seçilen öğrenci örneklem gruplarının 3. sınıfın 9 – 10, 4. sınıfın 10 – 11, 5. sınıfın 11 – 12, 6. sınıfın 12 -13, 7. sınıfın 13 – 14, 8. sınıfın 14 – 15 yaşlarındadır.
- b) Seçilen öğrenci örneklem gruplarının yazdıkları kompozisyonlarının, araştırılacak olan kriterleri ölçecek en uygun araçtır
- c) Çalışmaya katılan öğrencilerin, bu kompozisyonları en doğru biçimde yazmaya çalışmıştır.
- d) Çalışmaya katılan öğrenciler, sınıf veya bölüm öğretmenlerince seçilmiş, sınıflarının en başarılı öğrencileridir.

1.6. Sınırlılıklar

- a) Araştırma, 2004 – 2005 eğitim - öğretim yılında Muğla ili merkezindeki Sabri Acarsoy İ.Ö.O., Cumhuriyet İ.Ö.O., Emir Beyazıt İ.Ö.O., Türdü 100. Yıl İ.Ö.O., Şehbal Baydur İ.Ö.O., Atatürk İ.Ö.O. ve Kocamustafendi İ.Ö.O.'daki 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinden seçilen 150 öğrenci ile sınırlandırılmıştır.
- b) Araştırmada noktalama, imlâ ve yazılı anlatım ana başlıklarının dışında bir ölçüt belirlenmemiştir.
- c) Araştırmadaki kriterler, 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yer alan kazanımlar ve 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında yer alan kazanımlara işaret edilerek belirtilmiştir.

d) Araştırılan bağımsız değişkenler, “kullanılan kelime sayısı”na göre ele alınmıştır.

1.7. İlgili Araştırmalar

Yapılan literatür taramasında Türkçe öğretimi ve yazılı anlatım ile ilgili önemli çalışmaların yapıldığı görülmüştür. Ancak noktalama, imlâ ve yazılı anlatım hataları bakımından, hem ilköğretimin birinci kademesini hem de ikinci kademesini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Kemalettin Demir, “Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent 5. Sınıf Öğrencilerinin Durumu” adlı bir yüksek lisans tezi hazırlamış, köy ve kent öğrencilerini yazılı anlatım becerisi bakımından karşılaştırmıştır.²¹

Nihan Semen Uzar, “Türkiye’de İlköğretim Basamağında Yazı Eğitimi ve Öğretimi.” adlı doktora çalışmasında, Türkiye’deki yazı eğitimi ve öğretimi üzerinde durmuştur. Eğitim sürecini program, uygulama ve değerlendirme bakımından incelemiştir.²²

Esra Yeşil, “Erzurum’daki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarıyla İlköğretim Okulları 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Hataları” adlı yüksek lisans tezinde, yatılı ve yatılı olmayan öğrencileri yazım hataları bakımından karşılaştırmalı olarak ele almıştır.²³

Rüdiger Wiengarten, “Interpunktion im Schreibprozeß” (Yazma sürecinde noktalama) adlı makalesinde, noktalama ile sözlü anlatım arasındaki ilişkinin, yazılı anlatıma yansımalarını ele almıştır.²⁴

Avni Erdemir ve Yavuz Bayram, “ İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Düzeyleri Üzerine İstatistiksel Bir Değerlendirme”

²¹ Kemalettin Demir, Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent Öğrencilerinin Durumu, Yüksek Lisans Tezi, 18 Mart Üniversitesi, 2000.

²² Nihan Semen Uzar, Türkiye’de İlköğretim Basamağında Yazı Eğitimi ve Öğretimi, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, 1999.

²³ Esra Yeşil, Erzurum’daki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarıyla İlköğretim Okulları 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Hataları, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2003.

²⁴ Rüdiger Weingarten, Interpunktion im Schreibprozeß, 1995.

adlı makalede, Amasya merkezindeki ilköğretim öğrencilerinin, noktalama işareti kullanma düzeyleri üzerine bir çalışma yapmıştır.²⁵

1.8. Tanımlar

İlköğretim Okulu: “Zorunlu eğitim çağındaki çocukların eğitim – öğretim gördükleri ve öğrenim süresi sekiz yıl olan ilköğretim okulu.”²⁶

1.8.1. Noktalama Hatası

Noktalama işaretlerinin, Türk Dil Kurumu’nca belirlenen kuralların dışında kullanılması ya da hiç kullanılmaması durumuna denir.

a) Nokta: Cümlenin sonuna, kısaltmaların sonuna, sayılardan sonra, bir yazının maddelerini gösteren rakam ve harflerin sonuna, tarihlerin yazılışında, saat ve dakikayı ayırmak için, bibliyografik künyelerin sonuna, virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan sadece sonuncu rakama nokta konur, üçlü gruplara ayrılarak yazılan büyük sayılarda kullanılır.

b) Virgül: Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur. Cümlelerde özel olarak vurgulanması gereken öğelerden sonra konur. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan öğeleri belirtmek için konur. Cümle içinde ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için konur. Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimelerin arasına konur. Tırnak içinde olmayan aktarma cümlelerinden sonra konur. Konuşma çizgisinden önce konur.

c) Noktalı Virgül: Cümle içinde ayrılmış tür veya takımları ayırmak için, öğeler arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.

d) İki Nokta: Kendisinden sonra örnek verilecek cümlenin sonuna konur. Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlenin sonuna konur. Yazar adı ile eser başlığı arasına konur. Ses biliminde uzun ünlüyü göstermek için kullanılır. Edebî eserlerdeki karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişinin adından sonra konur. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

²⁵ Avni Erdemir ve Yavuz Bayram, “ İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Düzeyleri Üzerine İstatistiksel Bir Değerlendirme”, Ondokuz Mayıs Eğitim fakültesi Dergisi, 19, s. 12-26, 2005.

²⁶ Milli Eğitim ile İlgili Mevzuat, M.E.B. Yayınlar Dairesi Başkanlığı, 2000.

e) Üç Nokta: Tamamlanmamış cümlelerin sonuna, kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten ötürü açıklanmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine, alıntılarda; başta, ortada ve sonda alınmayan kelime ve bölümlerin yerine, sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun muhayyilesine bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için, ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için, karşılıklı konuşmalarda, eksik bırakılan cevaplardan sonra konur.

f) Soru İşareti: Soru bildiren cümle veya sözlerin sonuna konur, bilinmeyen yer, tarih gibi durumlarda kullanılır.

g) Ünlem İşareti: Sevinç, kıvanç, acı, korku gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna: seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra; bir söze alay, kinaye, veya küçümseme anlamı kazandırmak için ayraç içinde kullanılır.

h) Uzun Çizgi: Yazıda, satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.

i) Kısa Çizgi: Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur. Dil bilgisinde kökleri ve ekleri ayırmak için konur. Dil bilgisinde fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır. Dil bilgisinde eklerin başına konur. Dil bilgisinde heceleri göstermek için kullanılır. Eski harfli metinlerin yeni yazıya aktarılmasında Arapça ve Farsça kurallara göre yapılmış tamlamaların. Birleşik ve türemiş kelimelerin ögelerini ayırmak için kullanılır. Kelimeler arasından “ve, ile, ilâ” anlamlarını vermek için kullanılır. Bazı terim ve kuruluşların adlarında kelimeler arasına konur: Adres yazarken semt ve şehir adlarının arasına konur. Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır.

j) Kesme İşareti: Özel adlara getirilen iyelik ve hâl eklerini ayırmada, yabancı özel adlardan sonra getirilen çokluk ve yapım ekleri için, kısaltmalarda getirilen ekleri ayırmada, sayılara getirilen ekleri ayırmak için, seslerin vezin dolayısıyla şiirde veya konuşma sırasında düştüğünü göstermede , bir ek veya harften sonra gelen ekler için, ayraç içinde açıklama yapıldığı takdirde kesme işareti konur.

k) Tırnak İşareti: Başka kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler için kullanılır. Özel olarak belirtmek istenen sözler için kullanılır. Kitapların ve yazıların adlarını belirtmek için kullanılır.

l) Parantez İşareti: Cümlenin yapısıyla ilgili olmayan açıklamalar için, tiyatro eserlerinde konuşanın hareketlerini açıklamak için kullanılır. Alıntılarının aktarıldığı eseri veya yazarı göstermek için kullanılır. Bir söze alay, kinaye anlamı

katmak için ünlem ile birlikte kullanılır. Bir bilginin şüpheyle karşılandığını göstermek için soru işareti ile birlikte kullanılır. Bir yazının maddelerini gösteren rakam ve harflerden sonra kullanılır.²⁷

1.8.2.İmlâ Hatası

İmlâ kurallarının, Türk Dil Kurumu'nca belirlenen kuralların dışında kullanılması ya da hiç kullanılmaması durumuna denir.

a) Büyük - Küçük Harf: Cümle büyük harfle başlar, mısralar büyük harfle başlar, özel adlar büyük harfle başlar

b) “-ki” Aitlik Eki: -ki aitlik eki ünlü uyumlarına uymaz: akşamki, yarınki, duvardaki, Turgut'un ki, yoldaki, ondaki, yazıdaki, onunki. Bitişik yazılır.

c) “mi” Soru Eki: mı, mi, mu, mü soru eki gelenekleşmiş olarak ayrı yazılır ancak kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak ünlü uyumuna uyar.

d) “da” Bağlacı: Da - de bağlacı ayrı yazılır; ancak, kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar ve da - de biçimini alır.

e) “ile” Kelimesi:

- İle sözü, ünlüyle biten kelimelere ek olarak getirilince başındaki “i” ünlüsü düşer ve araya “y” ünsüzü girer.

- Üçüncü kişi iyelik ekinden sonra da baştaki “i” ünlüsü düşer ve araya “y” ünsüzü girer.

- İle sözü ünsüzle biten kelimelere ek olarak getirilince başındaki “i” ünlüsü düşer ve büyük ünlü uyumuna uyar.

f) “ki” Bağlacı: Ki bağlacı ayrı yazılır.

g) Birleşik Kelime Hatası: Kelime birleştirme yoluyla kurulan sözlerin Türk Dil Kurumu'nca belirlenen kuralların dışında kullanılması durumuna denir.

- Bitişik yazılan birleşik kelimeler: “yüzyıl”

- Ayrı yazılan birleşik kelimeler: “her şey”

h) Kelimedeki Eksik Harf: Bir kelimenin eksik harf ile yazılması durumu.

²⁷ İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2000.

- i) Kelimede Fazla Harf: Bir kelimenin fazla harf ile yazılması durumu.
- j) Yapım Eki Hatası: Bir kelimede yapım ekinin yanlış kullanılması durumu.
- k) Çekim Eki Hatası: Bir kelimede çekim ekinin yanlış kullanılması durumu.
- l) Kelimede Yanlış Harf: Bir kelimenin yanlış harf ile yazılması durumu.²⁸

1.8.3. Yazılı Anlatım Hatası

Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun'un "Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri" adlı çalışmada ortaya koyduğu anlatım bozukluklarıdır.

- a) Cümlede Zincirleme: Kelime grubunda veya cümlede aynı eklerin zincirleme olarak birbirine bağlanması demektir. Örnek: "Oturmaksızın, uyumaksızın, dinlenmeksizin, çalıştı."v.b.
- b) Cümlede Aykırı Kelime: Kelimelerin, ses, şekil ve üslup bakımından dildeki kullanışa ve gramer kurallarına aykırı olması. Örnek: "Tatil zamanı yanaştı". "yanaştı" yerine "yaklaştı" olacaktı.
- c) Aykırı Gramer: Türk dilinde bulunmayan gramer kurallarını kullanmak demektir. Örnek: "aydınlanacağız", "kullanılabilir", "pahalılatmak" v.b.
- d) Hâl Hataları: Hâl eklerinin yanlış kullanılması demektir. "Beni bir araba var.", "Ben tanıyor musun?" v.b.
- e) Anlamda Aykırılık: Eş anlamlı kelimeleri, uygun olmayacak şekilde birbirinin yerine kullanmak. Örnek: "kafasız" yerine "başsız", "kara talih" yerine "siyah talih" v.b.
- f) Cümlede Eksik Kelime: Cümlede herhangi bir unsurun eksik olmasıdır. Örnek: "Dogmaların, öğretilere kesin (**olarak**) yenildiği bir çağdayız." v.b.
- g) Cümlede Fazla Kelime: Cümlede bazı kelime veya kelimelerin lüzumsuz olarak kullanılmasıdır. Örnek: "Zaten o sistemin adı da vardır: Başkanlık sistemidir" v.b.

²⁸ İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2000.

h) Cümlede Sıra Yanlışığı: Bir cümlede önce gelmesi gereken unsurların sonra, sonra gelmesi gerekenlerin önce bulunması durumudur. Örnek: “Cesetler **çok** denizde kaldıkları için şişmiş.” v.b.

i) Cümlede Uyumsuzluk: Cümledeki unsurların birbirleriyle uyum hâlinde olmamaları demektir. Örnek: “Öğretmenlerin yaşam koşullarının **artırılması** (yükseltilmesi) gerekir.” v.b.²⁹

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelindedir. İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin noktalama hataları, imlâ hataları ve yazılı anlatım bozuklukları sınıf seviyelerine göre ele alınıp incelenmiştir.

2.2. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada, konuyla ilgili olarak Muğla Üniversitesi Kütüphanesi ve Y.Ö.K. tez tarama merkezinden yararlanılmıştır.

Tez danışmanı Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Nilgün Açık Önkaş ve Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Volkan Coşkun ile öğrencilere verilecek kompozisyon konuları üzerinde hemfikir olduktan sonra, çalışmaları yaptıracağımız okullardaki ilgili sınıf ve branş öğretmenleriyle de fikir teatisinde bulunuldu. Konuların kesinleşmesinin ardından okullarda uygulamaya başlandı.

Araştırmanın temelini, öğrencilerin yazdığı kompozisyonlar oluşturmaktadır. Bu kompozisyonlar 12 noktalama kuralı, 12 imlâ kuralı ve 9 anlatım bozukluğu bakımından ele alınmıştır.

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Okullarda yapılan çalışmanın ardından, kompozisyonlar her sınıf seviyesinde 25 kompozisyon olacak şekilde tasnif edildi. Microsoft Excel’de hazırlanan araştırma

²⁹ Zeynep Korkmaz ve Diğerleri, Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yargı Yayınları, 2003.

formuna, öğrenci isimleri ve okulları da yazılarak bir karışıklığın oluşmaması için özen gösterildi. Satırlara, araştırılan kriterler ve sütunlara, katılımcı öğrencilerin adı kayıt edilmiştir.

Kompozisyonlar, 3. sınıftan başlamak suretiyle ele alınmıştır. Kompozisyonlarda önce, araştırılan kriterlerin hatalı kullanımları, ardından da doğru kullanımları sayılmıştır. İncelenen 150 kompozisyonun verileri Microsoft Excel'e aktarılmış, bu veriler grafik hâle dönüştürülmüştür.

2.3.1. Hata Oranı

Hata oranı grafiğinde, araştırılan kriterin, o sınıf seviyesindeki “hata yapan” ve “hata yapmayan” oranı görülmektedir.

2.3.2. Dilimin Hata Oranı

Bu grafikte, öğrencilerin hata yapma oranları görülmektedir. Bu veriye, hem hatalı hem de hatasız kullanımların sayımı ile ulaşılmıştır.

2.3.3. Tavan – Taban Oranları

Hata dilimine giren öğrencilerin, hatayı yapma sıklıkları tavan – taban grafiğinde verilmiştir.

2.3.4. Genel Grafikler

Noktalama, imlâ ve yazılı anlatım bölümlerinin sonunda, bu maddelerle ilgili genel bir grafik verilmiştir. Bu grafik, ana kriterlerin sınıf seviyesindeki durumunu göstermektedir. Her sınıfın sonunda, üç ana kriterin verileri bir sütun grafikte gösterilmiştir.

2.3.5. Karşılaştırmalı Grafikler

Sınıf seviyesindeki toplam hatanın, aritmetik ortalaması alınarak, bir çizgi grafiği hâline dönüştürülmüştür. Bu grafikte, hata ortalamalarının sınıf seviyelerine göre değişimi gösterilmiştir.

2.3.6. Korelasyon Grafikleri

Karşılaştırmalı grafiklerden alınan veriler, ortalama kelime kullanımı verileriyle birlikte, logaritmik bir grafikte gösterilmiştir.

BÖLÜM III

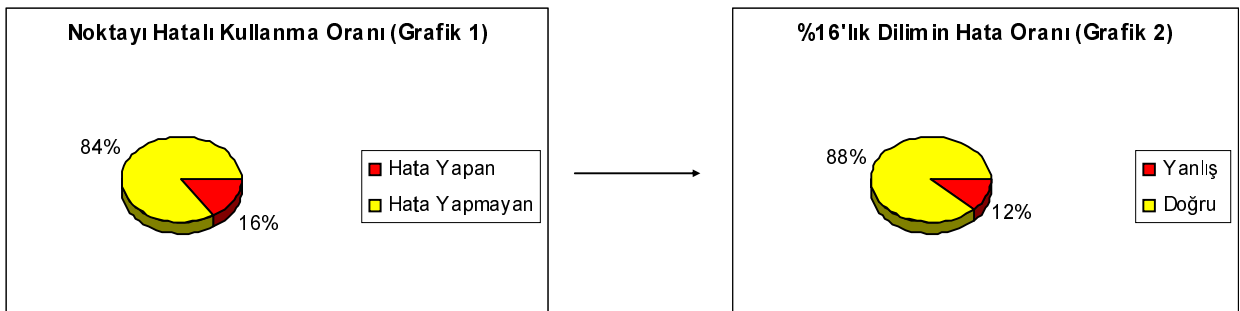
3.1. Bulgular ve Yorumlar

3.1.1. Üçüncü Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde, üçüncü sınıfa, "Anlatım" başlığı altında kazandırılacak olan davranış, "Bu sınıfın kullanması gereken noktalama işaretlerini kullanabilmek." şeklinde ifade edilmektedir. "Dil Bilgisi" başlığı altında da "Ekleri kesme işreti ile ayırabilmek, cümlelerin sonuna nokta, soru işareti, ünlem işareti koyabilmek, virgülü sıralama amacıyla kullanabilmek." kazanımlar arasında gösterilmektedir.³⁰ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, "Noktayı, sıralamalar yaparken ve kısaltmaların sonunda; virgülü, özneyi belirtmede; soru işaretini, soru bildiren cümlelerin sonunda; kısa çizgiyi, satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada; kesme işaretini, özel adların aldığı ekleri ayırmada; eğik çizgiyi, adres yazımında kullanır." şeklinde ifade edilmektedir.³¹

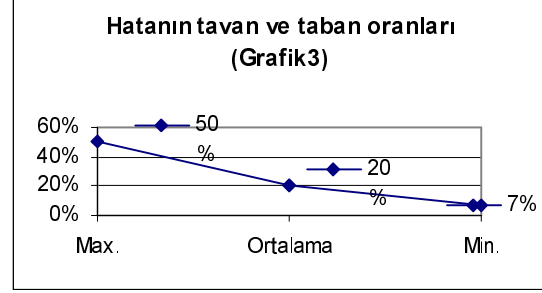
3.1.1.1. Nokta

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

³⁰ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

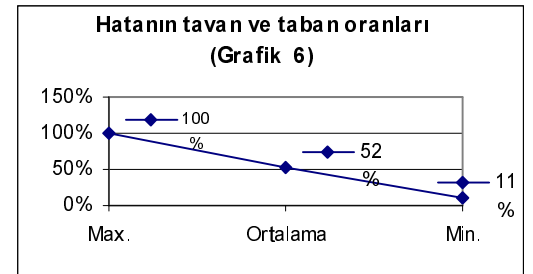
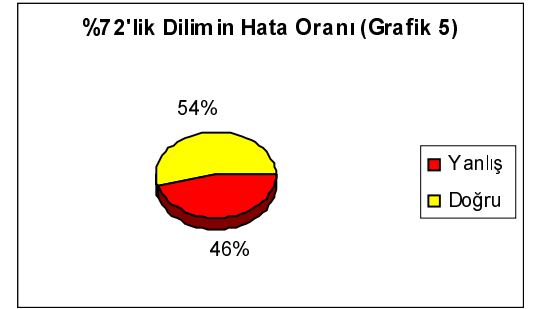
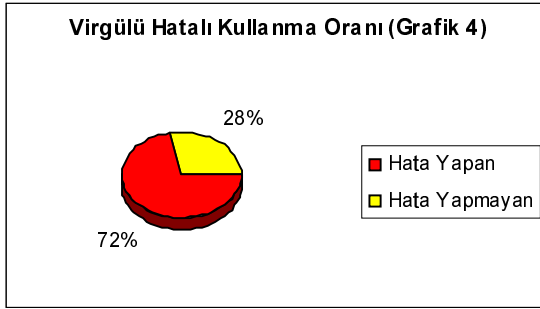
³¹ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 1’de, öğrencilerin % 16 (4 öğrenci)’sının nokta işaretinde hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %12 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları nokta işaretinin %12’si yanlış kullanılmıştır. Noktaların %88’i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 3’te görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %50 oranında, en başarılı öğrenci %7 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %20 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.1.2. Virgül

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 4’te, öğrencilerin % 72 (18 öğrenci)’sinin virgül işaretinde hata yaptığı, %28 (7 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren

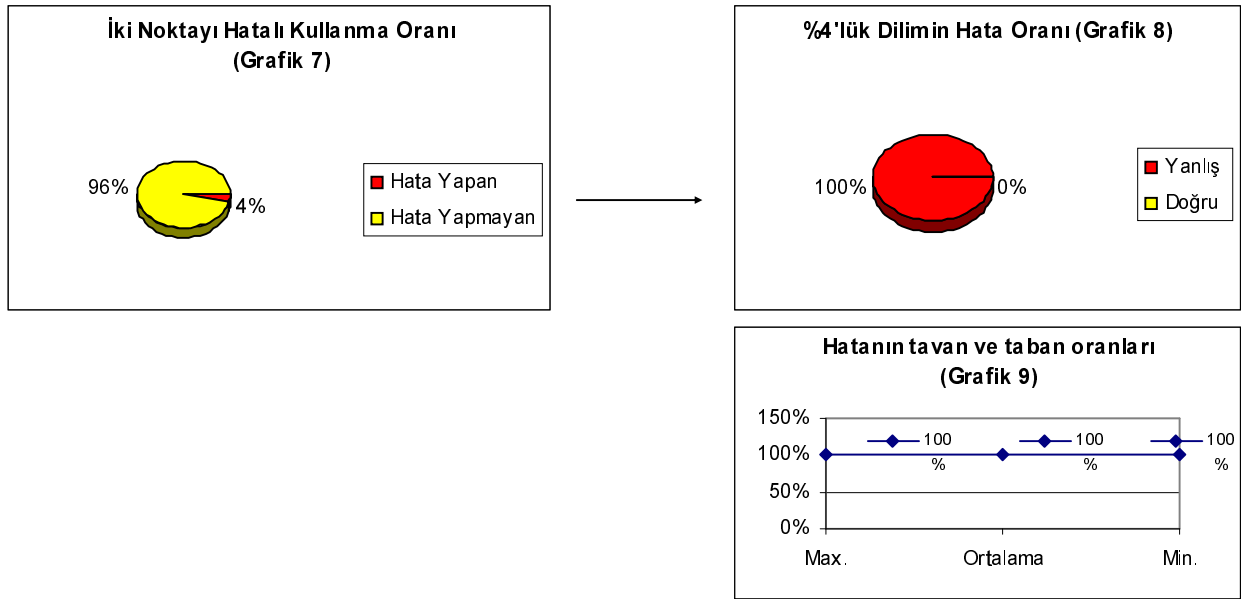
on sekiz öğrenci, %46 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları virgül işaretinin %46'sı yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %54'ü ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 6'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %11 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %52 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.1.3. Noktalı Virgül

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.1.4. İki Nokta

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, iki nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

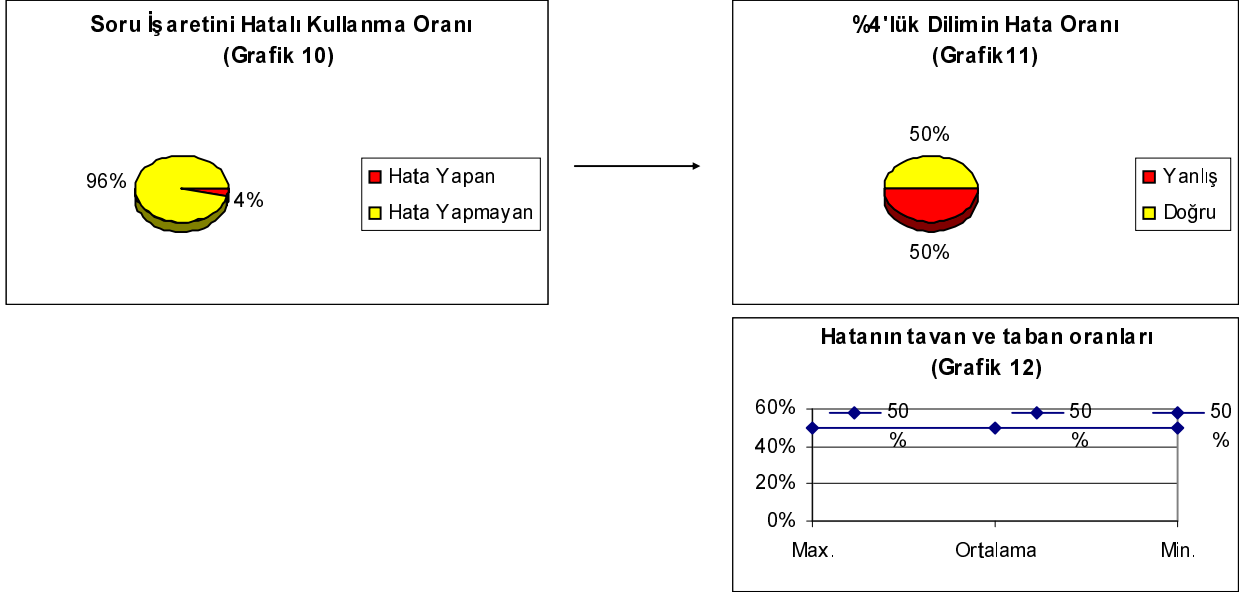
Grafik 7'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci) 'ünün iki nokta işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı iki nokta işaretinin %100'ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 9'daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.1.5. Üç Nokta

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.1.6. Soru İşareti

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, soru işaretine ait bulgular şöyledir:

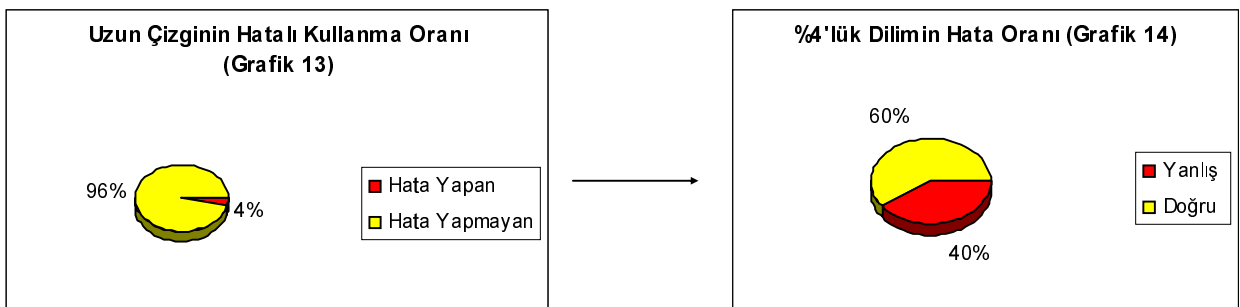
Grafik 10'da, öğrencilerin %4 (1 öğrenci) 'ünün soru işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenci, %50 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı soru işaretinin %50'si yanlış kullanılmıştır. Grafik 12'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %50 olarak hesaplanmıştır.

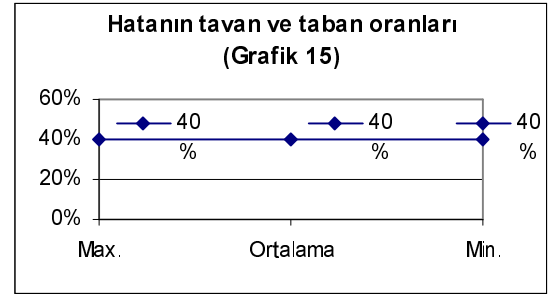
3.1.1.7. Ünlem İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.1.8. Uzun Çizgi

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, uzun çizgi işaretine ait bulgular şöyledir:

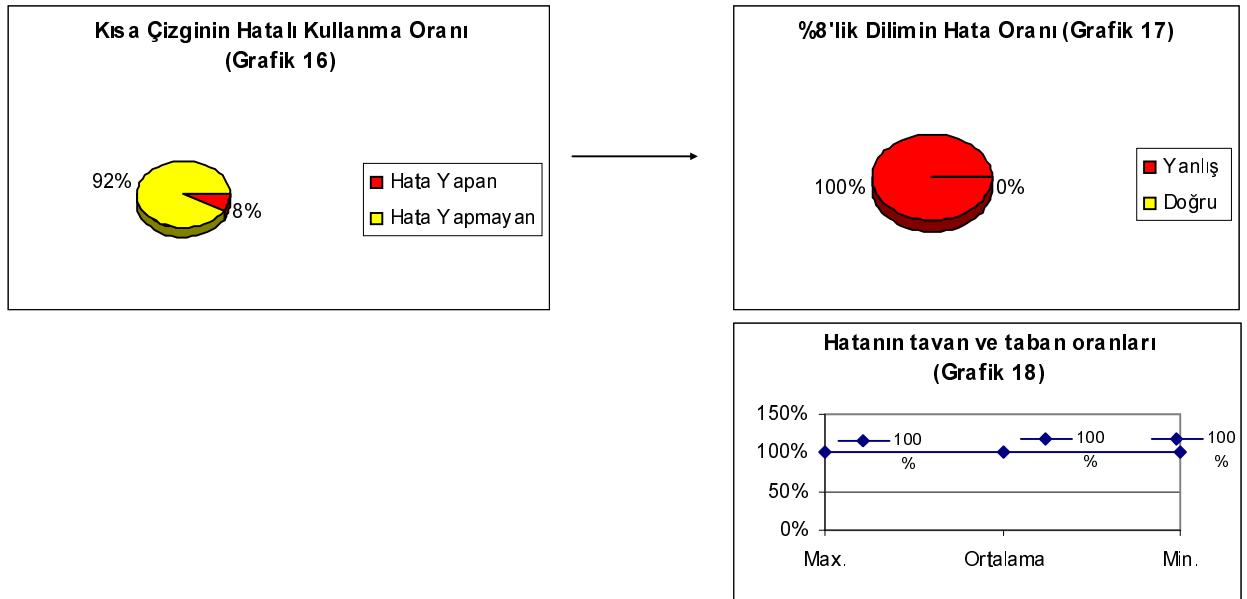

Grafik 13'te, öğrencilerin %4 (1 öğrenci) 'ünün uzun çizgi işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenci, %40 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı uzun çizgi işaretinin %40'ı yanlış kullanılmıştır. Grafik 15'teki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %40 olarak hesaplanmıştır.

3.1.1.9. Kısa Çizgi

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, kısa çizgi işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 16'da, öğrencilerin %8 (2 öğrenci) 'inin kısa çizgi işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı soru işaretinin %100'ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 18'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.1.10. Kesme İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

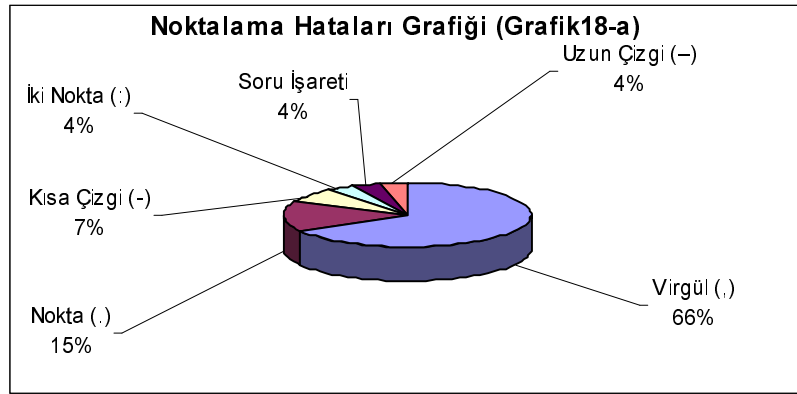
3.1.1.11. Tırnak İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.1.12. Parantez

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.1.13. Üçüncü Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu

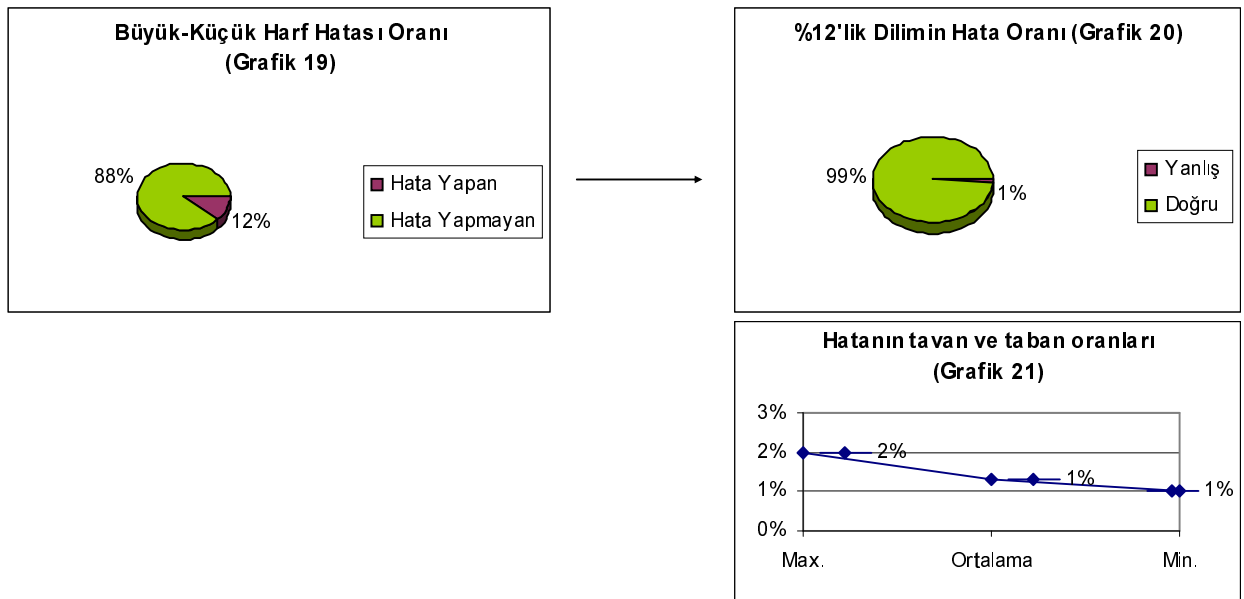
Grafik 18-a'da, 3. sınıf öğrencilerinin % 66 (18 öğrenci)'sının virgül hatası yaptığı görülmektedir. En çok yapılan ikinci hata %15 (4 öğrenci) ile nokta, üçüncü hata ise %7 (2 öğrenci) ile kısa çizgi hatası olmuştur. İki nokta, soru işareti ve uzun çizgi hataları %4 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Noktalı virgül, üç nokta, ünlem işareti, kesme işareti, tırnak işareti ve parantez ile ilgili bir hataya rastlanmamıştır.

3.1.2. Üçüncü Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, üçüncü sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Bu sınıfın kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da ”Özel adların ilk harfini büyük yazabilmek, birleşik kelimeleri yazabilmek, cümlelerin ilk harfini büyük harfle yazabilmek, soru ekini ayrı yazabilmek, görevini kavrayabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.³² 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, üçüncü sınıf öğrencilerinin kazanımları arasında “Yazılarında imlâ kurallarını uygular.” ve “Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır.” ifadeleri vardır .Bununla birlikte ülke, ulus, kıta, kişi, yer ve hayvan adlarına büyük harfle başlanması gerektiği de açıklamalar arasında verilmektedir.³³

3.1.2.1. Büyük – Küçük Harf

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 19’da, öğrencilerin % 12 (3 öğrenci) ’sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin büyük –

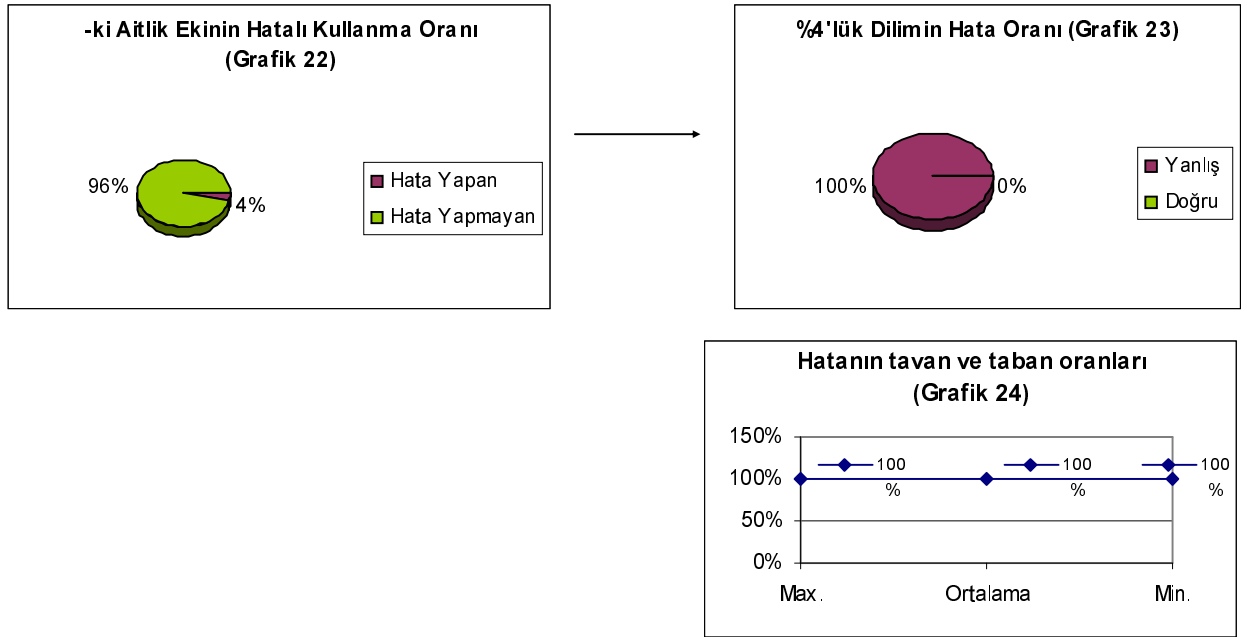
³² Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

³³ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

küçük harf uygulamalarının %1'i yanlıştır. Bu kural %99 oranında doğru olarak uygulanmıştır. Grafik 21'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.2.2. -ki Aitlik Eki

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

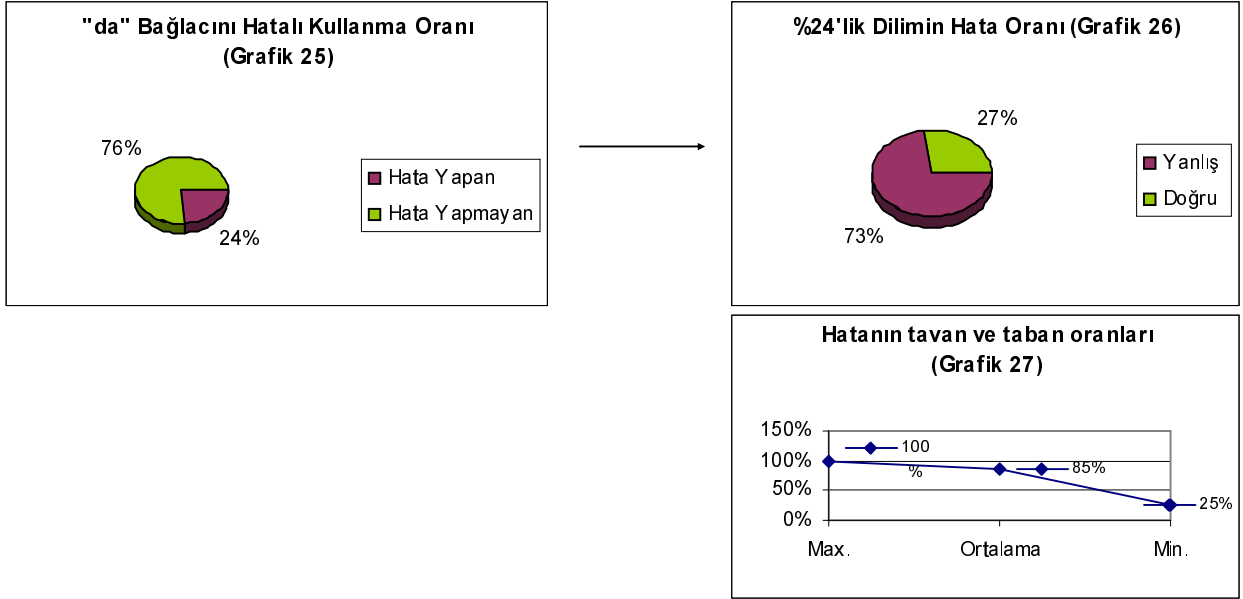
Grafik 22'de, öğrencilerin % 4 (1 öğrenci) 'ünün bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin -ki aitlik ekine ait kuralı uygulamasının %100'ü yanlıştır. Grafik 14'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.2.3. "mi" Soru Eki

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.2.4. "de" Bağlacı

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

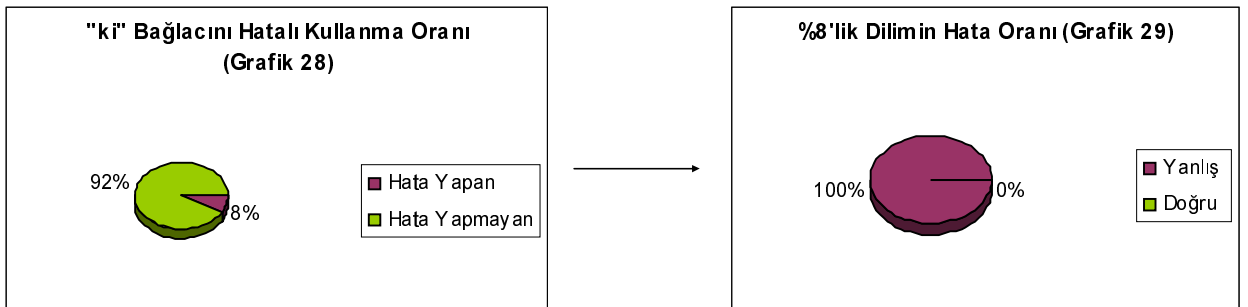
25'de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci) 'ünün bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %76 (19 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci, %73 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin "de" bağlacını kullanmalarının %73'ü yanlıştır. Bu bağlaç %27 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 27'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %25 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %85 olarak gerçekleşmiştir.

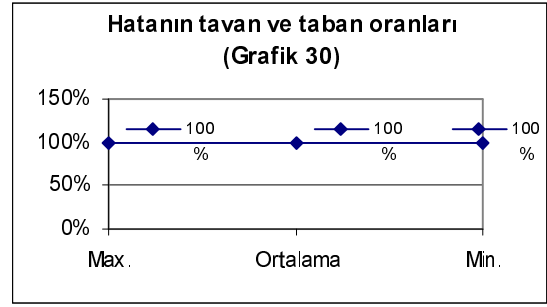
3.1.2.5. "ile" Kelimesi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.2.6. "ki" Bağlacı

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

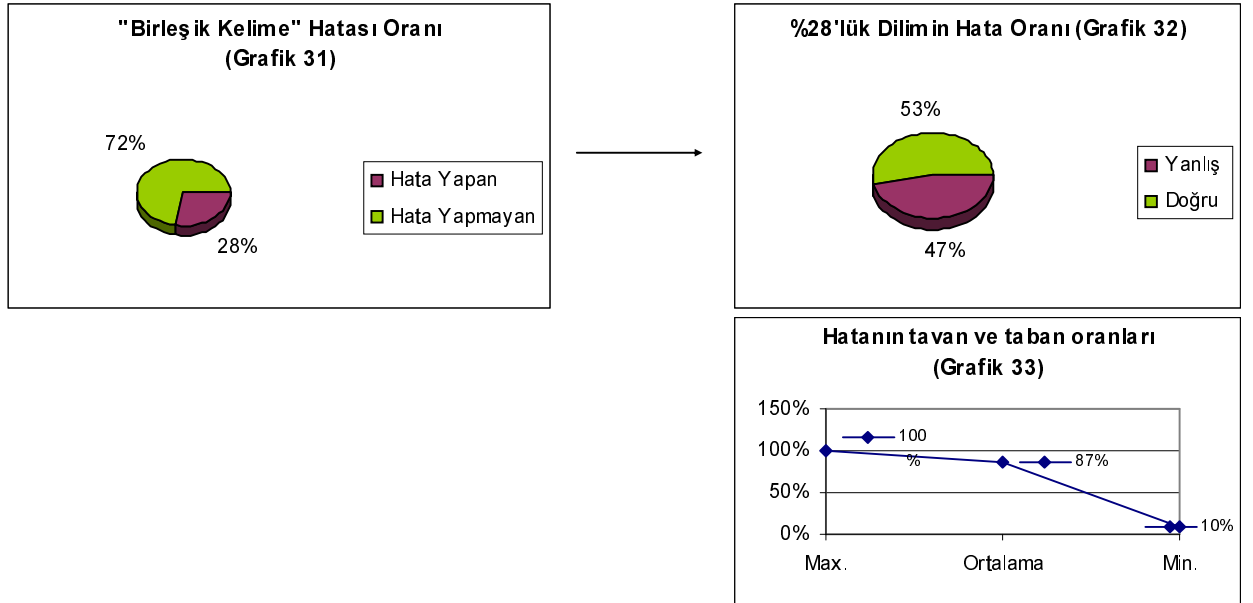

Grafik 28’de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)’inin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin –ki aitlik ekine ait kuralı uygulamasının %100’ü yanlıştır. Grafik 14’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.2.7. Birleşik Kelime

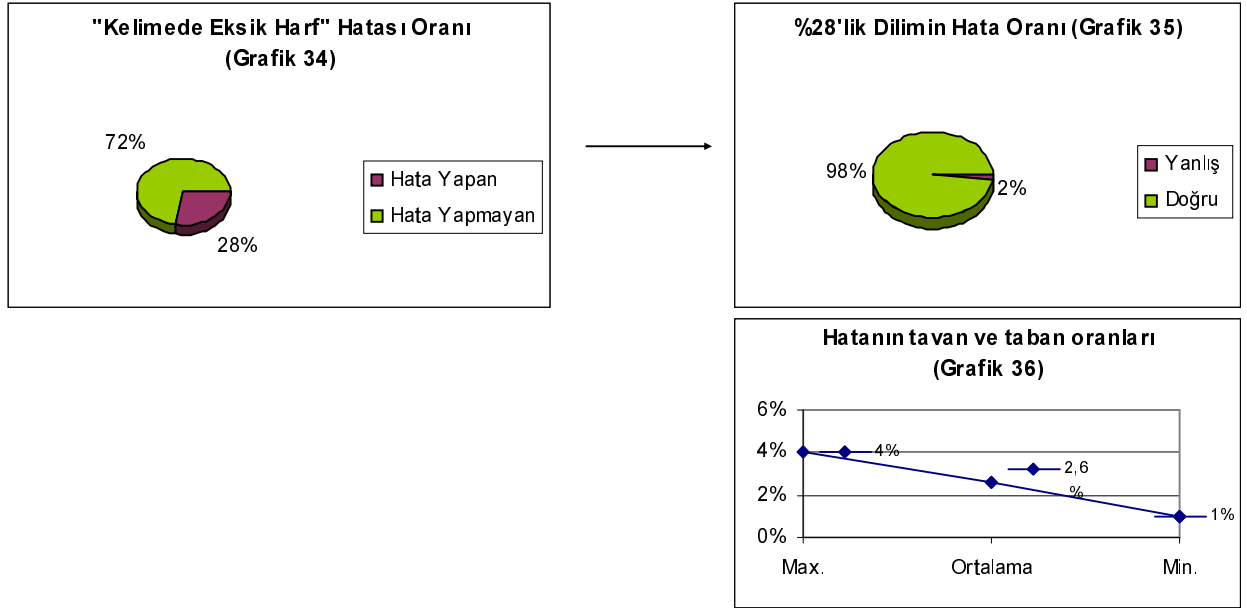
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu tür kelimelerle ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 31’de, öğrencilerin %28 (7 öğrenci)’inin bu tür kelimelerde hata yaptığı, %72 (18 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yedi öğrenci, %47 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler bu tür kelimelerin %47’sini yanlış, %53’ünü doğru yazmıştır. Grafik 33’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %10 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %87 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.2.8. Kelimede Eksik Harf

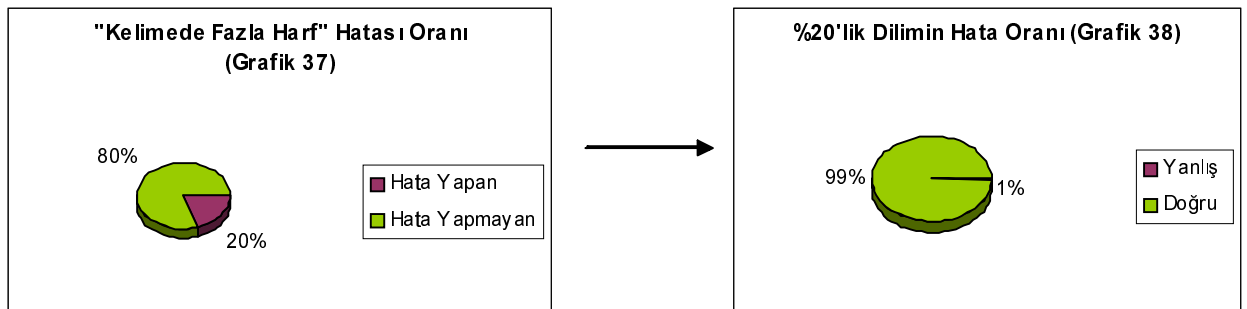
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

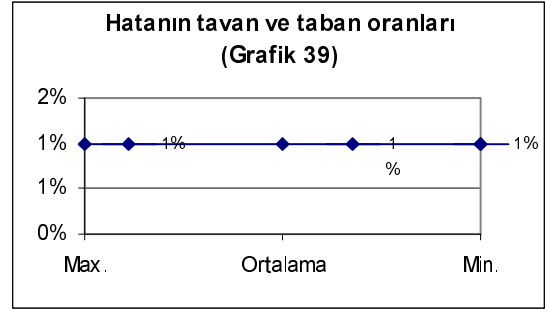

Grafik 34'de, öğrencilerin %28 (7 öğrenci) 'inin kelimeleri eksik harfle yazdığı, %72 (18 öğrenci)'sinin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yedi öğrenci, %2 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %2'sini eksik harf ile, %98'ini de eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 36'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %4 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %3 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.2.9. Kelimede Fazla Harf

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

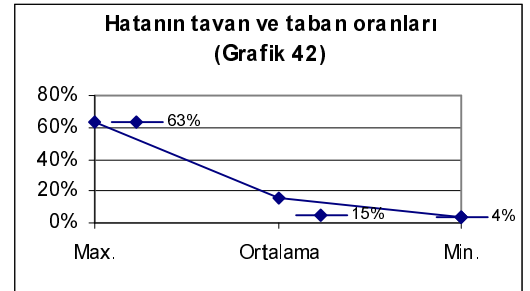
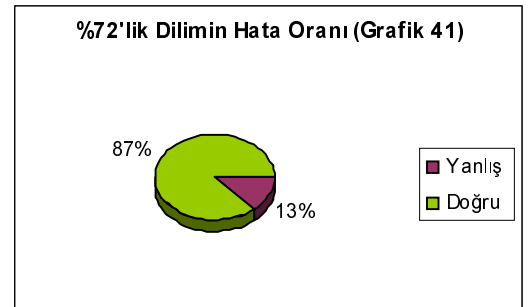
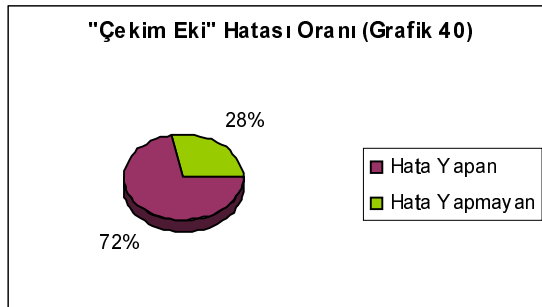
Grafik 37’de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci) ’sinin kelimelerde fazla harf kullandığı, %80 (15 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini fazla harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 39’daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.2.10. Yapım Eki Hatası

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.2.11. Çekim Eki Hatası

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından çekim eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

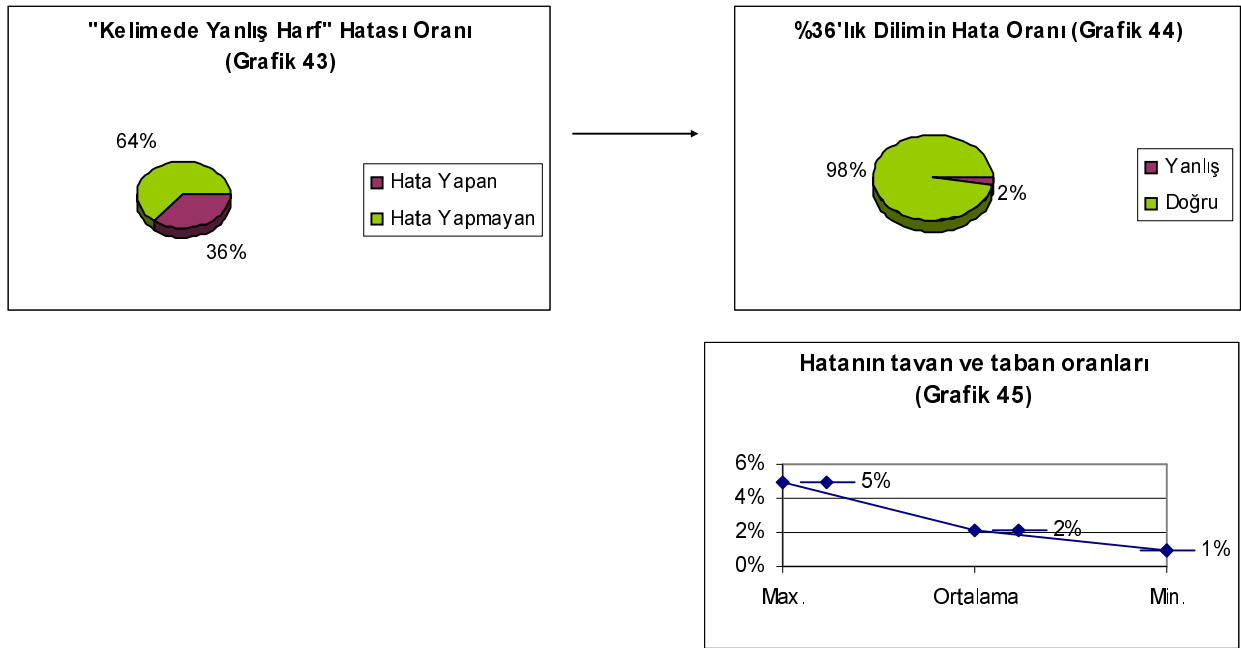

Grafik 40’da, öğrencilerin %72 (18 öğrenci) ’sinin çekim eklerini kullanmada hata yaptığı, %28 (7 öğrenci)’inin ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata

dilimine giren on sekiz öğrenci, %13 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler çekim eklerinin %13'ünü yanlış, %87'sini de doğru olarak kullanmışlardır. Grafik 42'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %63 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %15 olarak gerçekleşmiştir.

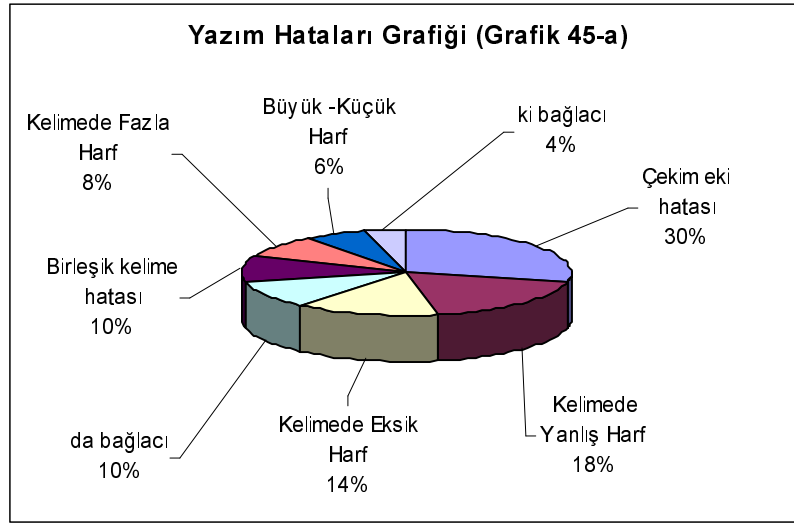
3.1.2.12. Kelimede Yanlış Harf

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 43'de, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)'sının kelimelerde yanlış harf kullandığı, %64 (16 öğrenci)'ünün ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci, %2 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %2'sini yanlış harf ile, %98'ini de eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 45'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %5 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %2 olarak gerçekleşmiştir

3.1.2.13. Üçüncü Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu

Grafik 45-a'da, 3. sınıf öğrencilerinin % 30 (14 öğrenci)'unun çekim eki hatası yaptığı görülmektedir. Kelimede yanlış harf hatası %18 (9 öğrenci), kelimede eksik harf hatası %14 (7 öğrenci), "de" bağlacı hatası ile birleşik kelime hatası %10 (5 öğrenci), kelimede fazla harf hatası %8 (5 öğrenci), büyük – küçük harf hatası %6 (3 öğrenci) ve "ki" bağlacı hatası %4 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. "mi" soru eki hatası, "ile" kelimesi hatası ve yapım eki hatasına rastlanmamıştır.

3.1.3. Üçüncü Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular

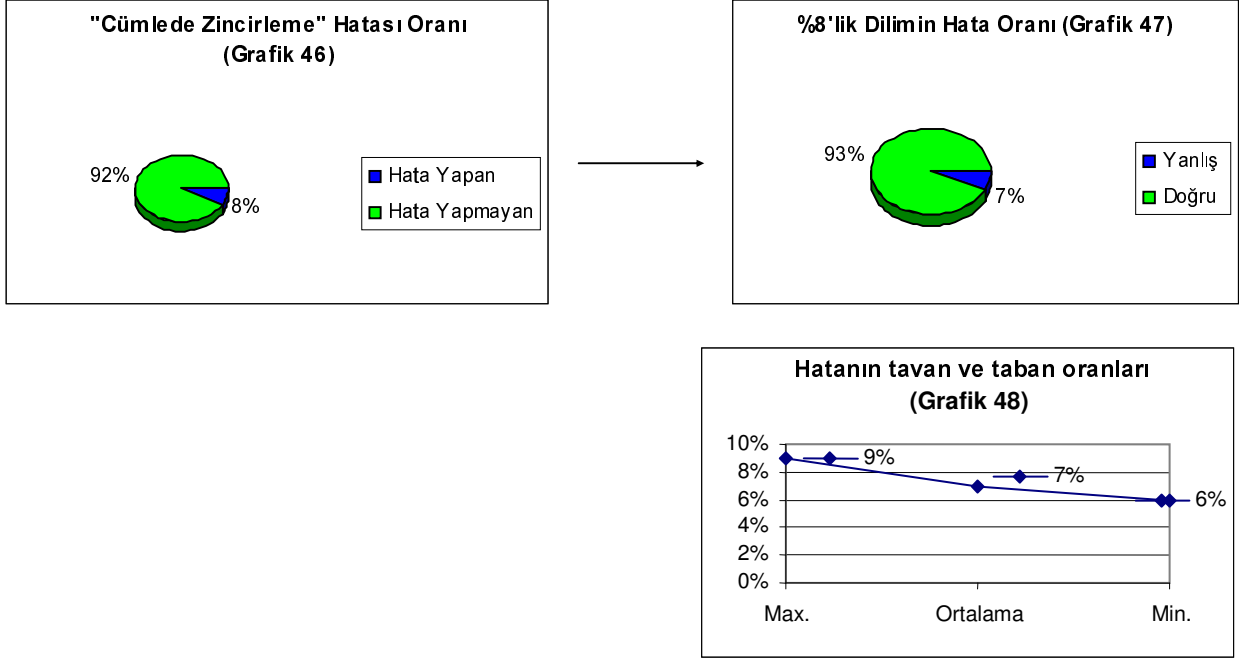
Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde üçüncü sınıf öğrencilerinin yazılı ifade becerileri bakımından; sınıfça yapılan anlama etkinliklerinde varılan sonuçları 3-5 basit cümle ile yazabilme, 5-6 kelimelik bir soruya cevap yazabilme, görülen, yaşanan ve izlenen bir olayı, görülen bir yeri 6-7 cümle ile anlatabilme, kazanımları hedeflemektedir. "Dil Bilgisi" başlığı altında da "Adları durumlarına uygun biçimde yazılı ve sözlü anlatımda kullanabilmek" hedeflenmektedir.³⁴ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, üçüncü sınıf öğrencilerinin anlamlı ve kurallı cümleler yazabilmesi kazanımlar arasında yer almaktadır.³⁵

³⁴ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

³⁵ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.3.1. Cümlede Zincirleme

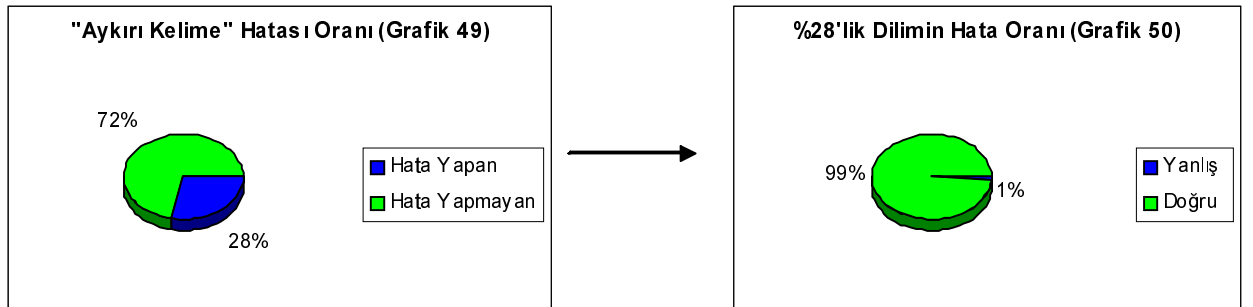
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

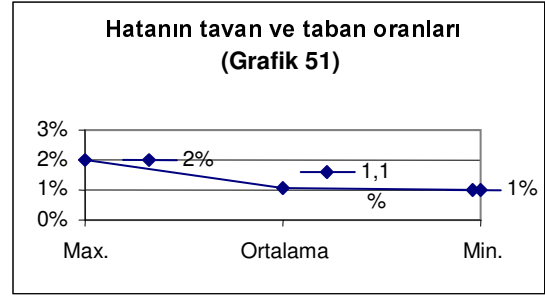

Grafik 46'da, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)'inin cümlede zincirleme hatası yaptığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, cümlelerinin %7'sinde bu hatayı yapmış ve %93'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 48'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %9 oranında, en başarılı öğrenci %6 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %7 olarak gerçekleşmiştir

3.1.3.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

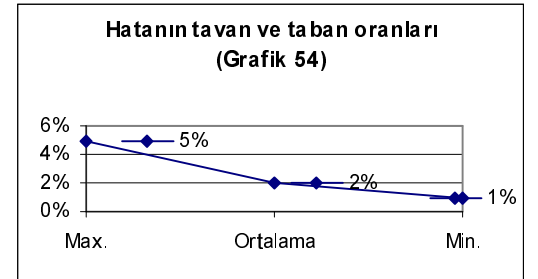
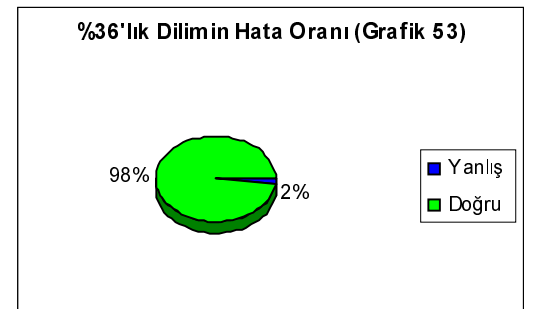
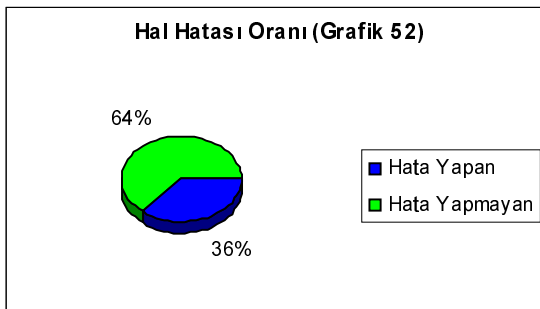
Grafik 49'da, öğrencilerin %28 (7 öğrenci)'inin cümlede aykırı kelime kullandığı, %72 (18 öğrenci)'sinin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yedi öğrenci, cümlelerinin %1'inde bu hatayı yapmışlar ve %99'unda bu hatayı yapmamışlardır. Grafik 51'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.3.3. Dil bilgisinde Aykırı Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.3.4. Hâl Hataları

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

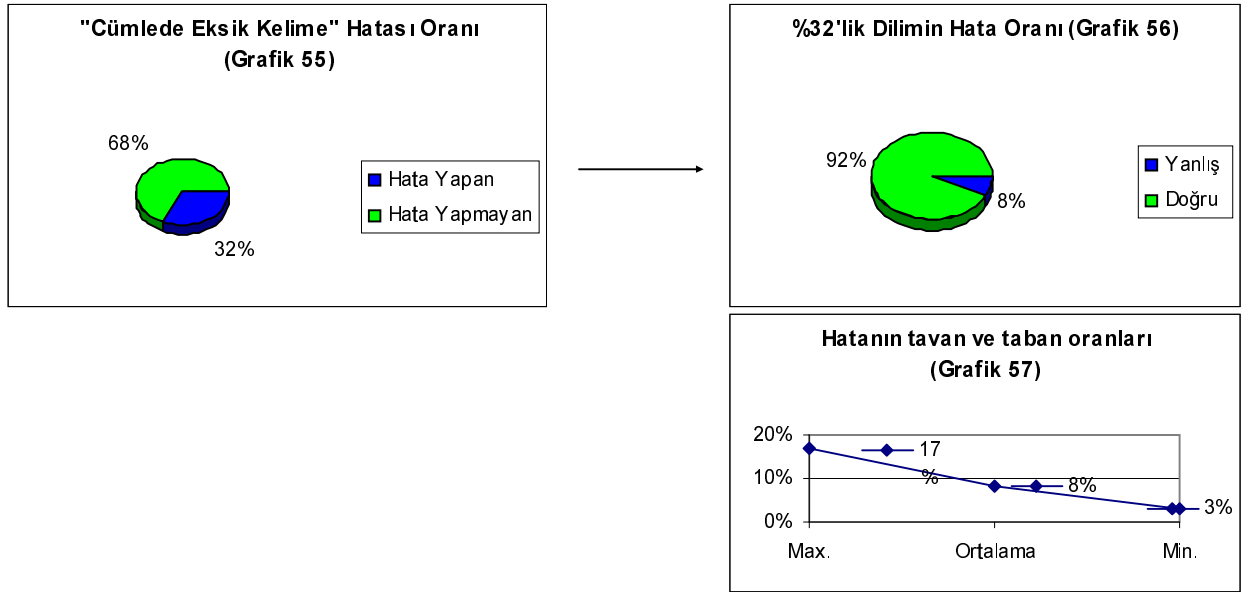
Grafik 52’de, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)’sının hâl eklerini yanlış kullandığı, %64 (16 öğrenci)’ünün ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci kelimelerinin %2’sinde bu hatayı yapmış ve %98’inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 54’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %5 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %2 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.3.5. Anlamda Aykırılık

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.3.6. Cümlede Eksik Kelime

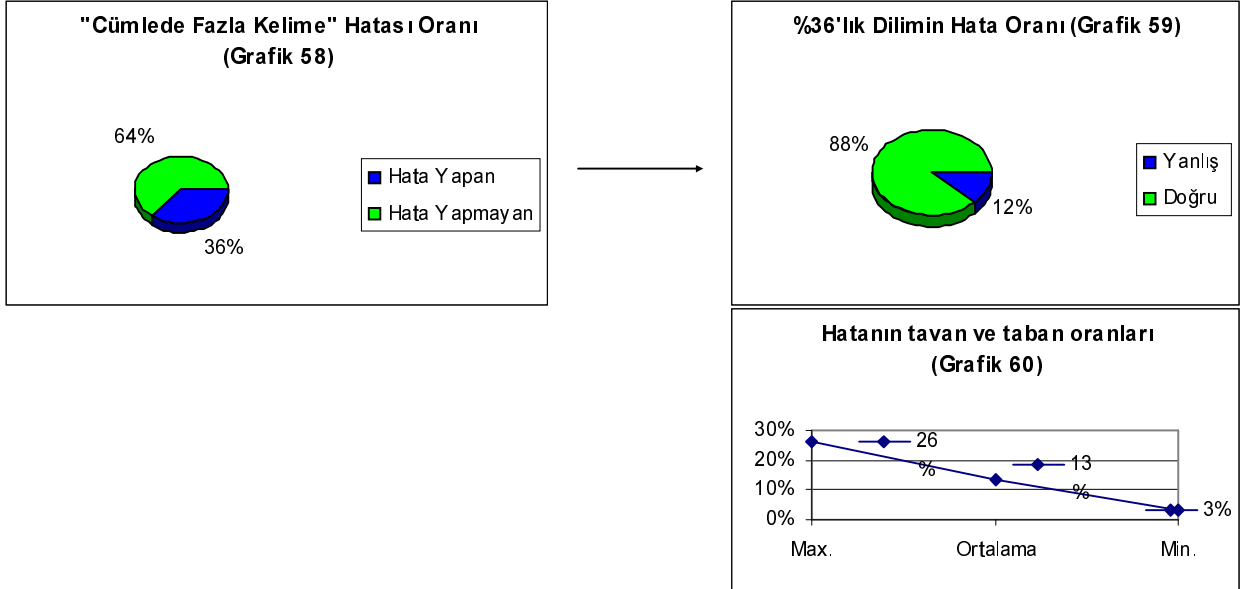
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 55’de, öğrencilerin %32 (8 öğrenci)’sinin cümlelerinde kelime eksikliği bulunduğu, %68 (17 öğrenci)’inde ise kelime eksikliği bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren sekiz öğrenci cümlelerinin %8’inde bu hatayı yapmış ve %92’sinde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 57’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %17 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %8 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.3.7. Cümlede Fazla Kelime

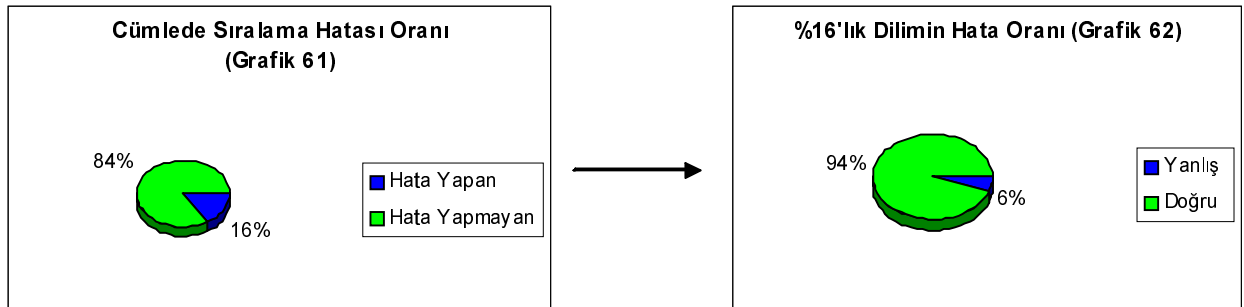
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

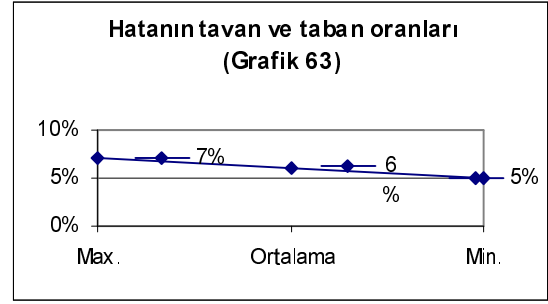

Grafik 58'de, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)'sının cümlelerinde kelime fazlalığı bulunduğu, %64 (16 öğrenci)'ünde ise kelime fazlalığı bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci cümlelerinin %12'sinde bu hatayı yapmış ve %88'inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 60'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %26 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %13 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.3.8. Cümlede Sıralama Hatası

Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

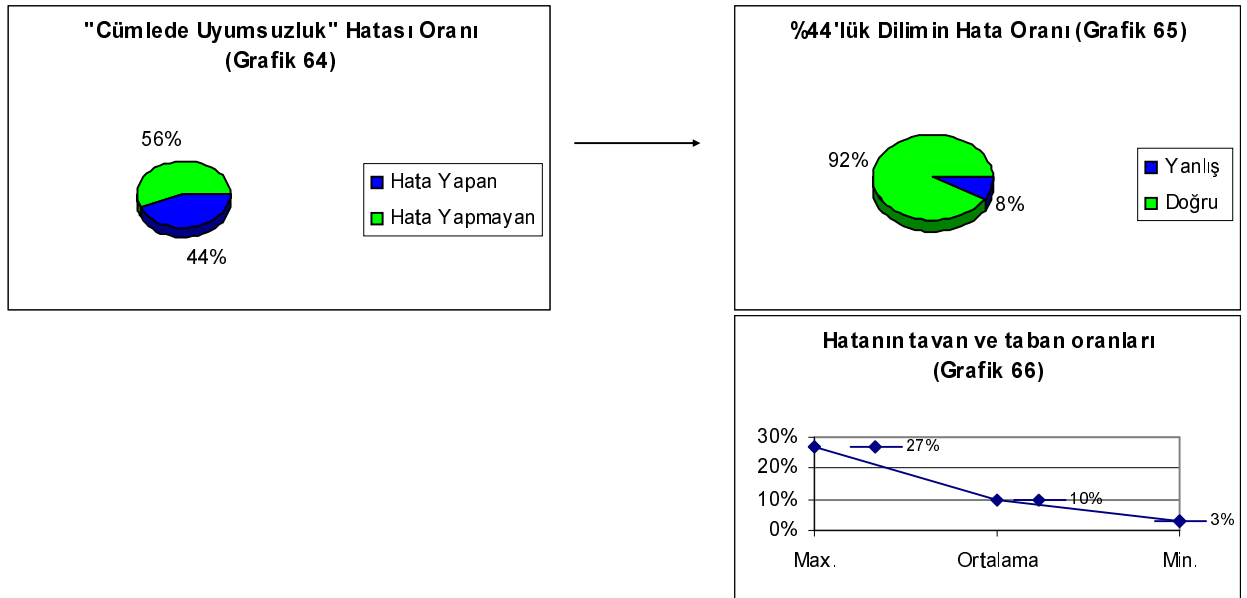

Grafik 61’de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)’sının cümlelerinde sıralama hatası yaptığı, %84 (21 öğrenci)’ünün yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci cümlelerinin %6’sında bu hatayı yapmış ve %94’ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 63’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %7 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.3.9. Cümlede Uyumsuzluk

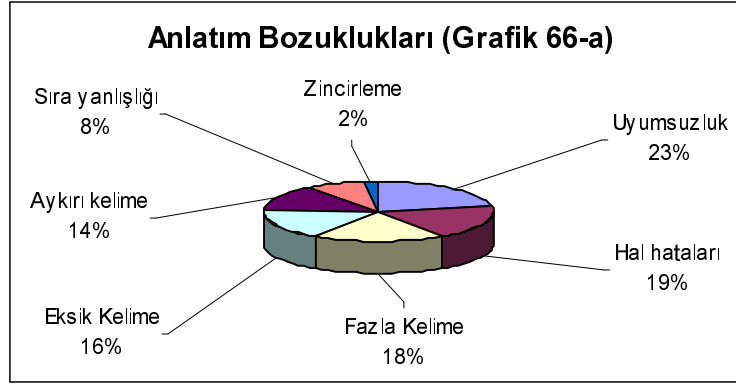
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 64’de, öğrencilerin %44 (11 öğrenci)’ünün cümleleriyle uyumsuz kelimeler kullandığı, %56 (14 öğrenci)’sının kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on bir öğrenci cümlelerinin %8’inde bu hatayı yapmış ve %92’sinde

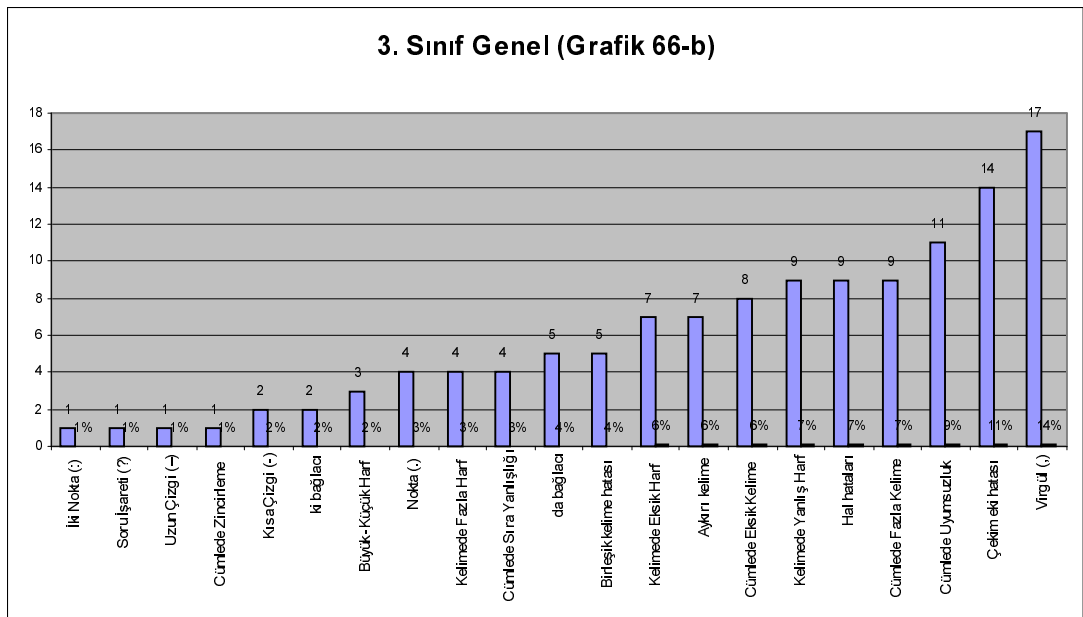
bu hatayı yapmamıştır. Grafik 63’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %27 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %10 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.3.10. Üçüncü Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu

Grafik 66-a’da, 3. sınıf öğrencilerinin % 23 (11 öğrenci)’ünün cümlelerinde uyumsuzluk tespit edildiği görülmektedir. Hâl hataları %19 (9 öğrenci), cümlede fazla kelime %18 (9 öğrenci), cümlede eksik kelime %16 (8 öğrenci), aykırı kelime kullanımı %14 (7 öğrenci), cümlede sıra yanlışlığı %14 (4 öğrenci), cümlede zincirleme hatası %2 (2 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Anlamda aykırı kullanım ile dil bilgisinde aykırı kullanım hatalarına rastlanmamıştır.

3.1.3.11. Üçüncü Sınıfların Genel Değerlendirmesi

Araştırılan 33 maddeden, 3. sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı, bunu takip eden hatanın çekim eki hatası olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan 25 öğrencinin kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalaması 82,48 (en fazla 172, en az 20 kelime) olarak belirlenmiştir. Bu 25 öğrencinin hata ortalaması ise 10,1 olarak hesaplanmıştır. Yani, bir üçüncü sınıf öğrencisi, ortalama 82 kelimelik bir kompozisyon yazıyor ve bu kompozisyonda toplam 10 hata yapıyor.

Grafik 66-b'de görüldüğü gibi, tüm maddeler üzerinden yapılan dağılım sonucunda üçüncü sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı görülmektedir. Sırasıyla; çekim eki, cümlede uyumsuzluk, cümlede fazla kelime, hâl hataları bunu takip etmektedir. Buna göre hataların %46'sı imlâ, %32'si anlatım ve %22'si noktalama hatası olarak gerçekleşmiştir.

1. Tablo: 3. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.

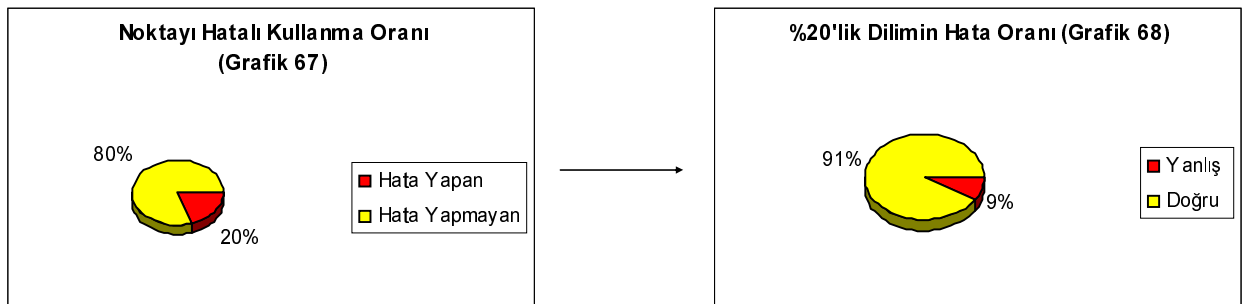
3. sınıf		Sabiir Acarsoy										Cumhur										E.Beyazıt										Türdü 100										Şehbal B.										Atatürk										Kocamusta.									
		Fevza Karakey	Ebu Gökbal	Tilbe Şan	Damla Barut	Dilek Işık	Nejla Çileođlu	Tuđpe Çetiner	Nagihan Süren	Kübra Altun	Goncađul Öz.	İrfan Şan	Nurselin Kara.	Nur Erkizan	Betül Nalçao	Utuk İnce	Sevlay Sağlar	Tank Dural	Ayşenur Gönen	Sevinç Demri	Servet Kar.	Sinem Öztürk	Seda Kaya	Merve Çulha	Zeynep Eesen	Bengisu Uygun	TOPLAM	Hata Yapan	Hata Yapmayan																																										
Kelime Sayısı		84	75	130	42	45	92	128	35	88	65	90	120	140	60	106	20	27	92	78	73	172	55	46	83	116	2082	6	4	21																																									
Noktalama Hataları (T.D.K.)	Nokta (.)								1	1				3	1												6	4	21																																										
	<i>hatasız nokta</i>								1	14				19	10												44	52	18	7																																									
	Virgöl (,)	8	1				4	3	1	4	3	4	1	8	1	1				1	1	3					5	2	1	5																																									
	<i>hatasız virgöl</i>	4	3				1	0	8	6	1	5	3	4	0	5				1	9	7					62	0	0	25																																									
	Noktalı Virgöl (:)																										0	0	0	25																																									
	<i>hatasız n.virgöl</i>																										0	0	0	25																																									
	İki Nokta (:)					1																					1	1	24																																										
	<i>hatasız iki nokta</i>					0																					0	0	0	25																																									
	Uç Nokta (...)					0																						0	0	0	25																																								
	<i>hatasız uç nokta</i>																											0	0	0	25																																								
	Soru İşareti (?)																							1				1	1	24																																									
	<i>hatasız soru işareti</i>																							1				1	0	0	25																																								
	Unlem İşareti (!)																							1				1	0	0	25																																								
	<i>hatasız ünlem işareti</i>																							2				2	1	24																																									
	Uzun Çizgi (-)																							2				3	0	0	25																																								
	<i>hatasız uzun çizgi</i>																							3				3	0	0	25																																								
	Kısa Çizgi (-)					1	6																					7	2	23																																									
	<i>hatasız kısa çizgi</i>					0	0																					0	0	0	25																																								
	Kesme İşareti (')																											0	0	0	25																																								
	<i>hatasız kesme işareti</i>																											0	0	0	25																																								
Tırnak İşareti (")																											0	0	0	25																																									
<i>hatasız tırnak işareti</i>																											0	0	0	25																																									
Parantez (())																											0	0	0	25																																									
<i>hatasız parantez</i>																											0	0	0	25																																									
Yazım Hataları (T.D.K.)	Büyük -Küçük Harf		1																			2	1				4	3	22																																										
	kelime sayısı		74																			170	54				298	1	1	24																																									
	-ki aittik eki																								1		0	0	0	25																																									
	<i>hatasız -ki eki</i>																								0		0	0	0	25																																									
	mi soru eki																										0	0	0	25																																									
	<i>hatasız mi eki</i>																										0	0	0	25																																									
	da bağlacı				1	1			1				3							1	1						8	6	19																																										
	<i>hatasız da bağlacı</i>				0	0			0				0							0	3						3	0	0	25																																									
	ile kelimesi																										0	0	0	25																																									
	<i>hatasız ile kelimesi</i>																										0	0	0	25																																									
	ki bağlacı												1										1				2	2	23																																										
	<i>hatasız ki kelimesi</i>												0										0				0	0	0	25																																									
	Birleşik kelime hatası	1	1	1					1		2	1															1	8	7	18																																									
	<i>hatasız birleşik kelime</i>	0	0	0					0		0	0															9	9	0	25																																									
	Kelimedeki Eksik Harf					2	1	1					2							4	2	1						13	7	18																																									
	kelime sayısı					43	127	34					198							94	71	171					738	0	0	25																																									
	Kelimedeki Fazla Harf	1											1							1	1						1	5	5	20																																									
	kelime sayısı	74											119							72	171						115	551	0	0	25																																								
	Yapım eki hatası																											0	0	0	25																																								
	<i>hatasız yapım eki</i>																											0	0	0	25																																								
Çekim eki hatası	1	2		5	3	1		2	3	1	6	1	1	1	1	2			1			2				8	1	42	18	7																																									
<i>hatasız çekim eki</i>	9	3		3	20	18		17	18	18	18	23	12	15	4	11			21			22				19	23	274	0	0	25																																								
Kelimedeki Yanlış Harf	1	2	3		1	7	1	1					1						1								18	9	16																																										
kelime sayısı	74	128	41		91	121	34	87					59						72								707	2	2	23																																									
Anlatım Bozuklukları	Cümlede Zincirleme											1										1					2	2	23																																										
	cümle sayısı											16											10					26	9	7	18																																								
	Aykırı kelime		2				1		1		1	1	2		1													9	7	18																																									
	kelime sayısı		128				127		87		89	119	138		105													793	0	0	25																																								
	Aykırı gramer																											0	0	0	25																																								
	kelime sayısı																											0	0	0	25																																								
	Hal hataları	1	1				6		2		2		4							1		1	1				19	9	16																																										
	kelime sayısı	83	129				122		86		89	139								77		171	54				950	0	0	25																																									
	Anlamda Aykırılık																											0	0	0	25																																								
	kelime sayısı																											0	0	0	25																																								
	Cümlede Eksik Kelime						2	1		1	2	1								2				1			1	11	8	17																																									
	cümle sayısı						19	29		12	10	16								19				11			18	134	0	0	25																																								
	Cümlede Fazla Kelime	1				1	3	1					5		2						2	3	2				20	9	16																																										
	cümle sayısı	11				7	18	29					14		20						9	28	9				145	0	0	25																																									
	Cümlede Sıra Yanlışlığı						2								1					1							1	5	4	21																																									
cümle sayısı						28								21					17							18	84	0	0	25																																									
Cümlede Uyumsuzluk						1	4		1	1				1		1						1	3	1	1	2	17	11	14																																										
cümle sayısı						20	26		12	16				21		5						29	8	11	19	17	184	0	0	25																																									

3.1.4. Dördüncü Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Bu sınıfın kullanması gereken noktalama işaretlerini kullanabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da “Virgülü cümle içinde; öznelerden sonra, birbiri ardınca sıralanan aynı işi gören kelimeler arasında kullanabilmek, noktayı; tarihlerin gün, ay, yıl öğeleri arasında, kısaltma harflerinin sonunda, sayılardan sonra –inci anlamında kullanabilmek; yazıda konuşma çizgilerini kullanabilmek; tırnak işaretini, başkalarından alınan sözleri belirtmek amacıyla kullanabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.³⁶ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında “Noktayı, kısaltmalarda; virgülü, özneyi belirtmede; iki noktayı, açıklamalarda; ünlem işaretini, seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede; kısa çizgiyi, ilişkili sözcükler arasında; tırnak işaretini, alıntılarda; kesme işaretini, kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada; uzun çizgiyi, konuşmaları belirtmede; parantezi, bir önceki kavramı açıklamada kullandırınız.” şeklinde ifade edilmektedir.³⁷

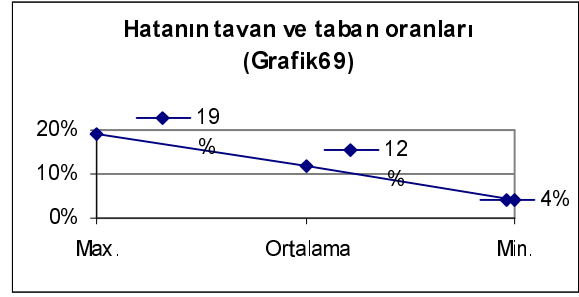
3.1.4.1. Nokta

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

³⁶ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

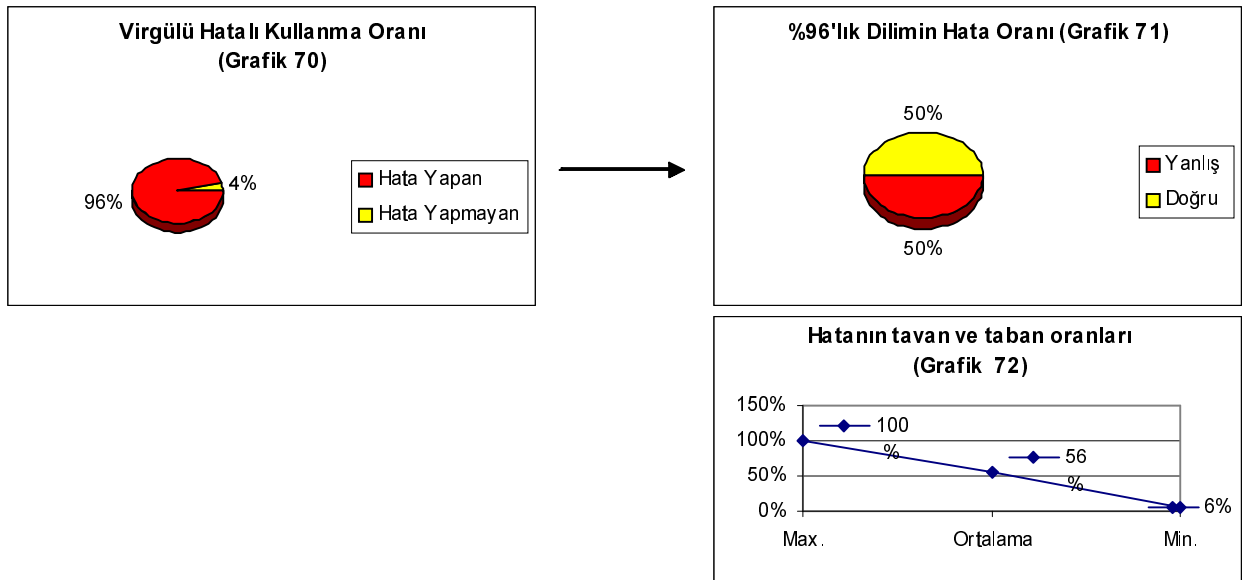
³⁷ M.E.B., “İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 67’de, öğrencilerin % 20 (5 öğrenci)’sinin nokta işaretinde hata yaptığı, %80 (20 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %9 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları nokta işaretinin %9’u yanlış kullanılmıştır. Noktaların %91’i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 69’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %19 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %12 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.4.2. Virgül

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

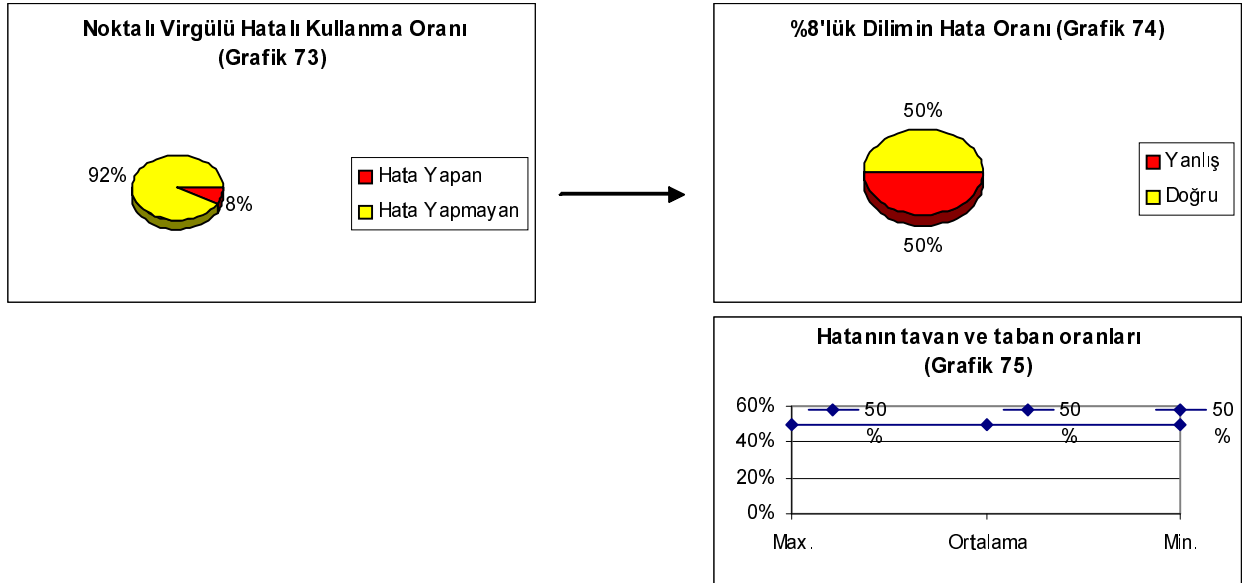

Grafik 70’de, öğrencilerin % 96 (24 öğrenci)’sının virgül işaretinde hata yaptığı, %4 (1 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yirmi dört öğrenci, %50 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları virgül işaretinin %50’si yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %50’si ise

doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 72’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %6 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %56 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.4.3. Noktalı Virgül

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, noktalı virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

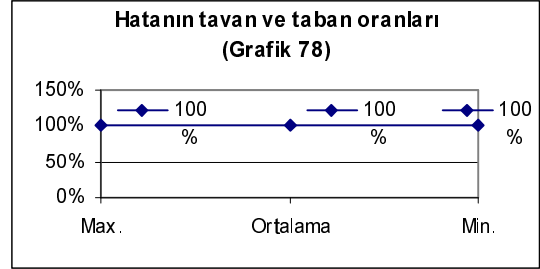
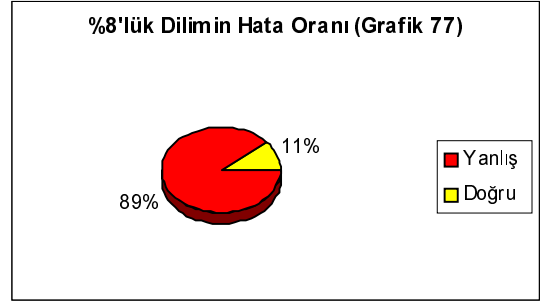
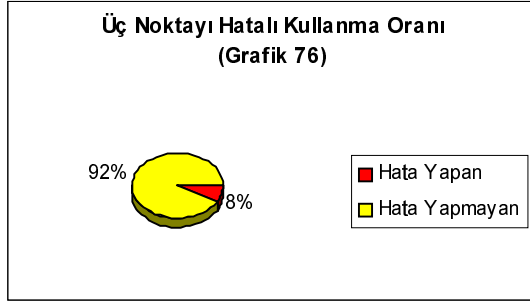
Grafik 73’te, öğrencilerin % 8 (2 öğrenci)’inin noktalı virgül işaretinde hata yaptığı, %92 (24 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %50 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları noktalı virgül işaretinin %50’si yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %50’si ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 75’teki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %50 olarak hesaplanmıştır.

3.1.4.4. İki Nokta

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.4.5. Üç Nokta

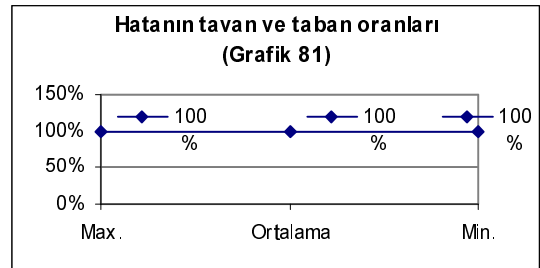
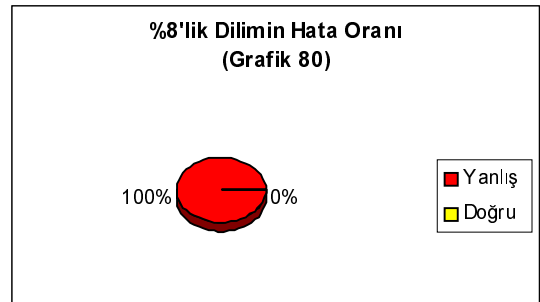
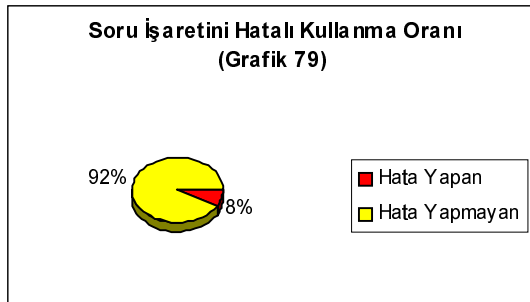
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, üç nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 76'da, öğrencilerin % 8 (2 öğrenci)'inin üç nokta işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %89 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları üç nokta işaretinin %89'u yanlış kullanılmıştır. Üç nokta işaretlerinin %11'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 78'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.4.6. Soru İşareti

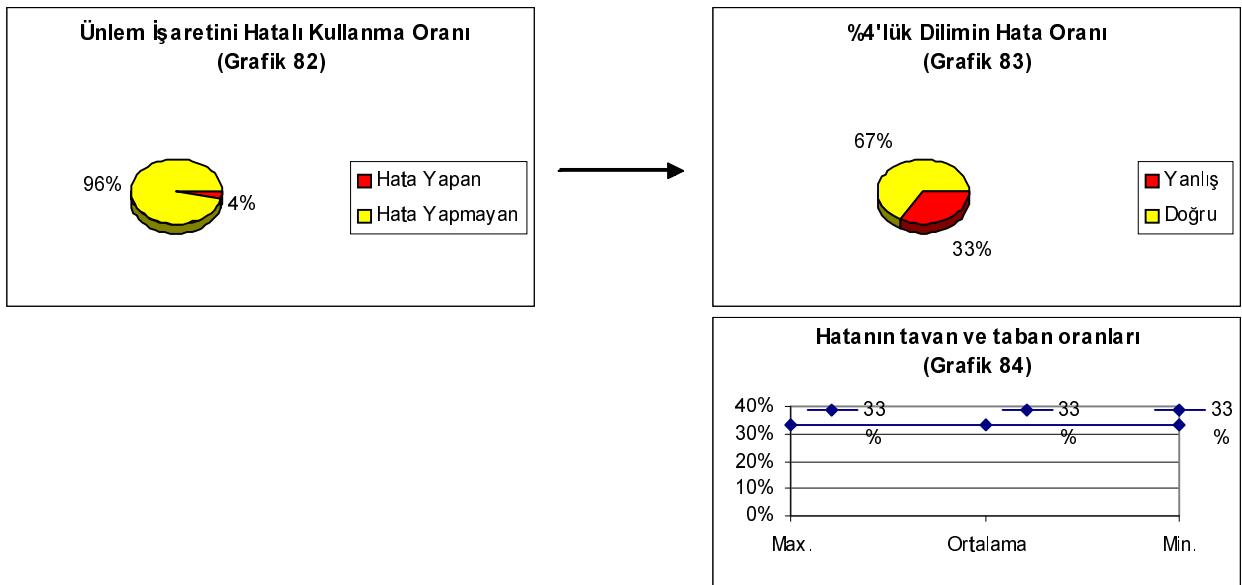
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, soru işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 79’da, öğrencilerin %8 (2 öğrenci) ’inin soru işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenciler, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı soru işaretinin %100’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 81’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.4.7. Ünlem İşareti

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, ünlem işaretine ait bulgular şöyledir:

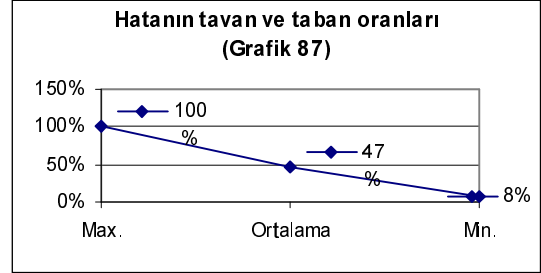
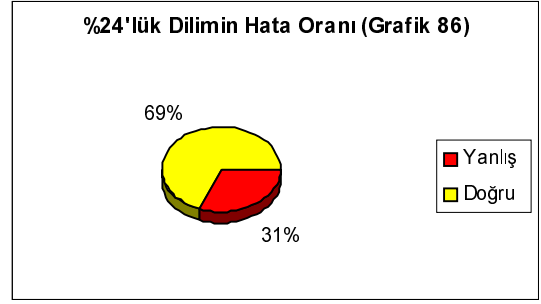
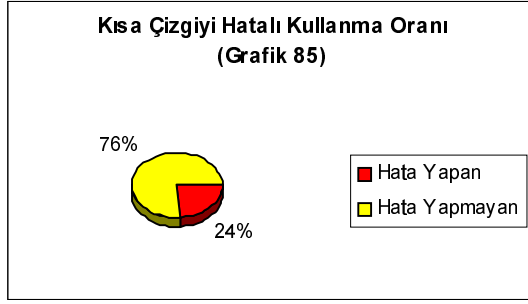
Grafik 82’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün soru işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenci, %33 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı ünlem işaretinin %33’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 84’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %33 olarak hesaplanmıştır.

3.1.4.8. Uzun Çizgi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.4.9. Kısa Çizgi

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, kısa çizgi işaretine ait bulgular şöyledir:

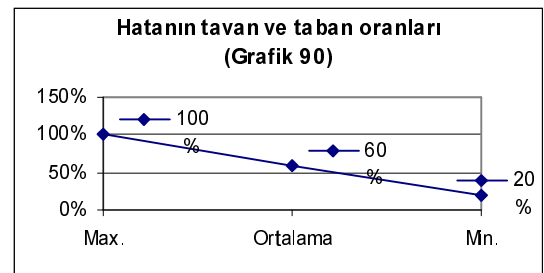
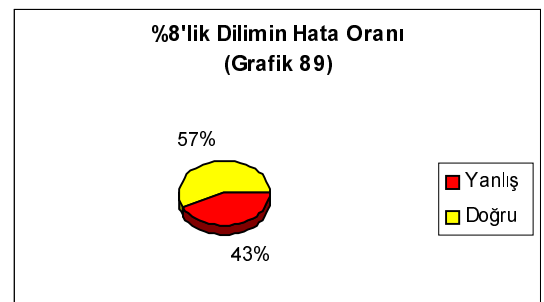
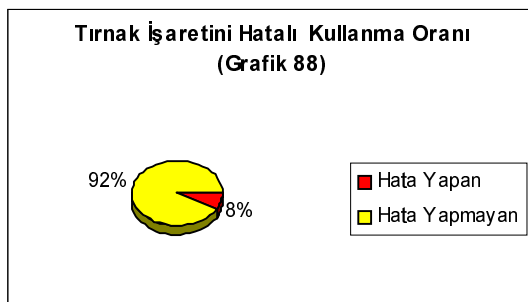
Grafik 85'de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)'ünün kısa çizgi işaretinde hata yaptığı, %76 (19 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci, %31 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı kısa çizgi işaretinin %31'i yanlış kullanılmıştır. Grafik 87'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %8 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %47 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.4.10. Kesme İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.4.11. Tırnak İşareti

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, tırnak işaretine ait bulgular şöyledir:

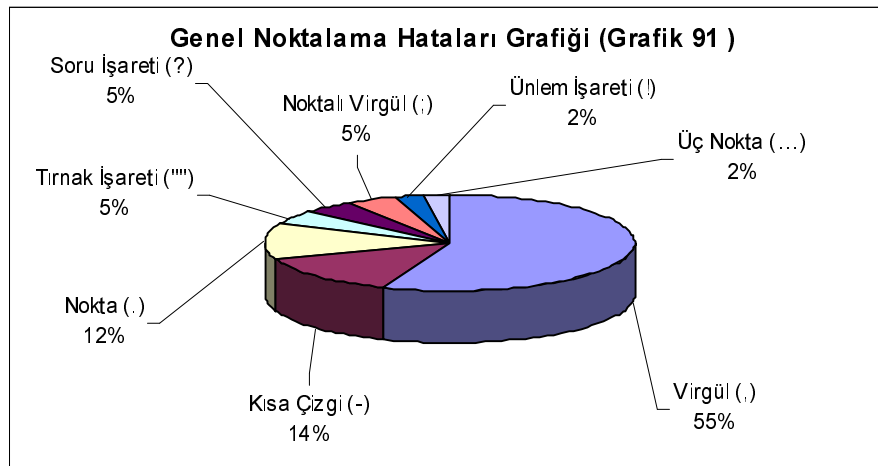

Grafik 88’de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)’inin tırnak işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %43 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı tırnak işaretinin %43’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 90’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %20 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %60 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.4.12. Parantez

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.4.13. Dördüncü Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu

Grafik 91’de, 4. sınıf öğrencilerinin % 55 (24 öğrenci)’inin virgül hatası yaptığı görülmektedir. En çok yapılan ikinci hata %14 (6 öğrenci) ile kısa çizgi, üçüncü hata ise %12 (5 öğrenci) ile nokta hatası olmuştur. Soru işareti, tırnak işareti ve noktalı virgül %5 olarak tespit edilmiştir. İki nokta, kesme işareti, uzun çizgi ve parantez ile ilgili bir hataya rastlanmamıştır.

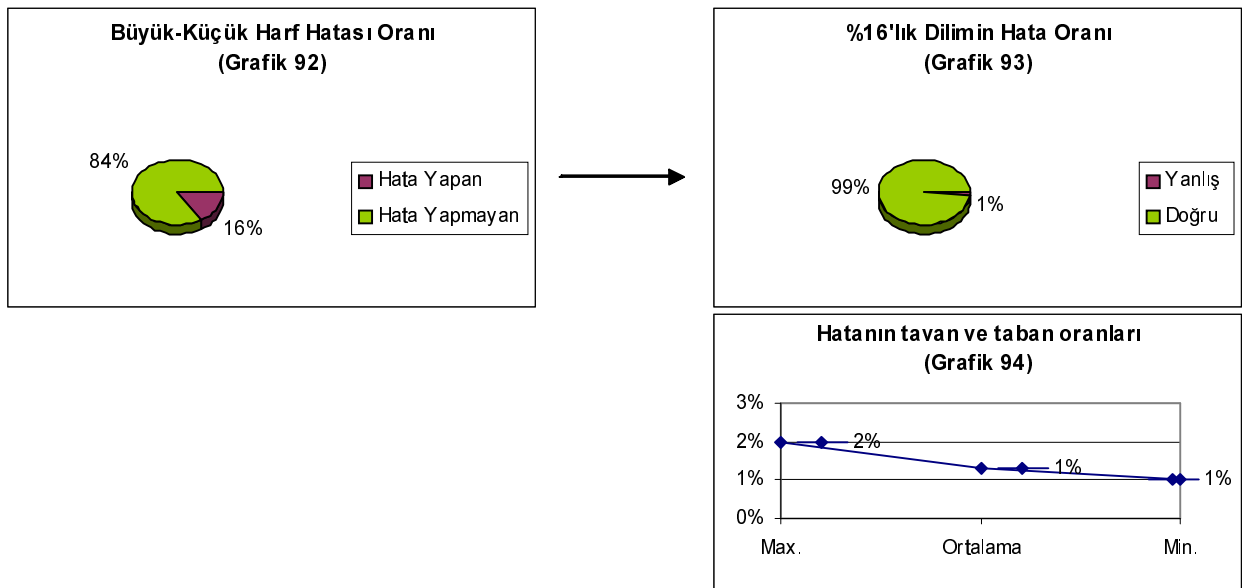
3.1.5. Dördüncü Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Bu sınıfın kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da “Birleşik adları yazabilmek, büyük harfleri doğru kullanabilmek, büyük ses uyumunu kavrayarak çekim ve yapım eklerini doğru

kullanabilmek, “mi” soru ekini zarf yaptığı durumda da doğru yazabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.³⁸ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, dördüncü sınıf öğrencilerinin kazanımları “Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı (mı) ile “de” ve “ki” bağlaçları verilmelidir.” şeklinde açıklanmaktadır.³⁹

3.1.5.1. Büyük – Küçük Harf

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 92’de, öğrencilerin % 16 (4 öğrenci) ’sının bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin büyük – küçük harf uygulamalarının %1’i yanlıştır. Bu kural %99 oranında doğru olarak uygulanmıştır. Grafik 94’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.5.2. –ki Aitlik Eki

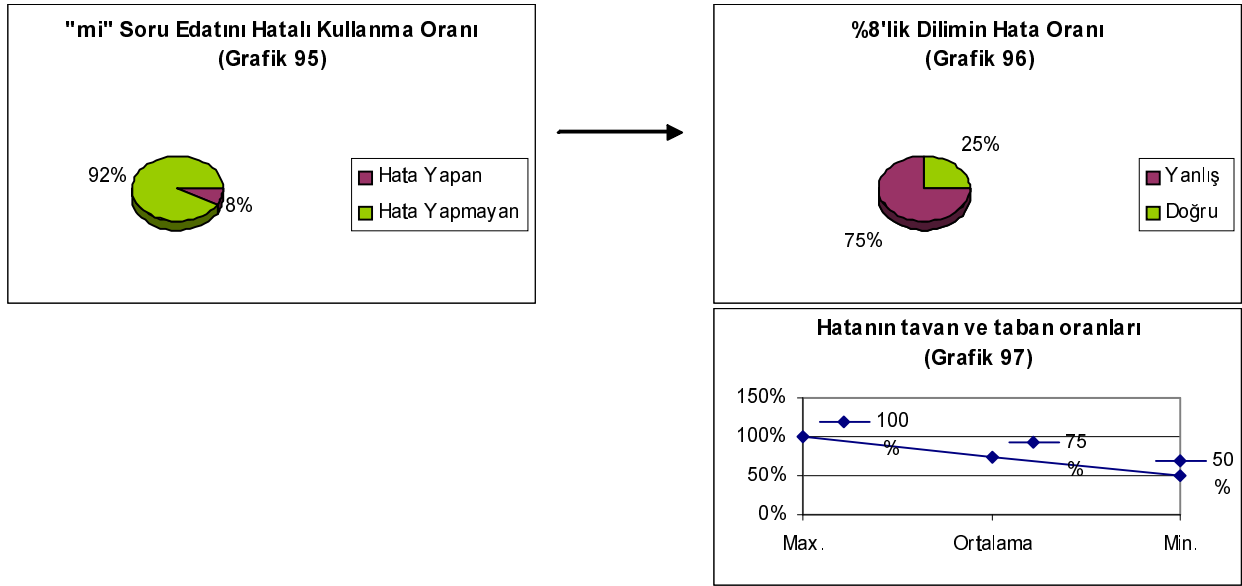
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

³⁸ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2008,1981.

³⁹ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.5.3. "mi" Soru Eki

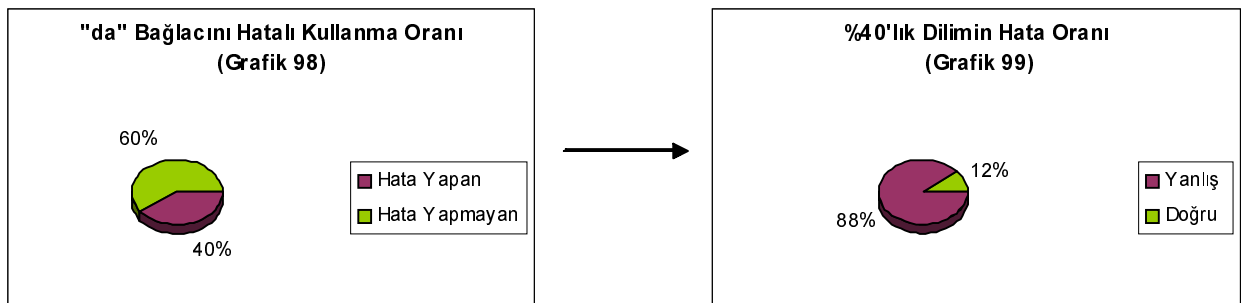
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

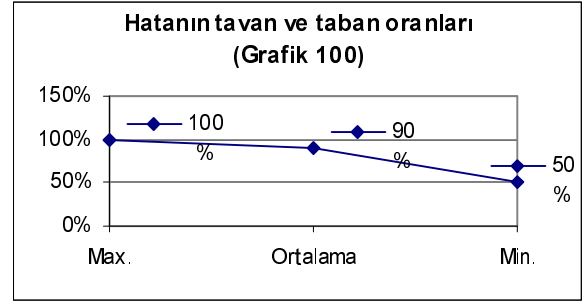

Grafik 95'de, öğrencilerin % 8 (2 öğrenci) 'inin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %75 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin mi soru edatı uygulamalarının %75'i yanlıştır. Bu edat %25 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 97'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %50 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %75 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.5.4. "de" Bağlacı

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

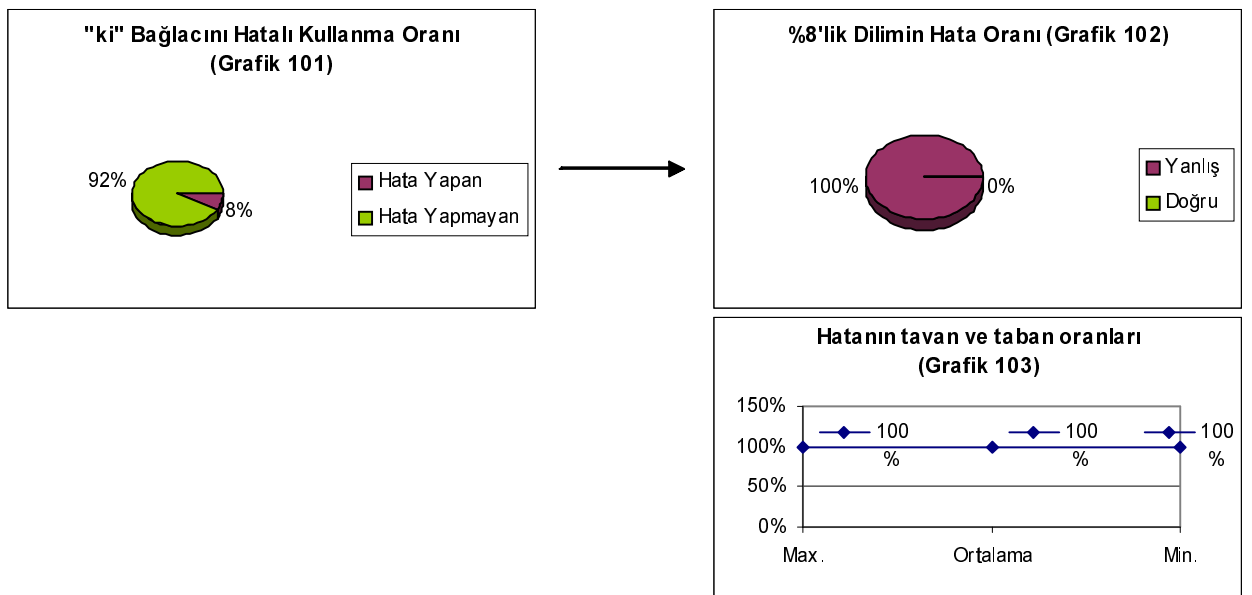
Grafik 98’de, öğrencilerin %40 (10 öğrenci) ’ının bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %60 (15 öğrenci)’ının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci, %88 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin “de” bağlacını kullanmalarının %88’i yanlıştır. Bu bağlaç %12 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 100’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %50 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %90 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.5.5. “ile” Kelimesi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.5.6. “ki” Bağlacı

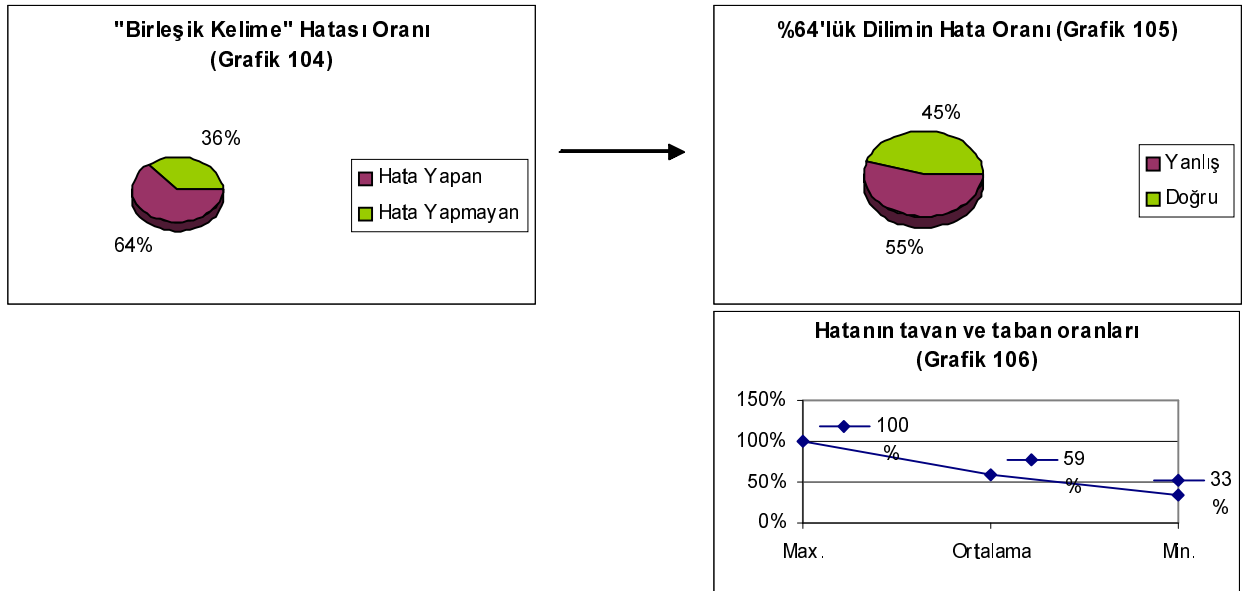
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir

Grafik 101’de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)’inin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler “ki” bağlacına ait kuralı %100 oranında yanlış uygulamıştır. Grafik 103’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.5.7. Birleşik Kelime

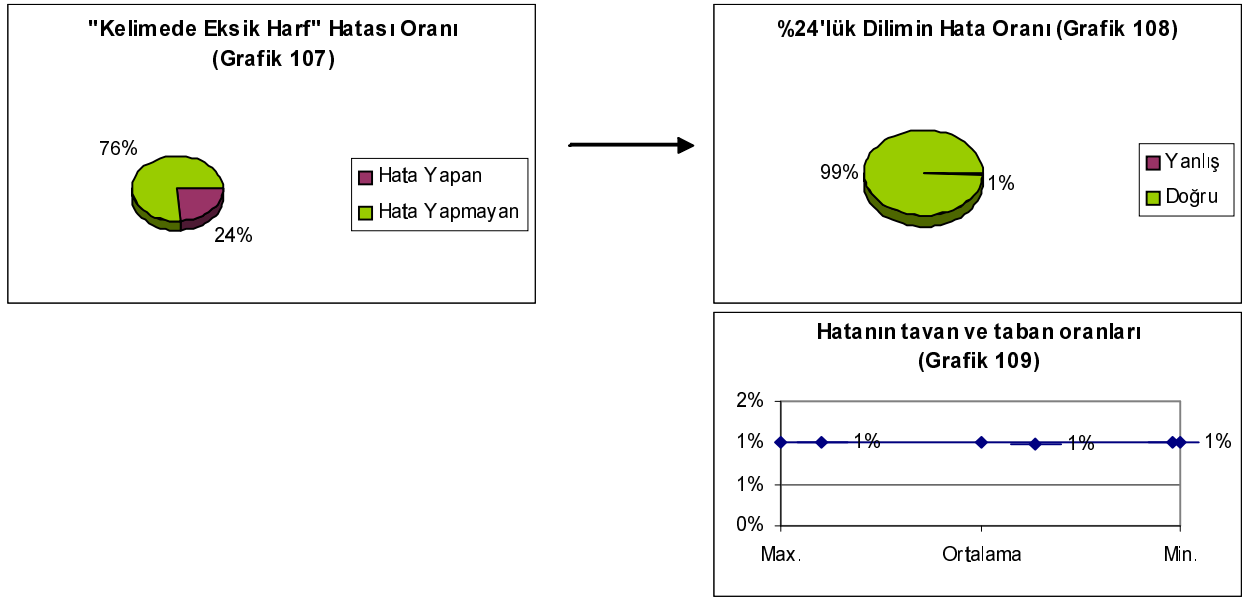
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu tür kelimelerle ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 104’de, öğrencilerin %64 (19 öğrenci)’ünün bu tür kelimelerde hata yaptığı, %36 (6 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on dokuz öğrenci, %55 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler bu tür kelimelerin %55’ini yanlış, %45’ini doğru yazmıştır. Grafik 106’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %33 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %59 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.5.8. Kelimede Eksik Harf

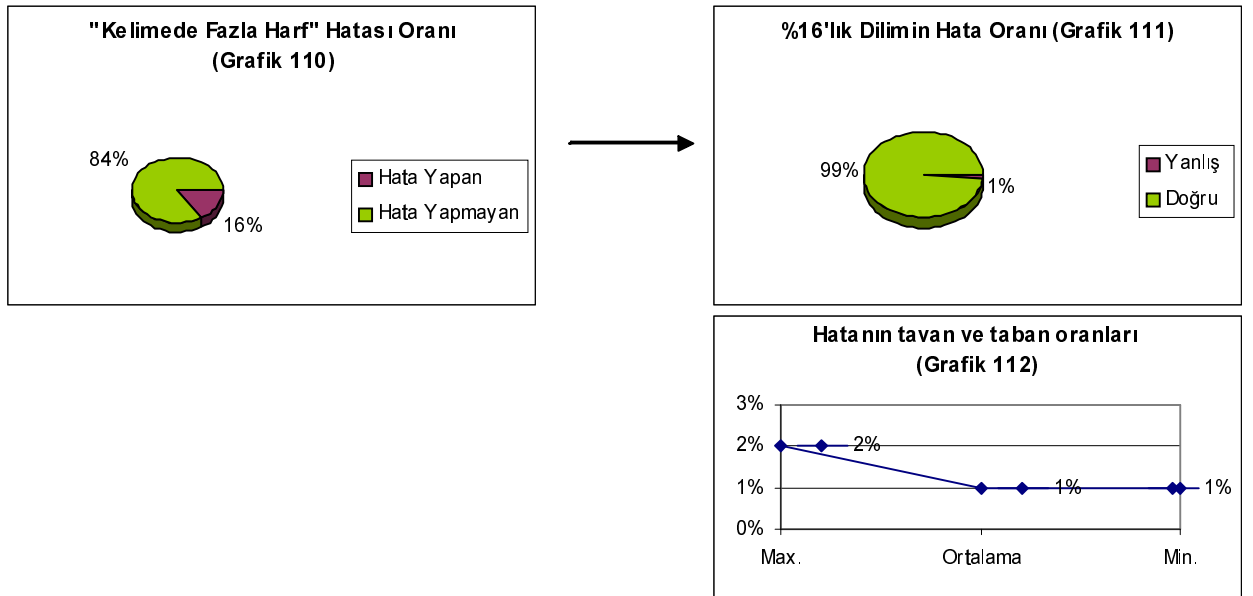
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 107'de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)'ünün kelimeleri eksik harfle yazdığı, %76 (19 öğrenci)'sının ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1'ini eksik harf ile, %99'unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 109'daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.5.9. Kelimede Fazla Harf

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

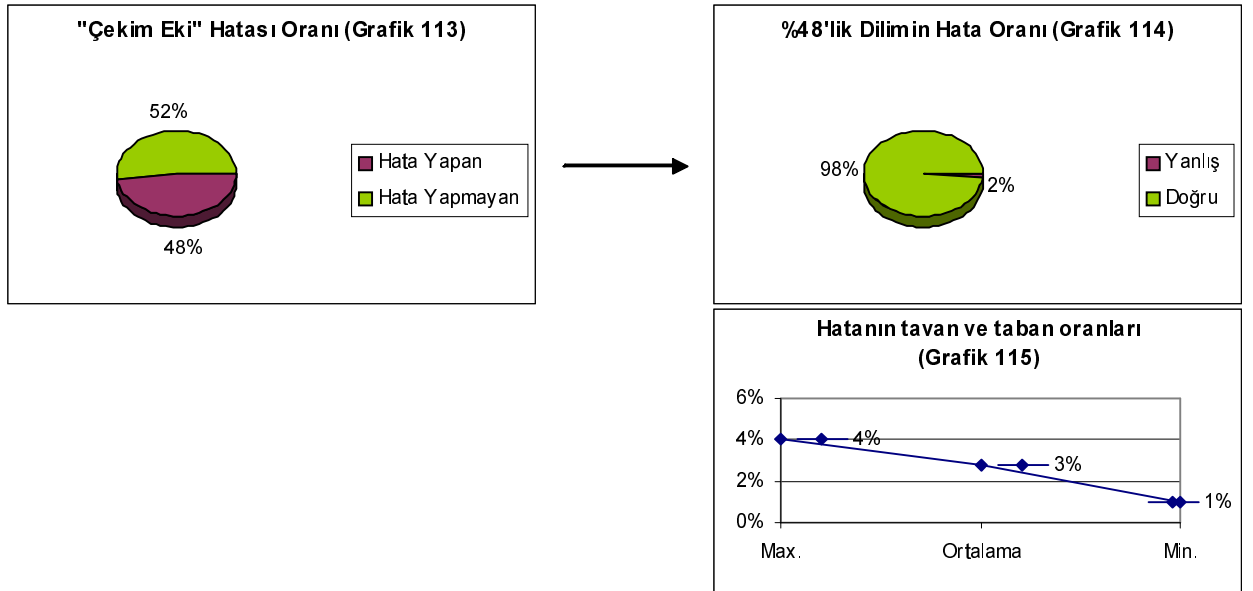
Grafik 110'da, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)'sının kelimelerde fazla harf kullandığı, %84 (15 öğrenci)'ünün ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1'ini fazla harf ile, %99'unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 112'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama da %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.5.10. Yapım Eki Hatası

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.5.11. Çekim Eki Hatası

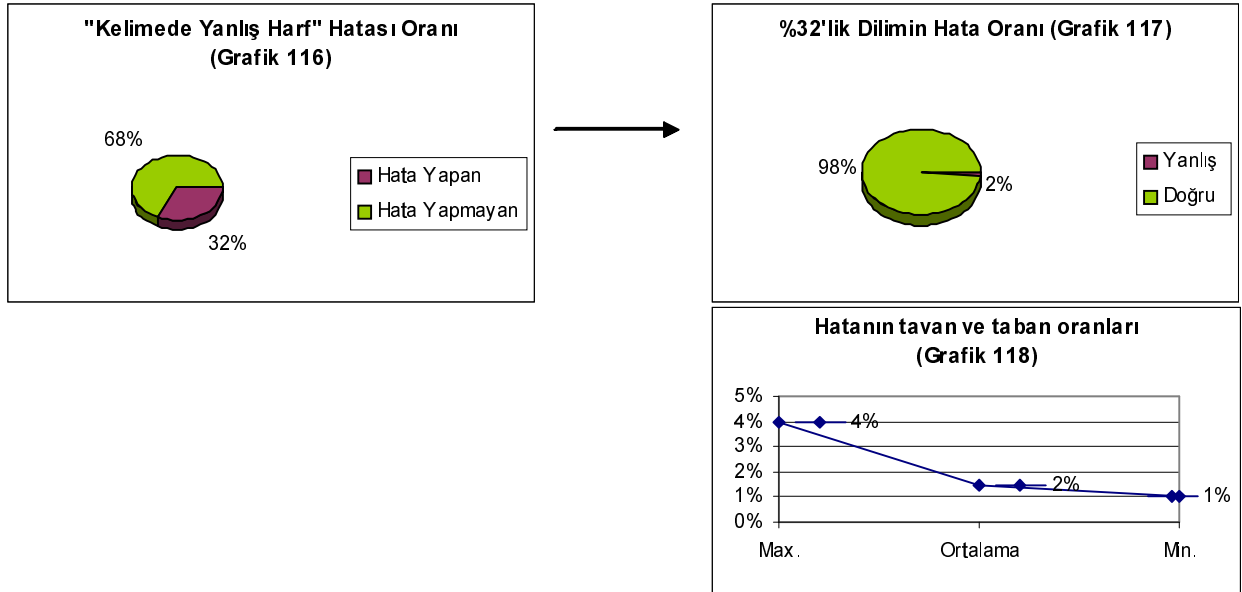
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından çekim eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 113'de, öğrencilerin %48 (12 öğrenci)'inin çekim eklerini kullanmada hata yaptığı, %52 (13 öğrenci)'sinin ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on iki öğrenci, %2 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler çekim eklerinin %2'sini yanlış, %98'sini de doğru olarak kullanmışlardır. Grafik 115'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %4 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %3 olarak gerçekleşmiştir.

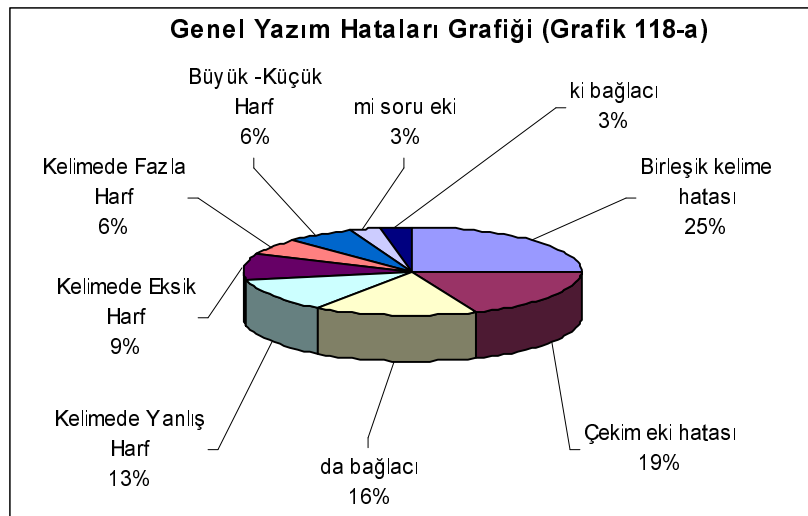
3.1.5.12. Kelimede Yanlış Harf

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 116'da, öğrencilerin %32 (8 öğrenci)'sinin kelimelerde yanlış harf kullandığı, %68 (17 öğrenci)'inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren sekiz öğrenci, %2 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %2'sini yanlış harf ile, %98'ini de doğru olarak yazmıştır. Grafik 118'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %4 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %2 olarak gerçekleşmiştir

3.1.5.13. Dördüncü Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu

Grafik 118-a’da, 4. sınıf öğrencilerinin %25 (16 öğrenci)’inin birleşik kelime hatası yaptığı görülmektedir. Çekim eki hatası %19 (12 öğrenci), “de” bağlacı hatası %16 (10 öğrenci), kelimedeki yanlış harf hatası %13 (8 öğrenci), kelimedeki eksik harf hatası %9 (6 öğrenci), kelimedeki fazla harf hatası %6 (4 öğrenci), büyük – küçük harf hatası %6 (4 öğrenci) ve “mi” edatı hatası %3 (2 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. –ki aitlik eki hatası, ”ile” kelimesi hatası ve yapım eki hatasına rastlanmamıştır.

3.1.6. Dördüncü Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular

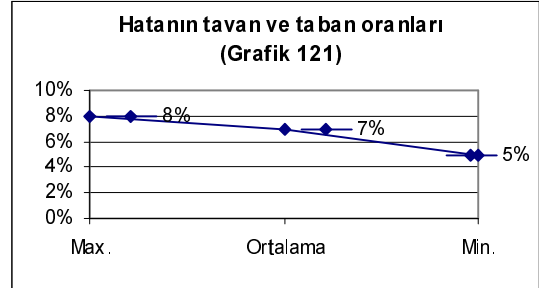
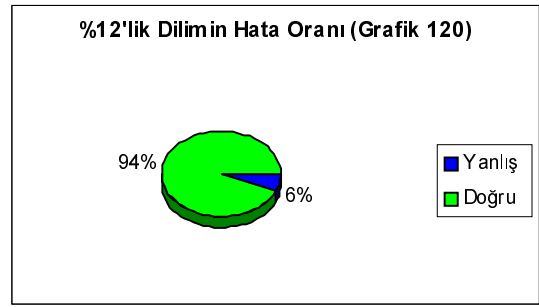
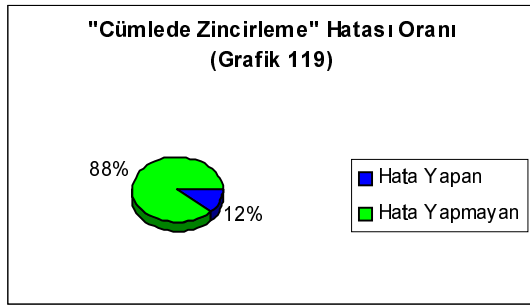
Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılı ifade becerileri bakımından; sınıfça yapılan anlama etkinliklerinde varılan sonuçları 4-5 basit cümle ile anlatabilmek, 5-6 kelimelik bir soruya karşılık verebilmek, ödevlerinde yerine göre 5-7 kelimelik doğru cümleler kurabilmek, izlenen düzeye uygun bir filmi, okunan ya da dinlenen 150 -200 kelimelik bir olay yazısını anlatabilmek, ana fikrini kısaca belirtebilmek, okulda ve çevrede yaşanan önemli olayları ve özel günlerde görülenleri anlatabilmek, 3-5 cümlelik istek, ısmarlama, kutlama, teşekkür, çağrı yazıları, zarf üstü, etiket ve fiyat listeleri yazabilmek, okulda yaşadığı ve yaptığı türlü eğitsel etkinliklerin sonuçları üzerine kısa bir rapor düzenleyebilmek, bu sınıfın kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilmek, hedeflenmektedir.⁴⁰ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, dördüncü sınıf öğrencilerinin anlamlı ve kurallı cümleler yazabilmesi, yazılarında kelime tekrarından kaçınması, kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanması, yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanması, anlatım bozukluklarını kapsayan kazanımlar arasında yer almaktadır.⁴¹

3.1.6.1. Cümlede Zincirleme

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

⁴⁰ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

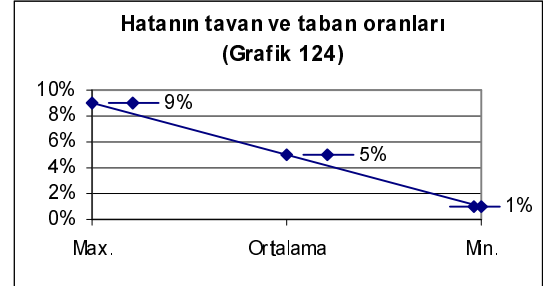
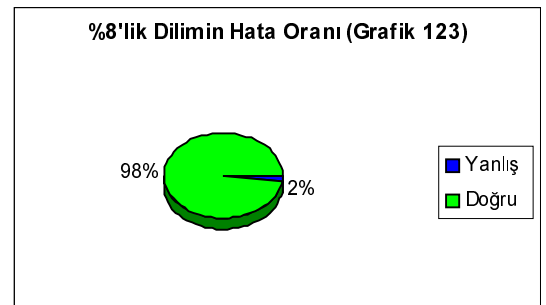
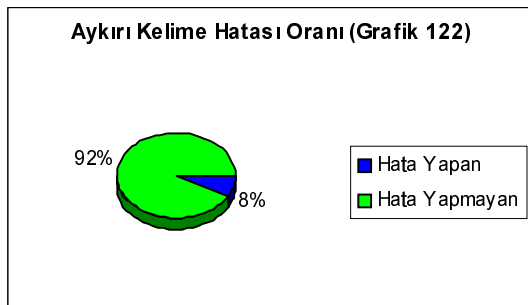
⁴¹ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 119'de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)'sinin cümlede zincirleme hatası yaptığı, %88 (22 öğrenci)'inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, cümlelerinin %6'sında bu hatayı yapmış ve %94'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 121'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %8 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %7 olarak gerçekleşmiştir

3.1.6.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

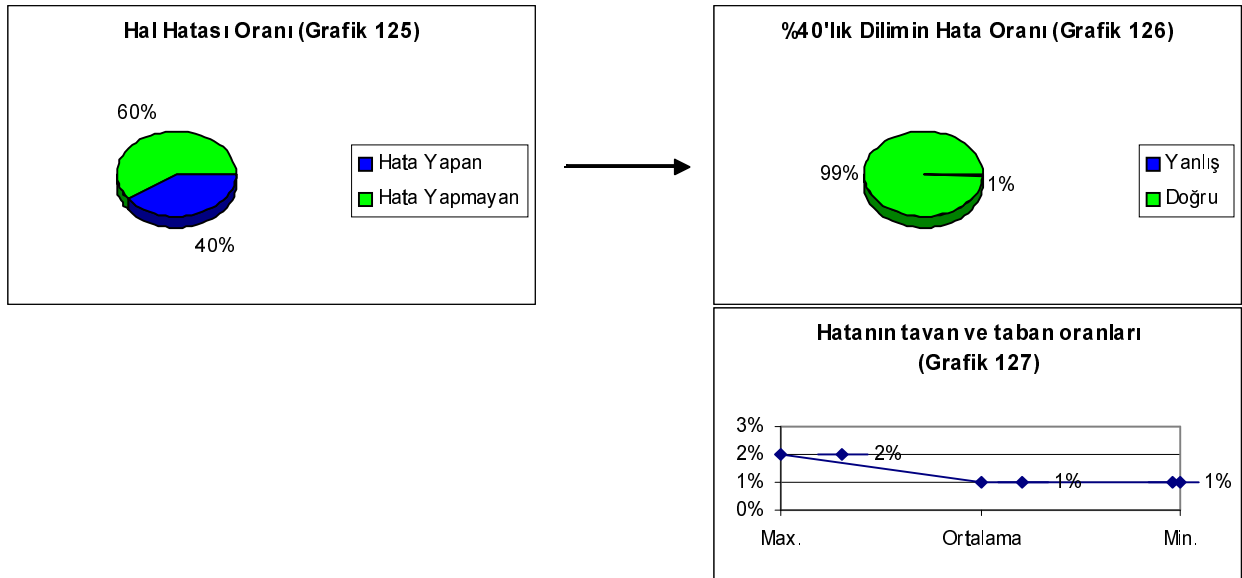
Grafik 122’de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)’inin cümlede aykırı kelime kullandığı, %92 (23 öğrenci)’sinin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, cümlelerinin %2’sinde bu hatayı yapmış ve %98’inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 124’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %9 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %5 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.6.3. Dil bilgisinde Aykırı Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.6.4. Hâl Hataları

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

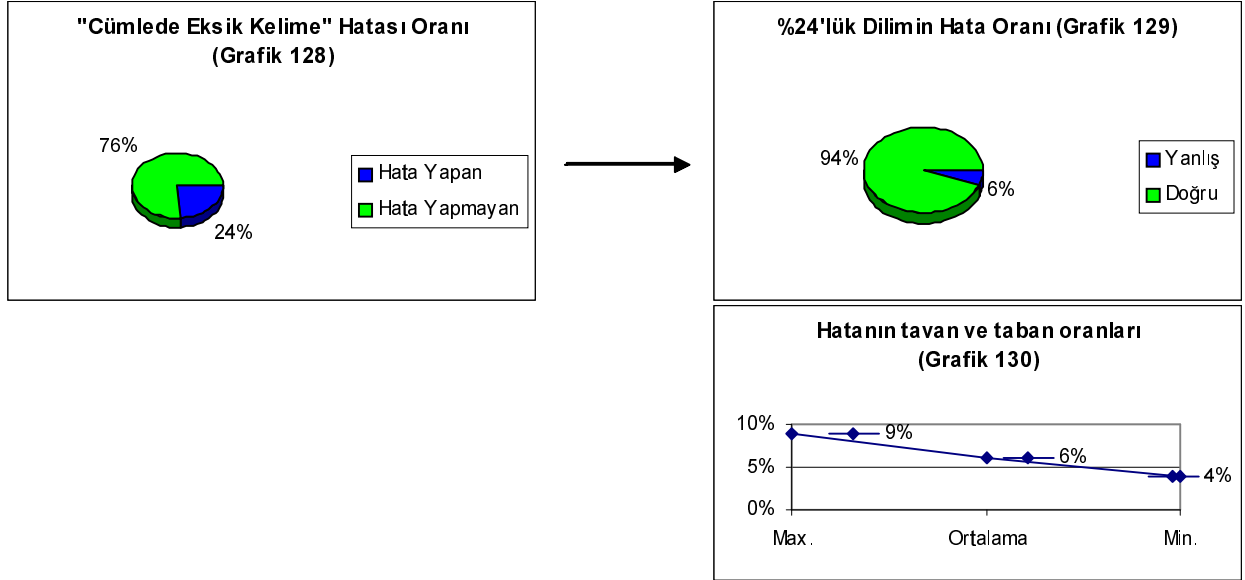
Grafik 125’de, öğrencilerin %40 (10 öğrenci)’inin hâl eklerini yanlış kullandığı, %60 (15 öğrenci)’inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci kelimelerinin %1’inde bu hatayı yapmış ve %99’unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 127’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.6.5. Anlamda Aykırılık

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.6.6. Cümlede Eksik Kelime

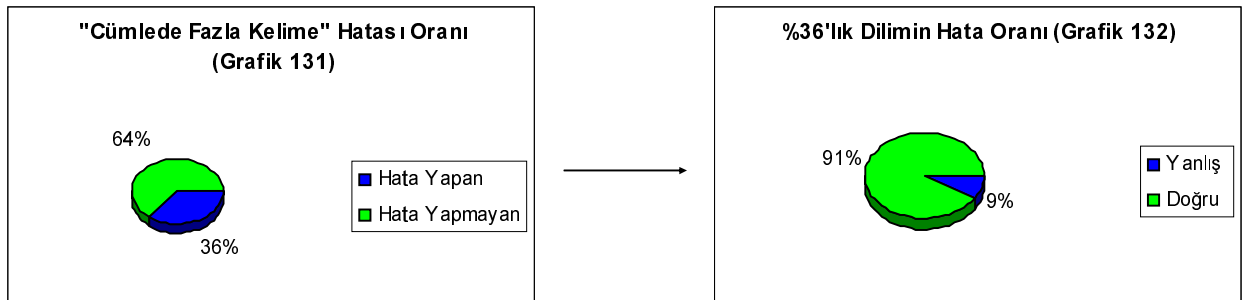
Üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

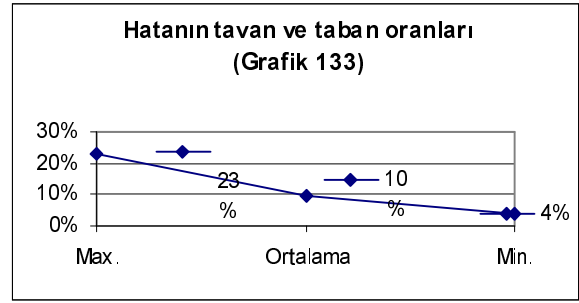

Grafik 128'de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)'ünün cümlelerinde kelime eksikliği bulunduğu, %76 (19 öğrenci)'sında ise kelime eksikliği bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci cümlelerinin %6'sında bu hatayı yapmış ve %94'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 130'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %9 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.6.7. Cümlede Fazla Kelime

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

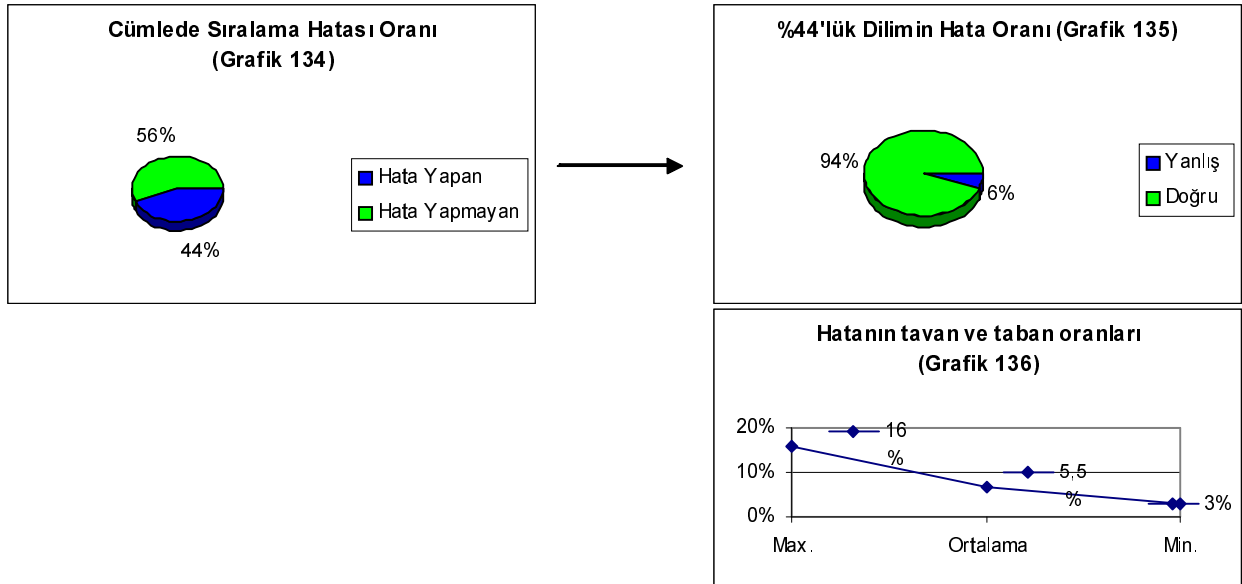

Grafik 131’de, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)’sının cümlelerinde kelime fazlalığı bulunduğu, %64 (16 öğrenci)’ünde ise kelime fazlalığı bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci cümlelerinin %9’unda bu hatayı yapmış ve %91’inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 133’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %23 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %10 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.6.8. Cümlede Sıralama Hatası

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

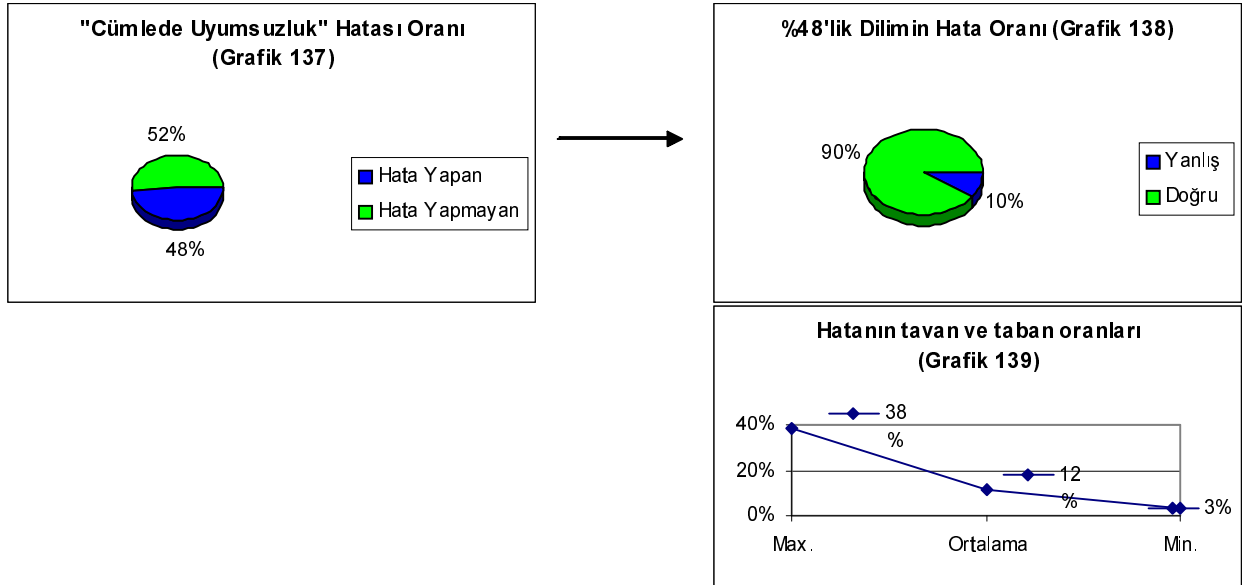

Grafik 134’de, öğrencilerin %44 (11 öğrenci)’ünün cümlelerinde sıralama hatası yaptığı, %56 (14 öğrenci)’sının yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on bir öğrenci cümlelerinin %6’sında bu hatayı yapmış ve %94’ünde yapmamıştır.

Grafik 136'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %16 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

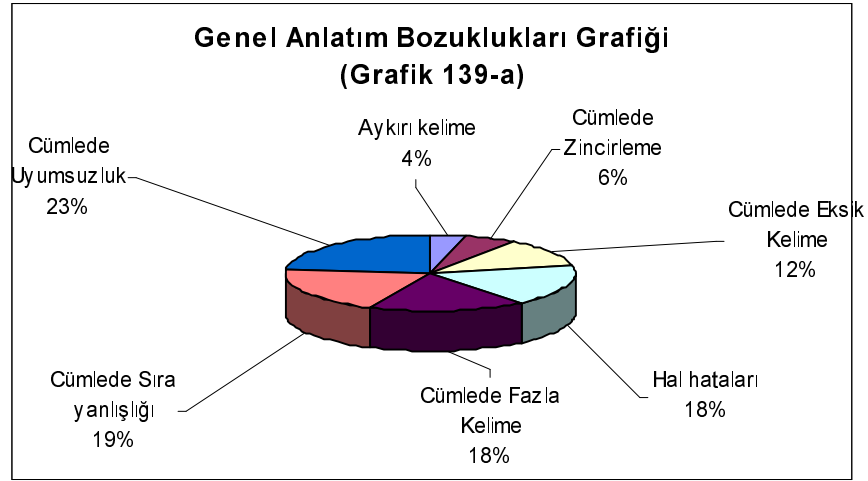
3.1.6.9. Cümlede Uyumsuzluk

Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

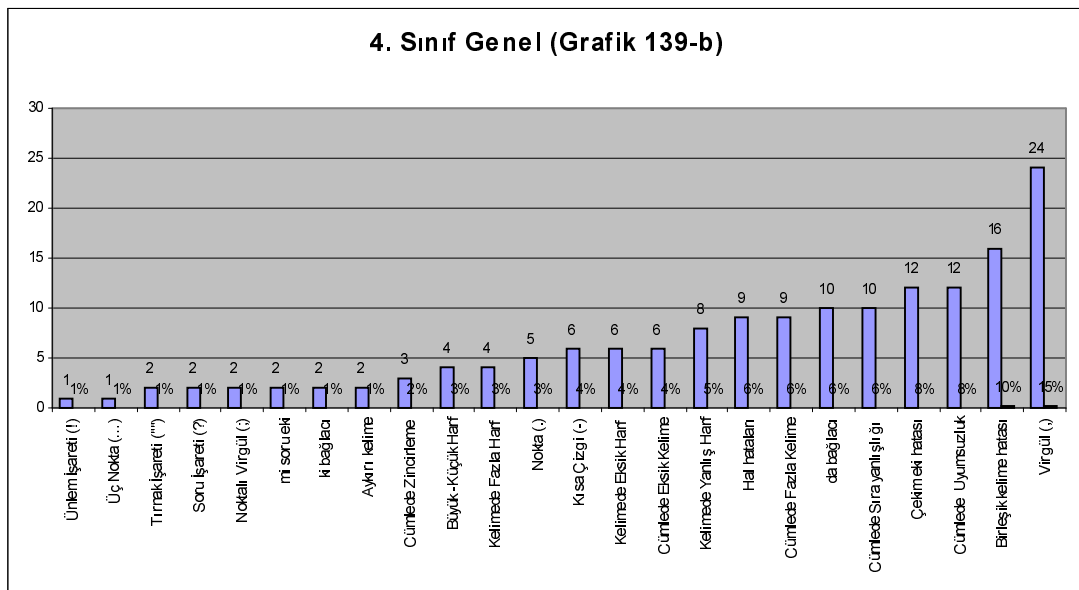
Grafik 137'de, öğrencilerin %48 (12 öğrenci)'inin cümleleriyle uyumsuz kelimeler kullandığı, %52 (13 öğrenci)'sinin kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on iki öğrenci, cümlelerinin %10'unda bu hatayı yapmış ve %90'ında yapmamıştır. Grafik 139'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %38 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %12 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.6.10. Dördüncü Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu

Grafik 139-a'da, 4. sınıf öğrencilerinin %23 (12 öğrenci)'ünün cümlelerinde uyumsuzluk tespit edildiği görülmektedir. Cümlede sıra hatası %19 (11 öğrenci), hâl hataları %18 (10 öğrenci), cümlede fazla kelime %18 (9 öğrenci), cümlede eksik kelime %12 (6 öğrenci), cümlede zincirleme hatası %6 (3 öğrenci), aykırı kelime kullanımı %4 (2 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Anlamda aykırı kullanım ile dil bilgisinde aykırı kullanım hatalarına rastlanmamıştır.

3.1.6.11. Dördüncü Sınıfların Genel Değerlendirmesi

Araştırılan 33 maddeden, 4. sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı, bunu takip eden hatanın birleşik kelime hatası olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan 25 öğrencinin kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalaması 118,7 (en fazla 235, en az 52 kelime) olarak belirlenmiştir. Bu 25 öğrencinin hata ortalaması ise 12,6 olarak hesaplanmıştır. Yani, bir dördüncü sınıf öğrencisi, ortalama 118 kelimelik bir kompozisyon yazıyor ve bu kompozisyonda toplam 13 hata yapıyor.

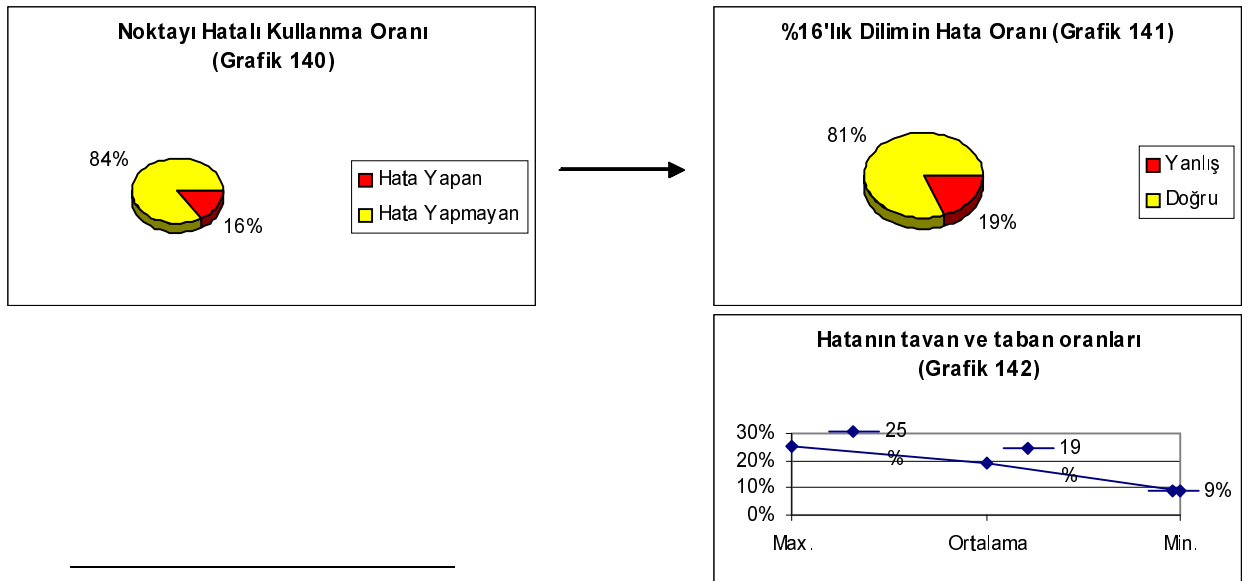
Grafik 139-b’de görüldüğü gibi, tüm maddeler üzerinden yapılan dağılım sonucunda dördüncü sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı görülmektedir. Sırasıyla; birleşik kelime, cümlede uyumsuzluk, çekim eki, cümlede sıra hatası, bunu takip etmektedir. Buna göre hataların %41’i imlâ, %32’si anlatım ve %27’si noktalama hatası olarak gerçekleşmiştir.

3.1.7. Beşinci Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde, bu sınıfa, "Anlatım" başlığı altında kazandırılacak olan davranış "Bu sınıfın kullanması gereken noktalama işaretlerini kullanabilmek." şeklinde ifade edilmektedir. "Dil Bilgisi" başlığı altında da "Noktayı, tarihlerin gün, ay, ve yıl öğeleri arasına, kısaltma harflerinin sonuna, sayılardan sonra –inci anlamında kullanabilmek, tırnak işaretini, başkalarından alınana sözleri belirtmek amacıyla kullanabilmek, iki noktayı, açıklanacak sözlerden sonra kullanabilmek." kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁴² 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında "Noktayı, kısaltmalarda; virgülü, yüklem ve tümleçleri ayırmada; iki noktayı, açıklamada ve örnek vermede; üç noktayı, tamamlanmamış cümlelerin sonunda; ünlem işaretini, seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede; kısa çizgiyi, ilişkili sözcükler arasında; tırnak işaretini, alıntılarda; kesme işaretini, kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada; noktalı virgülü, birbirine bağlı cümleleri ayırmada; uzun çizgiyi, konuşmaları belirtmede; parantezi, bir önceki kavramı açıklamada; denden işaretini, tekrarlarda kullandırınız." şeklinde ifade edilmektedir.⁴³

3.1.7.1. Nokta

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

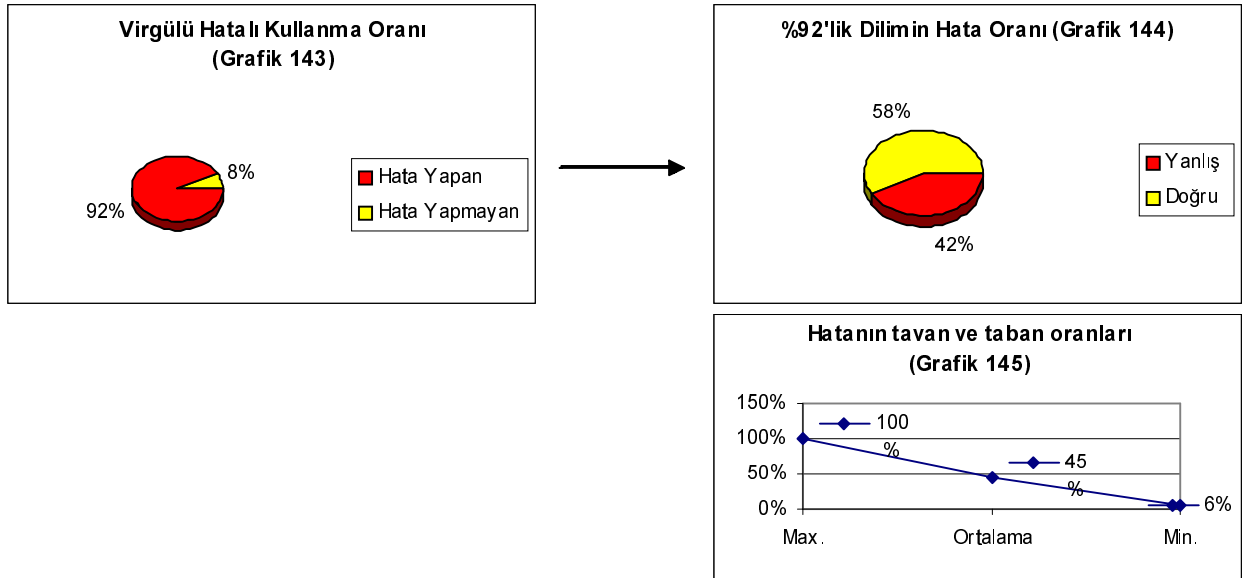
⁴² Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

⁴³ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 140'da, öğrencilerin % 16 (4 öğrenci)'sının nokta işaretinde hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)'ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %19 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları nokta işaretinin %19'u yanlış kullanılmıştır. Noktaların %81'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 142'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %25 oranında, en başarılı öğrenci %9 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %19 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.7.2. Virgül

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

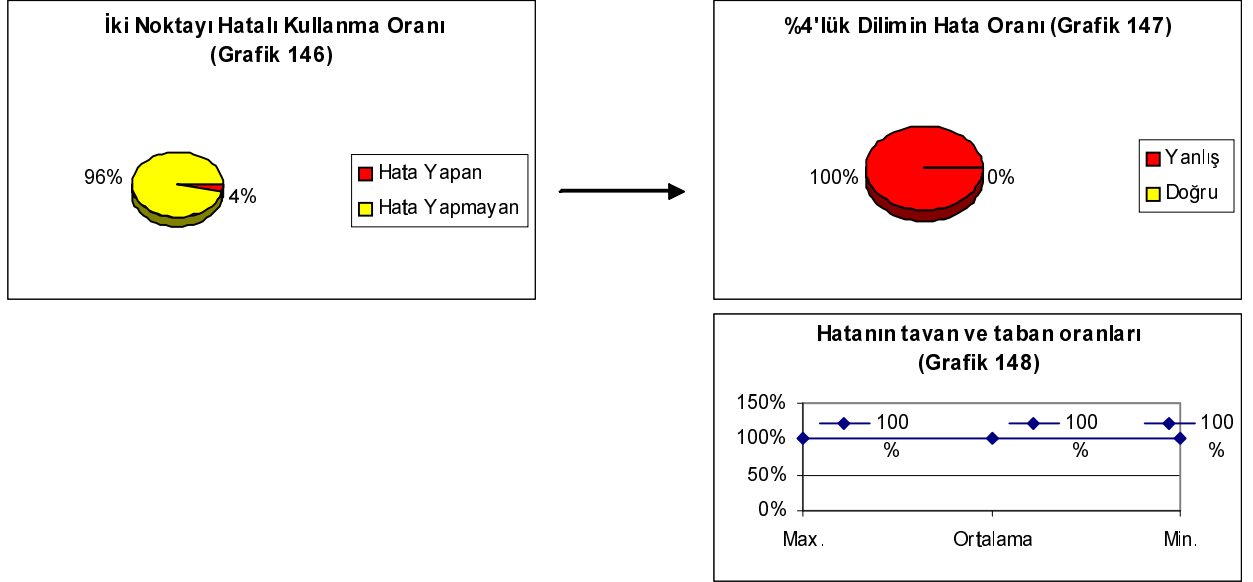
Grafik 143'de, öğrencilerin % 92 (23 öğrenci)'sinin virgül işaretinde hata yaptığı, %8 (2 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yirmi üç öğrenci, %42 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları virgül işaretinin %42'si yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %58'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 145'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %6 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %45 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.7.3. Noktalı Virgül

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.7.4. İki Nokta

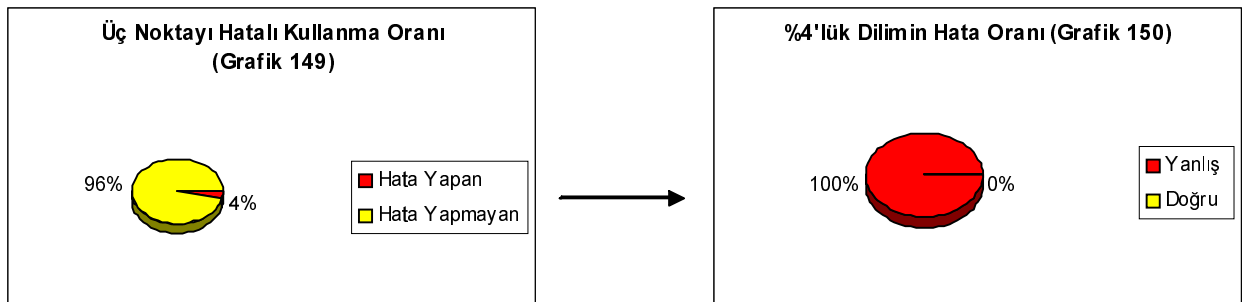
Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, iki nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

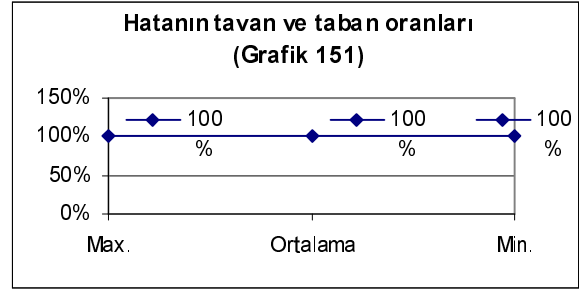

Grafik 146'da, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün iki nokta işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenci kullandığı iki nokta işaretinin %100'ünü yanlış olarak kullanmıştır. Grafik 148'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.7.5. Üç Nokta

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, üç nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

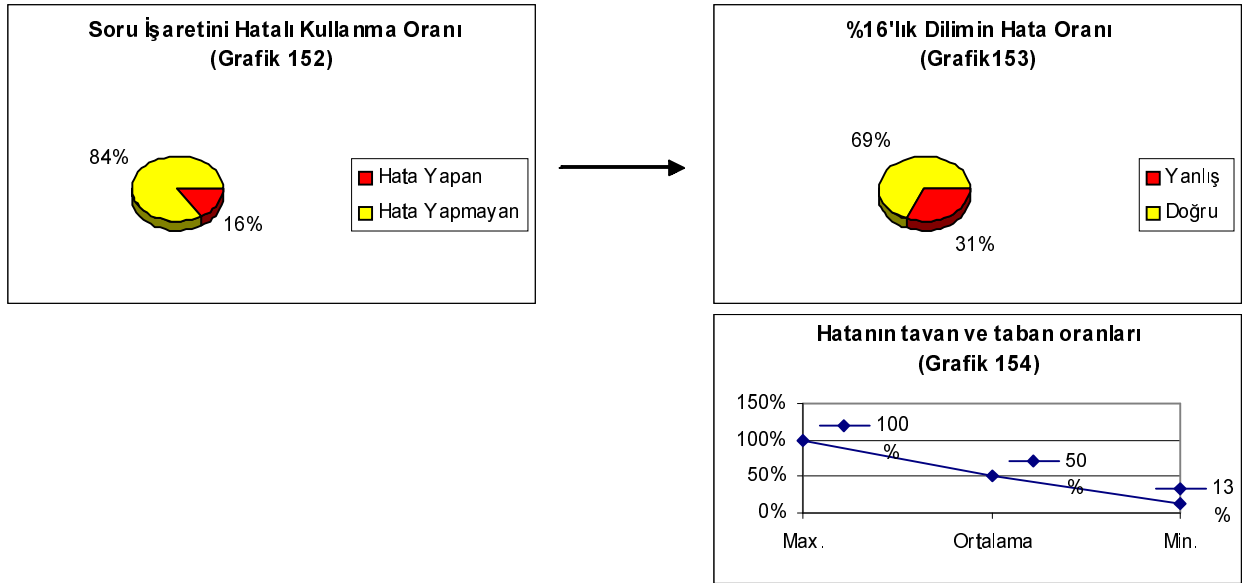

Grafik 149'da, öğrencilerin % 4 (1 öğrenci)'ünün üç nokta işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenci kullandığı üç nokta işaretinin %100'ünü yanlış olarak kullanmıştır. Grafik 151'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.7.6. Soru İşareti

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, soru işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 152'de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci) 'sının soru işaretinde hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)'ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yirmi dört öğrenci, %31 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları soru işaretinin %31'i yanlış kullanılmıştır. Soru işaretlerinin %69'u ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 154'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %13 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %50 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.7.7. Ünlem İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.7.8. Uzun Çizgi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.7.9. Kısa Çizgi

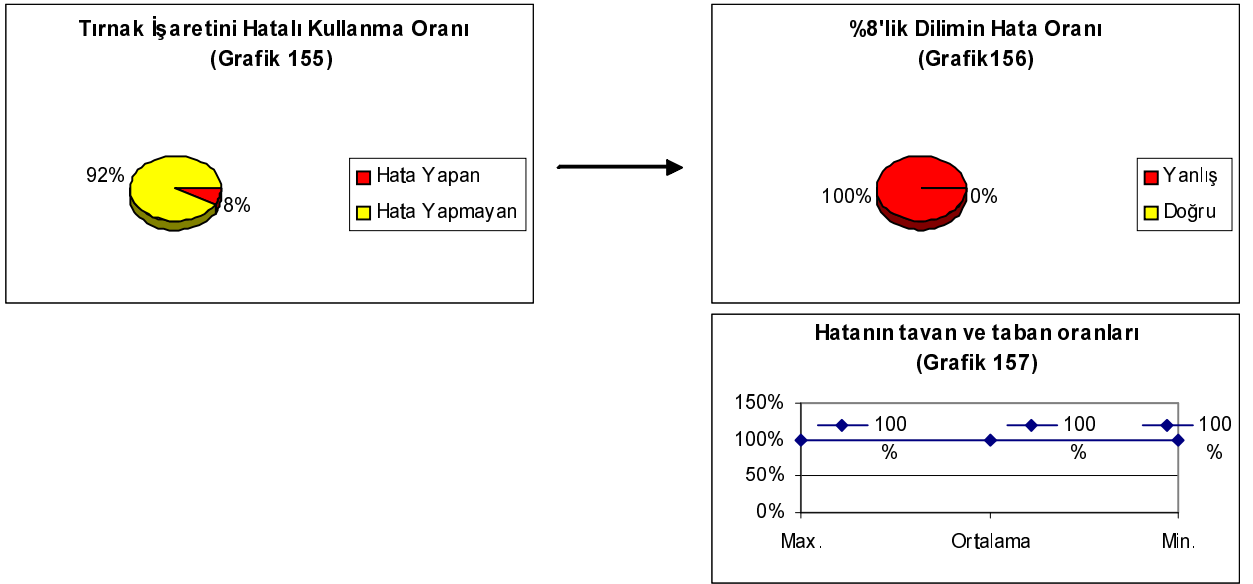
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.7.10. Kesme İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.7.11. Tırnak İşareti

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, tırnak işaretine ait bulgular şöyledir:

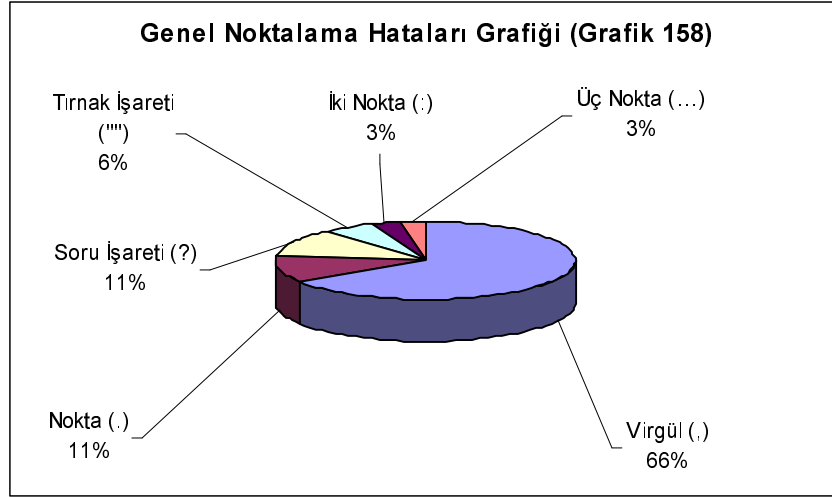

Grafik 155'de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)'inin tırnak işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kullanılan tırnak işaretinin %100'ünü yanlış olarak kullanmıştır. Grafik 157'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.7.12. Parantez

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.7.13. Beşinci Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu

Grafik 158’de, 5. sınıf öğrencilerinin % 66 (23 öğrenci)’sının virgül hatası yaptığı görülmektedir. En çok yapılan ikinci hata %11 (4 öğrenci) ile nokta ve soru işareti hatası olmuştur. Bunları tırnak işareti, iki nokta ve üç nokta hataları takip etmiştir. Noktalı virgül, ünlem işareti, uzun çizgi, kısa çizgi, kesme işareti, ve parantez ile ilgili bir hataya rastlanmamıştır.

3.1.8. Beşinci Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular

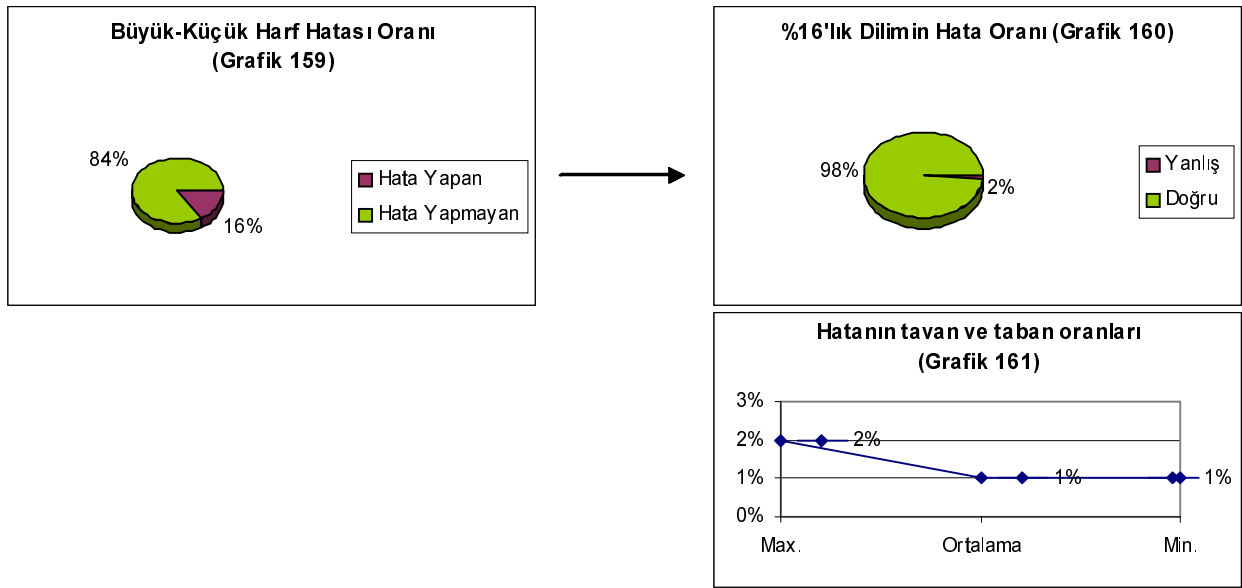
Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Bu sınıfın kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da “Birleşik adları yazabilmek, büyük harfleri doğru kullanabilmek, küçük ses uyumu kuralını doğru kullanabilmek, sert sessizlerin benzeşmesini kavrayarak yapım ve çekim eklerini doğru kullanabilmek, -de durum takısını bitişik, öteki de’leri ayrı yazabilmek, ilgi zamiri olan –ki’leri bitişik, ilgi bağlacı olan ki’leri ayrı yazabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁴⁴ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat

⁴⁴ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

programında, beşinci sınıf öğrencilerinin kazanımları arasında “Yazılarında imlâ kurallarını uygular, yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır, yazılarında kelime tekrarından kaçınır, kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.” ifadeleri vardır. Bununla birlikte dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfinin büyük yazdırılması gerektiği, soru edatı (mı) ile “de” ve “ki” bağlaçlarının verileceği belirtilmektedir.⁴⁵

3.1.8.1. Büyük – Küçük Harf

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 159'da, öğrencilerin % 16 (4 öğrenci) 'sının bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)'ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %2 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin büyük – küçük harf uygulamalarının %2'si yanlıştır. Bu kural %98 oranında doğru olarak uygulanmıştır. Grafik 161'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

⁴⁵ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.8.2. –ki Aitlik Eki

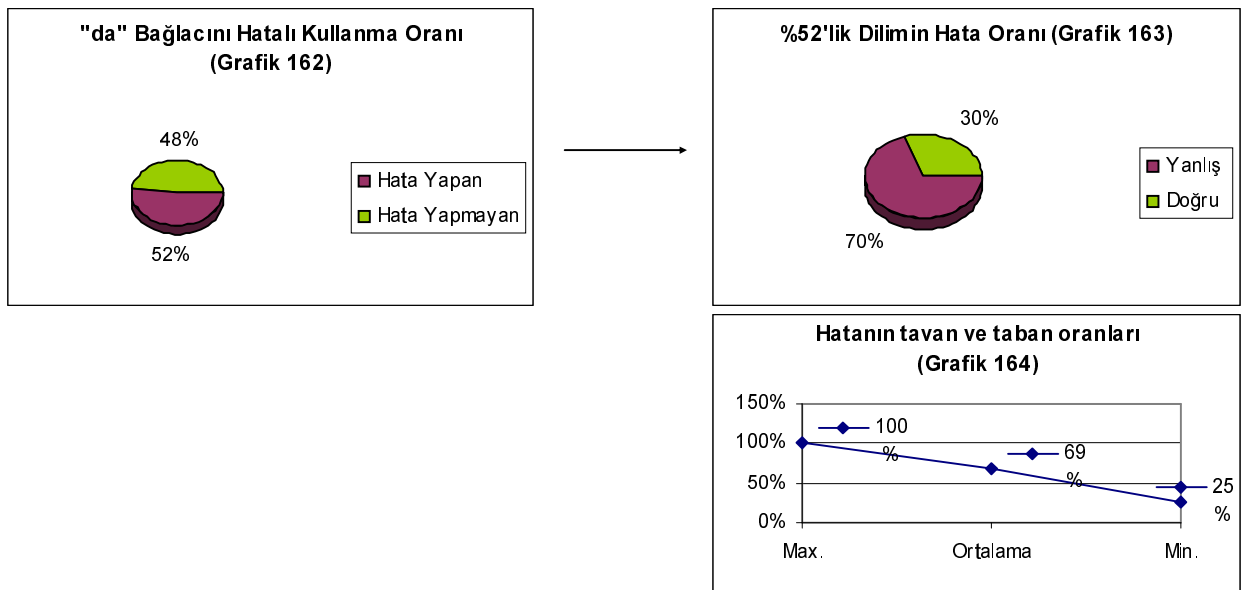
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.8.3. “mi” Soru Eki

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.8.4. “de” Bağlacı

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

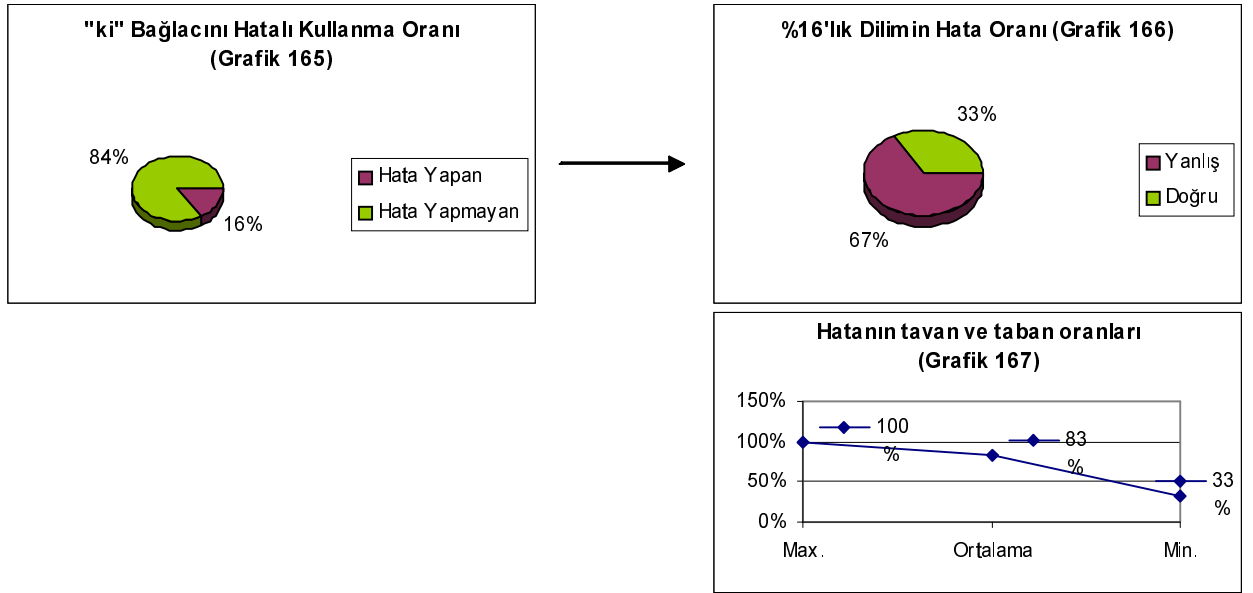
Grafik 162’de, öğrencilerin %52 (13 öğrenci)’sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %48 (12 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on üç öğrenci, %70 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin “de” bağlacını kullanmalarının %70’i yanlıştır. Bu bağlaç %30 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 164’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %25 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %69 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.8.5. “ile” Kelimesi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.8.6. “ki” Bağlacı

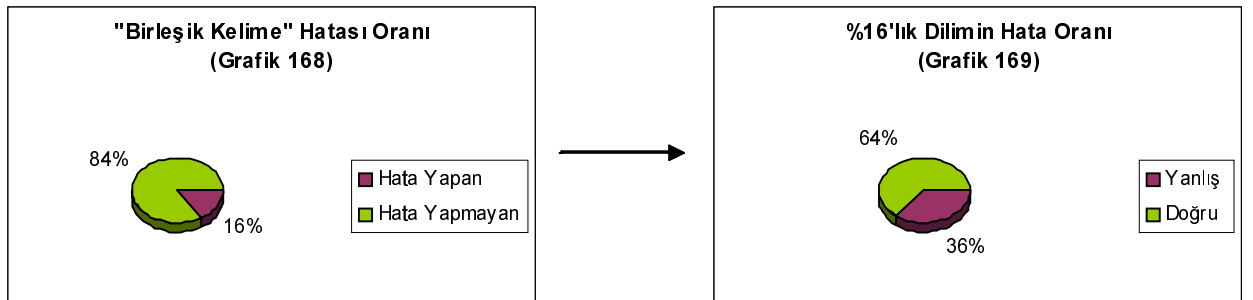
Dördüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir

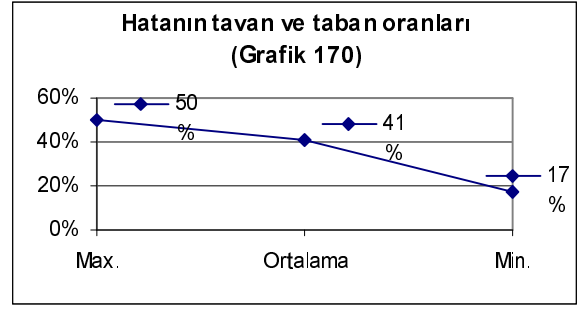

Grafik 165’de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)’sının bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %67 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler “ki” bağlacına ait kuralı %67 oranında yanlış uygulamıştır. Grafik 167’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %33 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %83 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.8.7. Birleşik Kelime

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu tür kelimelerle ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

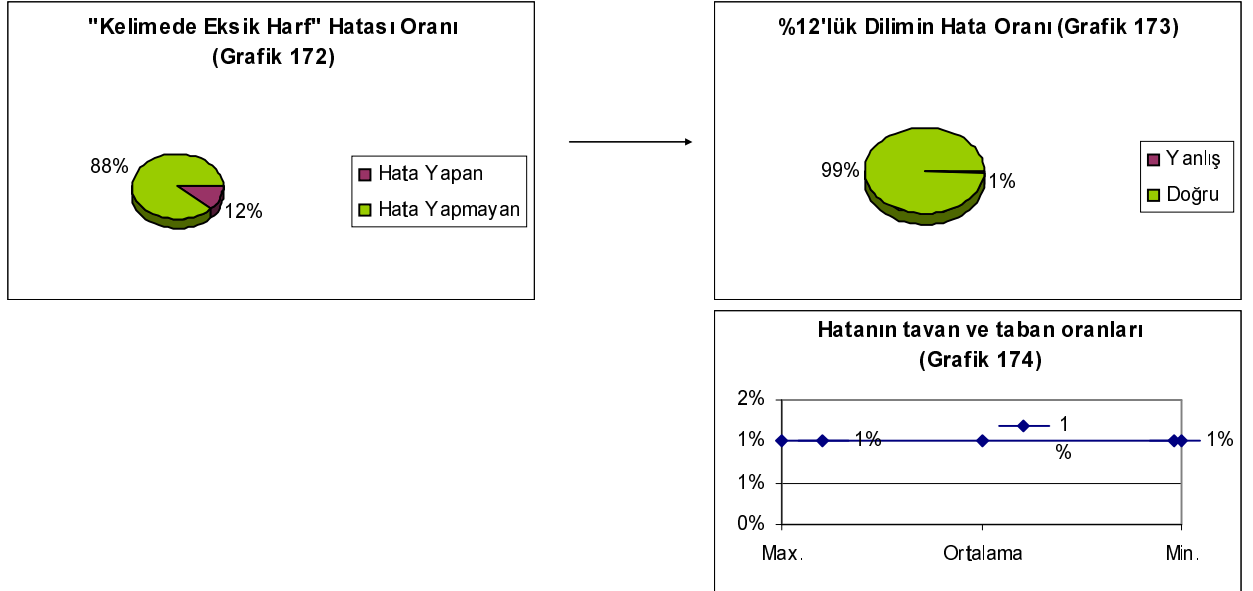

Grafik 168’de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci) ’sının bu tür kelimelerde hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on dokuz öğrenci, %55 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler bu tür kelimelerin %36’sını yanlış, %64’ünü doğru yazmıştır. Grafik 170’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %50 oranında, en başarılı öğrenci %17 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %41 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.8.8. Kelimede Eksik Harf

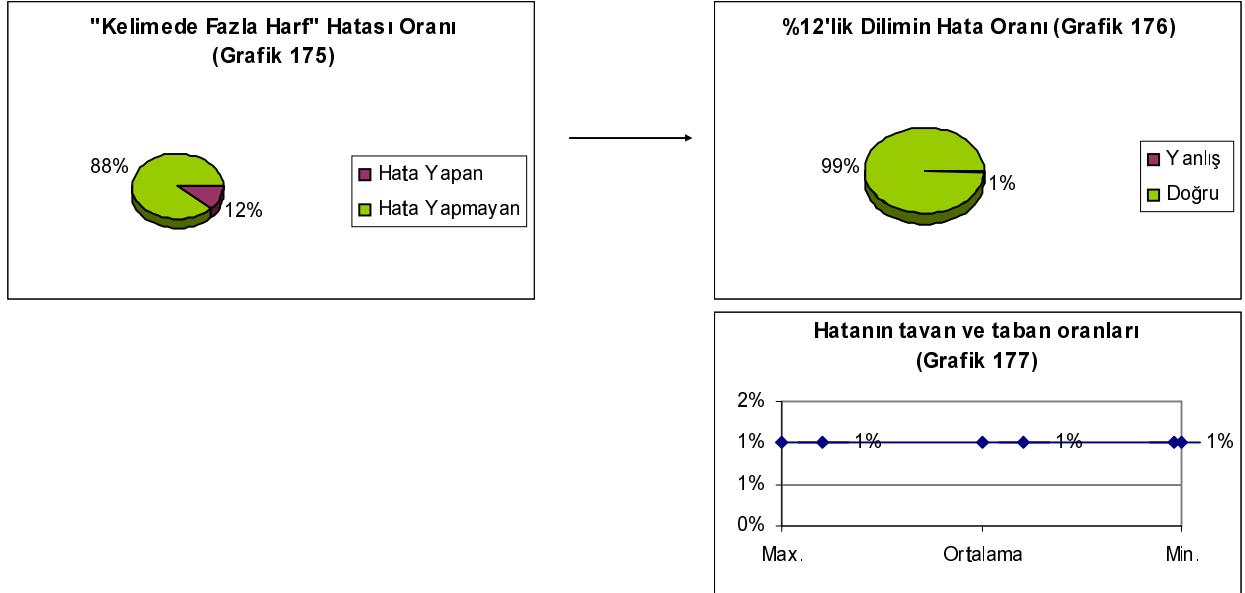
Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 172’de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)’sinin kelimeleri eksik harfle yazdığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini eksik harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 174’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.8.9. Kelimede Fazla Harf

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

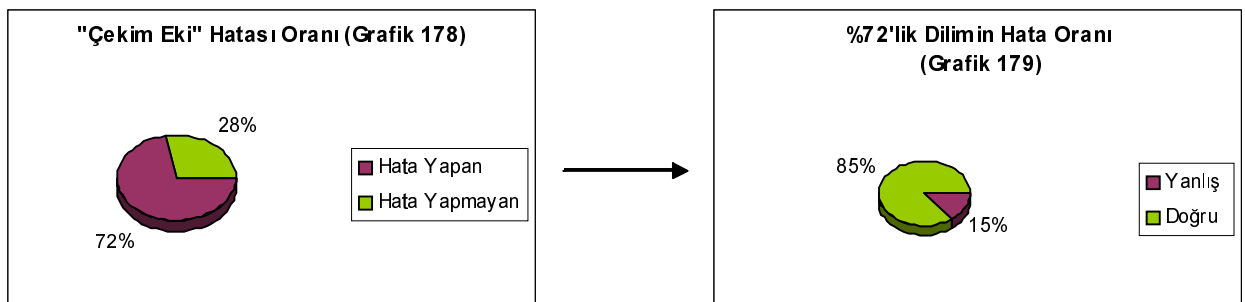
Grafik 175'de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)'sinin kelimelerde fazla harf kullandığı, %88 (22 öğrenci)'inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1'ini fazla harf ile, %99'unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 177'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

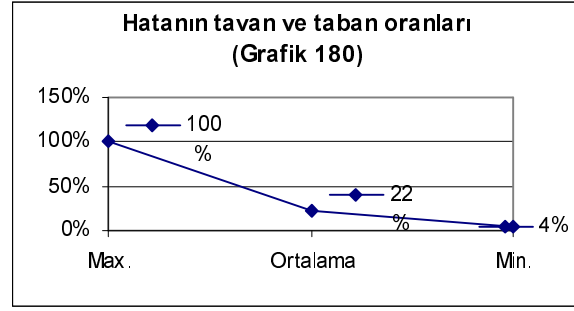
3.1.8.10. Yapım Eki Hatası

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.8.11. Çekim Eki Hatası

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından çekim eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

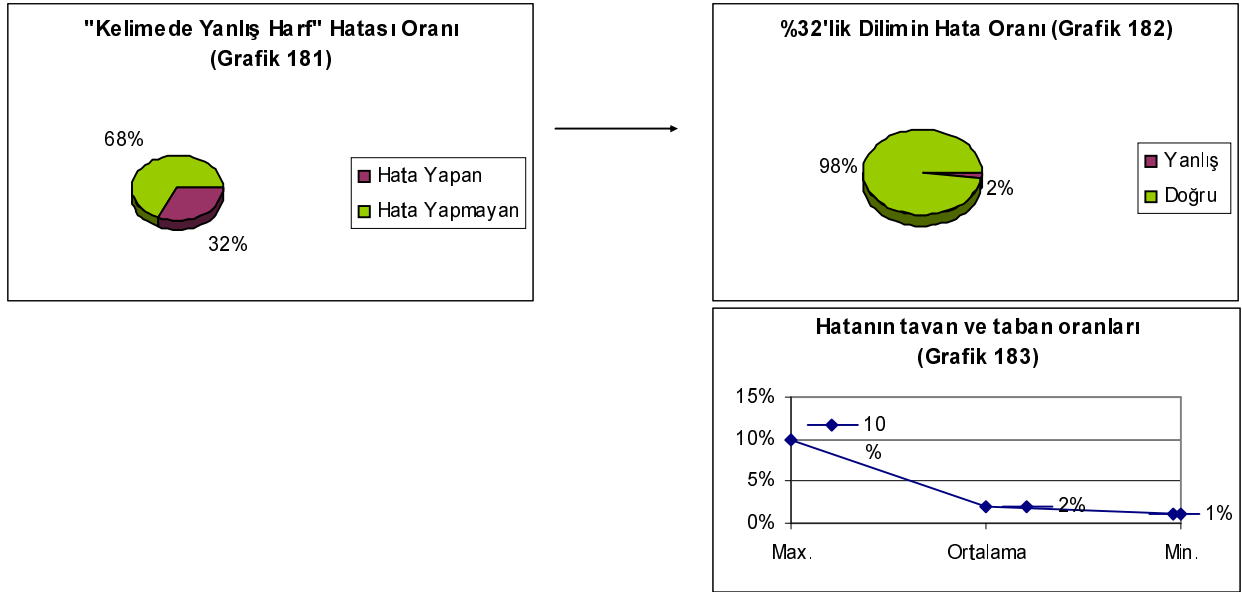

Grafik 178’de, öğrencilerin %72 (18 öğrenci)’sinin çekim eklerini kullanmada hata yaptığı, %28 (7 öğrenci)’inin ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on sekiz öğrenci, %15 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler çekim eklerinin %15’ini yanlış, %85’ini de doğru olarak kullanmışlardır. Grafik 180’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %22 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.8.12. Kelimede Yanlış Harf

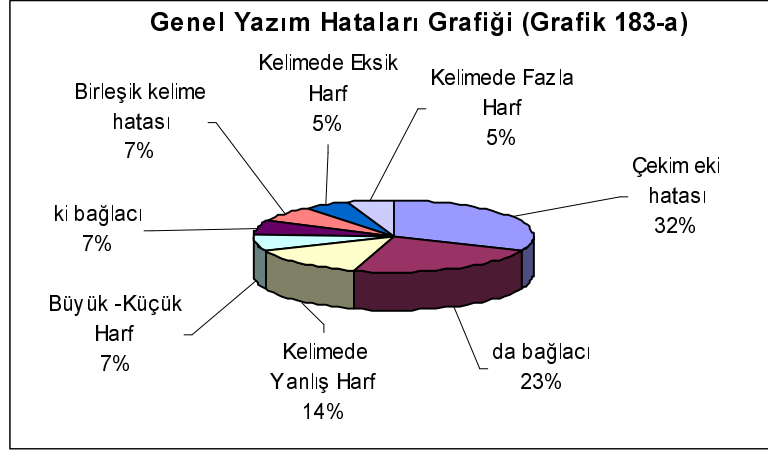
Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 181’de, öğrencilerin %32 (8 öğrenci)’sinin kelimelerde yanlış harf kullandığı, %68 (17 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren sekiz öğrenci, %2 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %2’sini yanlış harf ile, %98’ini de eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik

183’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %10 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %2 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.8.13. Beşinci Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu

Grafik 183-a’da, 5. sınıf öğrencilerinin %32 (18 öğrenci)’sinin çekim eki hatası yaptığı görülmektedir. “de” bağlacı %23 (13 öğrenci), kelimede yanlış harf hatası %14 (8 öğrenci), büyük – küçük harf hatası %7 (4 öğrenci), “ki” bağlacı hatası %7 (4 öğrenci), birleşik kelime hatası %7 (4 öğrenci), kelimede eksik harf hatası %5 (3 öğrenci), kelimede fazla harf hatası %5 (3 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. –ki aitlik eki hatası, ”ile” kelimesi hatası, “mi” edatı hatası ve yapım eki hatasına rastlanmamıştır.

3.1.9. Beşinci Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde beşinci sınıf öğrencilerinin yazılı ifade becerileri bakımından; sınıfça yapılan anlama etkinliklerinde varılan sonuçları 5-6 basit cümle ile anlatabilmek, 6-7 kelimelik bir soruya karşılık verebilmek, ödevlerinde yerine göre 5-7 kelimelik doğru cümleler kurabilmek, izlenen düzeye uygun bir filmi, okunan ya da dinlenen 200-300 kelimelik bir olay yazısını anlatabilmek, ana fikrini kısaca belirtebilmek, okulda ve çevrede yaşanan önemli olayları ve özel günlerde görülen, yaşanan ve izlenenleri kısaca anlatabilmek, 5-6 cümlelik istek, ısmarlama, kutlama, teşekkür, çağrı yazıları, zarf üstü yazabilmek, okulda yaşadığı ve yaptığı türlü eğitsel etkinliklerin sonuçları üzerine kısaca bir rapor düzenleyebilmek, bu sınıfın kullanması gereken yazım

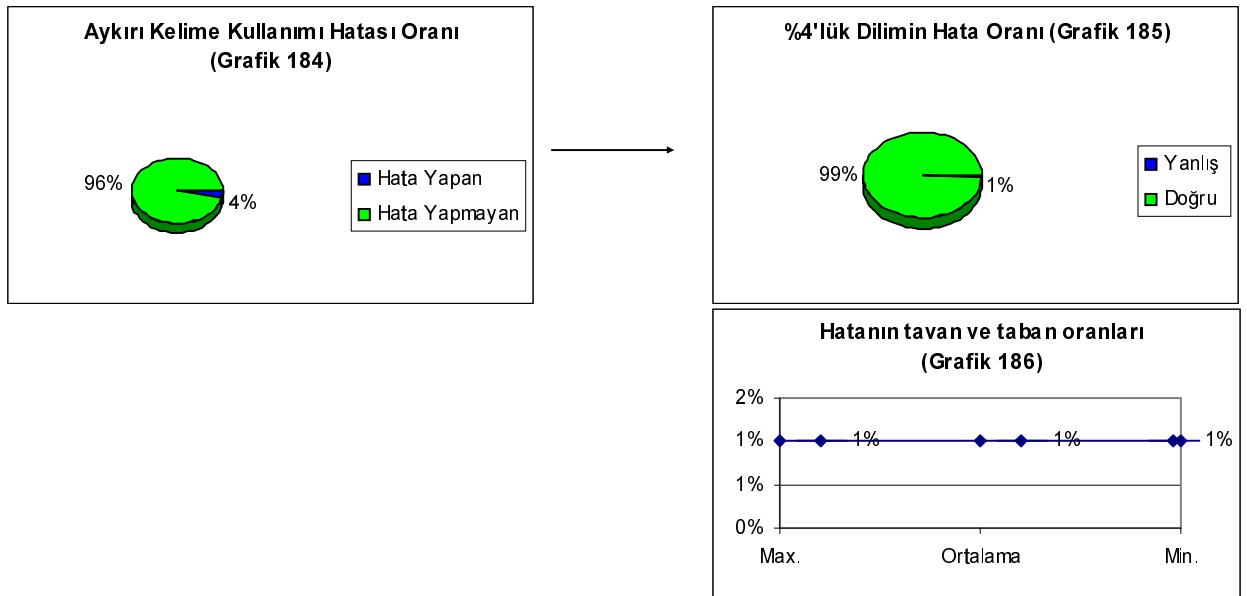
kurallarını uygulayabilmesi, hedeflenmektedir.⁴⁶ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, beşinci sınıf öğrencilerinin anlamlı ve kurallı cümleler yazabilmesi, yazılarında kelime tekrarından kaçınması, kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanması, yazılarında kelime türlerini işlevine uygun kullanması, anlatım bozukluklarını kapsayan kazanımlar arasında yer almaktadır.⁴⁷

3.1.9.1. Cümlede Zincirleme

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.9.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 184'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün cümlede aykırı kelime kullandığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, cümlelerinin %1'inde bu hatayı yapmış ve %99'unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 186'daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

⁴⁶ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2008, 1981.

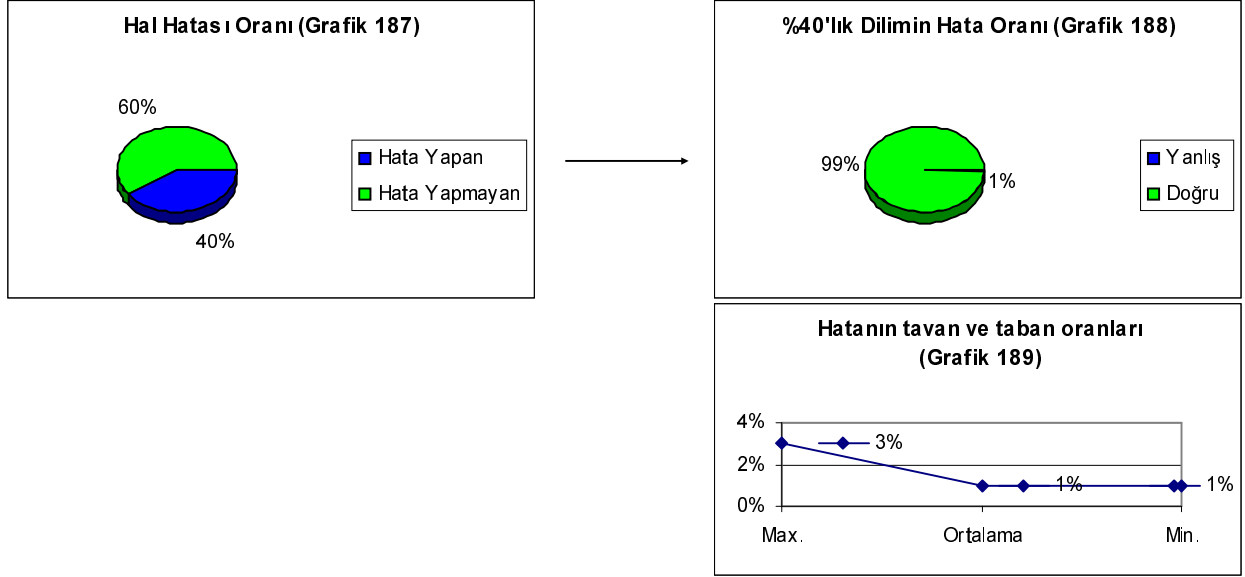
⁴⁷ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 1-5", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.9.3. Dil bilgisinde Aykırı Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.9.4. Hâl Hataları

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

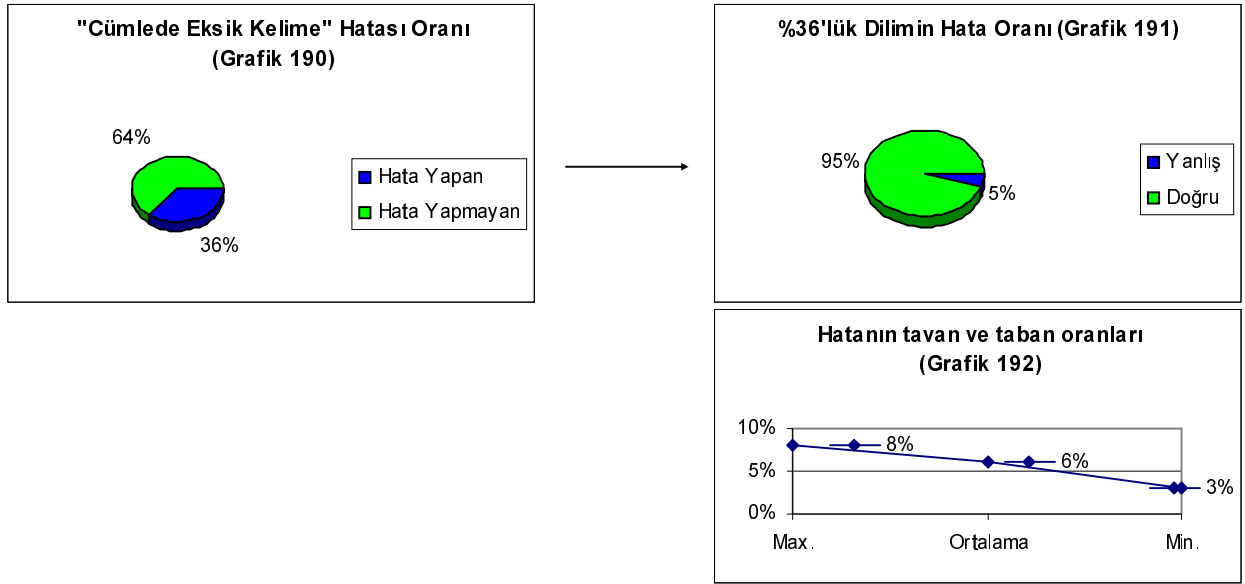
Grafik 187'de, öğrencilerin %40 (10 öğrenci)'inin hâl eklerini yanlış kullandığı, %60 (15 öğrenci)'inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci kelimelerinin %1'inde bu hatayı yapmış ve %99'unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 189'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %3 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.9.5. Anlamda Aykırılık

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.9.6. Cümlede Eksik Kelime

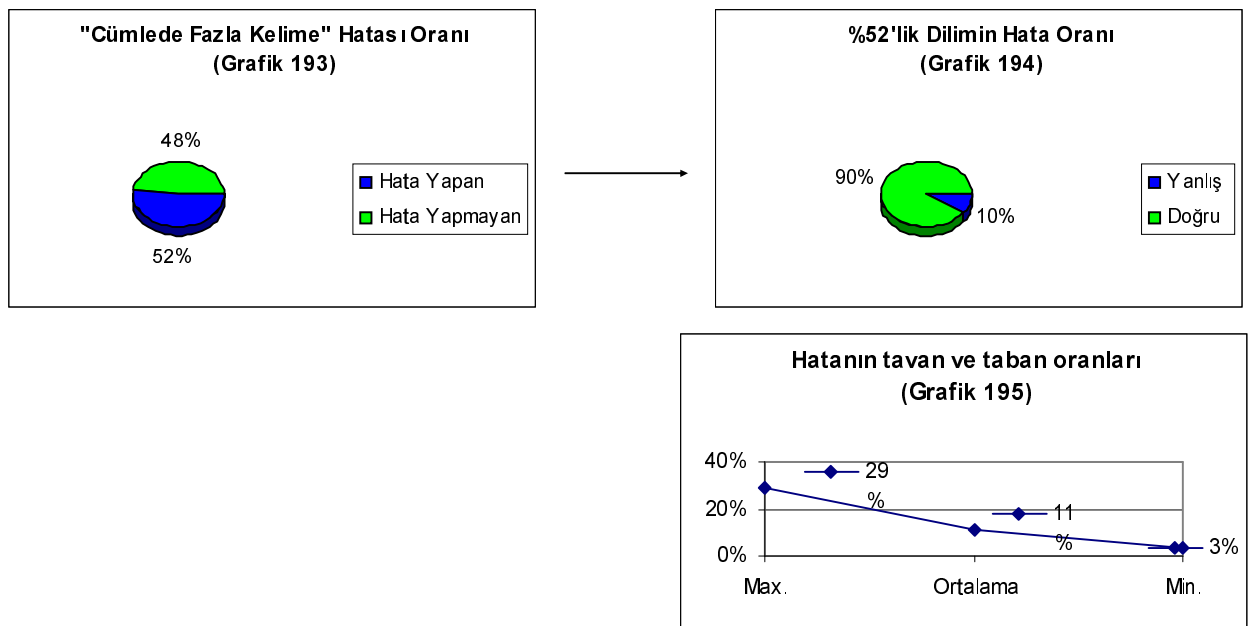
Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 190'da, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)'sının cümlelerinde kelime eksikliği bulunduğu, %64 (16 öğrenci)'ünde ise kelime eksikliği bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci cümlelerinin %5'inde bu hatayı yapmış ve %95'inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 192'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %8 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.9.7. Cümlede Fazla Kelime

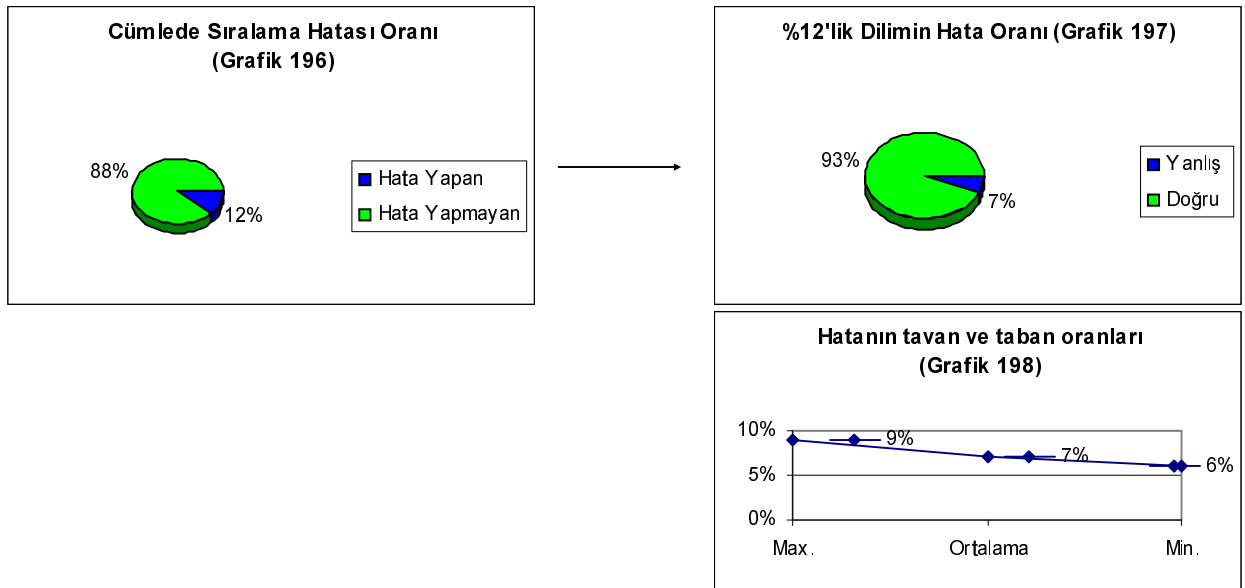
Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 193’de, öğrencilerin %52 (13 öğrenci)’sinin cümlelerinde kelime fazlalığı bulunduğu, %48 (12 öğrenci)’inde ise kelime fazlalığı bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on üç öğrenci cümlelerinin %10’unda bu hatayı yapmış ve %90’ında bu hatayı yapmamıştır. Grafik 195’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %29 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %11 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.9.8. Cümlede Sıralama Hatası

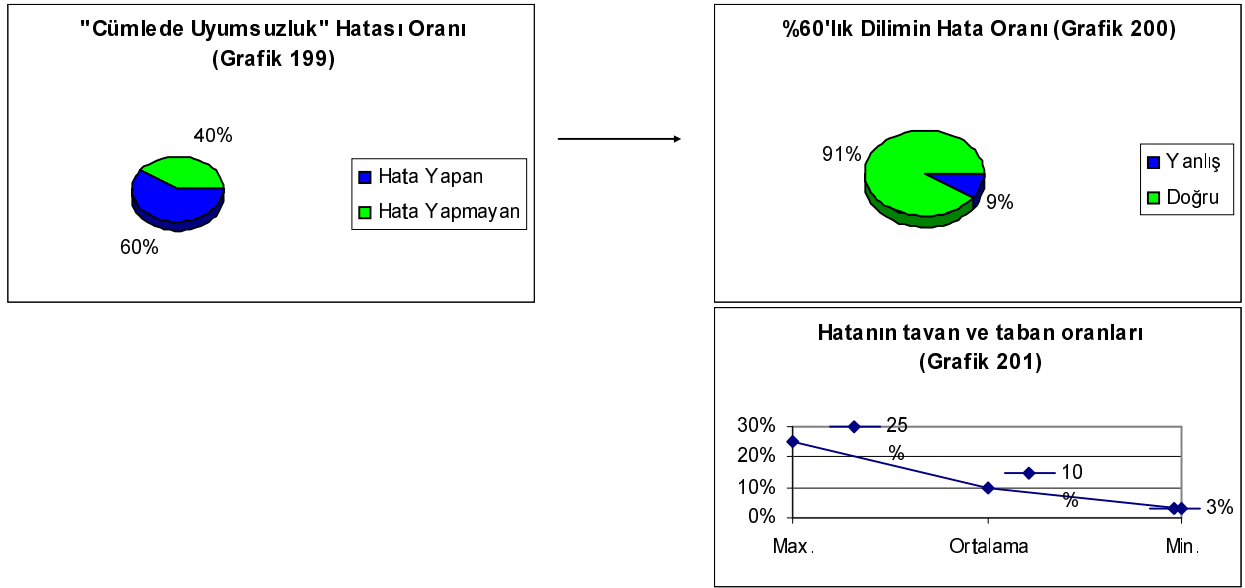
Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 196’da, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)’sinin cümlelerinde sıralama hatası yaptığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci cümlelerinin %7’sinde bu hatayı yapmış ve %93’ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 198’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %9 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %7 olarak gerçekleşmiştir.

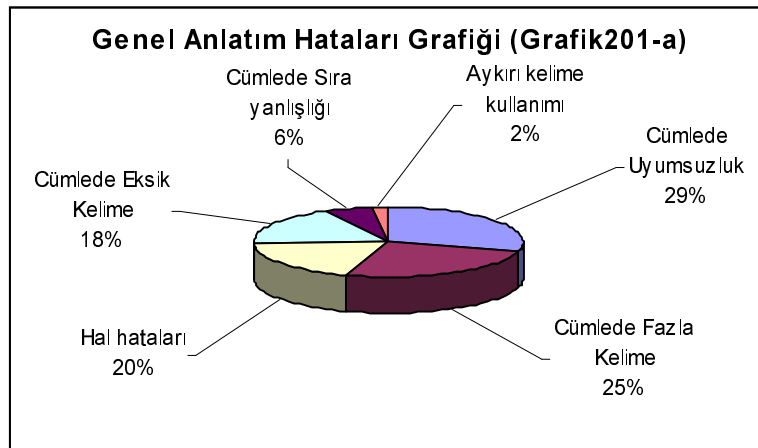
3.1.9.9. Cümlede Uyumsuzluk

Beşinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 199'da, öğrencilerin %60 (15 öğrenci)'inin cümleleriyle uyumsuz kelimeler kullandığı, %40 (10 öğrenci)'inin kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on beş öğrenci, cümlelerinin %9'unda bu hatayı yapmış ve %91'inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 201'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %25 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %10 olarak gerçekleşmiştir.

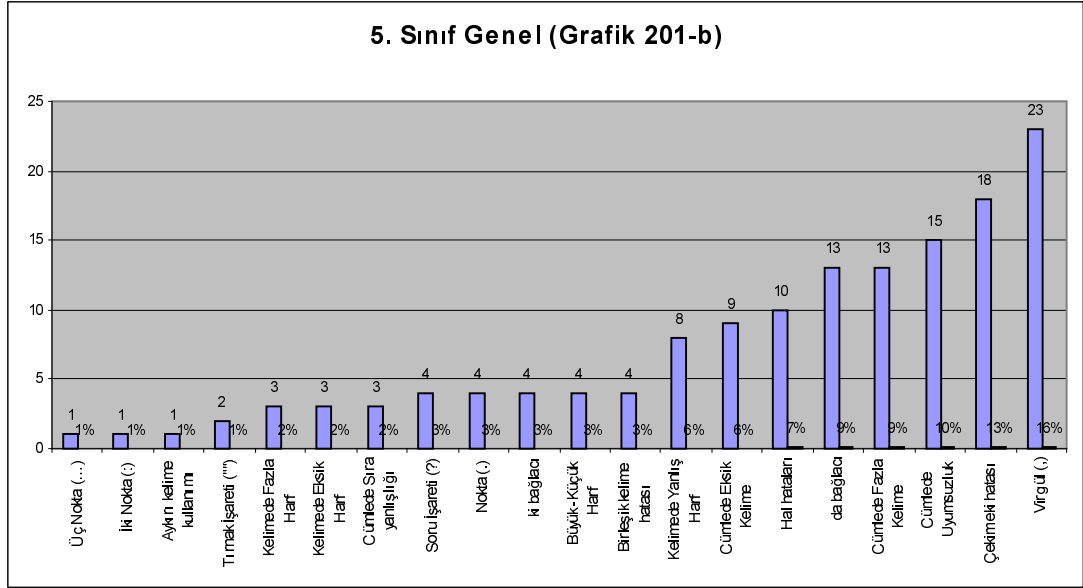
3.1.9.10. Beşinci Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu

Grafik 201-a'da, 5. sınıf öğrencilerinin %29 (15 öğrenci)'unun cümlelerinde uyumsuzluk tespit edildiği görülmektedir. Cümlede fazla kelime %25 (13 öğrenci),

hâl hataları %20 (10 öğrenci), cümlede eksik kelime %18 (9 öğrenci), cümlede sıra hatası %6 (3 öğrenci), aykırı kelime kullanımı %2 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Cümlede zincirleme hatası, anlamda aykırı kullanım ile dil bilgisinde aykırı kullanım hatalarına rastlanmamıştır.

3.1.9.11. Beşinci Sınıfların Genel Değerlendirmesi

Araştırılan 33 maddeden, 5. sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı, bunu takip eden hatanın çekim eki hatası olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan 25 öğrencinin kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalaması 115,6 (en fazla 216, en az 57 kelime) olarak belirlenmiştir. Bu 25 öğrencinin hata ortalaması ise 10,4 olarak hesaplanmıştır. Yani, bir beşinci sınıf öğrencisi, ortalama 115 kelimelik bir kompozisyon yazıyor ve bu kompozisyonda toplam 10 hata yapıyor.

Grafik 201-b’de görüldüğü gibi, tüm maddeler üzerinden yapılan dağılım sonucunda beşinci sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı görülmektedir. Sırasıyla; çekim eki, cümlede uyumsuzluk, cümlede fazla kelime, “de” bağlacı bunu takip etmektedir. Buna göre hataların %41’i imlâ, %34’ü anlatım ve %25’i noktalama hatası olarak gerçekleşmiştir.

5. Tablo: 5. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları.

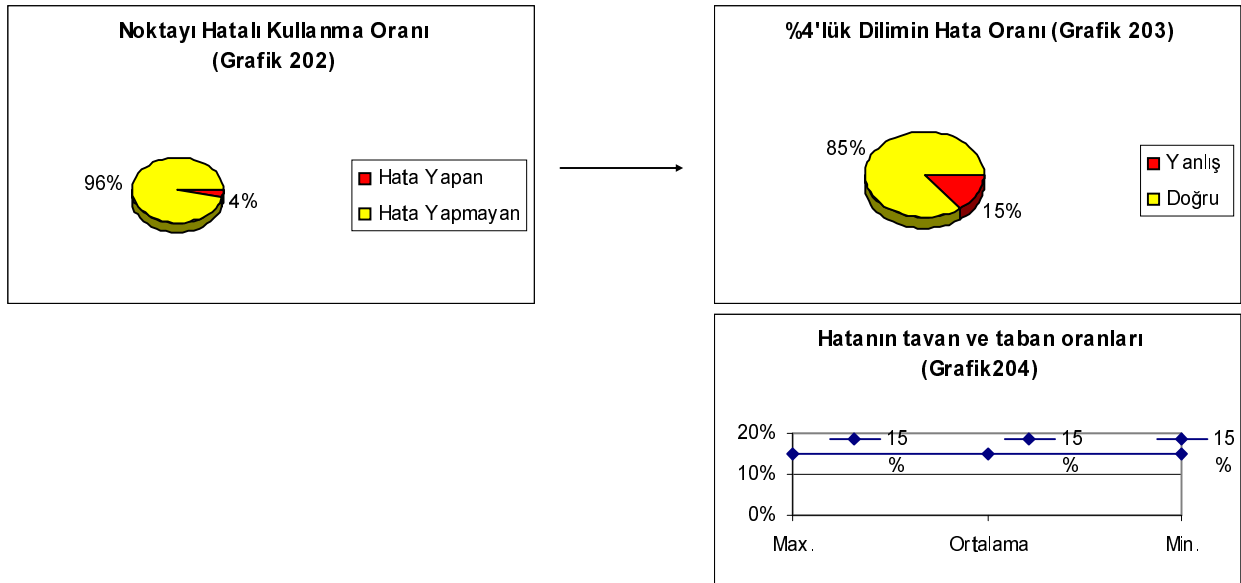
5. sınıf	Ata		Kocamustafendi		Ş. Baydur		Cumhuriyet		Emirbeyazıt						Türdü													
	Duygu Barut	Gizem Çelik	Burcu Çimen	Nazlı Camcı	Seda İşçi	Abbas Eğriboynun	Burcu Özlem	Tansu Sağlar	Tuğçenur Şahan	Berkan Aşkın	Merve Bütün	Dilara Şan	Gaye Göktepe	Serkan Şentürk	Aybüke Ersan	Gamze Kazancı	Hilal Sepmaz	İnci Kaymak	Cansu Dağlı	Çiğdem Çınar	Sevgi Aslan	Zülal Toptal	Banuş Elmacı	Sevrap Tolman	İlknur Kılıçaslan	TOPLAM	Hata Yapan	Hata Yapmayan
Kelime Sayısı	117	132	80	118	119	78	94	103	88	83	57	106	86	100	146	133	124	121	101	72	134	206	112	216	165	2891
Nokta (.)			3				1											3			3					10	4	21
hatasız nokta			3				1											3			3					42
Virgül (,)	5	1	3	2	4	2	3	1		3	1	1	2	1	5	2	5	3		2	2	11	4	1	5	69	23	2
hatasız virgül	1	3	0	1	3	2	1	2		1	3	2	4	3	6	3	6	4		4	7	6	11	15	9	97
Noktalı Virgül (:)																										0	0	25
hatasız n. virgül																										0
İki Nokta (:)																			1							1	1	24
hatasız iki nokta																			0							0
Uç Nokta (...)														1												1	1	24
hatasız üç nokta														0												0
Soru İşareti (?)																					1	1		2		5	4	21
hatasız soru işareti																					0					0
Ünlem İşareti (!)																						1	7	3		11
hatasız ünlem işareti																										0	0	25
Uzun Çizgi (-)																										0	0	25
hatasız uzun çizgi																										0
Kısa Çizgi (-)																										0	0	25
hatasız kısa çizgi																										0
Kesme İşareti (*)																										0	0	25
hatasız kesme işareti																										0
Tırnak İşareti ("")															1	1										2	2	23
hatasız tırnak işareti															0	0										0
Parantez (())																										0	0	25
hatasız parantez																										0
Büyük -Küçük Harf										1		1							2		2					6	4	21
kelime sayısı										56		85							119		132					392
-ki aittik eki																										0	0	25
hatasız -ki eki																										0
mi soru eki																										0	0	25
hatasız mi eki																										0
da bağlacı	2	5		1	1		1					1			2	1	3				4	1	5	3	30	13	12	
hatasız da bağlacı	1	1		2	1		3					0			0	1	1				1	2	0	0	13	
İle kelimesi																										0	0	25
hatasız ile kelimesi																										0
ki bağlacı		1	1								1													1		4	4	21
hatasız ki kelimesi		0	0								2													0		2
Birleşik kelime hatası			1								1							2			1					5	4	21
hatasız birleşik kelime			1								1							2			5					9
Kelimedeki Eksik Harf																	1				1			1		3	3	22
kelime sayısı																			123		133			215		471
Kelimedeki Fazla Harf										1		1							1							3	3	22
kelime sayısı										82		85							120							287
Yapım eki hatası																										0	0	25
hatasız yapım eki																										0
Çekim eki hatası	1	3	1	1				1	3	2	4			3	2	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	32	18	7
hatasız çekim eki	10	10	12	8				9	5	8	13			12	16	8	6	13	5	1	19	25			0	180
Kelimedeki Yanlış Harf	1	8		1				1	1					3	3			1								19	8	17
kelime sayısı	116	72	77				102	87						143	121		100									818
Cümlede Zincirleme																										0	0	25
cümle sayısı																										0
Aykırı kelime		1																								1	1	24
kelime sayısı		131																								131
Aykırı gram er																										0	0	25
kelime sayısı																										0
Hal hataları			1	1				1	1			2		1	1					2			1		1	12	10	15
kelime sayısı			79	117				102	82			84		145	123					70			111		164	1077
Anlamda Aykırılık																										0	0	25
kelime sayısı																										0
Cümlede Eksik Kelime	1					1				1	1	1	1									1		1		9	9	16
cümle sayısı	15					12				6	13	17	15									31		36		160
Cümlede Fazla Kelime			2	1	1	1		1		2	1	2							2		1	1		2	4	21	13	12
cümle sayısı			15	11	12	9		11		5	13	14							13		13	31		35	16	198
Cümlede Sıra Yanışığı															1	1				1						3	3	22
cümle sayısı															15	15				10						40
Cümlede Uyumsuzluk	1	1	3	3				1		1	1		2	3	2		1				1	1	1	2		24	15	10
cümle sayısı	15	11	14	9				11		6	15		16	13	14		15				13	31	11	35		229

3.1.10. Altıncı Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz olarak kullanabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da ”Noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz olarak kullanabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁴⁸ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında “Virgül’ün cümleler, eş görevli kelimeler ve hitaplardan sonra kullanımını kavrar/uygular, uzun cümlelerde öznenen sonra kullanımını kavrar, noktayı, kesme işareti, tırnak, konuşma çizgisi, ünlem, iki nokta, kısa çizgi’nin kullanımıyla ilgili bilgileri kavrar/uygular. Soru işareti’nin soru cümlelerinden sonra kullanımını kavrar/uygular.” şeklinde ifade edilmektedir.⁴⁹

3.1.10.1. Nokta

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 202’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün nokta işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine

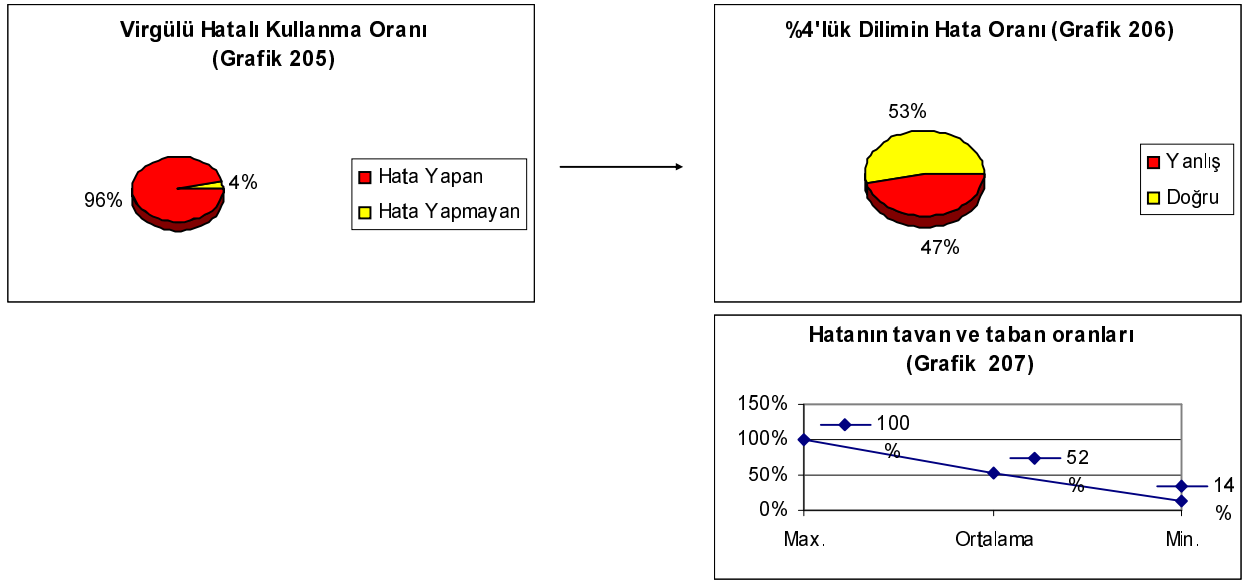
⁴⁸ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

⁴⁹ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-7-8”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

giren bir öğrenci, %15 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları nokta işaretinin %15'i yanlış kullanılmıştır. Noktaların %85'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 204'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %15 olarak hesaplanmıştır.

3.1.10.2. Virgül

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 205'de, öğrencilerin %96 (24 öğrenci)'sının virgül işaretinde hata yaptığı, %4 (1 öğrenci)'ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yirmi dört öğrenci, %47 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları virgül işaretinin %47'si yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %53'ü ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 207'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %14 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %52 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.10.3. Noktalı Virgül

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.10.4. İki Nokta

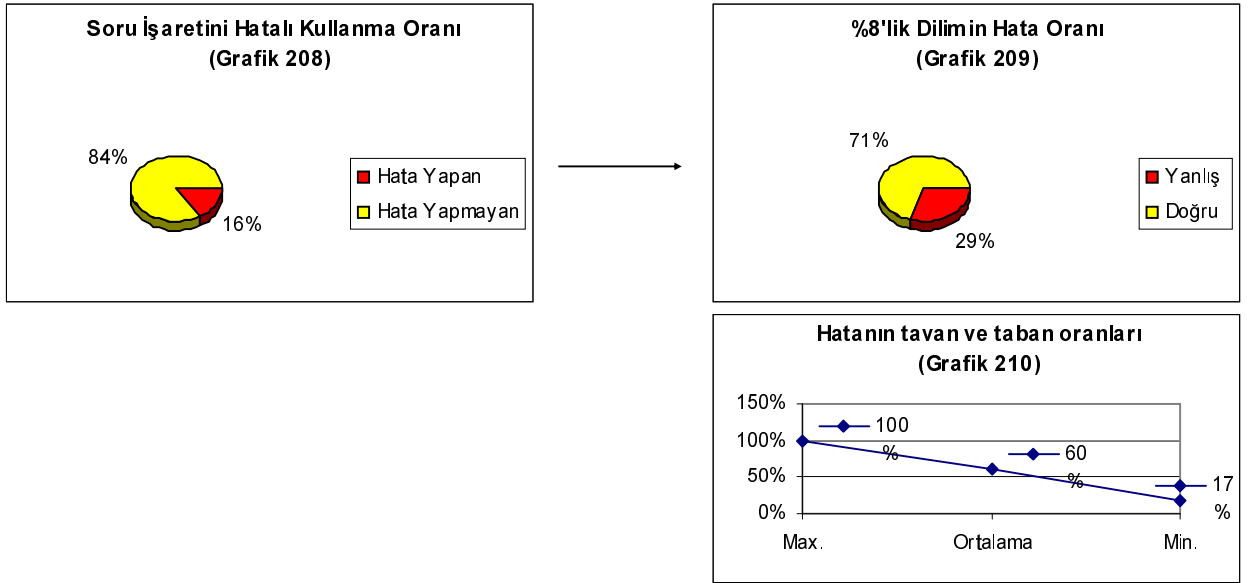
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.10.5. Üç Nokta

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.10.6. Soru İşareti

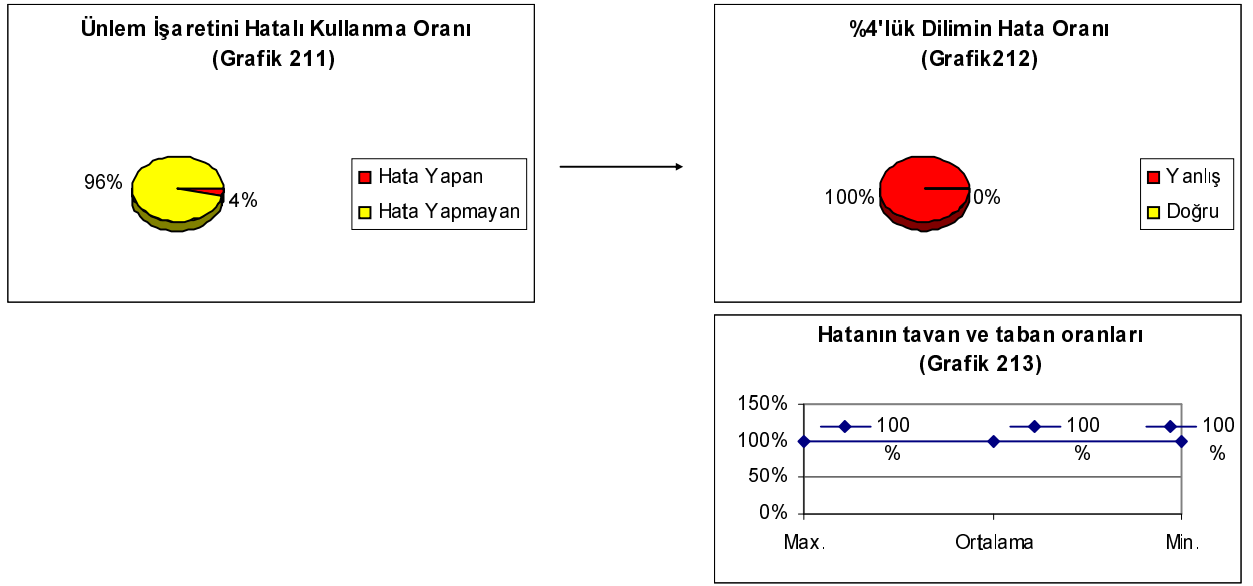
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, soru işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 208'de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)'sının soru işaretinde hata yaptığı, %84 (19 öğrenci)'ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenciler, %29 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı soru işaretinin %29'u yanlış kullanılmıştır. Grafik 210'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %17 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %60 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.10.7. Ünlem İşareti

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, ünlem işaretine ait bulgular şöyledir:

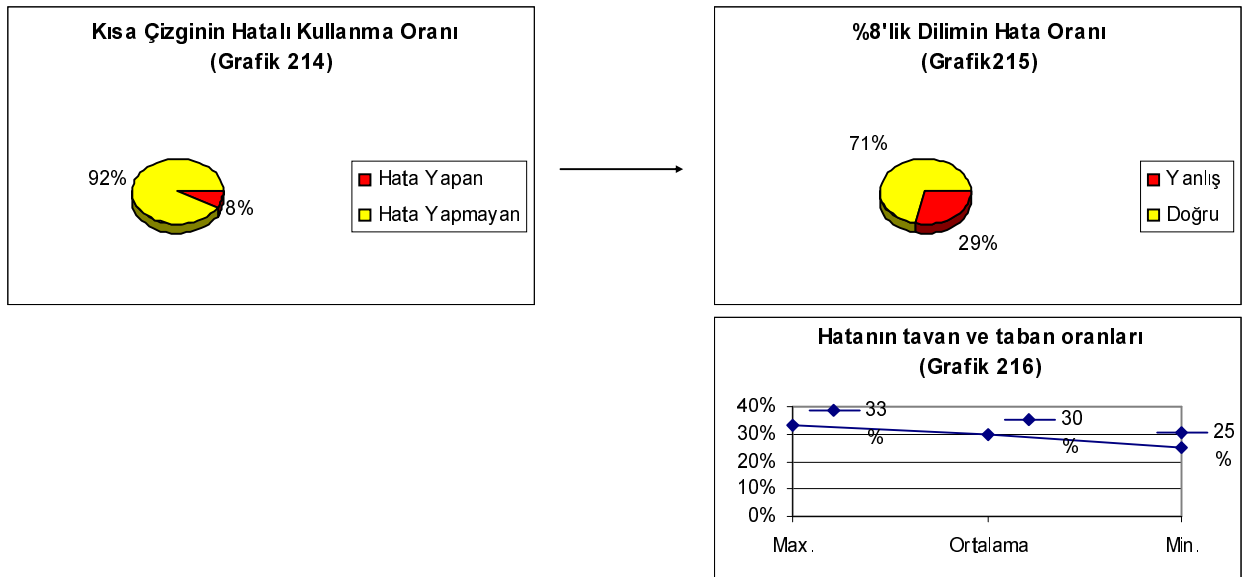
Grafik 211'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün ünlem işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı ünlem işaretinin %100'ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 213'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.10.8. Uzun Çizgi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.10.9. Kısa Çizgi

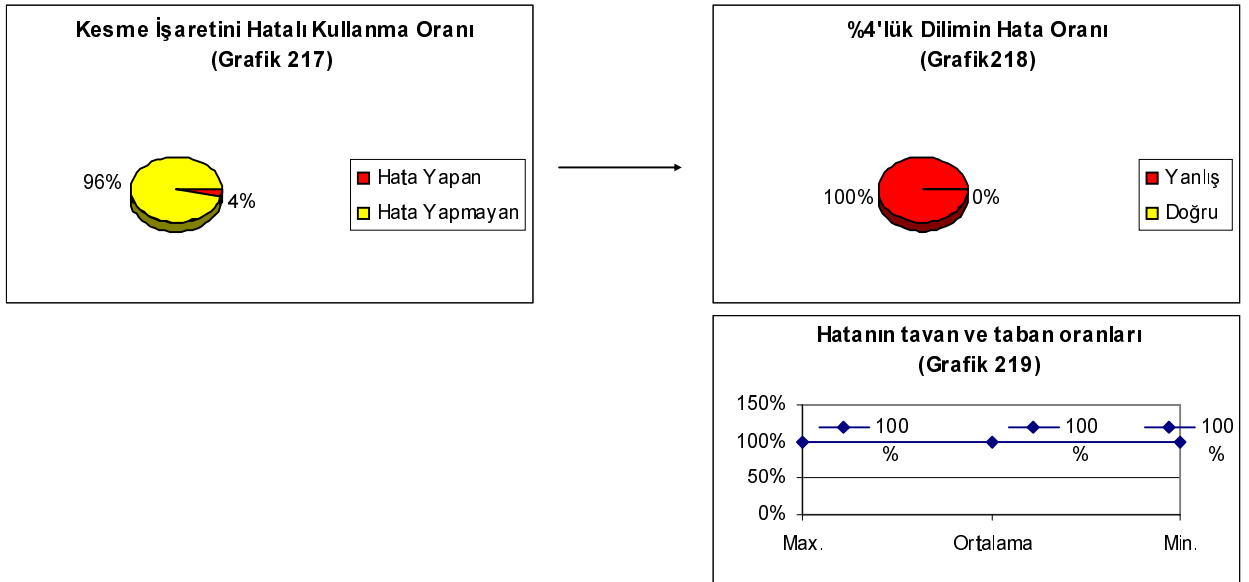
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, kısa çizgi işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 214’de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)’inin kısa çizgi işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %29 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı kısa çizgi işaretinin %29’u yanlış kullanılmıştır. Grafik 216’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %33 oranında, en başarılı öğrenci %25 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %30 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.10.10. Kesme İşareti

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, kesme işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 217’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün ünlem işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bu öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı kesme işaretinin %100’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 219’daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

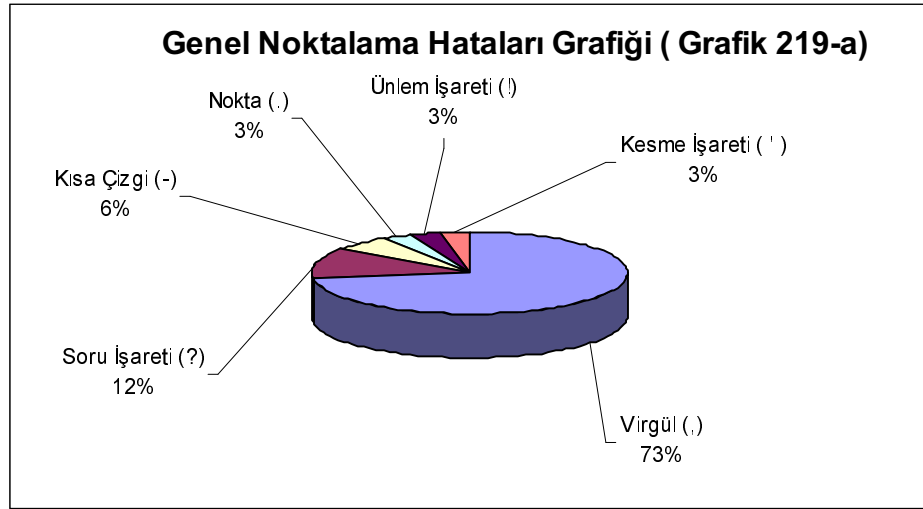
3.1.10.11. Tırnak İşreti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.10.12. Parantez

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.10.13. Altıncı Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu

Grafik 219-a'da, 6. sınıf öğrencilerinin %73 (24 öğrenci)'ünün virgül hatası yaptığı görülmektedir. En çok yapılan ikinci hata %12 (4 öğrenci) ile soru işareti, üçüncü hata ise %6 (2 öğrenci) ile kısa çizgi hatası olmuştur. Nokta, ünlem ve kesme işareti %5 olarak tespit edilmiştir. Noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, uzun çizgi, tırnak işareti ve parantez ile ilgili bir hataya rastlanmamıştır.

3.1.11. Altıncı Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular

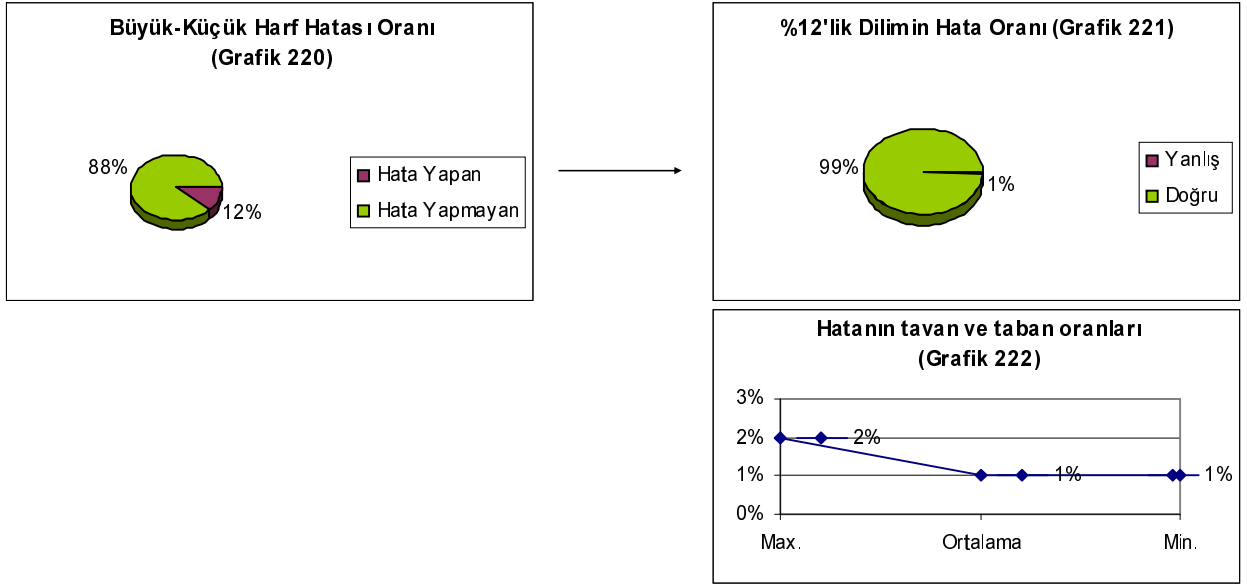
Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Yazım yanlışı yapmadan yazabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da “ki bağlacını kullanabilmek, Türkçe’de türetme yollarını, en işlek yapım eklerini kavrayabilmek, de bağlacını doğru kullanabilmek, soru eki “mi”yi doğru yazabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁵⁰ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, altıncı sınıf öğrencilerinin kazanımları arasında “Büyük harflerin kullanımıyla ilgili kuralları kavrar/uygular, ek olan “-de” ile bağlaç olan “da/de” nin kullanım farklılıklarını kavrar/uygular, ek olarak kullanılan “-ki” ile bağlaç olan “ki” nin kullanım farklılıklarını kavrar/uygular,

⁵⁰ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

yazımı karıştırılan kelimelerle (hiçbir, her şey, herhangi bir vb.) ilgili kuralları uygular.” ifadeleri vardır.⁵¹

3.1.11.1. Büyük – Küçük Harf

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 220’de, öğrencilerin % 12 (3 öğrenci)’sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin büyük – küçük harf uygulamalarının %1’i yanlıştır. Bu kural %99 oranında doğru olarak uygulanmıştır. Grafik 222’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

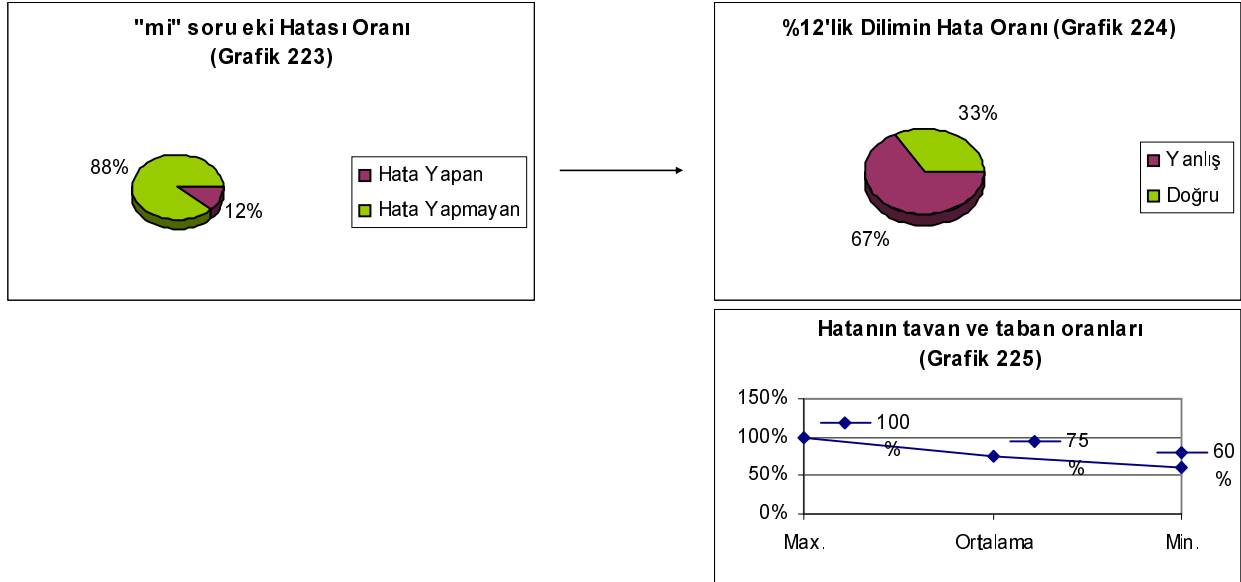
3.1.11.2. –ki Aitlik Eki

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

⁵¹ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-7-8”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.11.3. “mi” Soru Eki

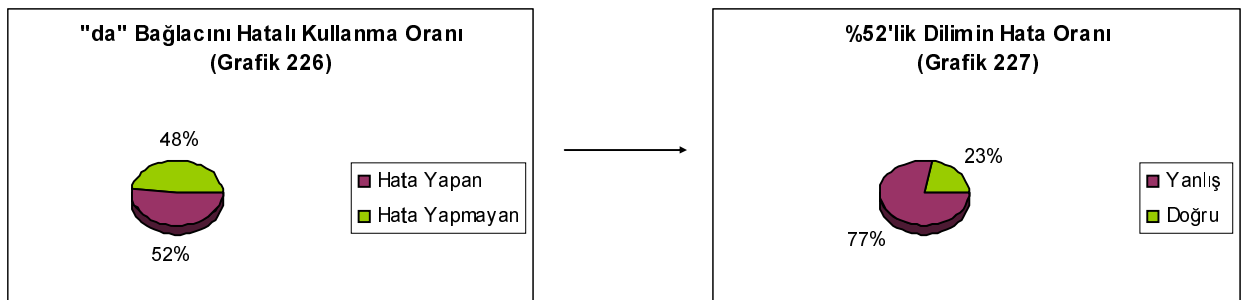
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

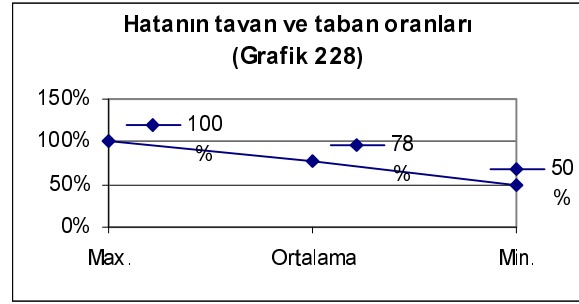

Grafik 223’de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)’sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %67 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin “mi” soru ekini kullanmalarının %67’si yanlıştır. Bu ek %33 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 225’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %60 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %75 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.11.4. “de” Bağlacı

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

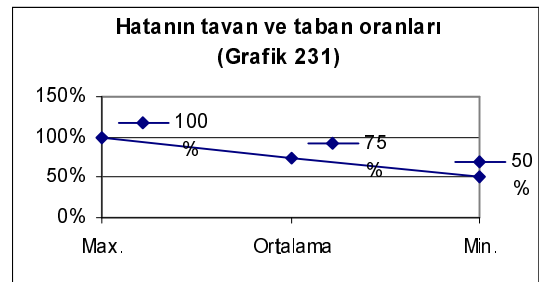
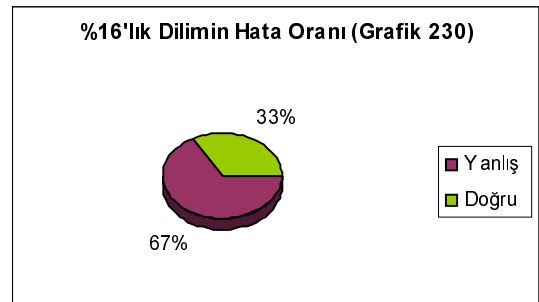
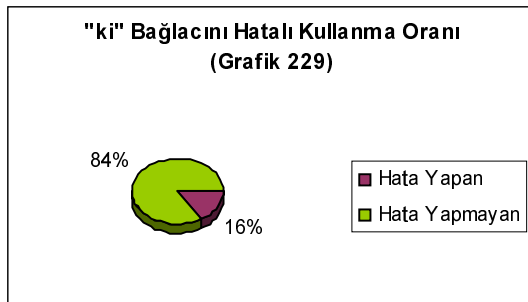
Grafik 226'da, öğrencilerin %52 (13 öğrenci)'sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %48 (12 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on üç öğrenci, %77 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin "de" bağlacını kullanmalarının %77'si yanlıştır. Bu bağlaç %23 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 228'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %50 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %78 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.11.5. "ile" Kelimesi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.11.6. "ki" Bağlacı

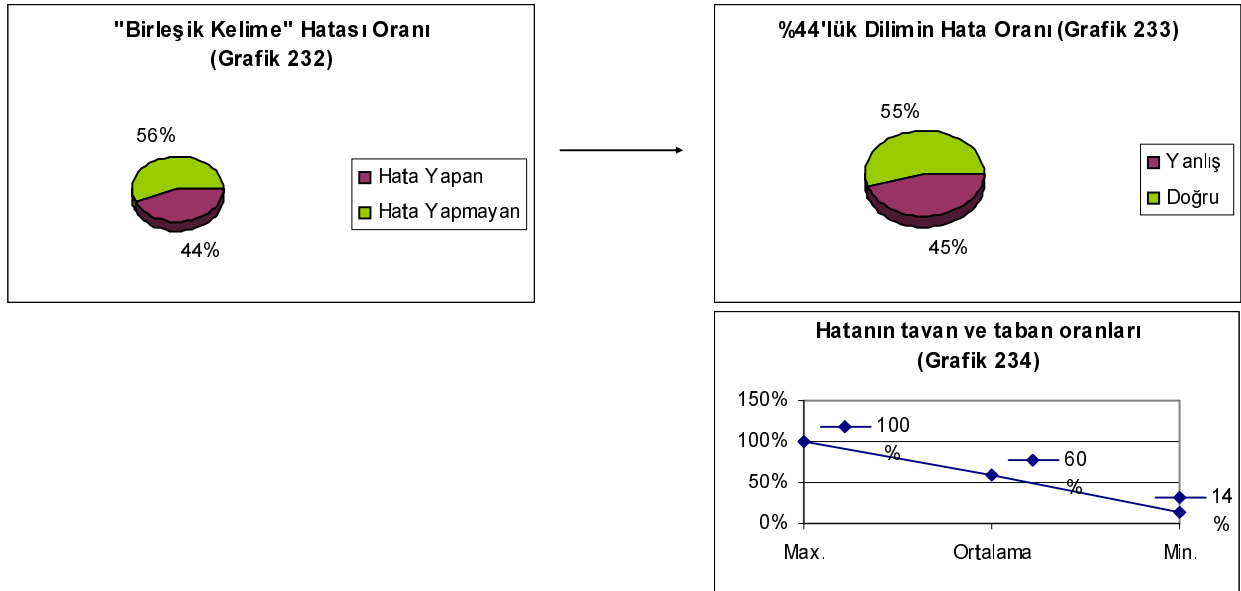
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 229'da, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)'sının bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)'ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %67 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler "ki" bağlacına ait kuralı %67 oranında yanlış uygulamıştır. Grafik 231'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %50 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %75 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.11.7. Birleşik Kelime

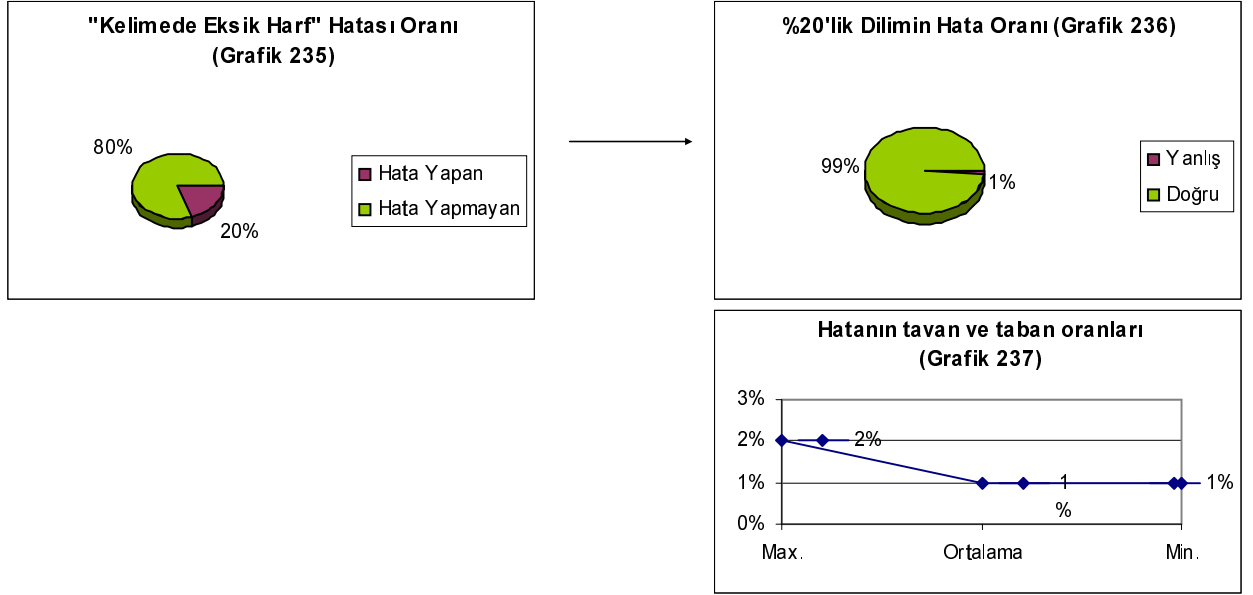
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu tür kelimelerle ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 232'da, öğrencilerin %44 (11 öğrenci)'ünün bu tür kelimelerde hata yaptığı, %56 (14 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on bir öğrenci, %45 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler bu tür kelimelerin %45'ini yanlış, %55'ini doğru yazmıştır. Grafik 234'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %14 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %60 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.11.8. Kelimede Eksik Harf

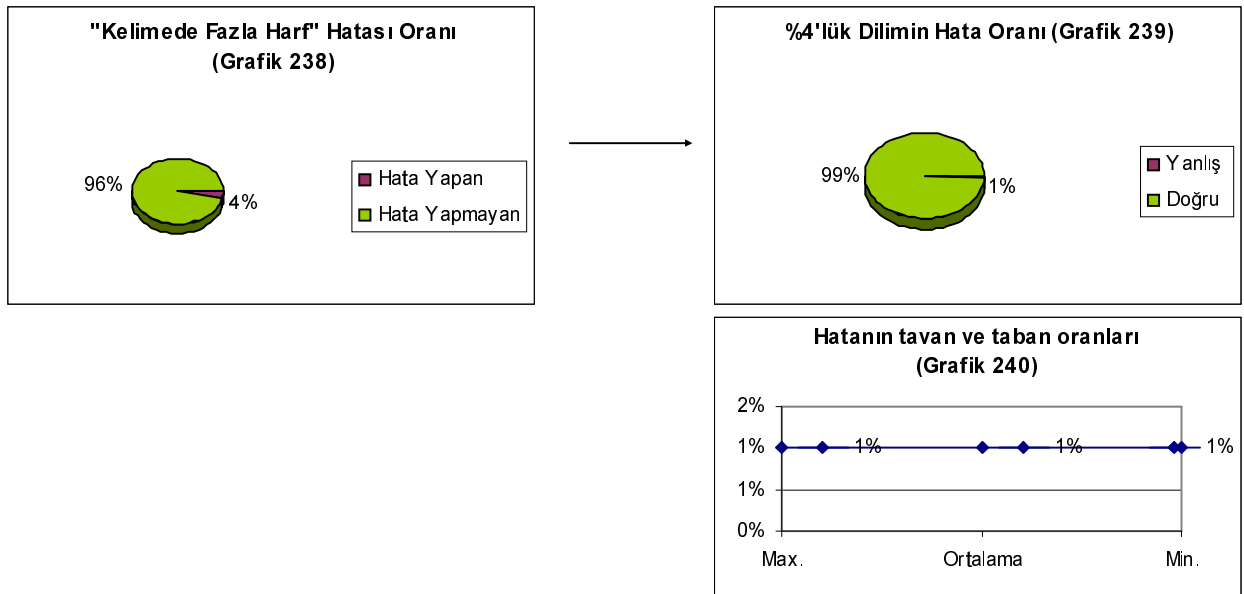
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 235’de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)’sinin kelimeleri eksik harfle yazdığı, %80 (20 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini eksik harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 237’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.11.9. Kelimede Fazla Harf

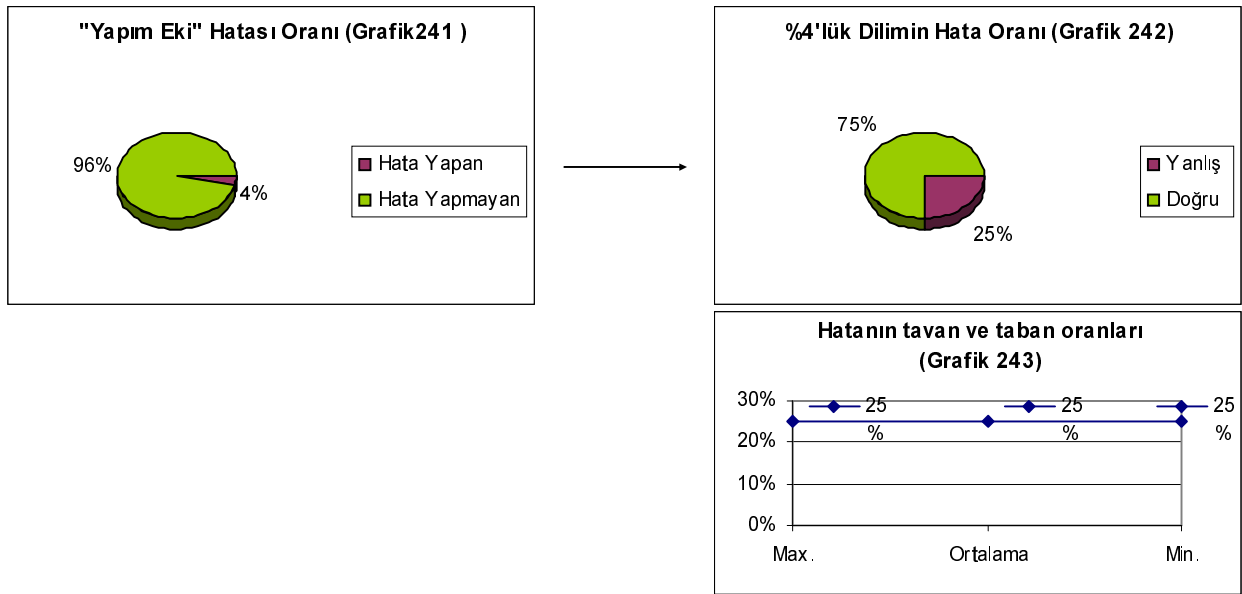
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 238’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün kelimelerde fazla harf kullandığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenci kelimelerinin %1’ini fazla harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 240’daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.11.10. Yapım Eki Hatası

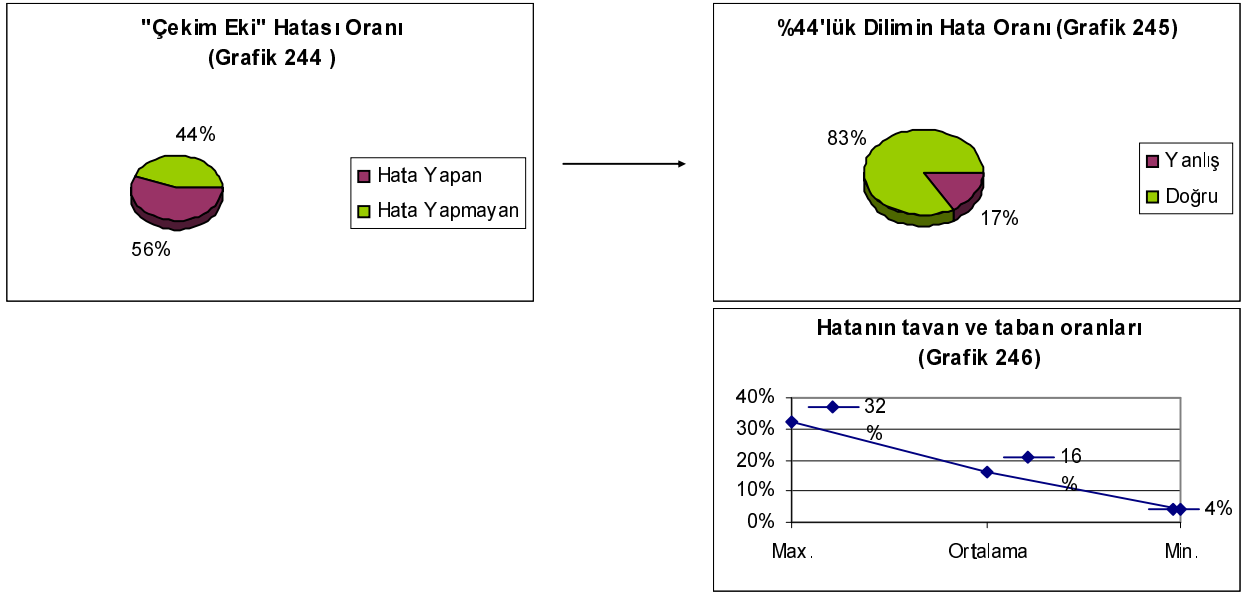
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından yapım eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 241’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün yapım eklerini kullanmada hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %25 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler yapım eklerinin %25’ini yanlış, %75’ini de doğru olarak kullanmıştır. Grafik 243’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %25 olarak hesaplanmıştır.

3.1.11.11. Çekim Eki Hatası

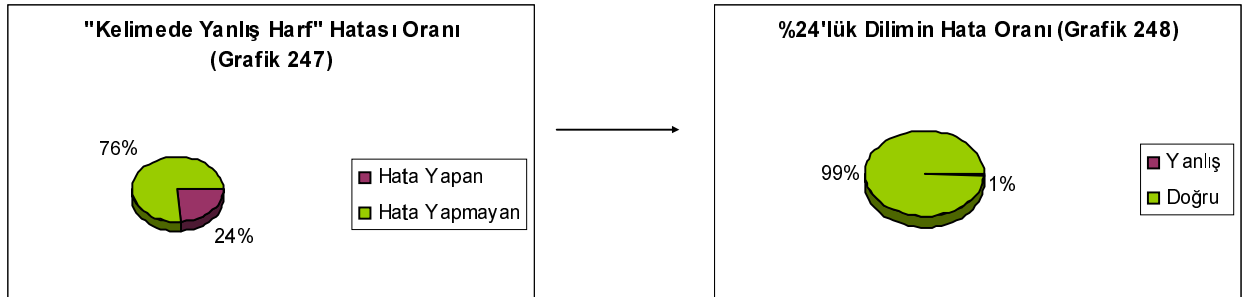
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından çekim eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

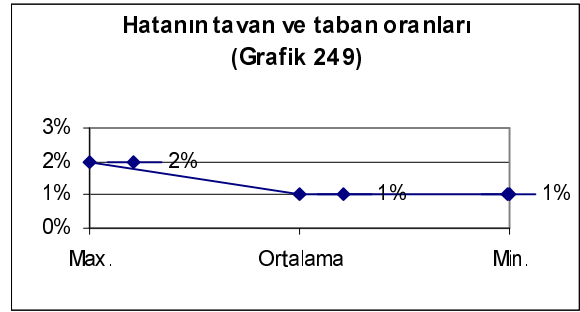

Grafik 244'de, öğrencilerin %56 (14 öğrenci)'sının çekim eklerini kullanmada hata yaptığı, %44 (11 öğrenci)'ünün ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on dört öğrenci, %17 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler çekim eklerinin %17'sini yanlış, %83'ünü de doğru olarak kullanmıştır. Grafik 246'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %32 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %16 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.11.12. Kelimede Yanlış Harf

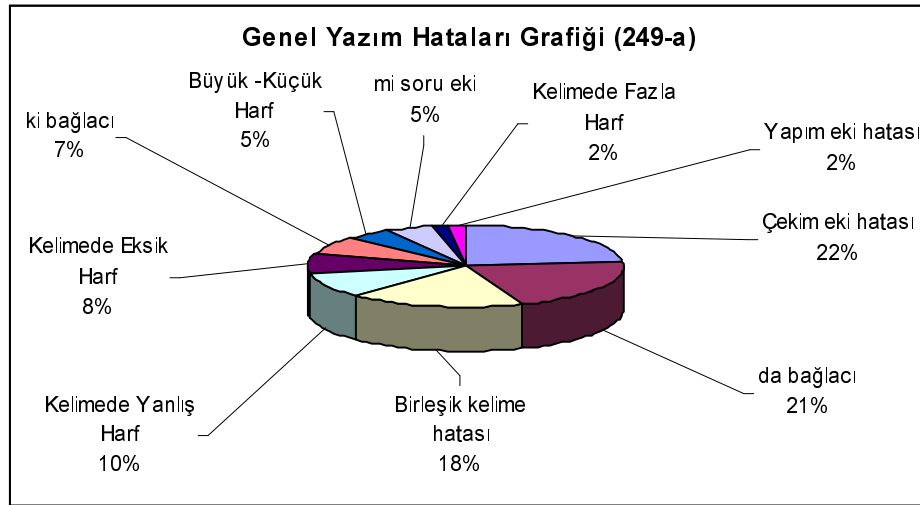
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 247’de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)’ünün kelimelerde yanlış harf kullandığı, %76 (19 öğrenci)’sının ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini yanlış harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 249’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir

3.1.11.13. Altıncı Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu

Grafik 249-a’da, 6. sınıf öğrencilerinin %22 (14 öğrenci)’sinin çekim eki hatası yaptığı görülmektedir. “de” bağlacı %21 (13 öğrenci), birleşik kelime hatası %18 (11 öğrenci), kelimedeki yanlış harf hatası %10 (6 öğrenci), kelimedeki eksik harf hatası %8 (5 öğrenci), “ki” bağlacı hatası %7 (4 öğrenci), büyük – küçük harf hatası %5 (3 öğrenci), “mi” soru eki hatası %5 (3 öğrenci), kelimedeki fazla harf hatası %2 (1

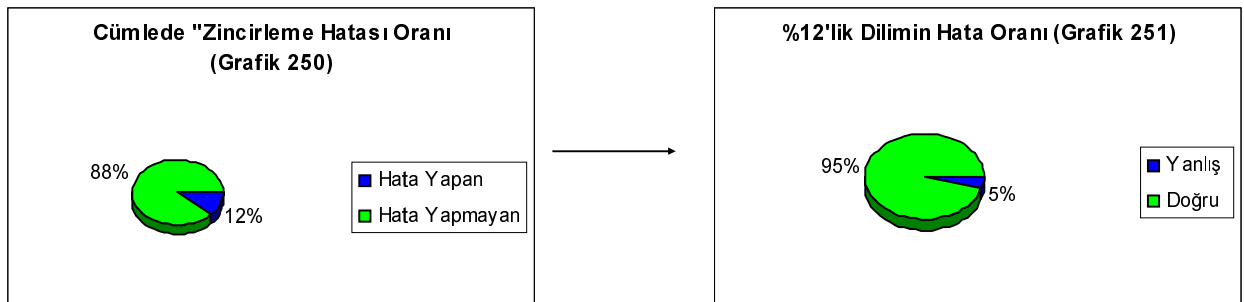
öğrenci), kelimedeki fazla harf hatası %2 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. .-ki aitlik eki hatası, "ile" kelimesi hatasına rastlanmamıştır.

3.1.12. Altıncı Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde altıncı sınıf öğrencilerinin yazılı ifade becerileri bakımından; yerine göre türlü yapıdaki cümlelerle, doğru olarak 4-5 cümlelik paragraflar kurabilmek, Türkçe derslerindeki her türlü etkinliklere katılabilmek, varılan sonuçları anlatabilmek, yakın çevreyi, bilinen bir köy, kenti kısaca anlatabilmek, dilekçe, alındı, telgraf, senet yazabilmek, bir olay üzerine rapor düzenleyebilmek, Türkçeden başka derslerle ilgili de olsa gözlem, deney, sonuç ve açıklamaları, yazım ve söz dizimi hatası yapmadan anlatabilmek, hedeflenmektedir. "Dil Bilgisi" başlığı altında da, kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kavrayabilmek, kelimeleri bu anlamlarla kullanabilmek, kurallı ve devrik cümleyi kavramak hedeflenmektedir.⁵² 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, altıncı sınıf öğrencilerine kazandırılacak maddeler şunlardır: Standart Türkçeyle yazar, Türkçenin dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurar, cümlelerini açık ve anlaşılır ifadelerle yazar, kelimeleri yerinde ve doğru anlamda kullanır, cümlede kelime tekrarından kaçınır, dilimize yerleşmemiş yabancı kelimelerin yerine Türkçe karşılıklarını kullanır.⁵³

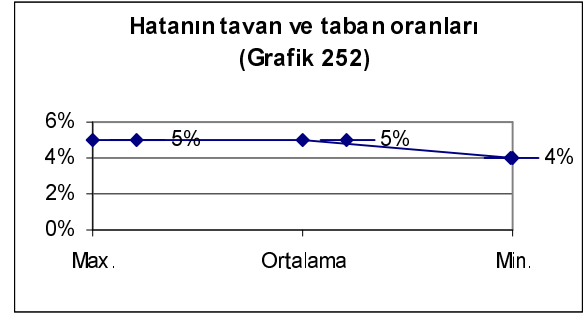
3.1.12.1. Cümlede Zincirleme

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

⁵² Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

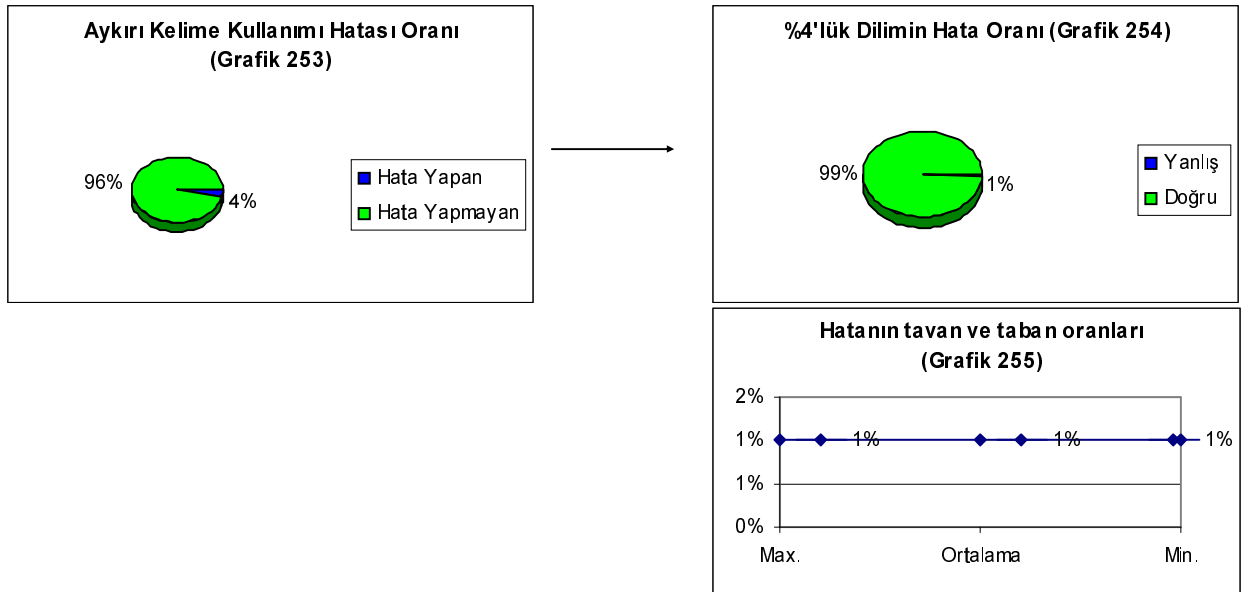
⁵³ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-8", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 250’de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)’sinin cümlede zincirleme hatası yaptığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, cümlelerinin %5’inde bu hatayı yapmış ve %95’inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 252’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %5 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %5 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.12.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

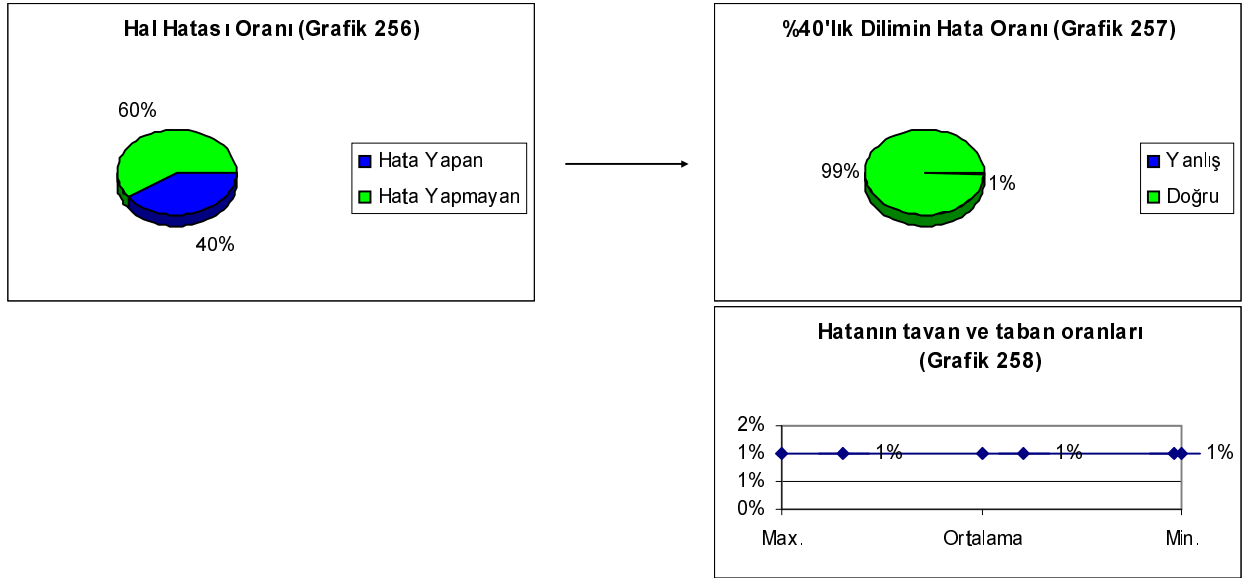
Grafik 253’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün cümlede aykırı kelime kullandığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, cümlelerinin %1’inde bu hatayı yapmış ve %99’unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 255’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.12.3. Dil bilgisinde Aykırı Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.12.4. Hâl Hataları

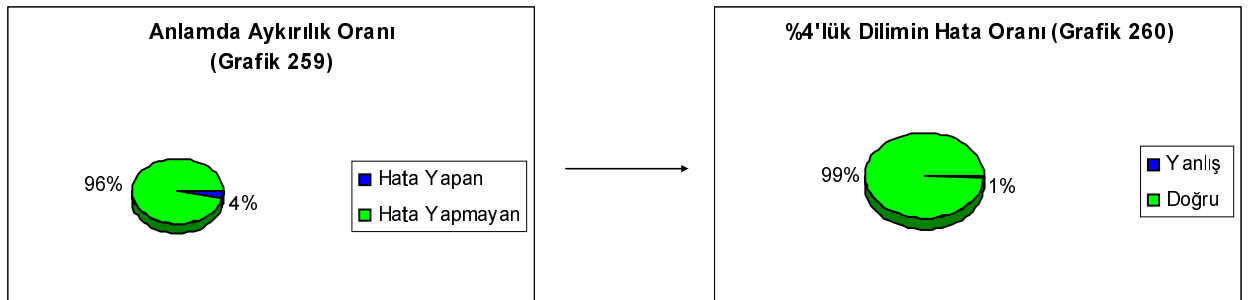
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

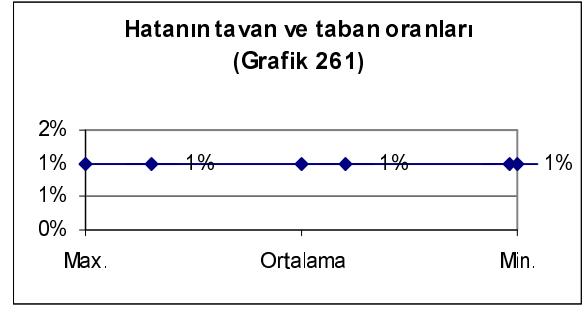

Grafik 256'da, öğrencilerin %40 (10 öğrenci)'inin hâl eklerini yanlış kullandığı, %60 (15 öğrenci)'inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci kelimelerinin %1'inde bu hatayı yapmış ve %99'unda bu hatayı yapmamıştır Grafik 258'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.12.5. Anlamda Aykırılık

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

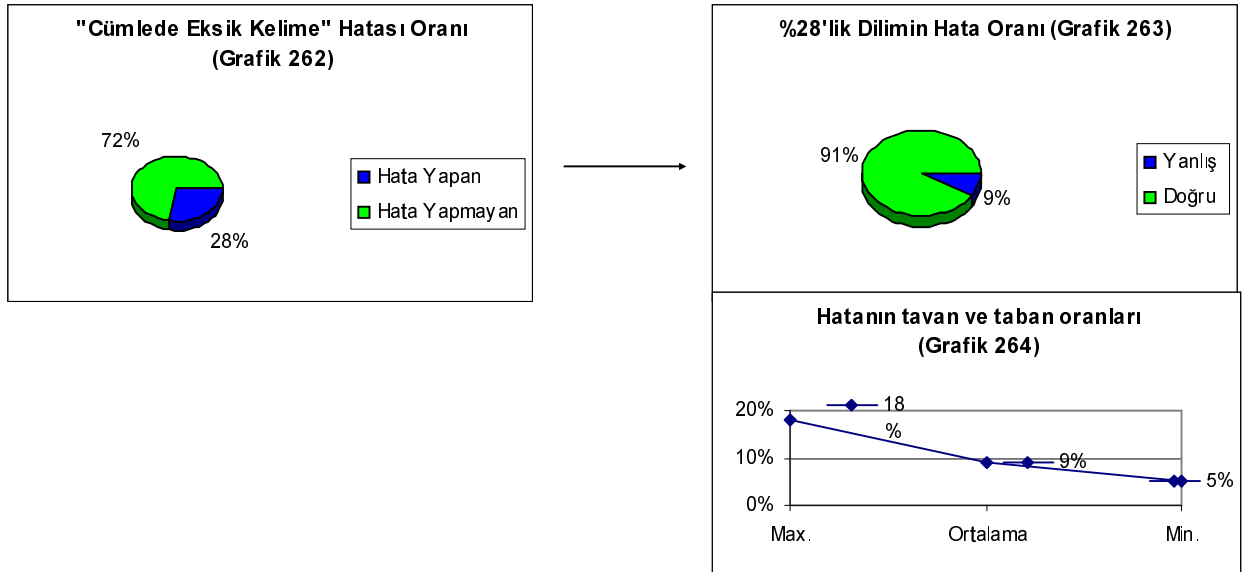

Grafik 259'da, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün eş anlamlı kelimeleri yanlış kullandığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, cümlelerinin %1'inde bu hatayı yapmış ve %99'unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 261'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.12.6. Cümlede Eksik Kelime

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

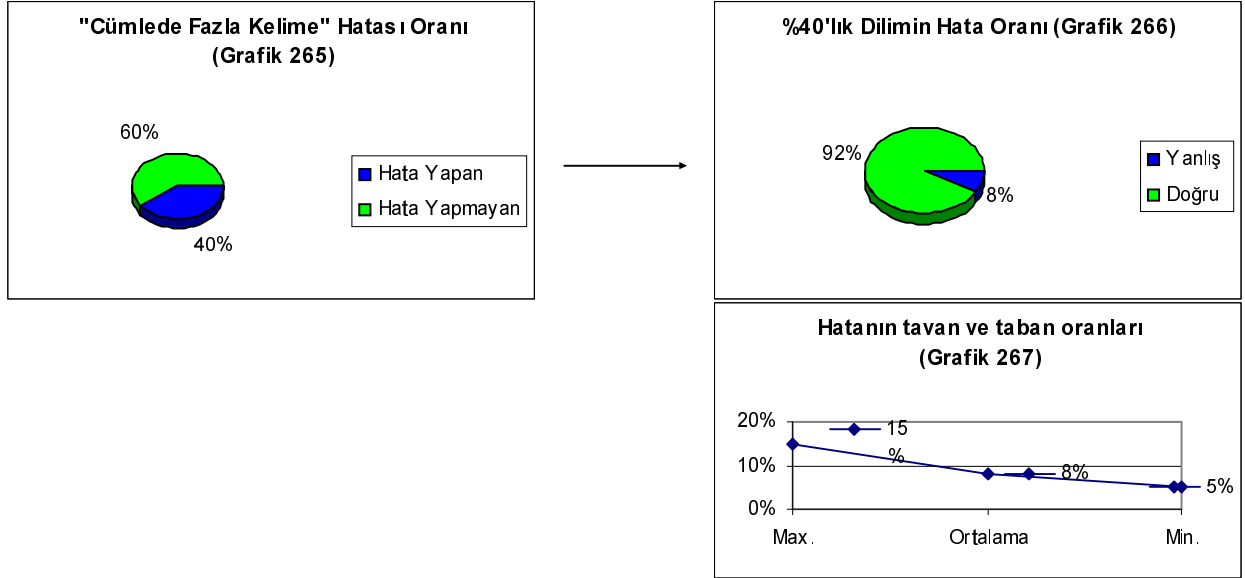

Grafik 262'de, öğrencilerin %28 (7 öğrenci)'inin cümlelerinde kelime eksikliği bulunduğu, %72 (18 öğrenci)'inde ise kelime eksikliği bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yedi öğrenci cümlelerinin %9'unda bu hatayı yapmış ve %91'inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 264'de görüldüğü gibi, en

başarısız öğrenci %18 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %9 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.12.7. Cümlede Fazla Kelime

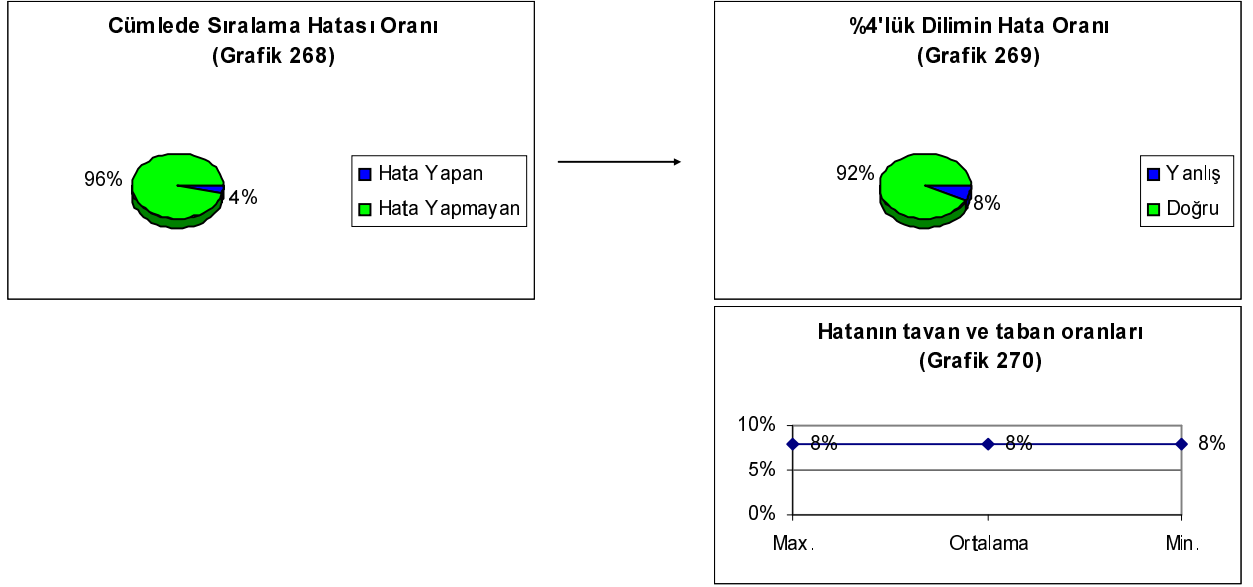
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 265'da, öğrencilerin %40 (10 öğrenci)'inin cümlelerinde kelime fazlalığı bulunduğu, %60 (15 öğrenci)'inde ise kelime fazlalığı bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci cümlelerinin %8'inde bu hatayı yapmış ve %92'sinde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 267'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %15 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %8 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.12.8. Cümlede Sıralama Hatası

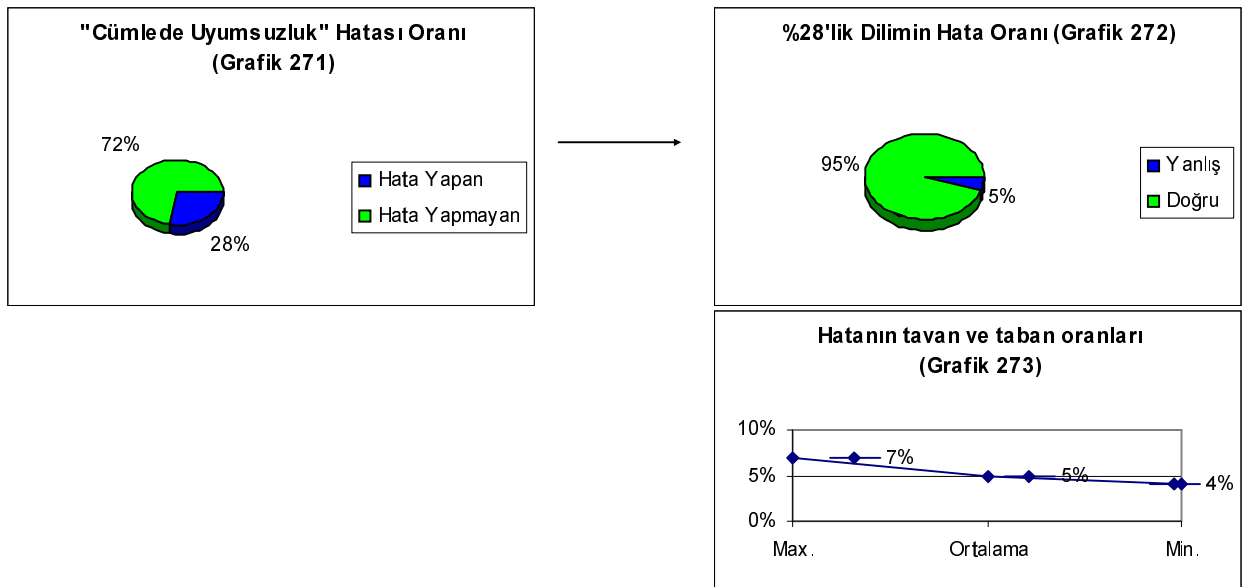
Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 268'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün cümlelerinde sıralama hatası yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci cümlelerinin %8'inde bu hatayı yapmış ve %92'sinde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 270'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %8 olarak hesaplanmıştır.

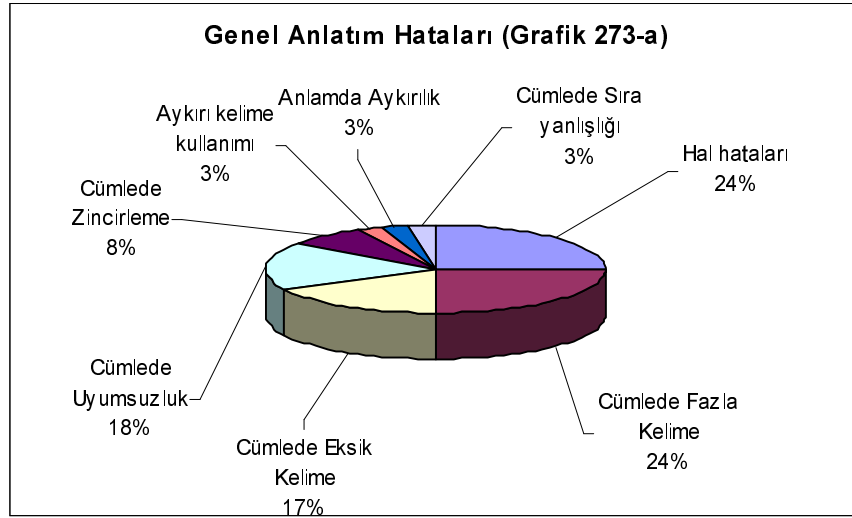
3.1.12.9. Cümlede Uyumsuzluk

Altıncı sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

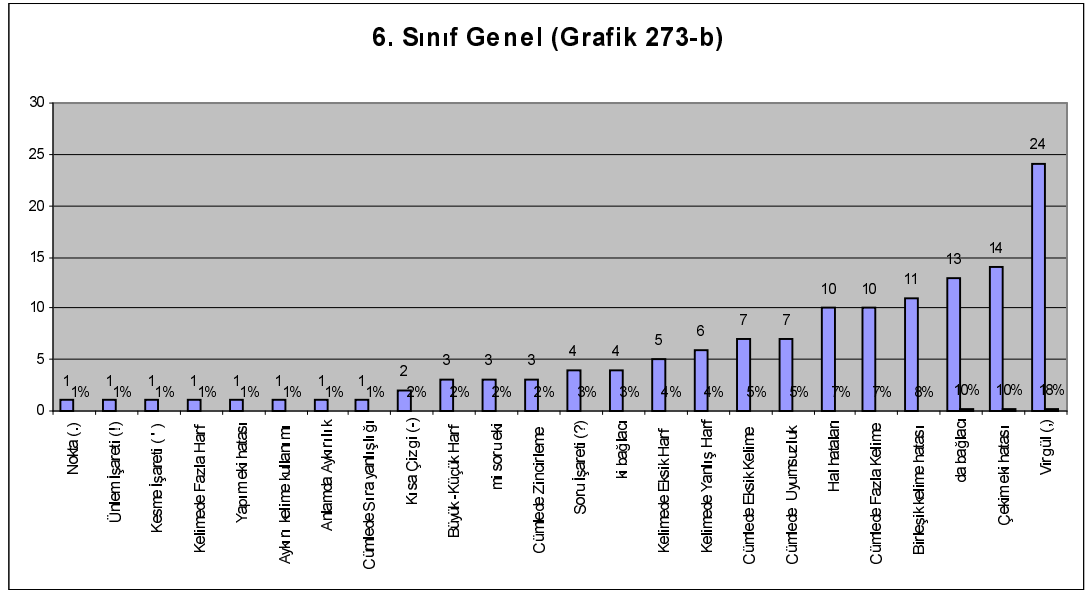
Grafik 271’de, öğrencilerin %28 (7 öğrenci)’inin cümleleriyle uyumsuz kelimeler kullandığı, %72 (18 öğrenci)’sinin kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yedi öğrenci, cümlelerinin %5’inde bu hatayı yapmış ve %95’inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 273’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %7 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %3 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.12.10. Altıncı Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu

Grafik 273-a’da, 6. sınıf öğrencilerinin %24 (10 öğrenci)’ünün hâl hataları yaptığı görülmektedir. Cümlede fazla kelime %24 (10 öğrenci), cümlede eksik kelime %17 (7 öğrenci), cümlede uyumsuzluk %18 (7 öğrenci), cümlede zincirleme %8 (3 öğrenci), aykırı kelime kullanımı, anlamda aykırılık ve cümlede sıra hatası %3 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Dil bilgisinde aykırı kullanım hatasına rastlanmamıştır.

3.1.12.11. Altıncı Sınıfların Genel Değerlendirmesi

Araştırılan 33 maddeden, 6. sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı, bunu takip eden hatanın çekim eki hatası olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan 25 öğrencinin kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalaması 124,2 (en fazla 211, en az 60 kelime) olarak belirlenmiştir. Bu 25 öğrencinin hata ortalaması ise 10,4 olarak hesaplanmıştır. Yani, bir altıncı sınıf öğrencisi, ortalama 124 kelimelik bir kompozisyon yapıyor ve bu kompozisyonda toplam 10 hata yapıyor.

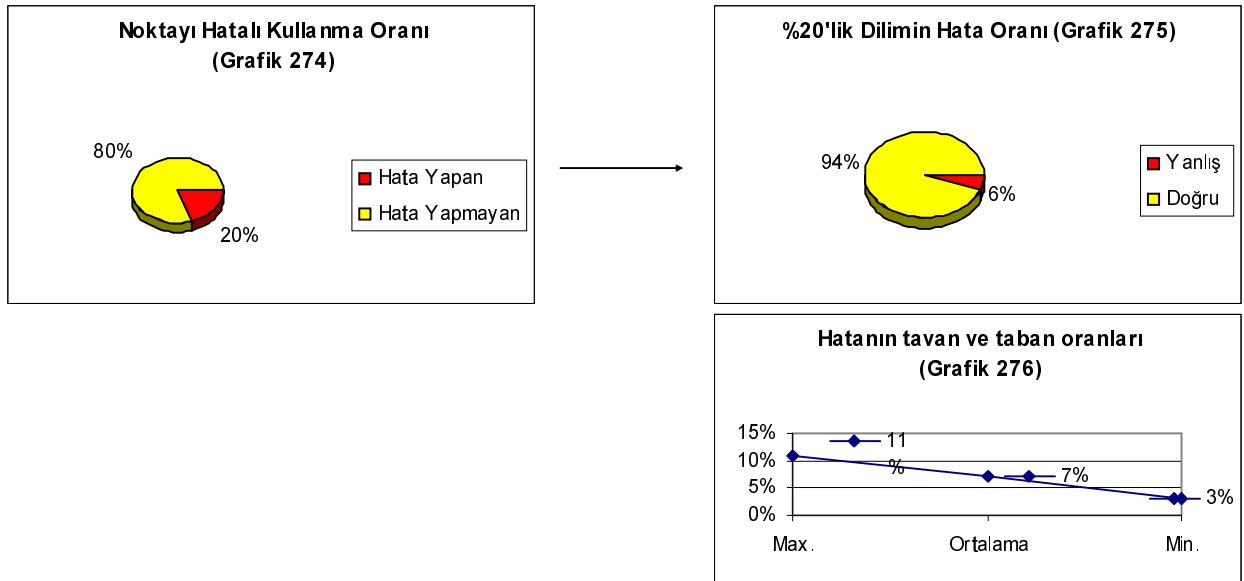
Grafik 273-b'de görüldüğü gibi, tüm maddeler üzerinden yapılan dağılım sonucunda altıncı sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı görülmektedir. Sırasıyla; çekim eki, “de” bağlacı, birleşik kelime, cümlede fazla kelime hatası bunu takip etmektedir. Buna göre hataların %45’i imlâ, %29’u anlatım ve %26’sı noktalama hatası olarak gerçekleşmiştir.

3.1.13. Yedinci Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz olarak kullanabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da ”Noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁵⁴ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programındaki kazanımlar “İkilemelerin yazımıyla ilgili kuralları uygular, noktalama ve yazımla ilgili kuralları metinler üzerinde uygular, soru işaretinin soru cümlelerinden sonra kullanımını kavrar/uygular, parantez ve soru işaretini bütün işlevleriyle kullanır, virgölün cümleler, eş görevli kelimeler arasında ve hitaplardan sonra kullanımını kavrar/uygular, virgölün uzun cümlelerden sonra kullanımını kavrar, nokta, kesme işareti, tırnak , konuşma çizgisi, ünlem , iki nokta, kısa çizginin kullanımıyla ilgili bilgileri kavrar/uygular.” şeklinde ifade edilmektedir.⁵⁵

3.1.13.1. Nokta

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

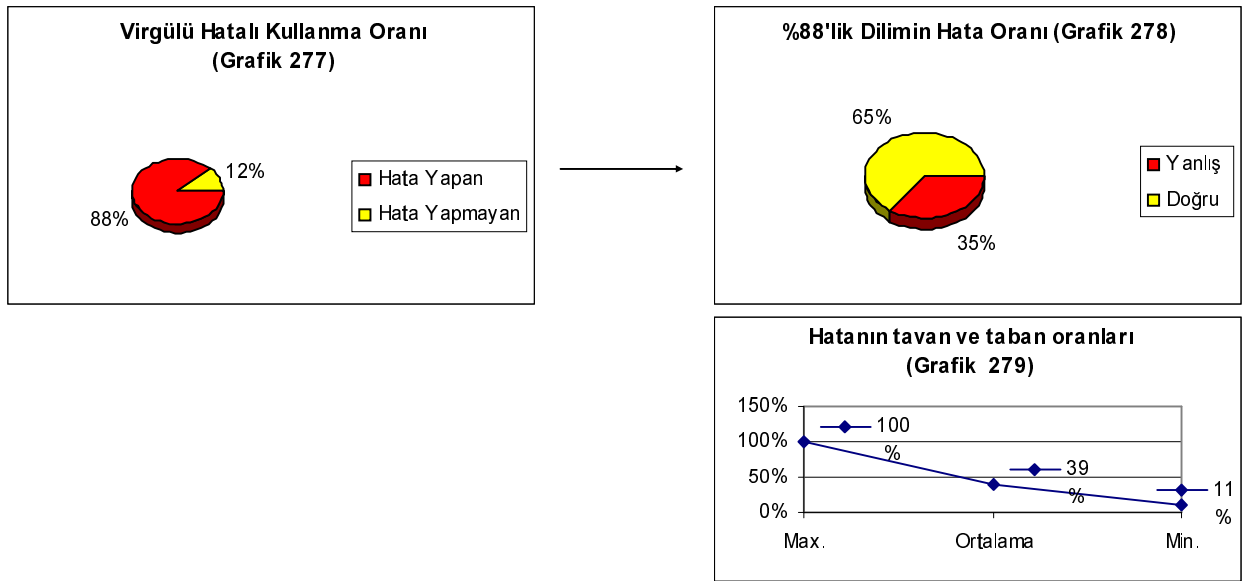
⁵⁴ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

⁵⁵ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-7-8”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 274’de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)’sinin nokta işaretinde hata yaptığı, %80 (20 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %6 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları nokta işaretinin %6’sı yanlış kullanılmıştır. Noktaların %94’ü ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 276’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %11 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %7 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.13.2. Virgül

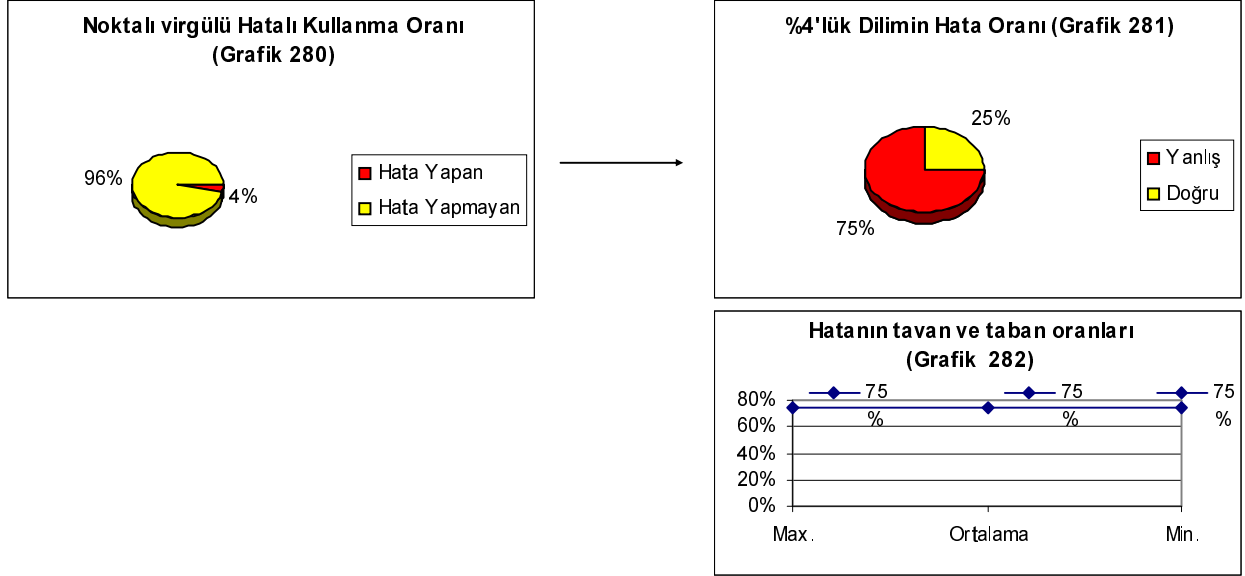
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 277’de, öğrencilerin %88 (22 öğrenci)’inin virgül işaretinde hata yaptığı, %12 (3 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yirmi iki öğrenci, %35 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları virgül işaretinin %35’i yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %65’i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 279’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %11 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %39 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.13.3. Noktalı Virgöl

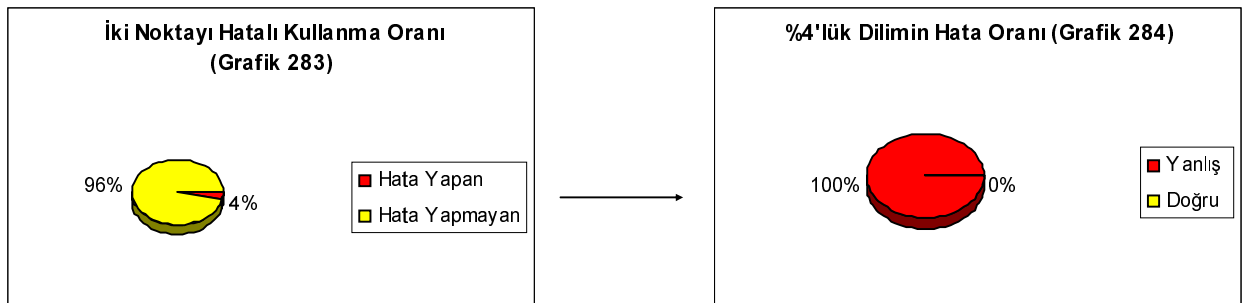
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, noktalı virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

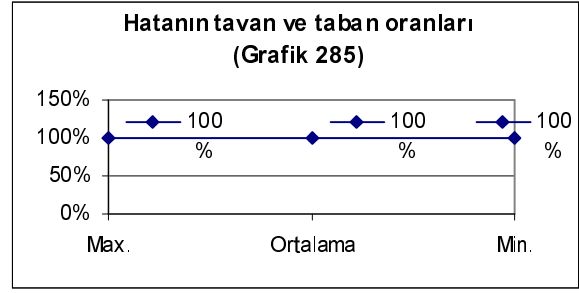

Grafik 280'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün noktalı virgül işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %75 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı noktalı virgül işaretinin %75'i yanlış kullanılmıştır. Noktalı virgüllerin %25'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 282'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %75 olarak hesaplanmıştır.

3.1.13.4. İki Nokta

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, iki nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

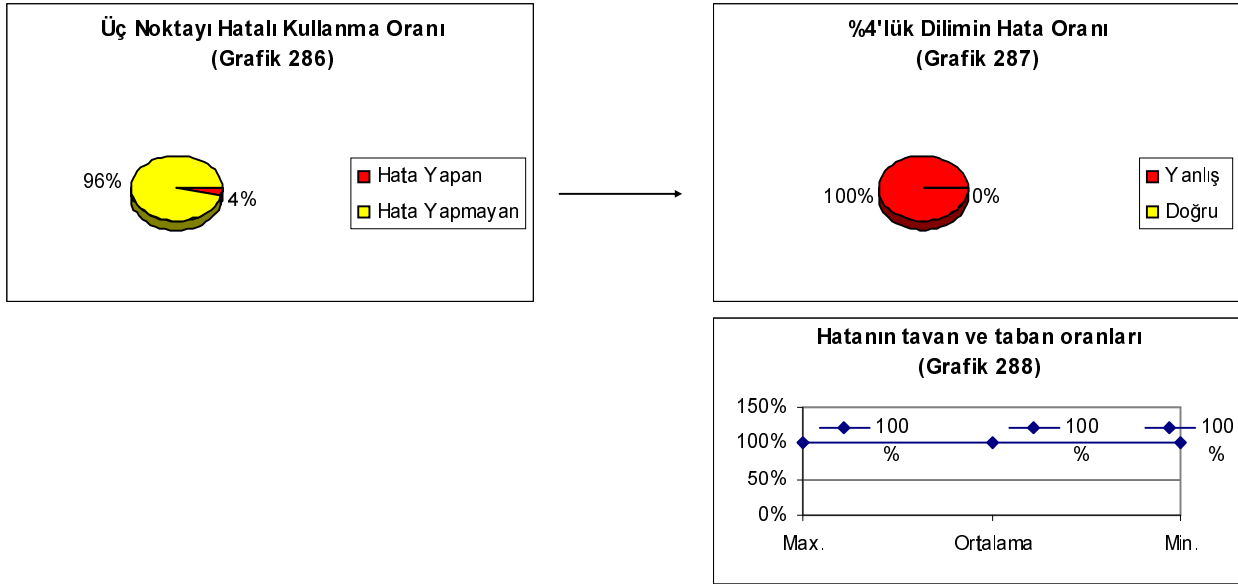

Grafik 283’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün iki nokta işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı iki nokta işaretinin %100’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 285’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.13.5. Üç Nokta

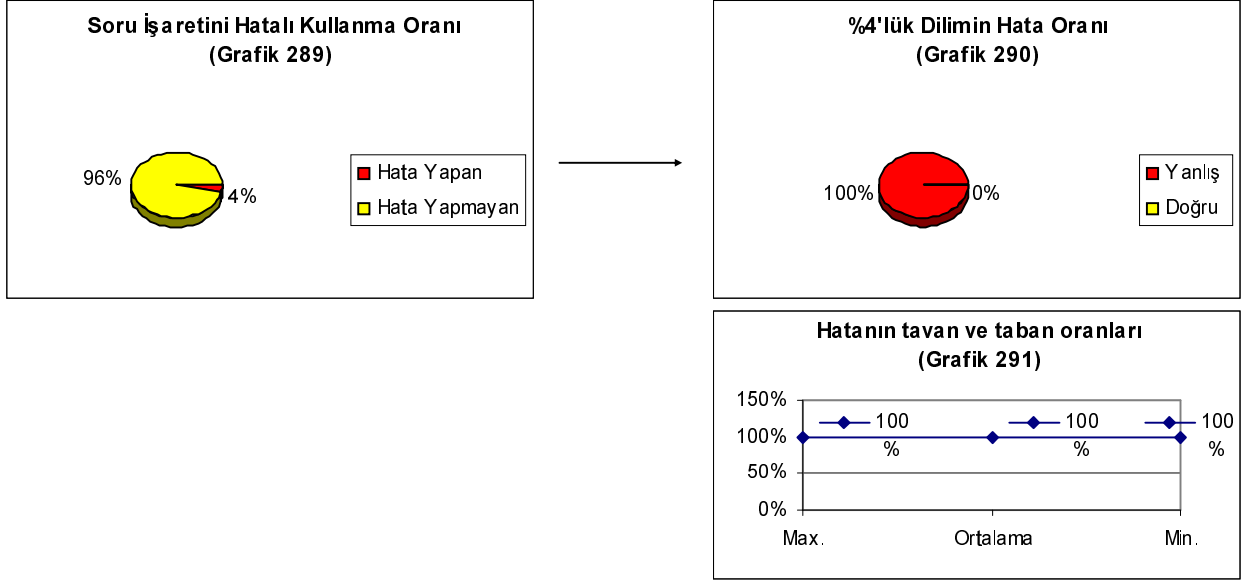
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, üç nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 286’da, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün üç nokta işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı üç nokta işaretinin %100’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 288’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.13.6. Soru İşareti

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, soru işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 289'da, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün soru işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı soru işaretinin %100'ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 291'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.13.7. Ünlem İşareti

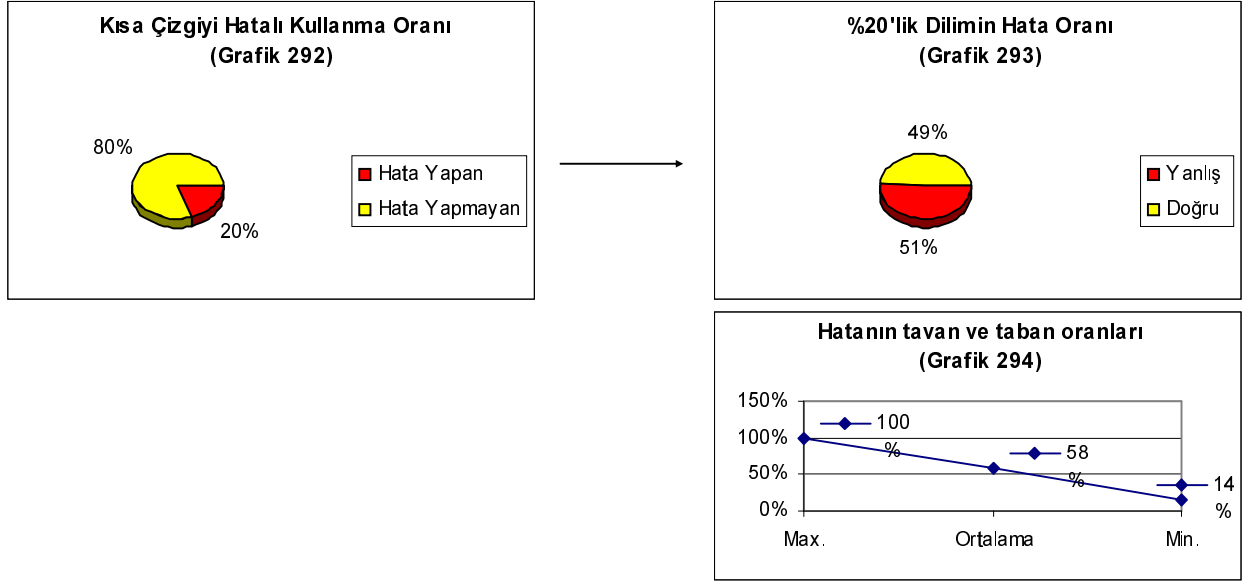
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.13.8. Uzun Çizgi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.13.9. Kısa Çizgi

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, kısa çizgi işaretine ait bulgular şöyledir:

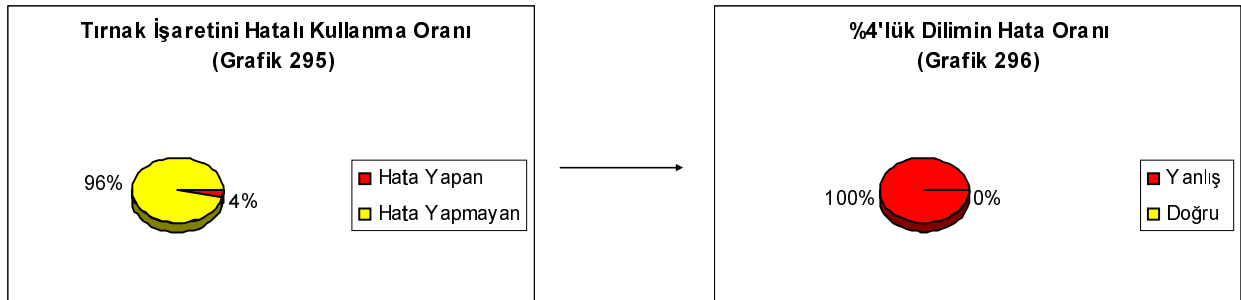
Grafik 292'de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)'inin kısa çizgi işaretinde hata yaptığı, %80 (20 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %51 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı kısa çizgi işaretinin %51'i yanlış kullanılmıştır. Grafik 294'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %14 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %58 olarak gerçekleşmiştir.

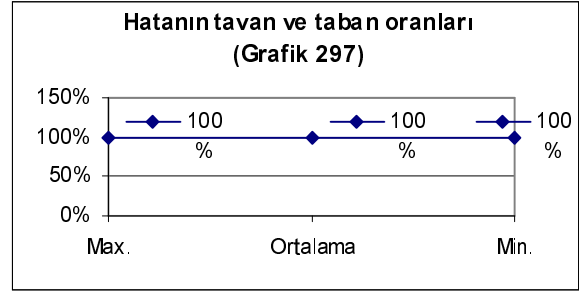
3.1.13.10. Kesme İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.13.11. Tırnak İşareti

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, tırnak işaretine ait bulgular şöyledir:

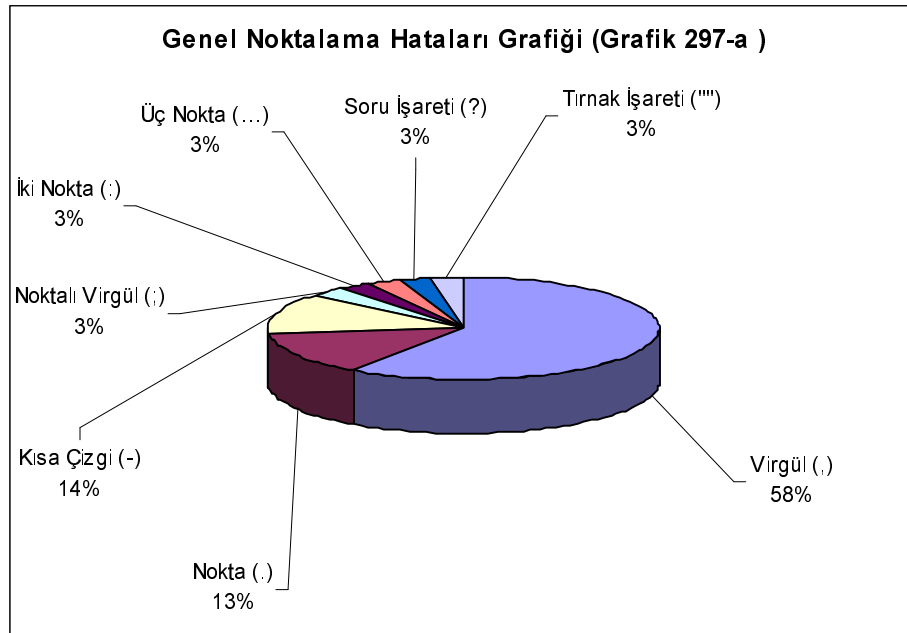

Grafik 295’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün tırnak işaretinde hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin kullandığı tırnak işaretinin %100’ü yanlış kullanılmıştır. Grafik 297’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.13.12. Parantez

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.13.13. Yedinci Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu

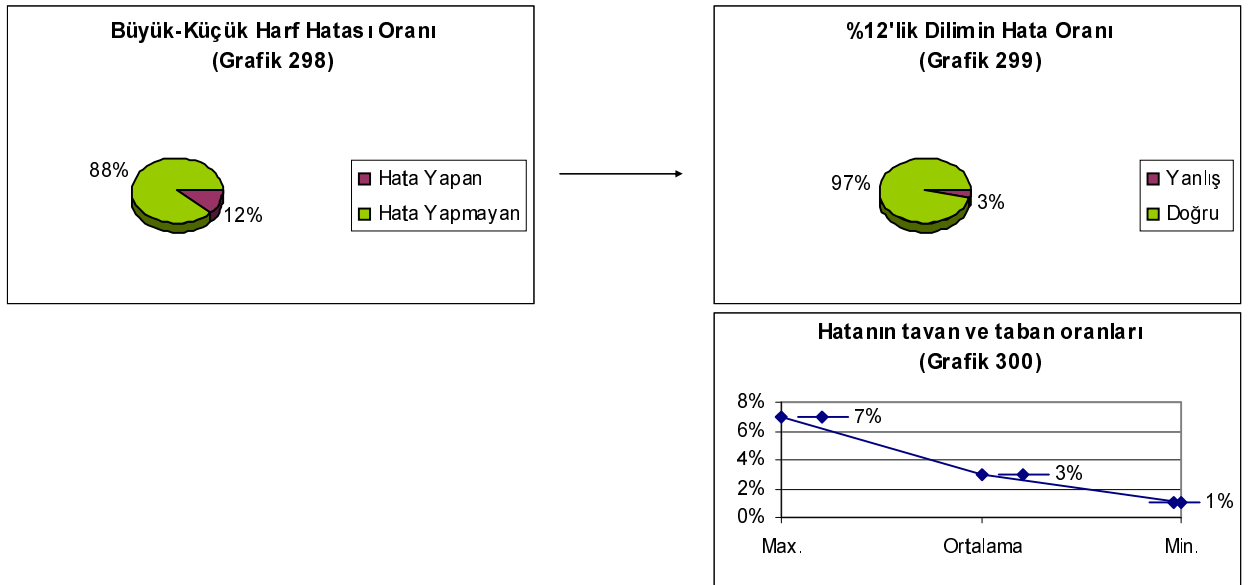
Grafik 297-a’da, 7. sınıf öğrencilerinin %58 (22 öğrenci)’inin virgül hatası yaptığı görülmektedir. En çok yapılan ikinci hata %13 (5 öğrenci) ile nokta işareti, üçüncü hata ise %14 (5 öğrenci) ile kısa çizgi hatası olmuştur. Noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, soru işareti ve tırnak işareti %3 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Ünlem, kesme işareti, uzun çizgi ve parantez ile ilgili bir hataya rastlanmamıştır.

3.1.14. Yedinci Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Yazım yanlış yapmadan yazabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da “Türkçe sözlük ve yazım kılavuzuna başvurabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁵⁶ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programındaki kazanımlar “Büyük harflerin kullanımıyla ilgili kuralları kavrar/uygular, soru edatı “mi”nin kullanımı ve yazımını kavrar/uygular, ek olan “-de” ile bağlaç olan “da/de” nin kullanım farklılıklarını kavrar/uygular, ek olarak kullanılan “-ki” ile bağlaç olan “ki” nin kullanım farklılıklarını kavrar/uygular, özel isimlerin aldığı eklerin yazımıyla ilgili kuralları uygular, yazımı karıştırılan kelimelerle (hiçbir, her şey, herhangi bir vb.) ilgili kuralları uygular.” şeklinde ifade edilmektedir.⁵⁷

3.1.14.1. Büyük – Küçük Harf

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 298’de, öğrencilerin % 12 (3 öğrenci)’sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %3 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin büyük –

⁵⁶ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

⁵⁷ M.E.B., “İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-7-8”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

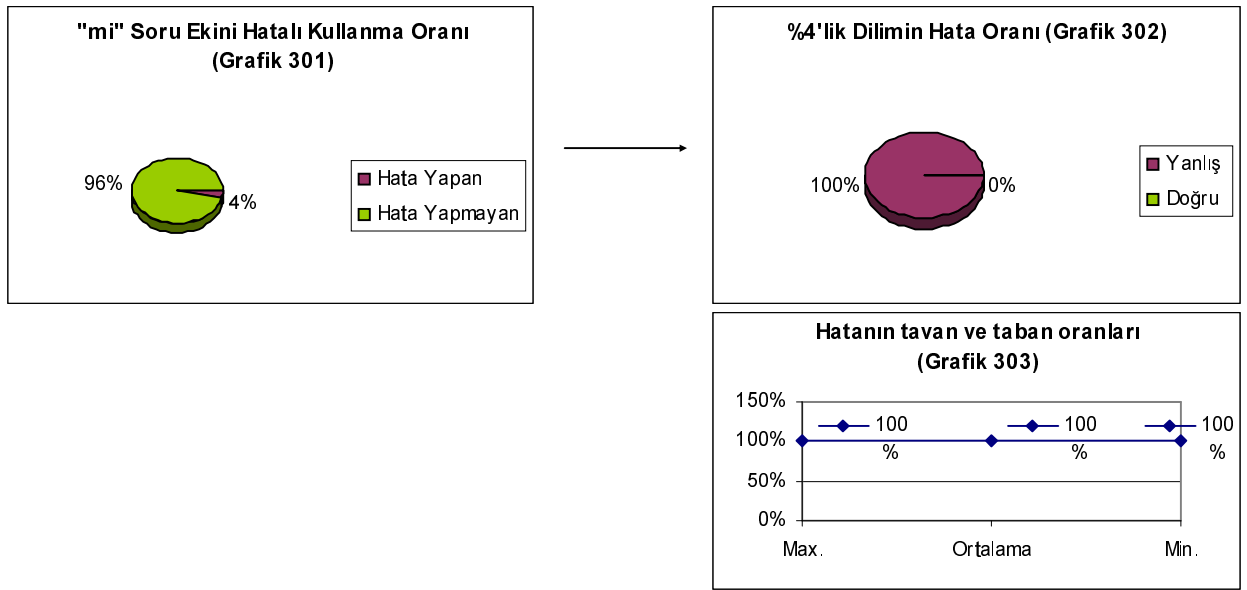
küçük harf uygulamalarının %3'ü yanlıştır. Bu kural %97 oranında doğru olarak uygulanmıştır. Grafik 300'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %7 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %3 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.14.2. -ki Aitlik Eki

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.14.3. "mi" Soru Eki

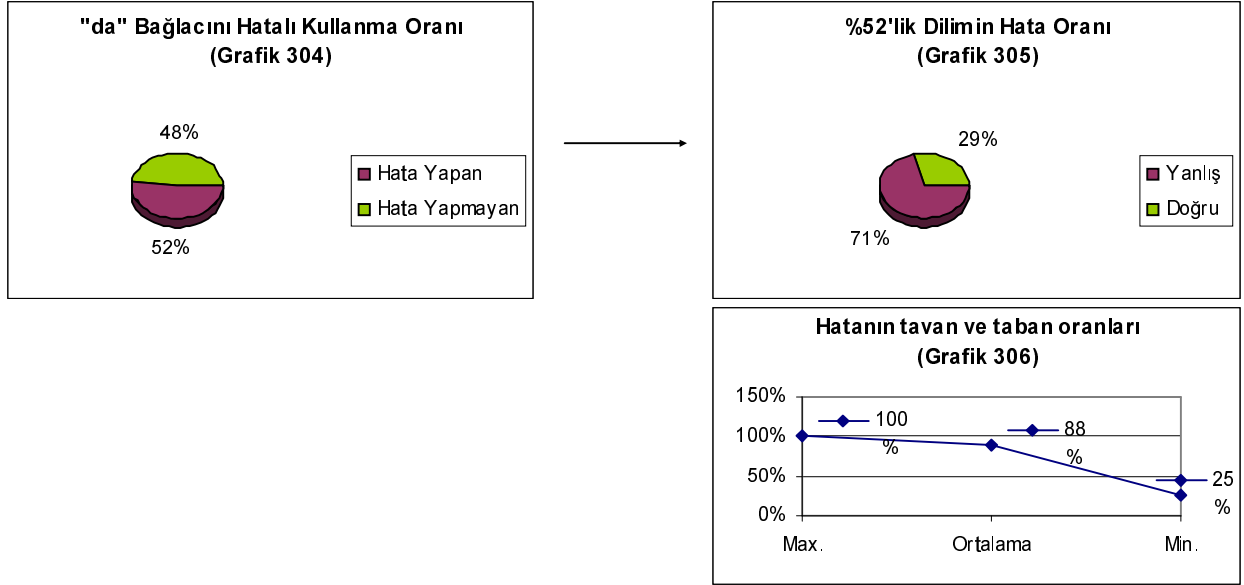
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 301'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin "mi" soru ekini kullanmasının %100'ü yanlıştır. Grafik 303'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır

3.1.14.4. "de" Bağlacı

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

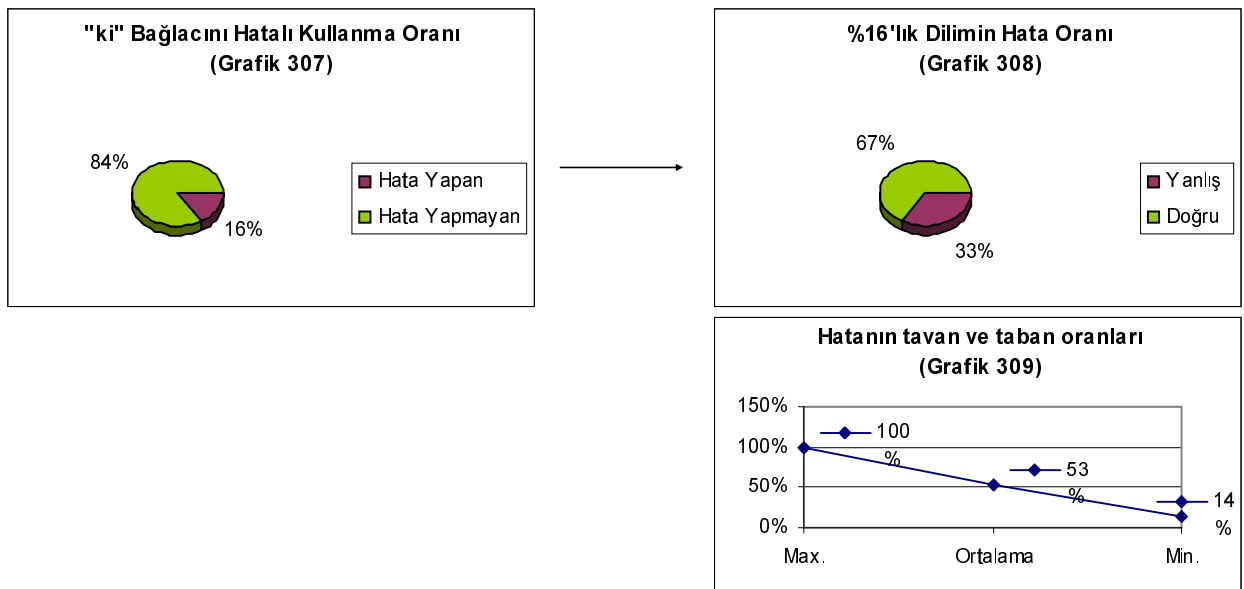
Grafik 304'de, öğrencilerin %52 (13 öğrenci)'sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %48 (12 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on üç öğrenci, %71 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin "de" bağlacını kullanmalarının %71'si yanlıştır. Bu bağlaç %29 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 306'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %25 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %88 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.14.5. "ile" Kelimesi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.14.6. "ki" Bağlacı

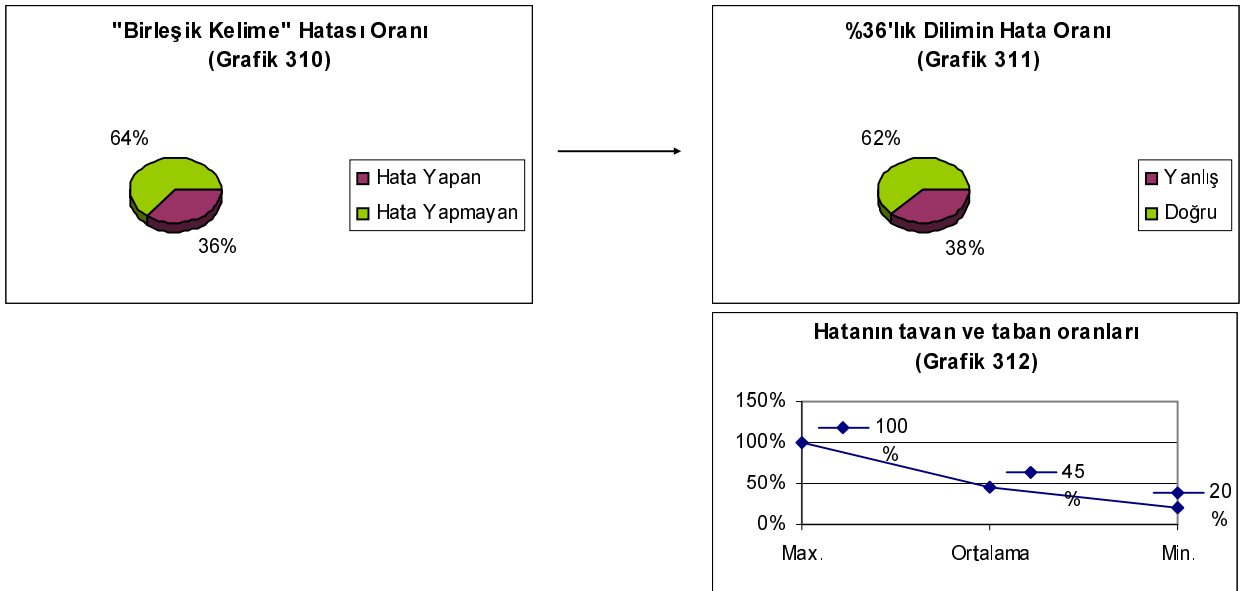
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 307’de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)’sının bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %84 (21 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %33 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler “ki” bağlacına ait kuralı %33 oranında yanlış uygulamıştır. Grafik 309’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %14 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %53 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.14.7. Birleşik Kelime

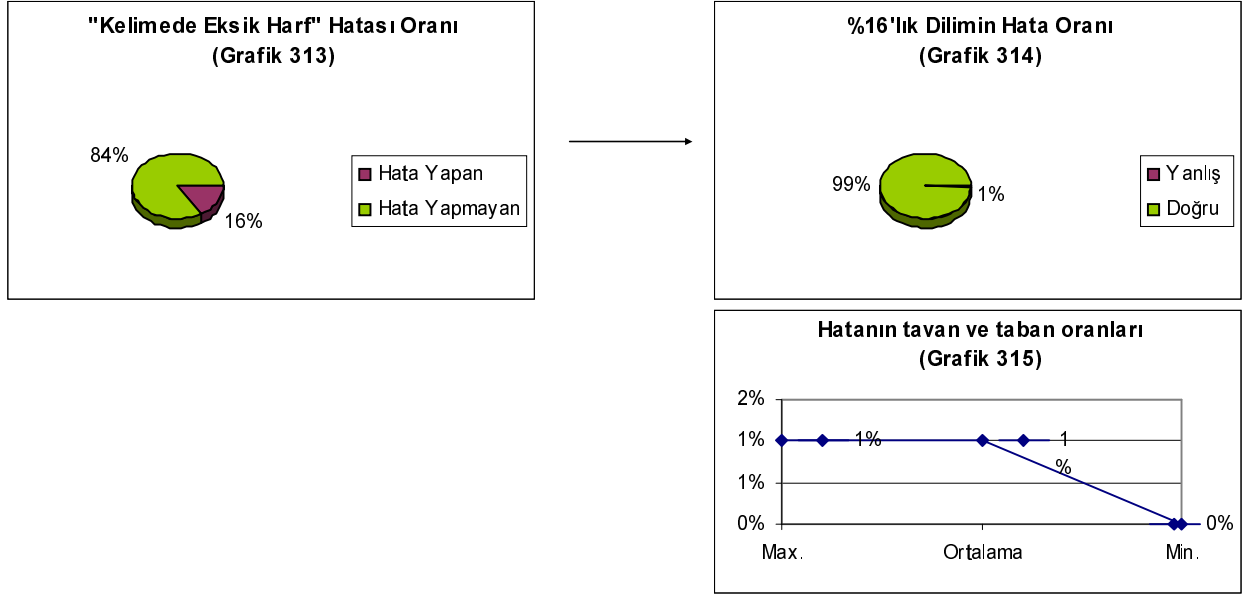
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu tür kelimelerle ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 310’da, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)’sının bu tür kelimelerde hata yaptığı, %64 (16 öğrenci)’ünün ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci, %38 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler bu tür kelimelerin %38’ini yanlış, %62’sini doğru yazmıştır. Grafik 312’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %20 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %45 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.14.8. Kelimede Eksik Harf

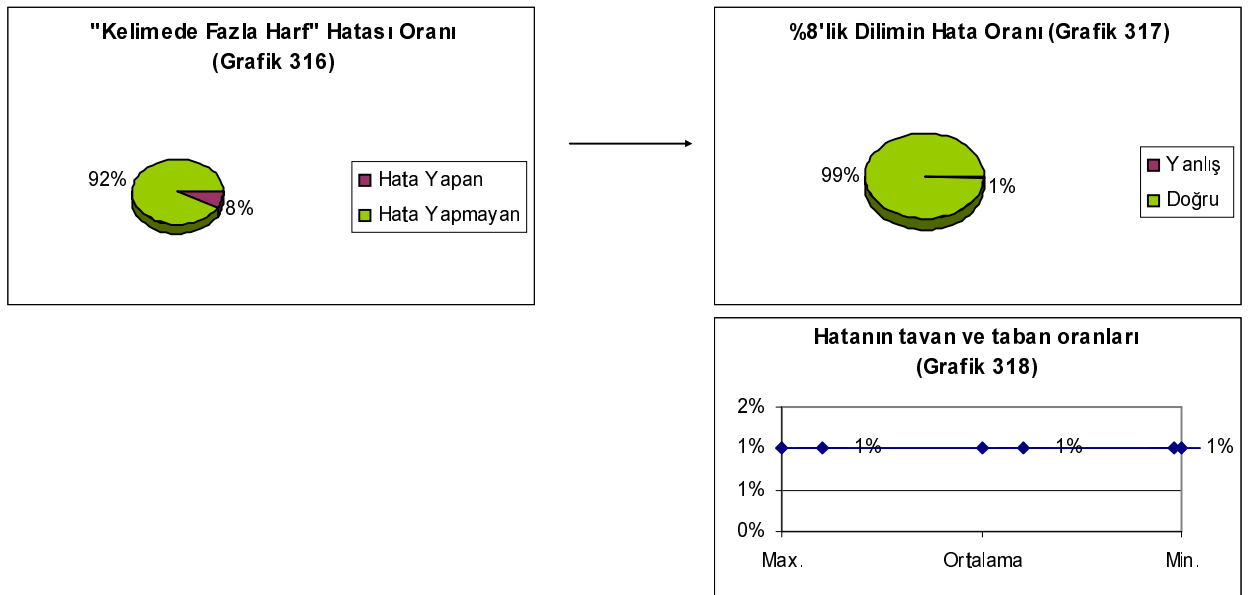
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 313'de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)'sının kelimeleri eksik harfle yazdığı, %84 (21 öğrenci)'ünün ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1'ini eksik harf ile, %99'unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 315'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %1 oranında, en başarılı öğrenci %0 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.14.9. Kelimede Fazla Harf

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

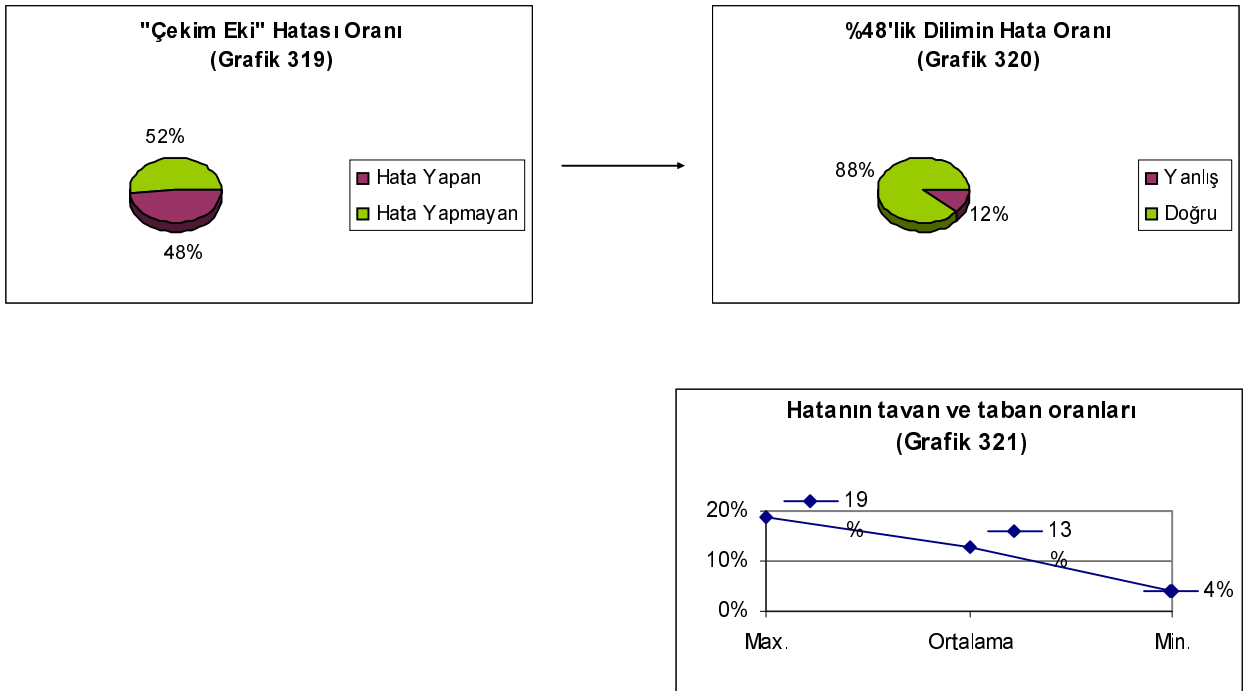
Grafik 316'da, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)'inin kelimelerde fazla harf kullandığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenci kelimelerinin %1'ini fazla harf ile, %99'unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 318'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.14.10. Yapım Eki Hatası

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.14.11. Çekim Eki Hatası

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından çekim eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

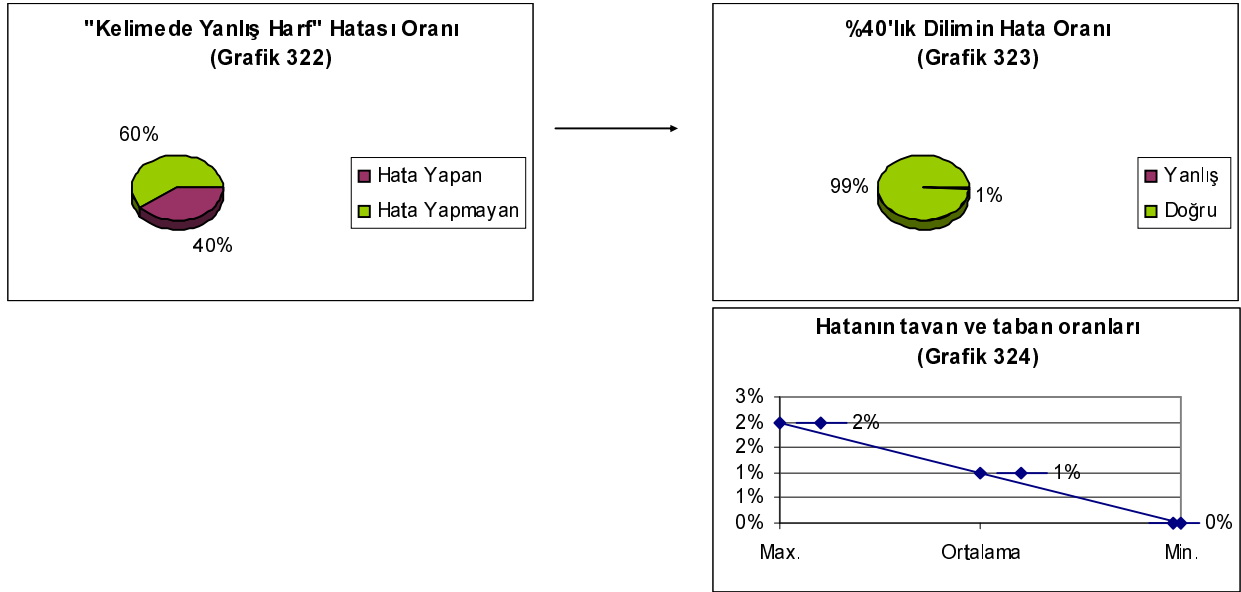

Grafik 319'da, öğrencilerin %48 (12 öğrenci)'inin çekim eklerini kullanmada hata yaptığı, %52 (13 öğrenci)'sinin ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on iki öğrenci, %12 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler çekim eklerinin %12'sini yanlış, %88'ini de doğru olarak kullanmıştır.

Grafik 321’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %19 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %13 olarak gerçekleşmiştir.

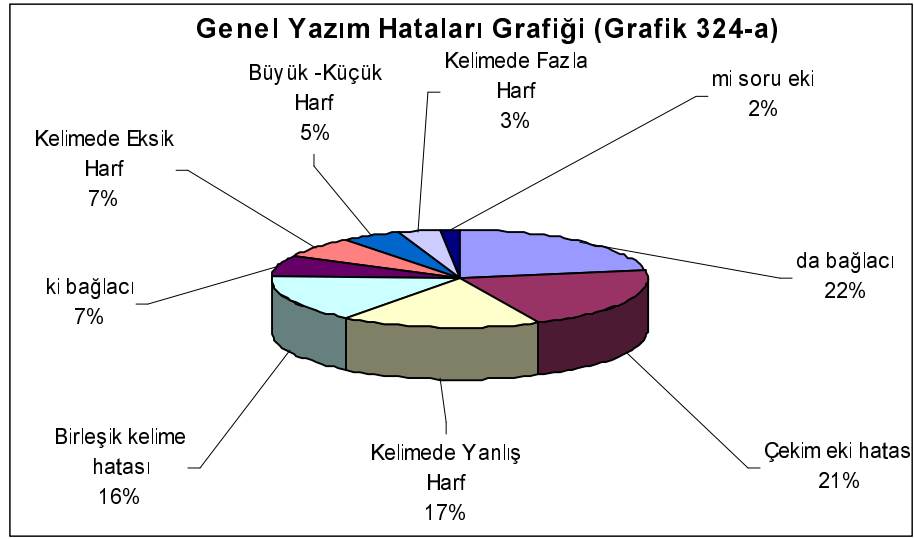
3.1.14.12. Kelimede Yanlış Harf

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 322’de, öğrencilerin %40 (10 öğrenci)’inin kelimelerde yanlış harf kullandığı, %60 (15 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini yanlış harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 324’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %0 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir

3.1.14.13. Yedinci Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu

Grafik 324-a'da, 7. sınıf öğrencilerinin %22 (13 öğrenci)'sinin "de" bağlacı hatası yaptığı görülmektedir. Çekim eki hatası %21 (12 öğrenci), kelimede yanlış harf hatası %17 (10 öğrenci), birleşik kelime hatası %16 (9 öğrenci), "ki" bağlacı hatası %7 (4 öğrenci), kelimede eksik harf hatası %7 (5 öğrenci), büyük – küçük harf hatası %5 (3 öğrenci), kelimede fazla harf hatası %3 (2 öğrenci), "mi" soru eki hatası %2 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. "-ki" aitlik eki ve "ile" kelimesi hatasına rastlanmamıştır.

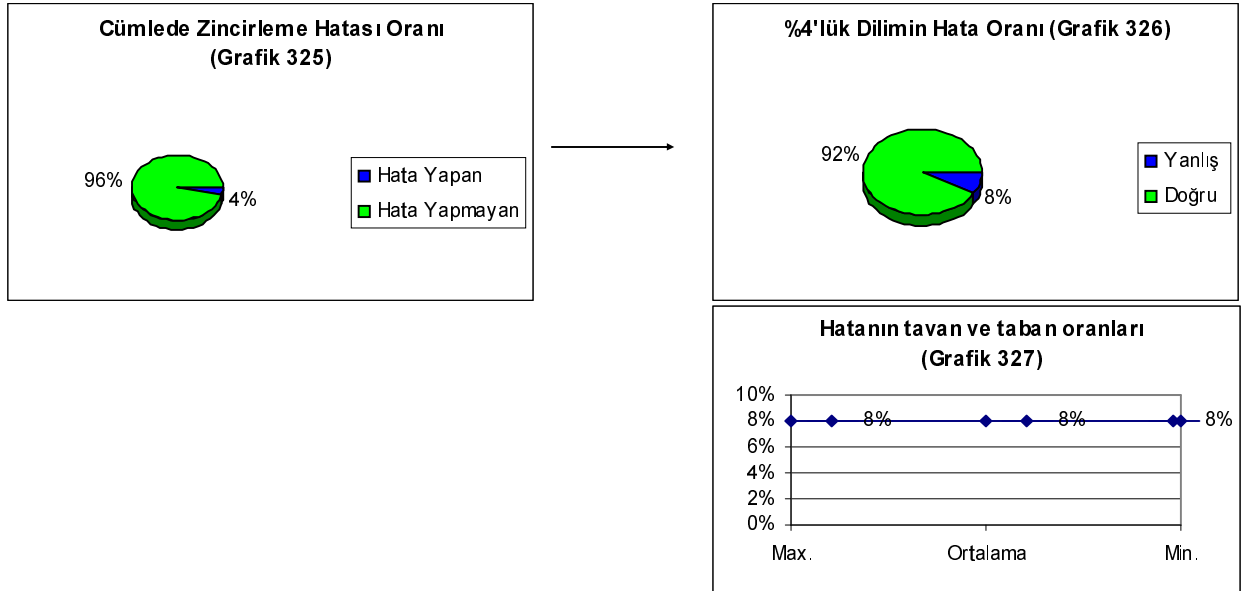
3.1.15. Yedinci Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde yedinci sınıf öğrencilerinin yazılı ifade becerileri bakımından; yerine göre türlü yapıdaki cümlelerle, doğru olarak 5-6 cümlelik paragraflar kurabilmek, yakın çevreyi, bilinen bir köy, kenti kısaca anlatabilmek, özel mektupları ve iş mektupları yazabilmek, dilekçe, alındı, telgraf, senet yazabilmek, bir olay üzerine rapor düzenleyebilmek, Türkçeden başka derslerle ilgili de olsa gözlem, deney, sonuç ve açıklamaları, yazım ve söz dizimi hatası yapmadan anlatabilmek, hedeflenmektedir. "Dil Bilgisi" başlığı altında da, kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kavrayabilmek, kelimeleri bu anlamlarla kullanabilmek, kelimeleri cümle içinde görevlerine göre kullanabilmek, kelimeleri cümle içinde yapılarına göre değerlendirmek

hedeflenmektedir.⁵⁸ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, altıncı sınıf öğrencilerine kazandırılacak maddeler şunlardır: Standart Türkçeye yazar, Türkçenin dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurar, cümlelerini açık ve anlaşılır ifadelerle yazar, ifadeyi zenginleştirmek için kelimelerin değişik anlam özelliklerinden yararlanır, kelimeleri yerinde ve doğru anlamda kullanır, cümlede kelime tekrarından kaçınır, dilimize yerleşmemiş yabancı kelimelerin yerine Türkçe karşılıklarını kullanır.⁵⁹

3.1.15.1. Cümlede Zincirleme

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 325’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’ünün cümlede zincirleme hatası yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, cümlelerinin %8’inde bu hatayı yapmış ve %92’sinde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 327’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %8 olarak hesaplanmıştır.

⁵⁸ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2008, 1981.

⁵⁹ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-8", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.15.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı

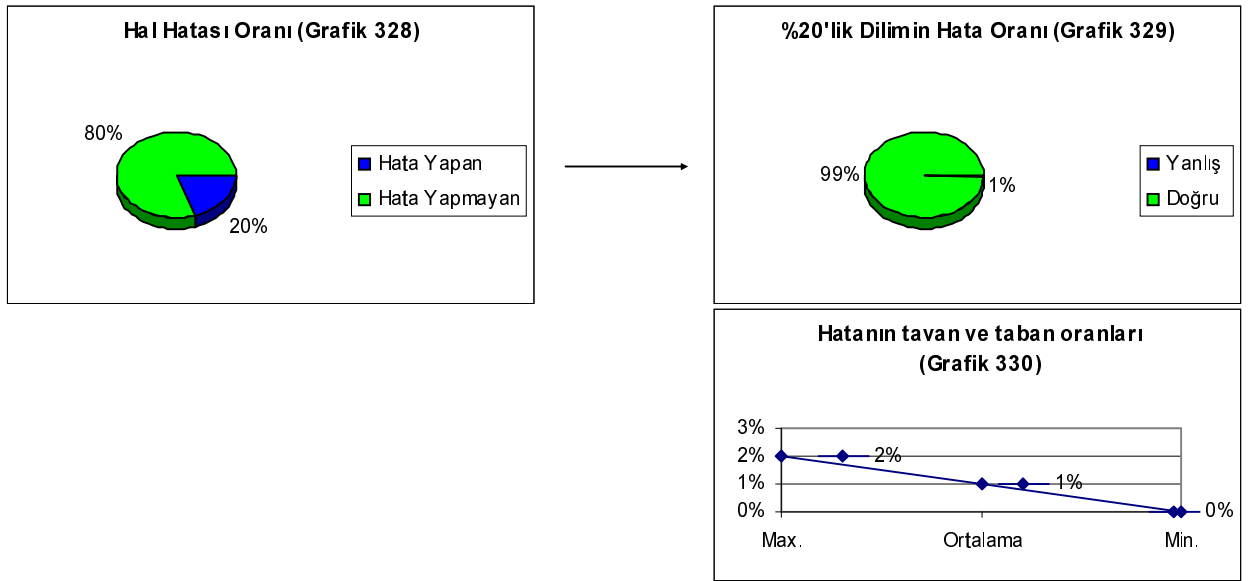
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.15.3. Dil bilgisinde Aykırı Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.15.4. Hâl Hataları

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

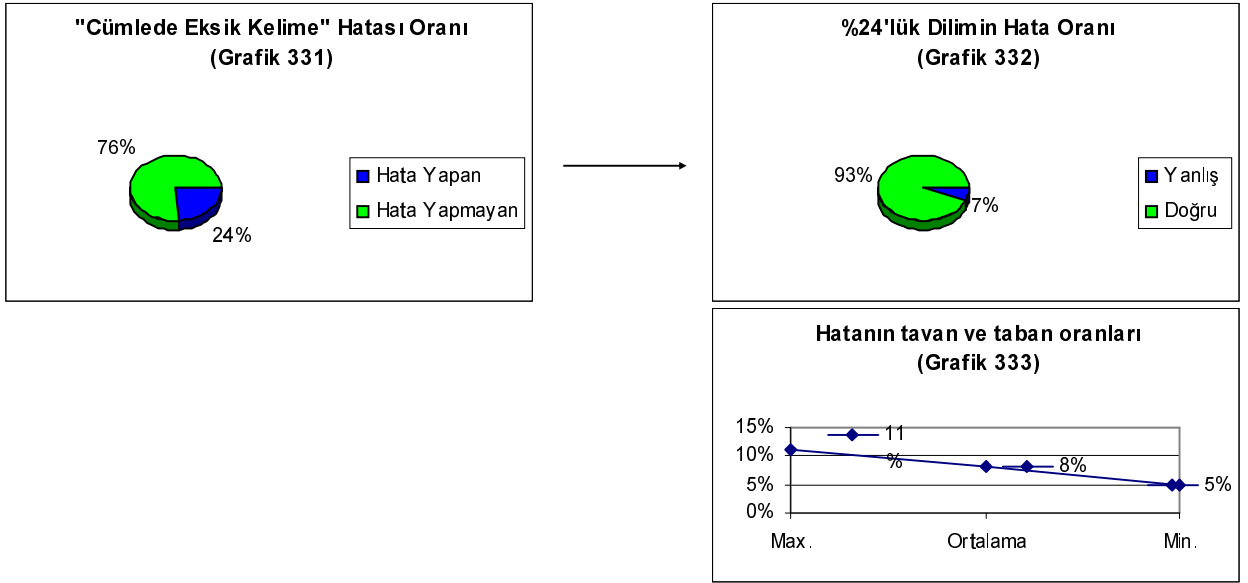
Grafik 328'de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)'sinin hâl eklerini yanlış kullandığı, %80 (20 öğrenci)'inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci kelimelerinin %1'inde bu hatayı yapmış ve %99'unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 330'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %0 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.15.5. Anlamda Aykırılık

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.15.6. Cümlede Eksik Kelime

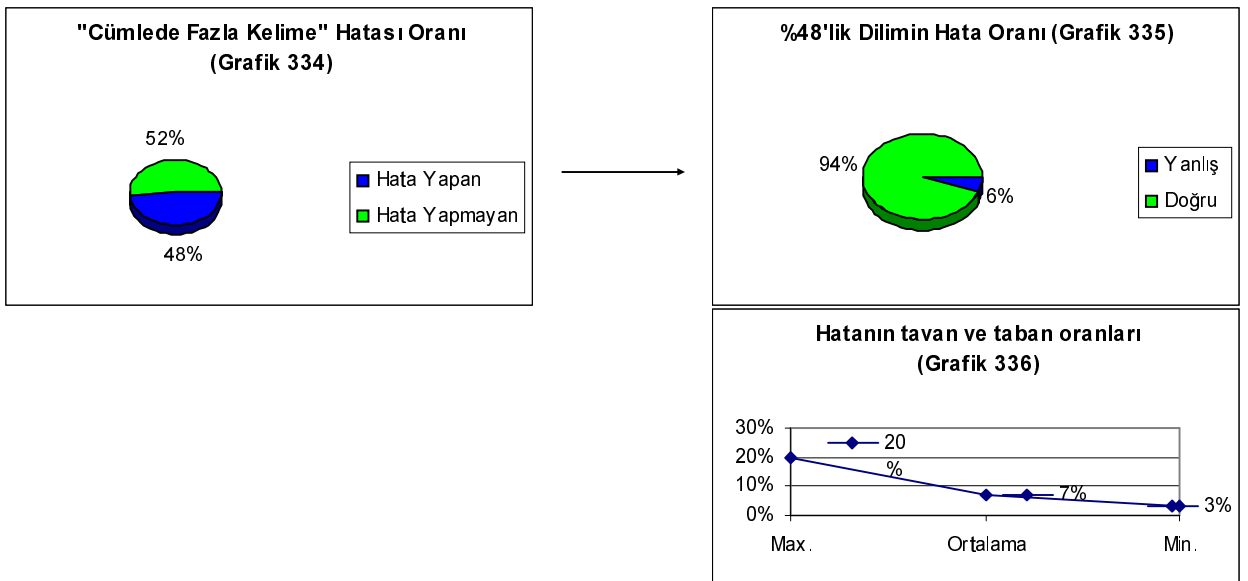
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 331'de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)'ünün cümlelerinde kelime eksikliği bulunduğu, %76 (19 öğrenci)'sında ise kelime eksikliği bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci cümlelerinin %7'sinde bu hatayı yapmış ve %93'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 333'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %11 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %8 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.15.7. Cümlede Fazla Kelime

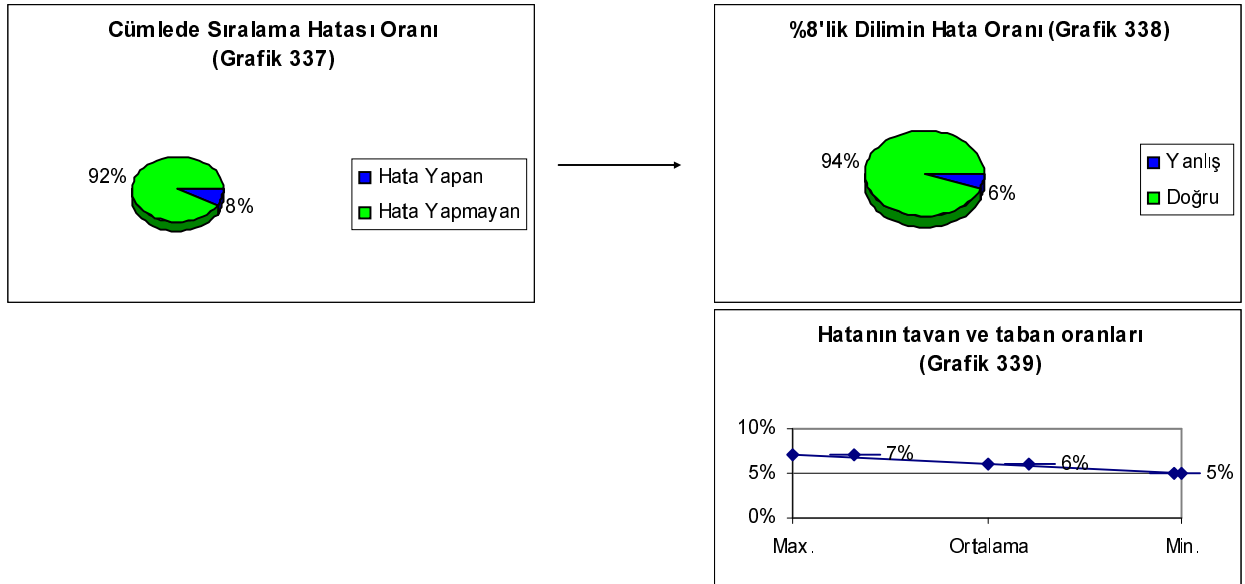
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 334'da, öğrencilerin %48 (12 öğrenci)'inin cümlelerinde kelime fazlalığı bulunduğu, %52 (13 öğrenci)'sinde ise kelime fazlalığı bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on iki öğrenci cümlelerinin %6'sında bu hatayı yapmış ve %94'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 336'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %20 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %7 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.15.8. Cümlede Sıralama Hatası

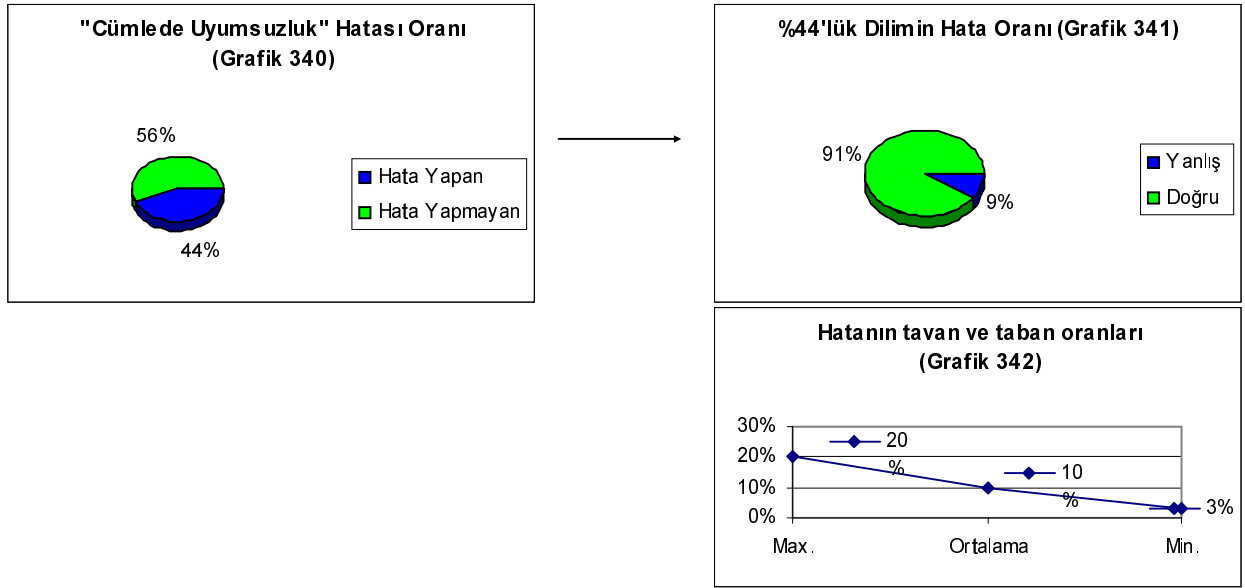
Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 337'de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)'inin cümlelerinde sıralama hatası yaptığı, %92 (23 öğrenci)'sinin ise yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci cümlelerinin %6'sında bu hatayı yapmış ve %94'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 339'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %7 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

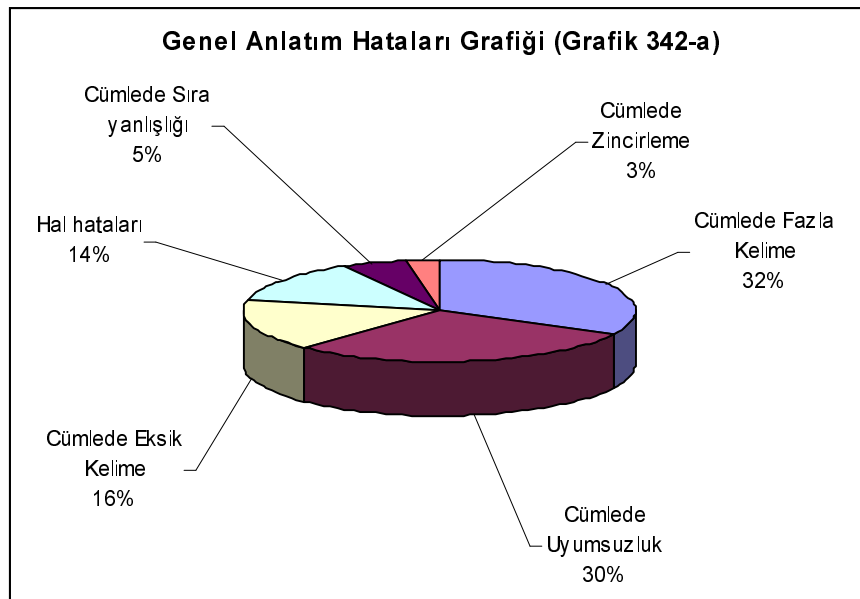
3.1.15.9. Cümlede Uyumsuzluk

Yedinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

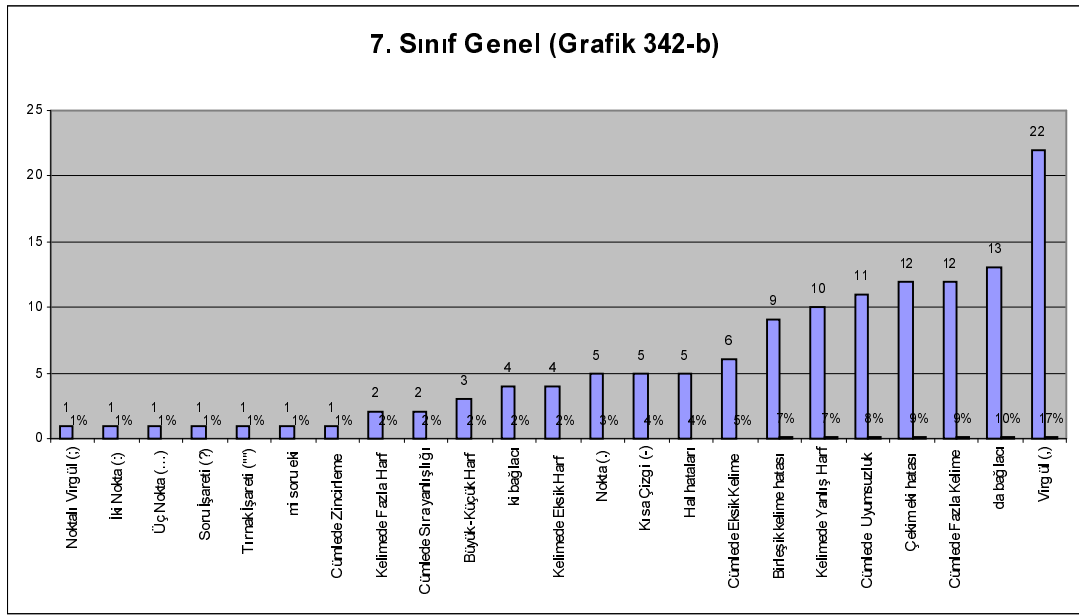
Grafik 340'da, öğrencilerin %44 (11 öğrenci)'ünün cümleleriyle uyumsuz kelimeler kullandığı, %56 (14 öğrenci)'sının kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on bir öğrenci, cümlelerinin %9'unda bu hatayı yapmış ve %91'inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 342'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %20 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %10 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.15.10. Yedinci Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu

Grafik 342-a'da, 7. sınıf öğrencilerinin %32 (12 öğrenci)'sinin cümlede fazla kelime hatası yaptığı görülmektedir. Cümlede uyumsuzluk %30 (11 öğrenci), cümlede eksik kelime %16 (6 öğrenci), hâl hataları %14 (5 öğrenci), cümlede sıra hatası %5 (2 öğrenci), cümlede zincirleme %3 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Aykırı kelime kullanımı, anlamda aykırılık ve dil bilgisinde aykırı kullanım hatasına rastlanmamıştır.

3.1.15.11. Yedinci Sınıfların Genel Değerlendirmesi

Araştırılan 33 maddeden, 7. sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı, bunu takip eden hatanın “de” bağlacı hatası olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan 25 öğrencinin kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalaması 169,8 (en fazla 172, en az 20 kelime) olarak belirlenmiştir. Bu 25 öğrencinin hata ortalaması ise 10,1 olarak hesaplanmıştır. Yani, bir yedinci sınıf öğrencisi, ortalama 169 kelimelik bir kompozisyon yazıyor ve bu kompozisyonda toplam 10 hata yapıyor.

Grafik 342-b'de görüldüğü gibi, tüm maddeler üzerinden yapılan dağılım sonucunda yedinci sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı görülmektedir. Sırasıyla; “de” bağlacı, cümlede fazla kelime, çekim eki hatası bunu takip etmektedir. Buna göre hataların %42'si imlâ, %29'u anlatım ve %29'u noktalama hatası olarak gerçekleşmiştir.

9. Tablo: 7. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları

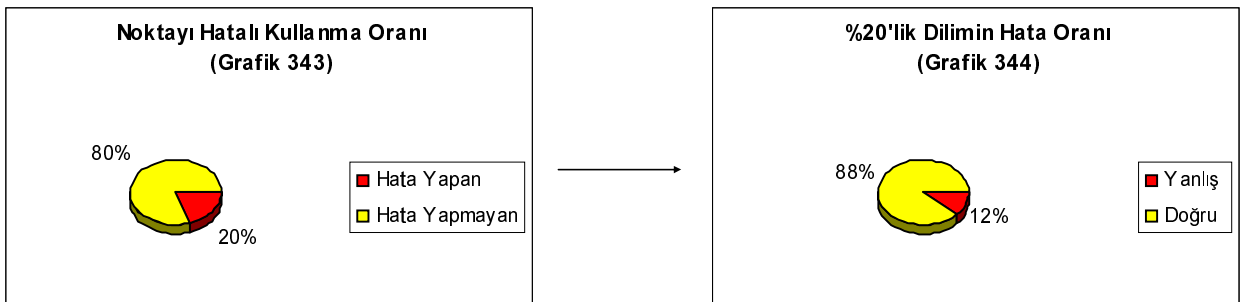
7. sınıf		Kocamustafendi											Emir Beyazıt				Cumhuriyet				Türdü		Ş.Bayd		Atatürk		Sabri Acarsoy			
		Hasan Cebeci	Merve Kara	Gizem Aktaş	M. Ali Uyna	Murat Nurettin	Özlem Koç	İsmak Baş	Gizem Pehlivan	Aslı Kıraz	Naşit Yıldız	Fahriye Durul	M. Caner İnci	Ayşegül Yağcı	Tuğçe Tümer	Elif Gedik	Seçil Kocakulak	Oğuz Topkaç	Selin Kadem	Ayten Tosar	Süheyla Aydoğdu	Feriştah Akasevel	Bora Bekmezci	Cü Hergün	Zelha Yılmaz	Damla Coşkun	TOPLAM	Hata Yapan	Hata Yapmayan	
Kelime Sayısı		84	75	130	42	45	92	128	35	88	65	90	120	140	60	106	20	27	92	78	73	172	55	46	83	116	2092	6	4	21
Nokta (.)									1	1					3	1												6	4	21
hatasız nokta											14				19	10												44		
Virgül (,)		8	1				4	3	1	4	3	4	1	8	1	1					1	1	3		2	1	5	52	18	7
hatasız virgül		4	3				1	0	8	6	1	5	3	4	0	5					1	9	7		1	0	4	62	0	0
Noktalı Virgül (,)																												0	0	25
hatasız n. virgül																												0		
İki Nokta (:)					1																							1	1	24
hatasız iki nokta					0																							0		
Üç Nokta (...)																												0	0	25
hatasız üç nokta																												0		
Soru İşareti (?)																						1						1	1	24
hatasız soru işareti																						1						1		
Ünlem İşareti (!)																							1					0	0	25
hatasız ünlem işareti																							1					0		
Uzun Çizgi (-)																							2					2	1	24
hatasız uzun çizgi																							3					3		
Kısa Çizgi (-)					1		6																					7	2	23
hatasız kısa çizgi					0		0																					0		
Kesme İşareti (")																												0	0	25
hatasız kesme işareti																												0		
Tırnak İşareti (")																												0	0	25
hatasız tırnak işareti																												0		
Parantez (())																												0	0	25
hatasız parantez																												0		
Büyük-Küçük Harf		1																				2	1				4	3	22	
kelime sayısı		74																				170	54				298			
-ki aittik eki																									1		1	1	24	
hatasız -ki eki																									0		0			
mi soru eki																									0		0	0	0	25
hatasız mi eki																											0			
da bağlacı				1		1			1			3									1	1					8	6	19	
hatasız da bağlacı				0		0			0			0									0	3					3			
ile kelimesi																											0	0	25	
hatasız ile kelimesi																											0			
ki bağlacı												1										1					2	2	23	
hatasız ki kelimesi												0										0					0			
Birleşik kelime hatası		1	1	1					1	2	1														1	8	8	7	18	
hatasız birleşik kelime		0	0	0					0	0	0														9	9				
Kelimde Eksik Harf					2		1	1					2								4	2	1				13	7	18	
kelime sayısı					43		127	34					198							94	71	171				738				
Kelimde Fazla Harf		1										1									1	1				1	5	5	20	
kelime sayısı		74										119									72	171				115	551			
Yapım eki hatası																											0	0	25	
hatasız yapım eki																											0			
Çekim eki hatası		1	2		5	3	1		2	3	1	6	1	1	1	1	2				1		2		8	1	42	18	7	
hatasız çekim eki		9	3		3	20	18		17	18	18	18	23	12	15	4	11				21		22		19	23	274			
Kelimde Yanlış Harf		1	2	3		1	7	1	1					1							1						18	9	16	
kelime sayısı		74	128	41		91	121	34	87					59							72						707			
Cümlede Zincirleme												1										1					2	2	23	
cümle sayısı												16										10					26			
Aykırı kelime			2			1		1	1	1	2		1														9	7	18	
kelime sayısı			128			127		87		89	119	138		105													793			
Aykırı gramer																											0	0	25	
kelime sayısı																											0			
Hal hataları		1	1				6		2		2	4								1		1	1			19	9	16		
kelime sayısı		83	129				122		86		89	139								77		171	54			950				
Anlamda Aykırılık																											0	0	25	
kelime sayısı																											0			
Cümlede Eksik Kelime						2	1		1	2	1										2			1		1	11	8	17	
cümle sayısı						19	29		12	10	16										19			11		18	134			
Cümlede Fazla Kelime		1			1	3	1						5		2						2	3	2			20	9	16		
cümle sayısı		11			7	18	29						14		20						9	28	9			145				
Cümlede Sıra Yanlışlığı						2								1							1					1	5	4	21	
cümle sayısı						28								21												18	84			
Cümlede Uyumsuzluk						1	4		1	1				1		1					1	3	1	1	2	17	11	14		
cümle sayısı						20	26		12	16				21		5						29	8	11	19	17	184			

3.1.16. Sekizinci Sınıfların Noktalama Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz olarak kullanabilmek.” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da ”Noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanabilmek, ” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁶⁰ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında “Virgülün cümleler, eş görevli kelimeler ve hitaplardan sonra kullanımını kavrar/uygular, virgülün uzun cümlelerde özneden sonra kullanımını kavrar, nokta, kesme işareti, tırnak, konuşma çizgisi, ünlem, iki nokta, kısa çizginin kullanımıyla ilgili bilgileri kavrar/uygular, soru işaretinin soru cümlelerinden sonra kullanımını kavrar/uygular, parantez ve soru işaretini bütün işlevleriyle kullanır, metinleri, noktalama işaretleri ve yazım kuralları bakımından inceler, ikilemelerin yazımıyla ilgili kuralları uygular, noktalama ve yazımla ilgili kuralları metinler üzerinde uygular, noktalı virgül, üç nokta, kısa çizgi, köşeli ayraçın kullanımları ile virgülün ara cümlelerde kullanımını kavrar/uygular.” şeklinde ifade edilmektedir.⁶¹

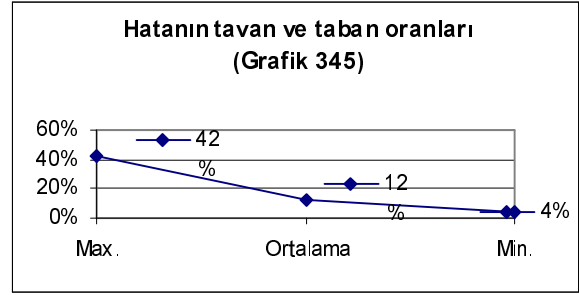
3.1.16.1. Nokta

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, nokta işaretine ait bulgular şöyledir:

⁶⁰ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098,1981.

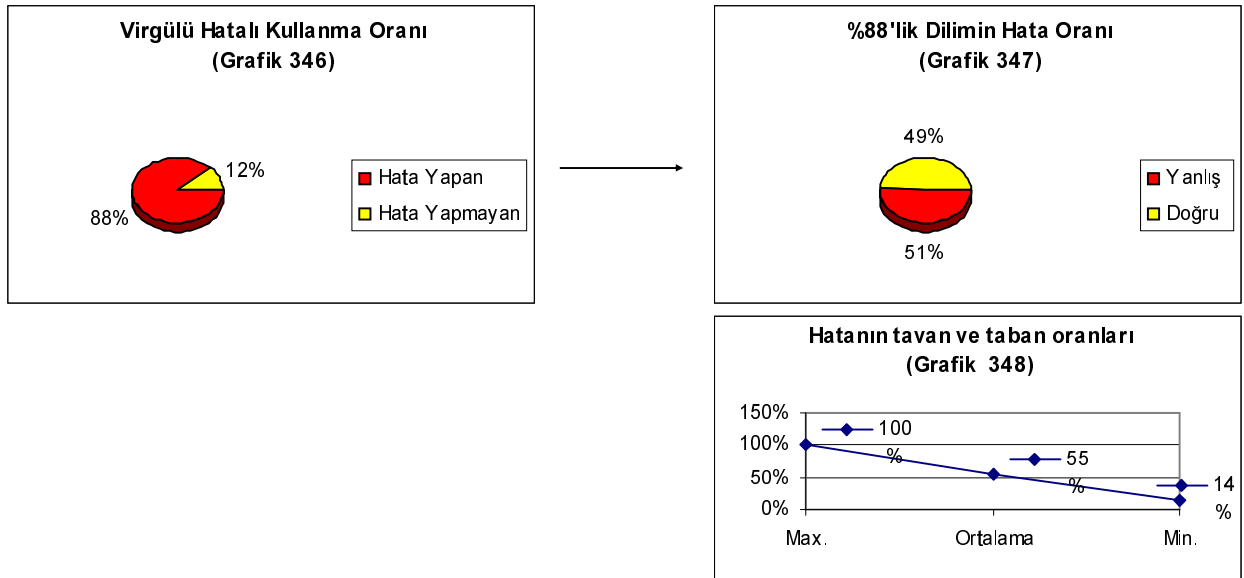
⁶¹ M.E.B.,”İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-7-8”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 343'de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)'sinin nokta işaretinde hata yaptığı, %80 (20 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %12 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları nokta işaretinin %12'si yanlış kullanılmıştır. Noktaların %88'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 345'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %42 oranında, en başarılı öğrenci %4 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %12 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.16.2. Virgül

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

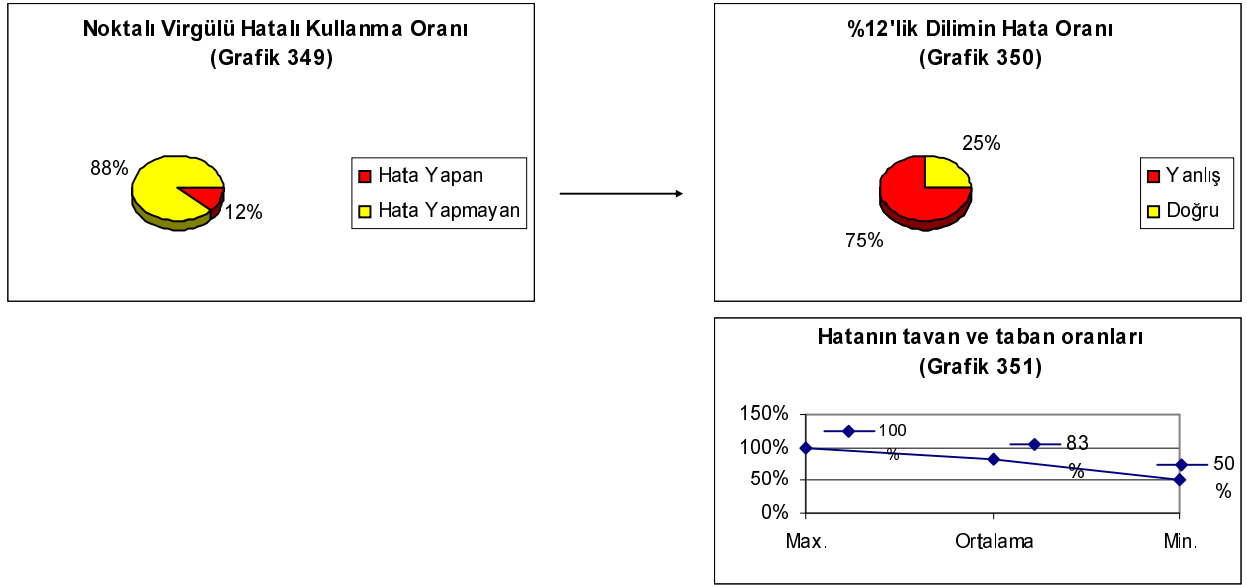

Grafik 346'da, öğrencilerin %88 (22 öğrenci)'inin virgül işaretinde hata yaptığı, %12 (3 öğrenci)'sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren yirmi iki öğrenci, %51 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandıkları virgül işaretinin %51'i yanlış kullanılmıştır. Virgüllerin %49'u ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 348'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100

oranında, en başarılı öğrenci %14 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %55 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.16.3. Noktalı Virgül

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, noktalı virgül işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 349'da, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)'sinin noktalı virgül işaretinde hata yaptığı, %88 (21 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %75 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı noktalı virgül işaretinin %75'i yanlış kullanılmıştır. Noktalı virgüllerin %25'i ise doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 351'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %50 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %83 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.16.4. İki Nokta

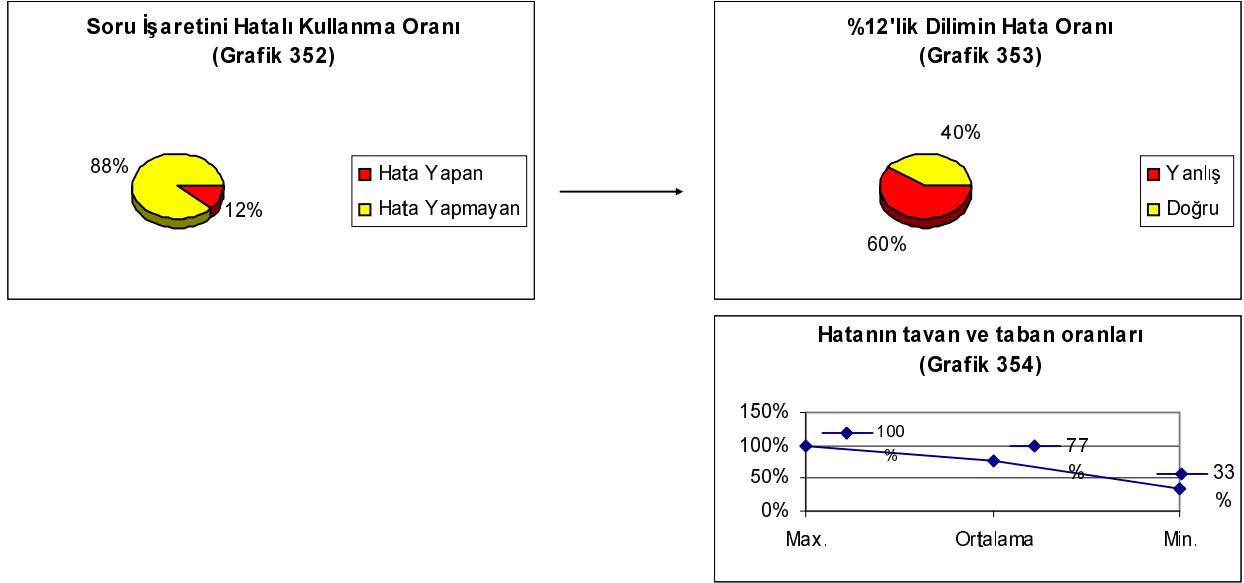
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.16.5. Üç Nokta

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.16.6. Soru İşareti

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, soru işaretine ait bulgular şöyledir:

Grafik 352’de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)’sinin soru işaretinde hata yaptığı, %88 (21 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %60 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı soru işaretinin %60’ı yanlış kullanılmıştır. Grafik 354’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %33 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %77 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.16.7. Ünlem İşareti

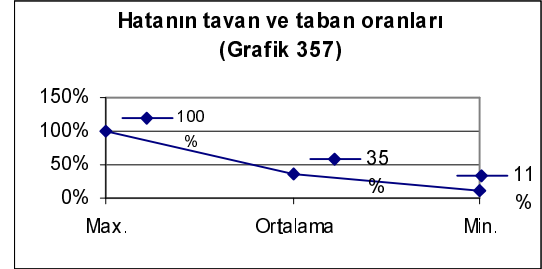
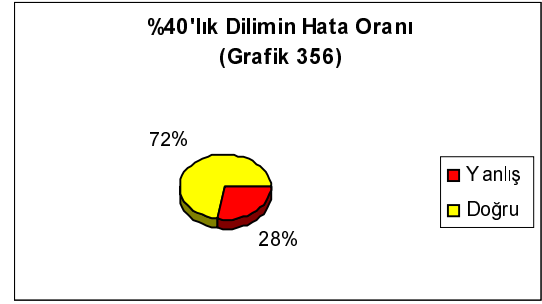
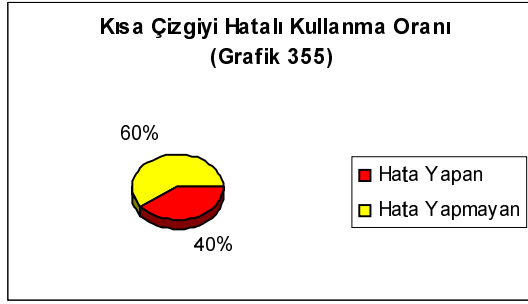
Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.16.8. Uzun Çizgi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.16.9. Kısa Çizgi

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, kısa çizgi işaretine ait bulgular şöyledir:

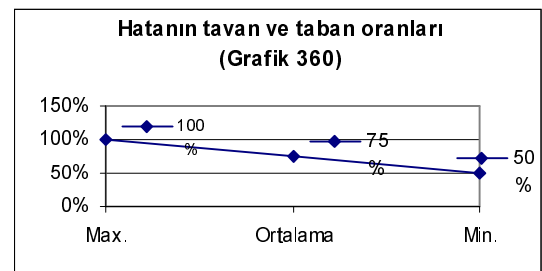
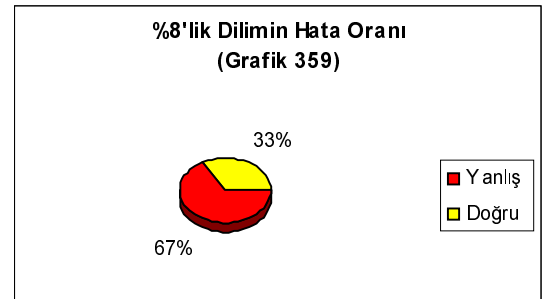
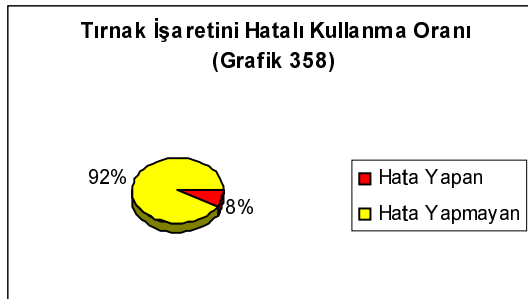
Grafik 355'de, öğrencilerin %40 (10 öğrenci)'inin kısa çizgi işaretinde hata yaptığı, %60 (15 öğrenci)'inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on öğrenci, %28 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı kısa çizgi işaretinin %28'i yanlış kullanılmıştır. Grafik 357'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %11 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %35 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.16.10. Kesme İşareti

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.16.11. Tırnak İşareti

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından elde edilen, tırnak işaretine ait bulgular şöyledir:

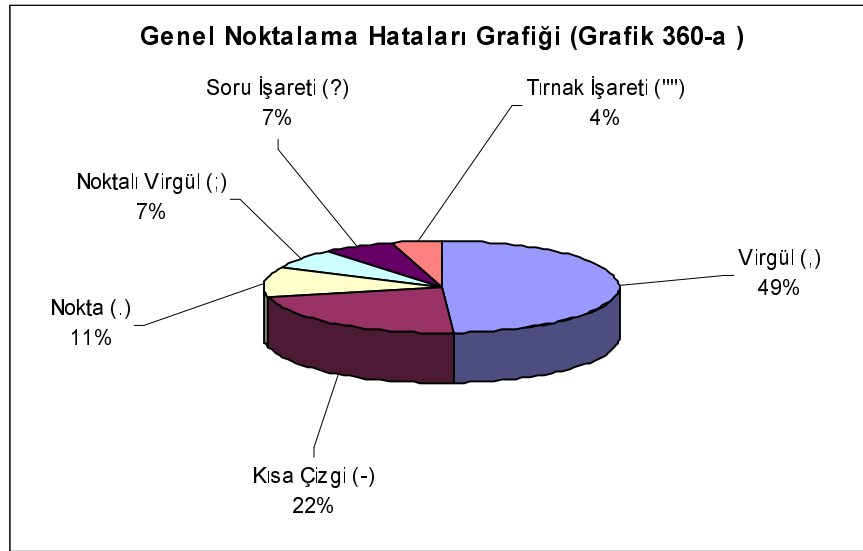

Grafik 358’de, öğrencilerin %8 (2 öğrenci)’inin tırnak işaretinde hata yaptığı, %92 (23 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren iki öğrenci, %67 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin kullandığı tırnak işaretinin %67’si yanlış kullanılmıştır. Grafik 360’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %50 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %75 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.16.12. Parantez

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.16.13. Sekizinci Sınıf Noktalama Hatalarının Genel Durumu

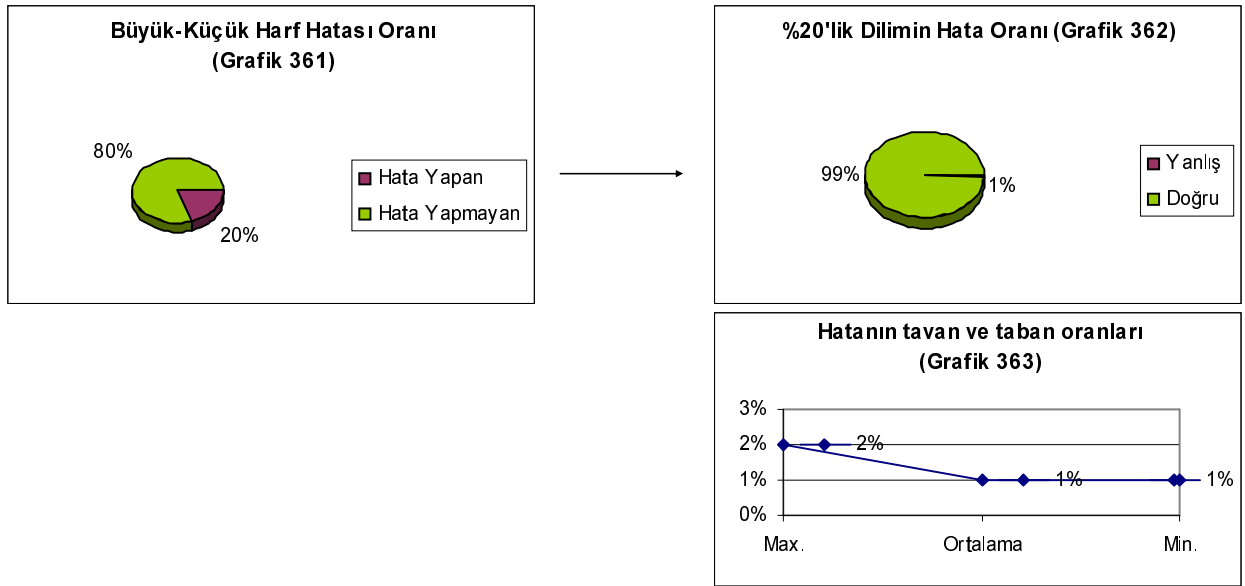
Grafik 360-a’da, 8. sınıf öğrencilerinin %49 (22 öğrenci)’inin virgül hatası yaptığı görülmektedir. En çok yapılan ikinci hata %22 (10 öğrenci) ile kısa çizgi hatası, üçüncü hata ise %11 (5 öğrenci) ile nokta işareti olmuştur. Noktalı virgöl, soru işareti %7 (3 öğrenci), tırnak işareti %4 (2 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. İki nokta, üç nokta, ünlem, kesme işareti, uzun çizgi ve parantez ile ilgili bir hataya rastlanmamıştır.

3.1.17. Sekizinci Sınıfların Yazım Hatalarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde, bu sınıfa, “Anlatım” başlığı altında kazandırılacak olan davranış “Yazım yanlış yapmadan yazabilmek, Türkçeden başka derslerle ilgili de olsa yazım ve söz dizimi yanlış yapmadan yazabilmek” şeklinde ifade edilmektedir. “Dil Bilgisi” başlığı altında da “Türkçe sözlük ve yazım kılavuzuna başvurabilmek.” kazanımlar arasında gösterilmektedir.⁶² 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programındaki kazanımlar “Büyük harflerin kullanımıyla ilgili kuralları kavrar/uygular, soru edatı “mi”nin kullanımı ve yazımını kavrar/uygular, ek olan “-de” ile bağlaç olan “da/de” nin kullanım farklılıklarını kavrar/uygular, ek olarak kullanılan “-ki” ile bağlaç olan “ki” nin kullanım farklılıklarını kavrar/uygular, sayılara ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımıyla ilgili kuralları kavrar/uygular, yazımı karıştırılan kelimelerle (hiçbir, her şey, herhangi bir vb.) ilgili kuralları uygular, noktalama ve yazımla ilgili kuralları metinler üzerinde uygular, metinleri, noktalama işaretleri ve yazım kuralları bakımından inceler.” şeklinde ifade edilmektedir.⁶³

3.1.17.1. Büyük – Küçük Harf

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

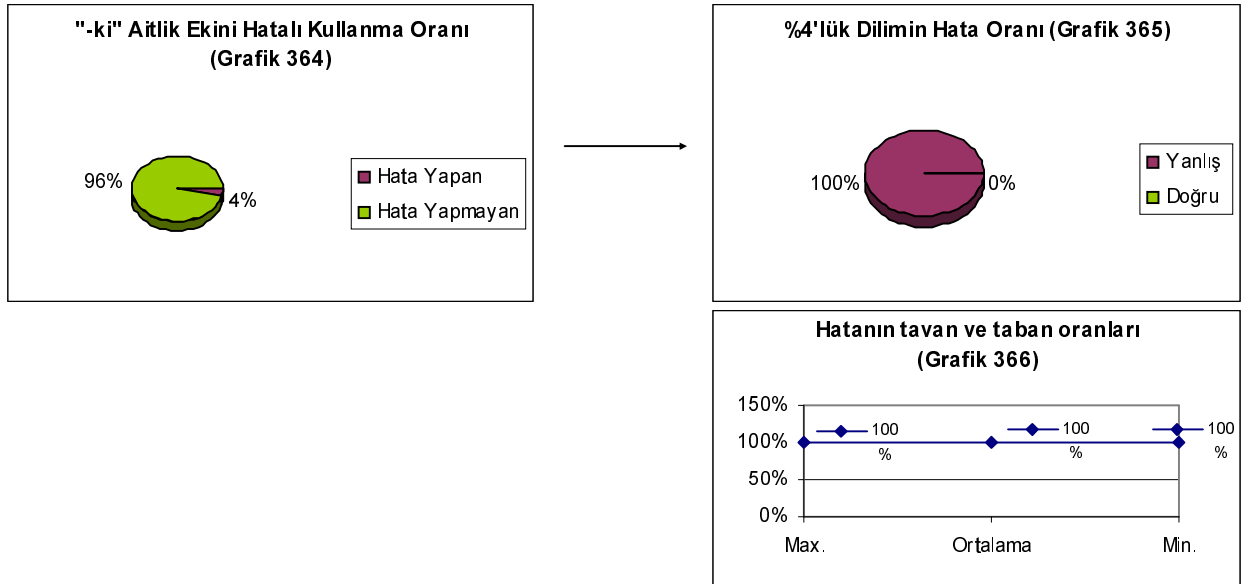
⁶² Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2098, 1981.

⁶³ M.E.B., “İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-7-8”, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

Grafik 361’de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)’sinin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %80 (22 öğrenci)’inin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin büyük – küçük harf uygulamalarının %1’i yanlıştır. Bu kural %99 oranında doğru olarak uygulanmıştır. Grafik 363’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %1 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.17.2. –ki Aitlik Eki

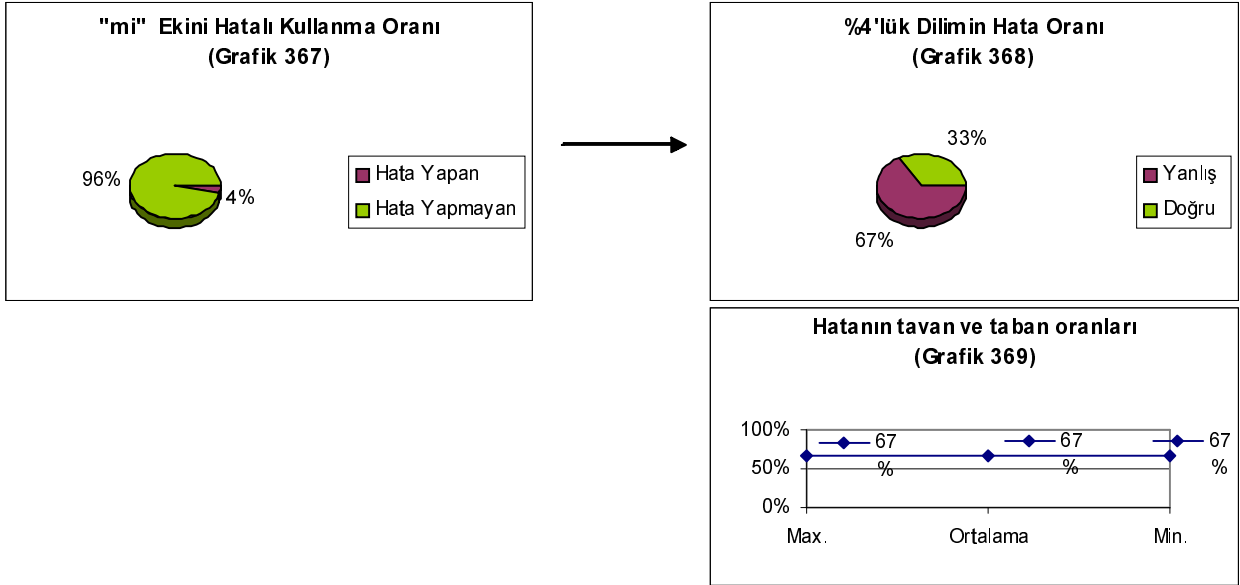
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 364’de, öğrencilerin % 4 (1 öğrenci) ’ünün bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %100 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin –ki aitlik ekine ait kuralı uygulamasının %100’ü yanlıştır. Grafik 366’daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %100 olarak hesaplanmıştır.

3.1.17.3. “mi” Soru Eki

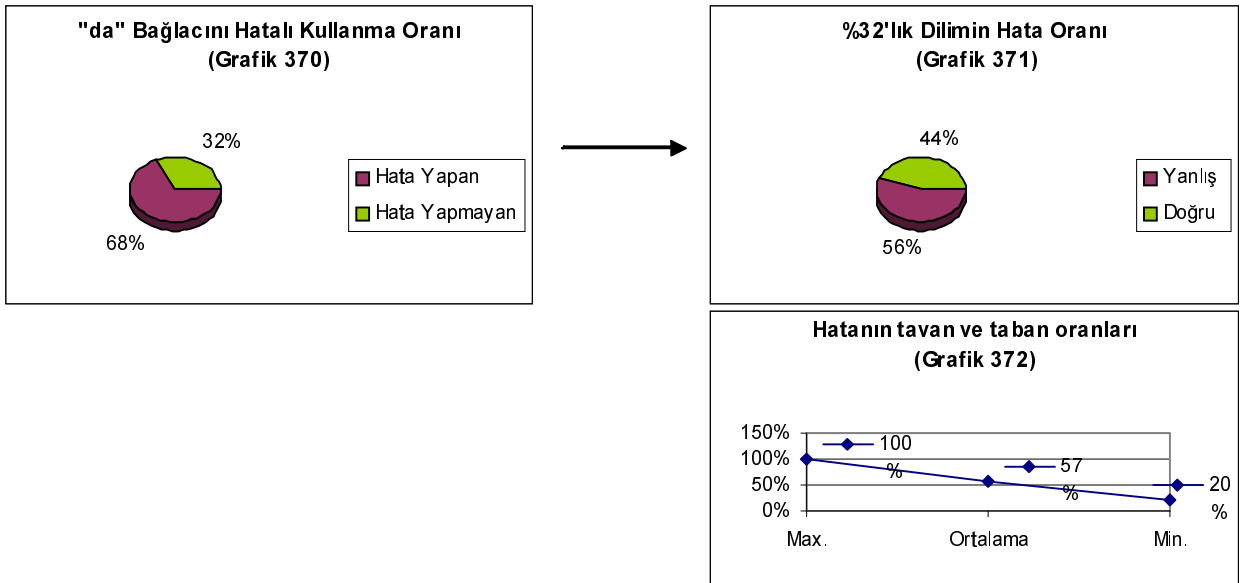
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 367’de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci) ünün bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %96 (24 öğrenci) ’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %67 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencinin “mi” soru ekini kullanmasının %67’si yanlıştır. Grafik 369’daki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %67 olarak hesaplanmıştır

3.1.17.4. “de” Bağlacı

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

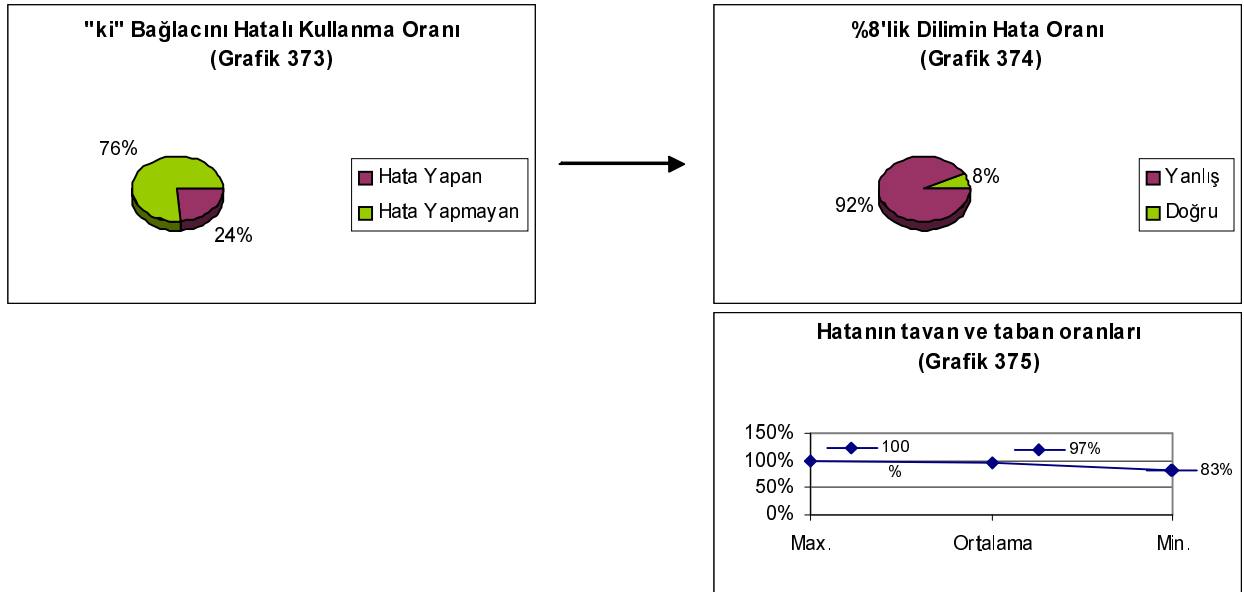
Grafik 370’de, öğrencilerin %68 (17 öğrenci)’inin bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %32 (8 öğrenci)’sinin ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on yedi öğrenci, %56 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrencilerin “de” bağlacını kullanmalarının %56’sı yanlıştır. Bu bağlaç %44 oranında doğru olarak kullanılmıştır. Grafik 372’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %20 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %57 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.17.5. “ile” Kelimesi

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.17.6. “ki” Bağlacı

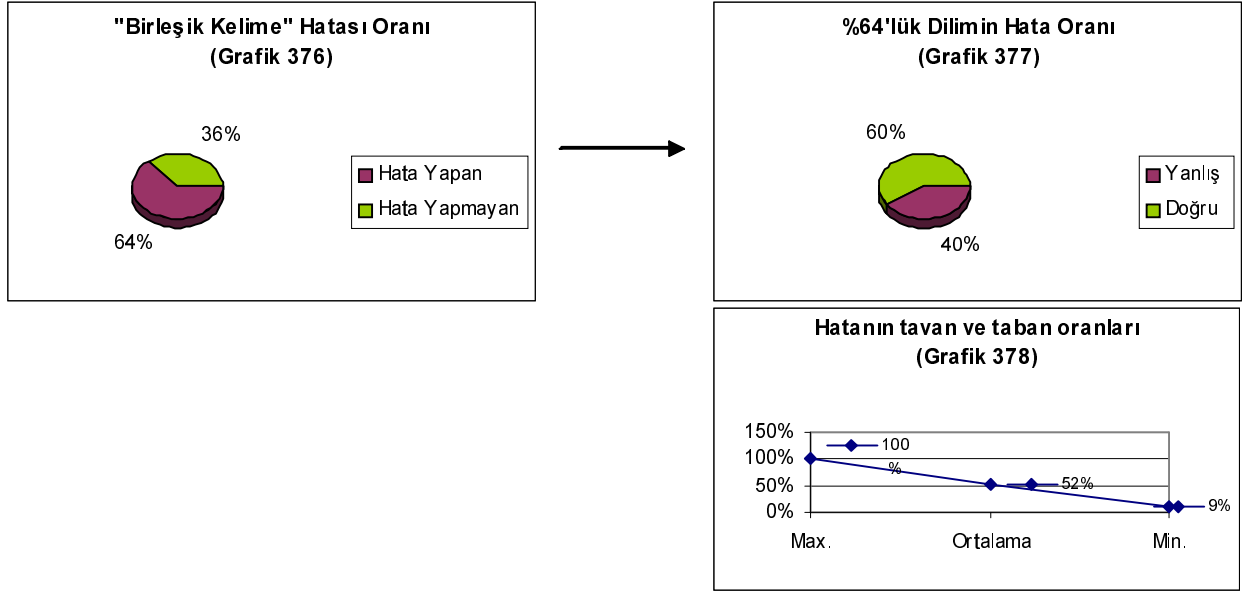
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu kuralla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 373’de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)’ünün bu kuralı uygulamada hata yaptığı, %76 (19 öğrenci)’sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci, %92 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler “ki” bağlacına ait kuralı %92 oranında yanlış uygulamıştır. Grafik 375’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %83 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %97 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.17.8. Birleşik Kelime

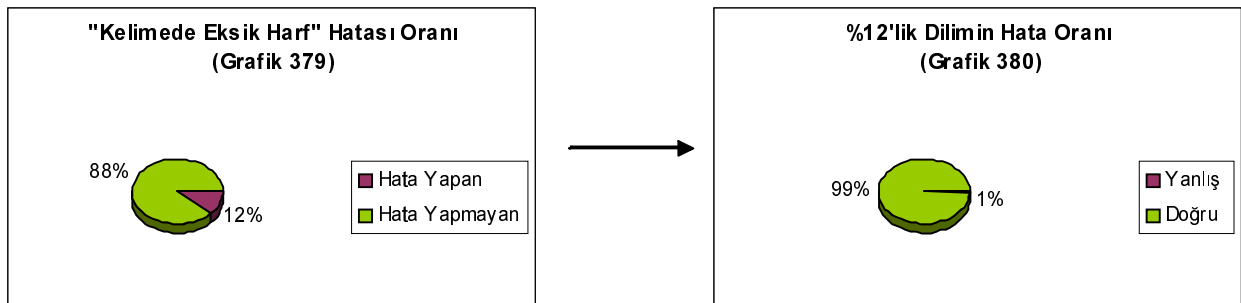
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu tür kelimelerle ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

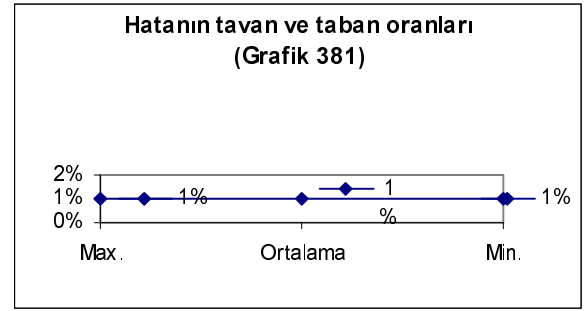

Grafik 376'da, öğrencilerin %64 (16 öğrenci)'ünün bu tür kelimelerde hata yaptığı, %36 (9 öğrenci)'sının ise hata yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on altı öğrenci, %40 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler bu tür kelimelerin %40'ını yanlış, %60'ını doğru yazmıştır. Grafik 378'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %100 oranında, en başarılı öğrenci %9 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %52 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.17.8. Kelimede Eksik Harf

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

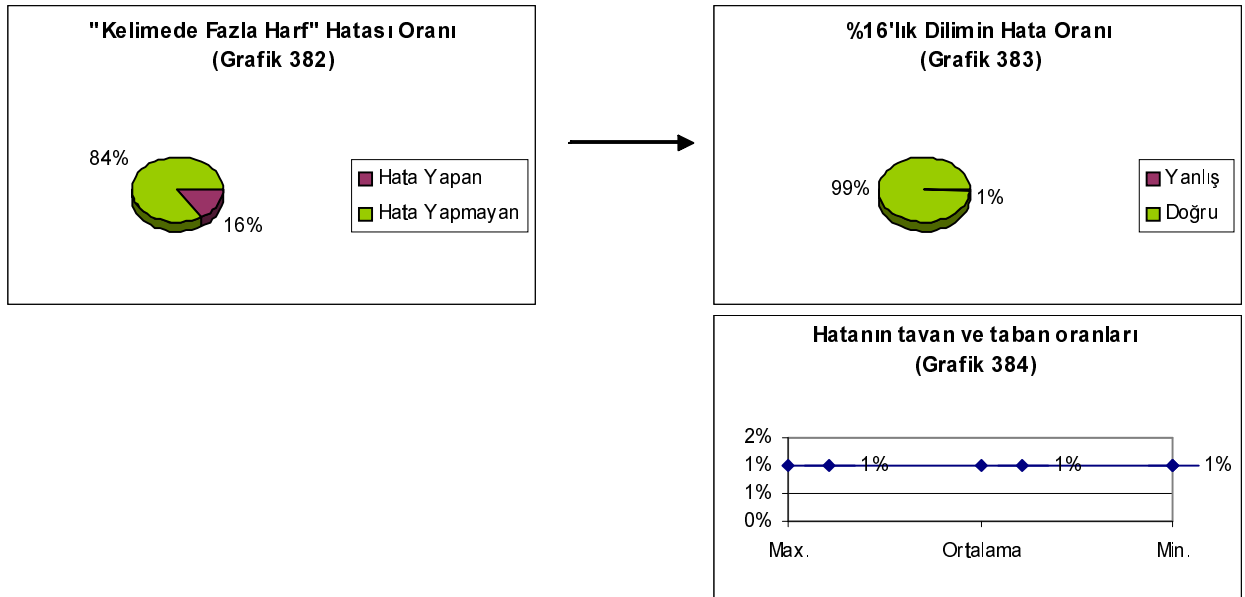

Grafik 379’da, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)’sinin kelimeleri eksik harfle yazdığı, %88 (22 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini eksik harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 381’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.17.9. Kelimede Fazla Harf

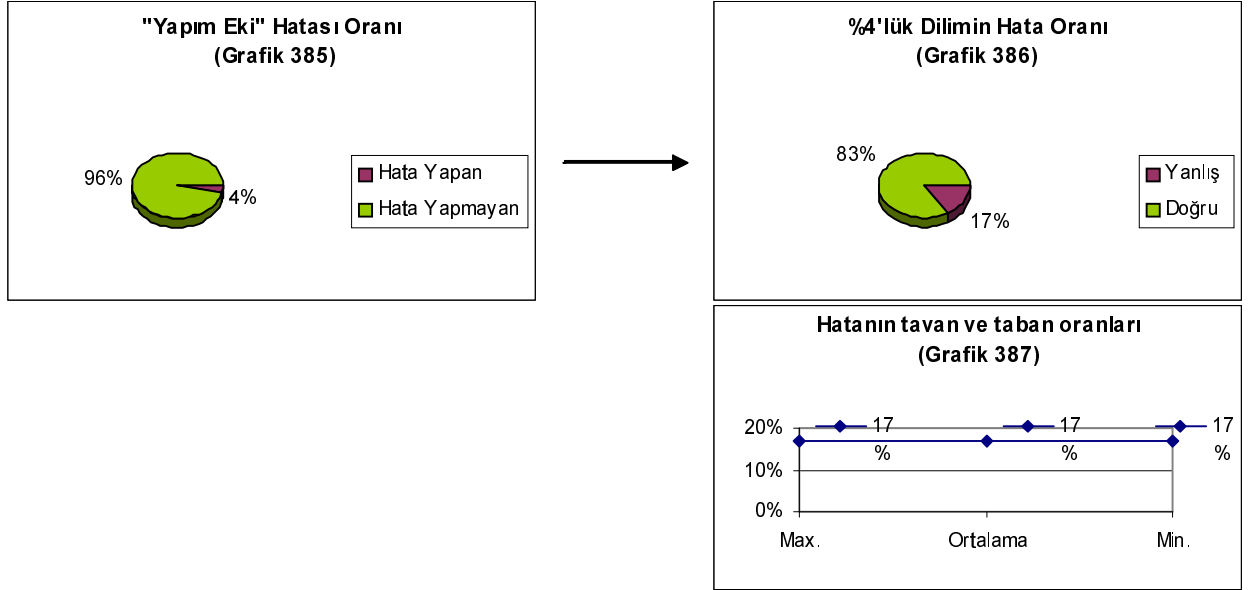
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 382’de, öğrencilerin %16 (4 öğrenci)’sının kelimelerde fazla harf kullandığı, %84 (19 öğrenci)’ünün ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dört öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenci kelimelerinin %1’ini fazla harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 384’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %1 olarak hesaplanmıştır.

3.1.17.10. Yapım Eki Hatası

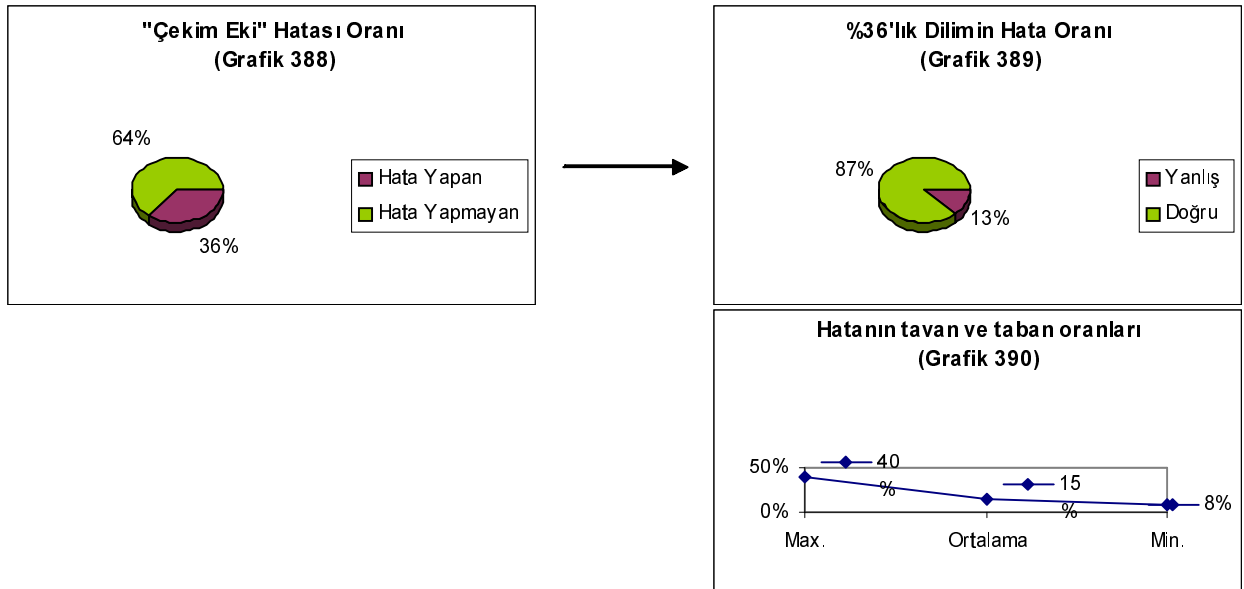
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 385'de, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)'ünün yapım eklerini kullanmada hata yaptığı, %96 (24 öğrenci)'sının ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci, %17 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler yapım eklerinin %17'sini yanlış, %83'ünü de doğru olarak kullanmıştır. Grafik 387'deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %17 olarak hesaplanmıştır.

3.1.17.11. Çekim Eki Hatası

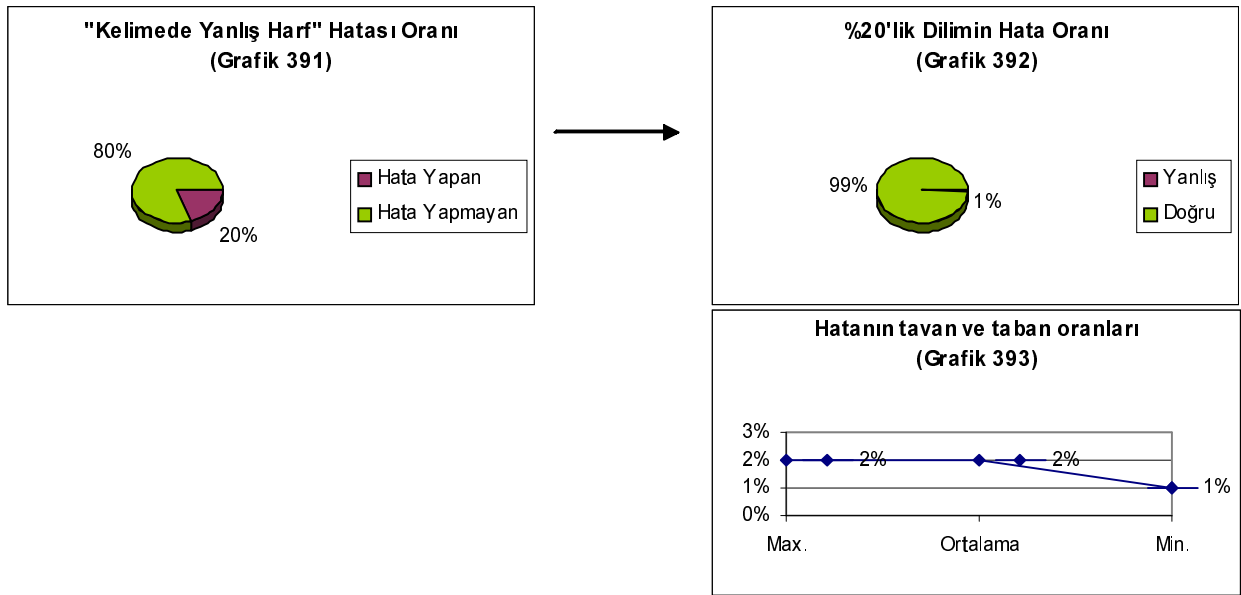
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından çekim eki hatalarıyla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 388’de, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)’sının çekim eklerini kullanmada hata yaptığı, %64 (16 öğrenci)’ünün ise hatalı kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci, %13 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler çekim eklerinin %13’ünü yanlış, %87’sini de doğru olarak kullanmıştır. Grafik 390’da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %40 oranında, en başarılı öğrenci %8 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %15 olarak gerçekleşmiştir.

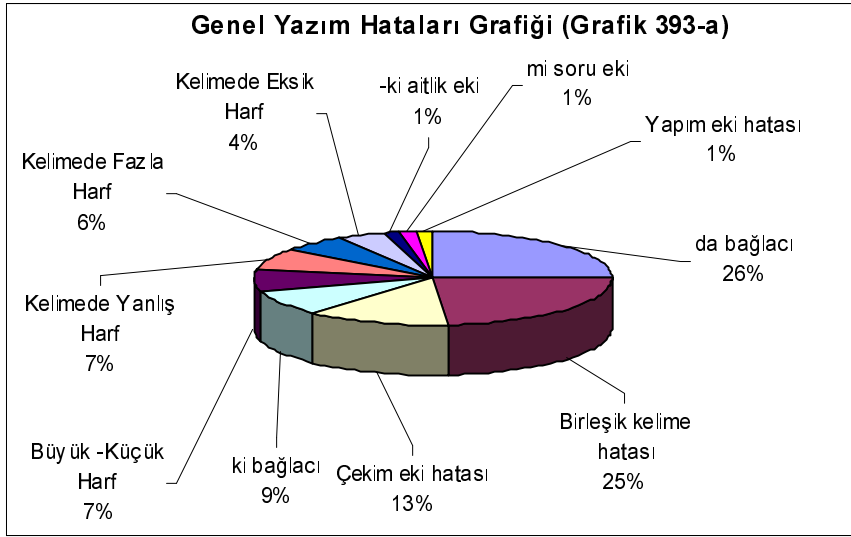
3.1.17.12. Kelimede Yanlış Harf

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 391’de, öğrencilerin %20 (5 öğrenci)’sinin kelimelerde yanlış harf kullandığı, %80 (20 öğrenci)’inin ise kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren beş öğrenci, %1 oranında hata yapmıştır. Yani, hata dilimindeki öğrenciler kelimelerinin %1’ini yanlış harf ile, %99’unu da eksiksiz olarak yazmıştır. Grafik 393’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %2 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %2 olarak gerçekleşmiştir

3.1.17.13. Sekizinci Sınıf Yazım Hatalarının Genel Durumu

Grafik 393-a'da, 8. sınıf öğrencilerinin %26 (17 öğrenci)'sının "de" bağlacı hatası yaptığı görülmektedir. Birleşik kelime hatası %25 (16 öğrenci), çekim eki hatası %13 (9 öğrenci), "ki" bağlacı hatası %9 (6 öğrenci), büyük – küçük harf hatası %7 (5 öğrenci), kelimede yanlış harf hatası %7 (5 öğrenci), kelimede fazla harf hatası %6 (4 öğrenci), kelimede eksik harf hatası %4 (3 öğrenci), –ki aitlik eki hatası, yapım eki hatası ve "mi" soru eki hatası %1 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. "ile" kelimesi hatasına rastlanmamıştır.

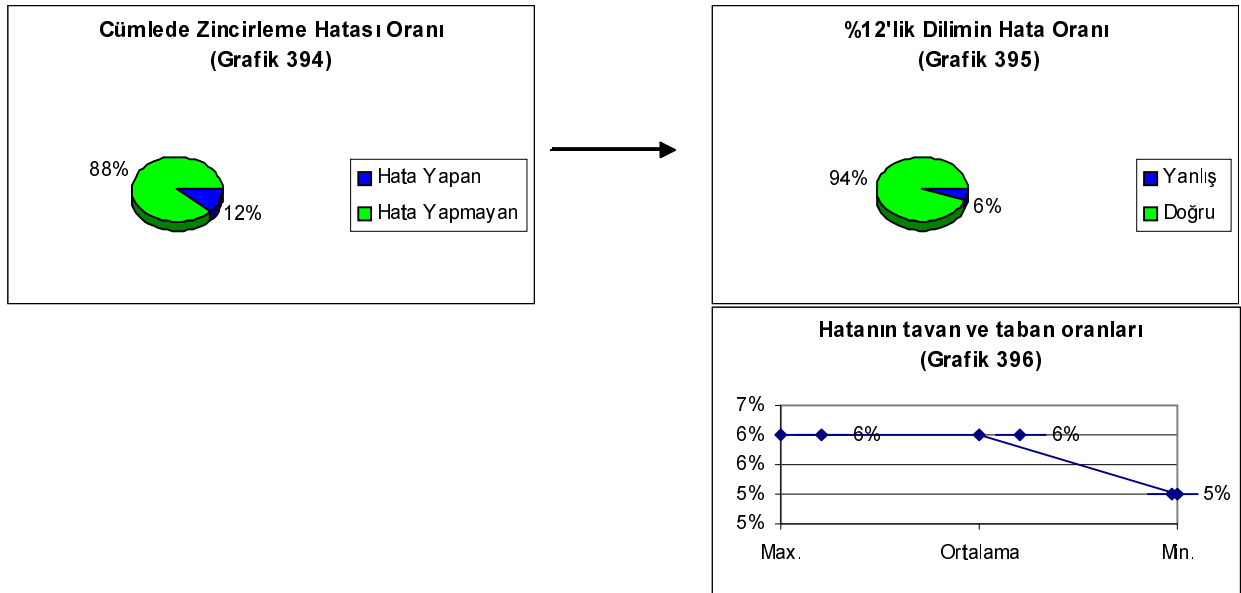
3.1.18. Sekizinci Sınıfların Anlatım Bozukluklarına Ait Bulgular

Millî Eğitim Bakanlığının 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı ifade becerileri bakımından; yerine göre türlü yapıdaki cümlelerle, doğru olarak 6-8 cümlelik paragraflar kurabilmek, yaşadığı olaylar üzerine duygu ve düşüncelerini anlatabilmek, atasözü, deyim, özdeyiş, kelime, kelime grupları ve benzetmeleri açıklayabilmek, Türkçeden başka derslerle ilgili de olsa gözlem, deney, sonuç ve açıklamaları,yazım ve söz dizimi hatası yapmadan anlatabilmek, hedeflenmektedir. "Dil Bilgisi" başlığı altında da, kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kavrayabilmek, kelimeleri yapılarına göre tanımlayabilmek, kelimeleri cümle içindeki görevlerine göre kullanabilmek, cümlelerde öğelerin sıralanışa göre anlam değişikliğini kavramak, buna göre cümle

kurabilmek.⁶⁴ 2005 – 2006 eğitim öğretim döneminden itibaren kullanılacak olan yeni müfredat programında, altıncı sınıf öğrencilerine kazandırılacak maddeler şunlardır: Standart Türkçeye yazar, Türkçenin dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurar, cümlelerini açık ve anlaşılır ifadelerle yazar, ifadeyi zenginleştirmek için kelimelerin değişik anlam özelliklerinden yararlanır, kelimeleri yerinde ve doğru anlamda kullanır, cümlede kelime tekrarından kaçınır, dilimize yerleşmemiş yabancı kelimelerin yerine Türkçe karşılıklarını kullanır.⁶⁵

3.1.18.1. Cümlede Zincirleme

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 394'de, öğrencilerin %12 (3 öğrenci)'sinin cümlede zincirleme hatası yaptığı, %88 (21 öğrenci)'inin ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren üç öğrenci, cümlelerinin %6'sında bu hatayı yapmış ve %94'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 396'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %6 oranında, en başarılı öğrenci %5 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.18.2. Cümlede Aykırı Kelime Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

⁶⁴ Millî Eğitim Bakanlığı, Tebliğler Dergisi, 2008, 1981.

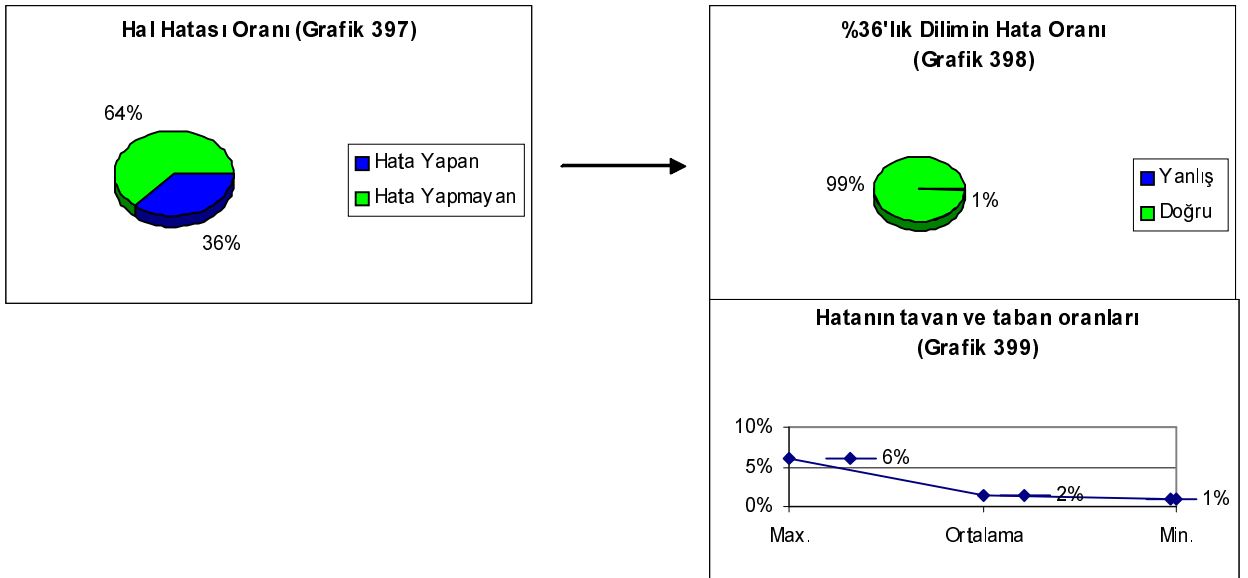
⁶⁵ M.E.B., "İlköğretim Türkçe Öğretim Programı 6-8", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

3.1.18.3. Dil bilgisinde Aykırı Kullanımı

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.18.4. Hâl Hataları

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

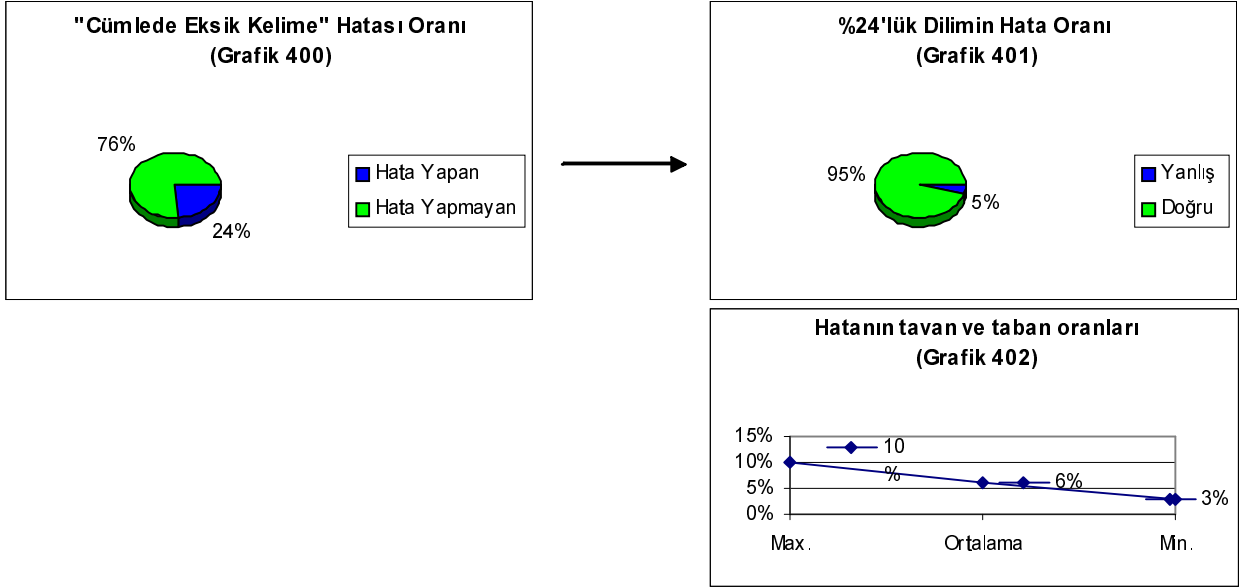
Grafik 397'de, öğrencilerin %36 (9 öğrenci)'sının hâl eklerini yanlış kullandığı, %64 (16 öğrenci)'ünün ise bu hatayı yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren dokuz öğrenci kelimelerinin %1'inde bu hatayı yapmış ve %99'unda bu hatayı yapmamıştır. Grafik 399'da görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %6 oranında, en başarılı öğrenci %1 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %2 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.18.5. Anlamda Aykırılık

Bu maddeyle ilgili bir veri tespit edilmemiştir.

3.1.18.6. Cümlede Eksik Kelime

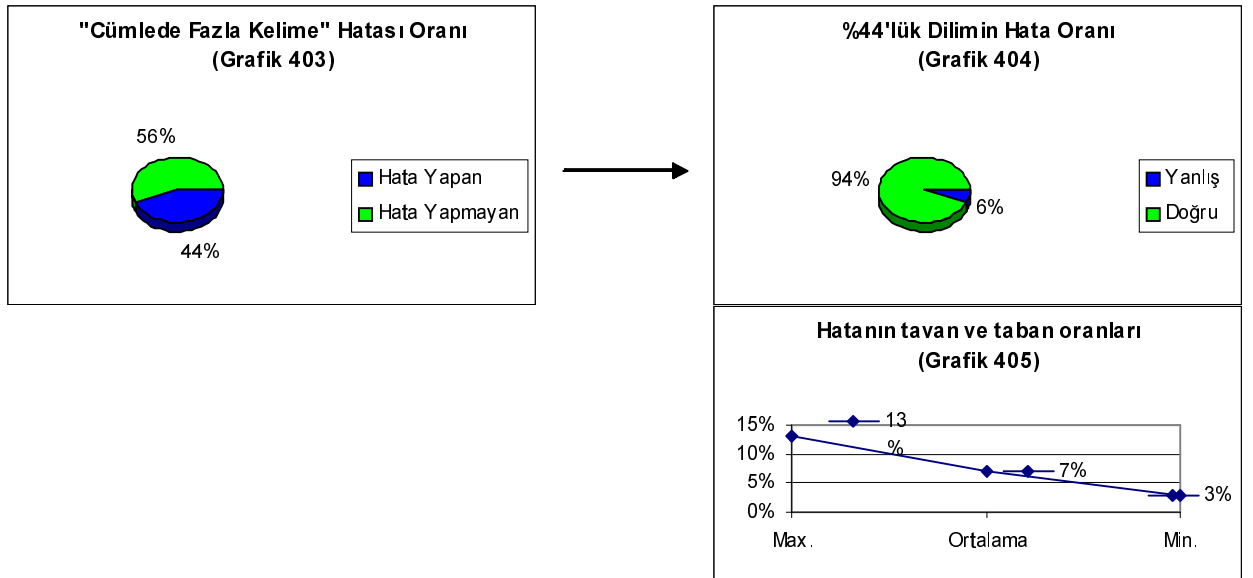
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 400'de, öğrencilerin %24 (6 öğrenci)'ünün cümlelerinde kelime eksikliği bulunduğu, %76 (19 öğrenci)'sında ise kelime eksikliği bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren altı öğrenci cümlelerinin %5'inde bu hatayı yapmış ve %95'inde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 402'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %10 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.18.7. Cümlede Fazla Kelime

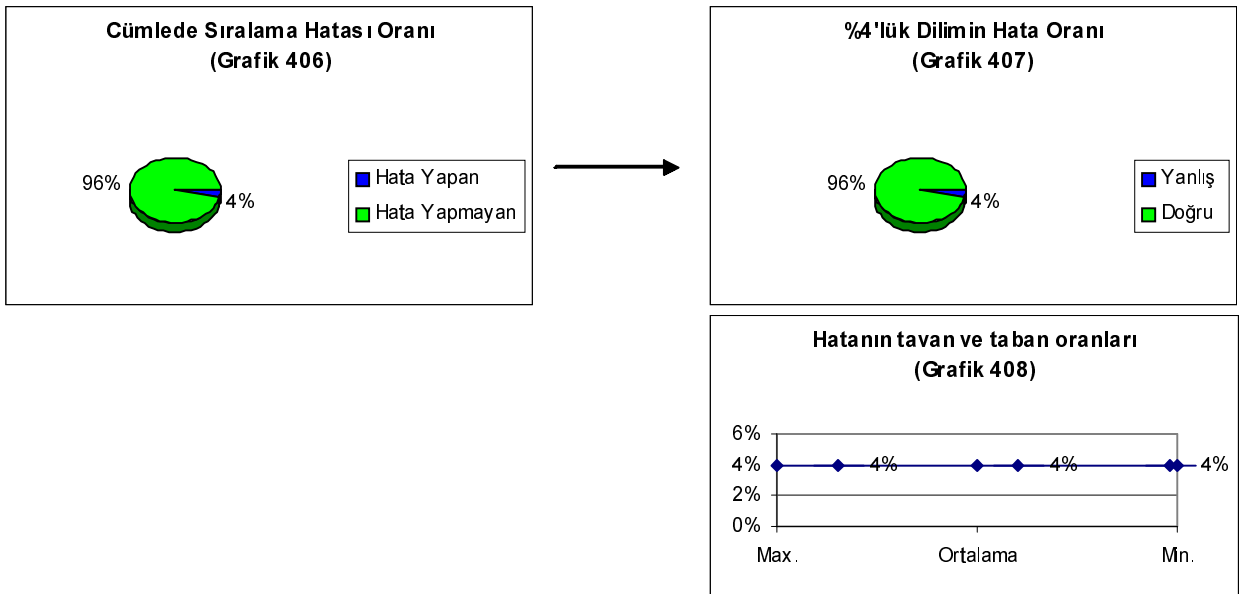
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 403’de, öğrencilerin %44 (11 öğrenci)’ünün cümlelerinde kelime fazlalığı bulunduğu, %56 (13 öğrenci)’sında ise kelime fazlalığı bulunmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on bir öğrenci cümlelerinin %6’sında bu hatayı yapmış ve %94’ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 405’de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %13 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %7 olarak gerçekleşmiştir.

3.1.18.8. Cümlede Sıralama Hatası

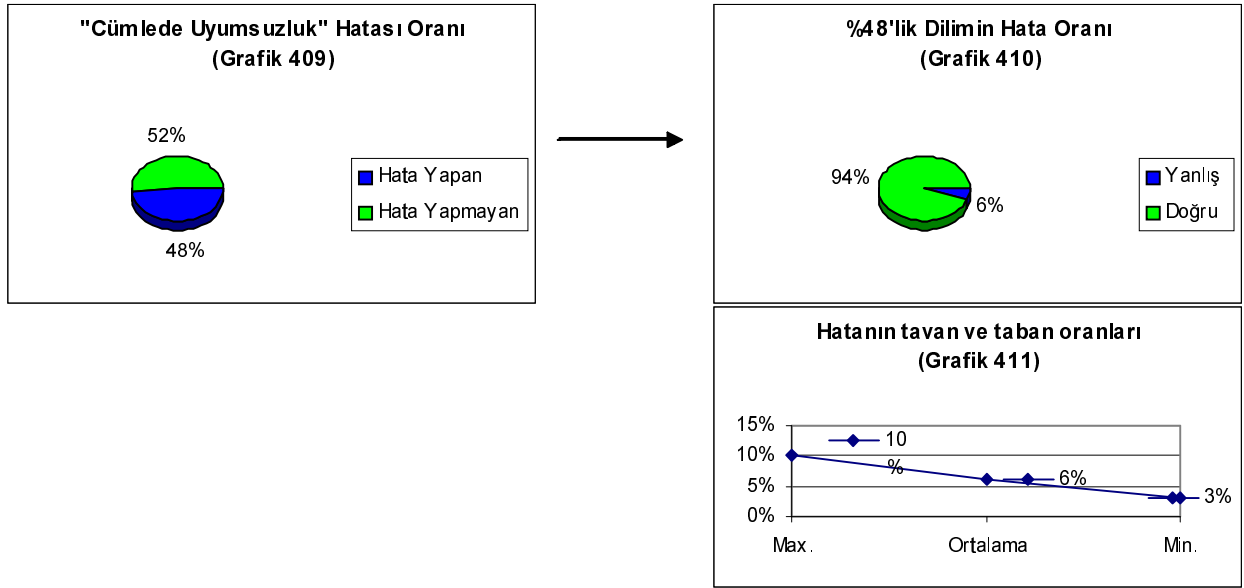
Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 406’da, öğrencilerin %4 (1 öğrenci)’inin cümlelerinde sıralama hatası yaptığı, %96 (24 öğrenci)’sının ise yapmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren bir öğrenci cümlelerinin %4’ünde bu hatayı yapmış ve %96’sında bu hatayı yapmamıştır. Grafik 408’deki tavan - taban oranları da buna paralel olarak %4 olarak hesaplanmıştır.

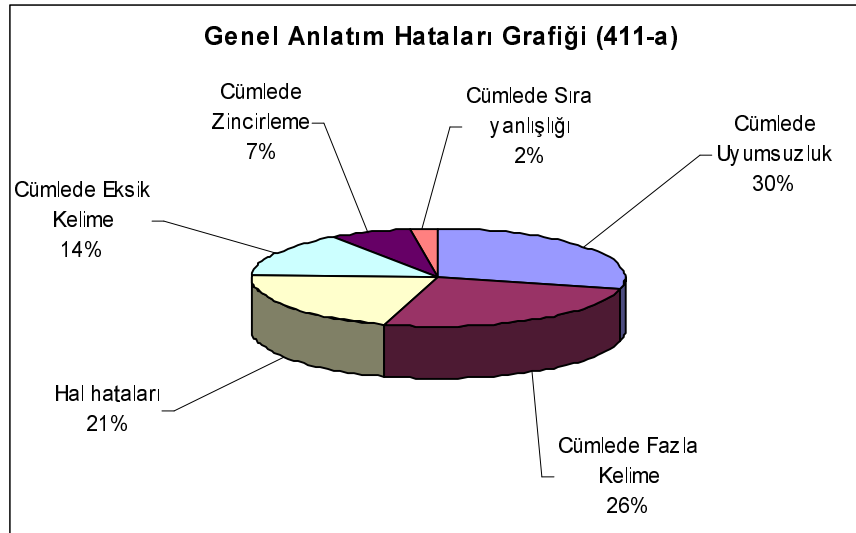
3.1.18.9. Cümlede Uyumsuzluk

Sekizinci sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarından bu durumla ilgili olarak elde edilen bulgular şöyledir:

Grafik 409'da, öğrencilerin %48 (12 öğrenci)'inin cümleleriyle uyumsuz kelimeler kullandığı, %52 (13 öğrenci)'sinin kullanmadığı görülmektedir. Hata dilimine giren on iki öğrenci, cümlelerinin %6'sında bu hatayı yapmış ve %94'ünde bu hatayı yapmamıştır. Grafik 411'de görüldüğü gibi, en başarısız öğrenci %10 oranında, en başarılı öğrenci %3 oranında hata yapmıştır. Ortalama ise %6 olarak gerçekleşmiştir.

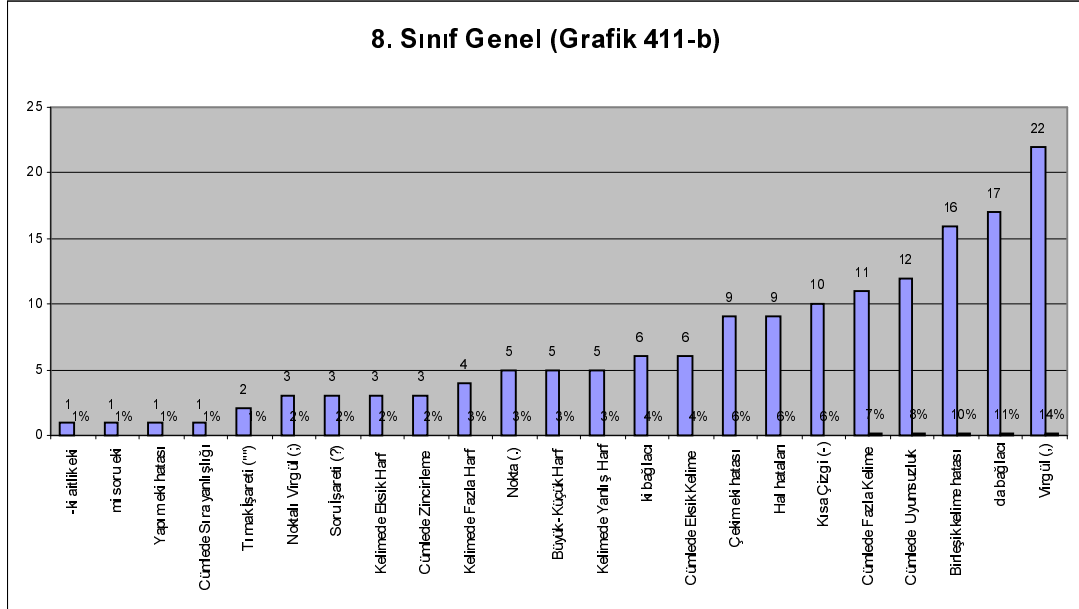
3.1.18.10. Sekizinci Sınıf Anlatım Bozukluklarının Genel Durumu

Grafik 411-a'da, 8. sınıf öğrencilerinin %30 (12 öğrenci)'sinin cümlede uyumsuzluk hatası yaptığı görülmektedir. Cümlede fazla kelime %26 (11 öğrenci), hâl hataları %21 (9 öğrenci), cümlede eksik kelime %14 (6 öğrenci), cümlede

zincirleme %7 (3 öğrenci), cümlede sıra hatası %2 (1 öğrenci) olarak tespit edilmiştir. Aykırı kelime kullanımı, anlamda aykırılık ve dil bilgisinde aykırı kullanım hatasına rastlanmamıştır.

3.1.18.11. Sekizinci Sınıfların Genel Değerlendirmesi

Araştırılan 33 maddeden, 8. sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı, bunu takip eden hatanın “de” bağlacı hatası olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan 25 öğrencinin kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalaması 167,2 (en fazla 242, en az 67 kelime) olarak belirlenmiştir. Bu 25 öğrencinin hata ortalaması ise 13,5 olarak hesaplanmıştır. Yani, bir sekizinci sınıf öğrencisi, ortalama 167 kelimelik bir kompozisyon yazıyor ve bu kompozisyonda toplam 13 hata yapıyor.

Grafik 411-b’de görüldüğü gibi, tüm maddeler üzerinden yapılan dağılım sonucunda sekizinci sınıf öğrencilerinin en çok virgül hatası yaptığı görülmektedir. Sırasıyla; “de” bağlacı, birleşik kelime, cümlede uyumsuzluk, cümlede fazla kelime bunu takip etmektedir. Buna göre hataların %45’i imlâ, %28’i anlatım ve %28’i noktalama hatası olarak gerçekleşmiştir.

11. Tablo: 8. Sınıf Noktalama, Yazım ve Anlatım Hatalarının Sıklıkları

8. sınıf	Kocamustafendi		Cumhuriyet				Türdü		Şehbal Baydu				Atatürk				Sabri Acarsoy				TOPLAM	Hata Yapan	Hata Yapmayan						
	Emre Cingöz	Deniz Ötenen	Ayşe Akpınar	Gamze Kaya	Sinan Altıok	Ceyda Kırbas	Ekrem Göğün	Cühan Mertoglu	Merve Ünverdi	İrem Samyay	Müge Yaka	Sinan İnce	Meltem Karallı	Meltem Taş	Yıldırım Baboik	Cansu Eryılmaz	Baru Uyar	Nurten Gizem	Çağlar Çamur	Arzu Olcay				Dilek Demirel	Fırat Korkut	Uğur Barut	Ayşe Bardakçı	Gamze Bayraktar	
Kelime Sayısı	234	223	121	176	94	176	139	173	182	242	219	99	203	238	202	217	159	128	87	205	158	111	119	169	138	4181	15	5	20
Nokta (.)				2					1						10	1					1						15	5	20
hatasız nokta				19					19						14	38					22						112		
Virgül (,)	5		3	10	2	5	6	6	9	8	7	3	7	10	9	5	2	1			2	3	2	2	2	109	22	3	
hatasız virgül	14		2	3	5	7	3	3	6	6	4	6	13	2	0	2	6			10						106			
Noktalı Virgül (,)				1						1		1															3	3	22
hatasız n. virgül				0						0		1															1		
İki Nokta (:)																											0	0	25
hatasız iki nokta																											0		
Üç Nokta (...)																											0	0	25
hatasız üç nokta																											0		
Soru İşareti (?)				1	1																	1					3	3	22
hatasız soru işareti				2	0																	0					2		
Ünlem İşareti (!)																											0	0	25
hatasız ünlem işareti																											0		
Uzun Çizgi (—)																											0	0	25
hatasız uzun çizgi																											0		
Kısa Çizgi (-)							2	1	3			2	1	2	1	1								4	1	18	10	15	
hatasız kısa çizgi							3	7	10			8	4	2	3	8								0	1	46			
Kesme İşareti (‘)																											0	0	25
hatasız kesme işareti																											0		
Tırnak İşareti (")									1																		2	2	23
hatasız tırnak işareti									0																		1		
Parantez (())																											0	0	25
hatasız parantez																											0		
Büyük -Küçük Harf	4			1						1					1												8	5	20
kelime sayısı	234			174						218					216							110					952		
-ki zaitlik eki																1											1	1	24
hatasız -ki eki																0											0		
mi soru eki				2																							2	1	24
hatasız mi eki				1																							1		
da bağlacı	4	4		1	1	1	4	7	1	3	1	2	5	6	1	3					2		2			48	17	8	
hatasız da bağlacı	4	4		3	2	3	3	1	0	0	1	4	3	1	0	0	6				2		1			38			
ile kelimesi																											0	0	25
hatasız ile kelimesi																											0		
ki bağlacı									1	1		3	1			5											12	6	19
hatasız ki kelimesi									0	0		0	0			1											1		
Birleşik kelime hatası	1	4		3	2	1	1	3	2	2			2	1	3	2		1	1	2							31	16	9
hatasız birleşik kelime	10	5		3	0	2	2	3	0	5			4	3	5	0					3	0	1				46		
Kelimde Eksik Harf									1						1				1								3	3	22
kelime sayısı									218						216		66										500		
Kelimde Fazla Harf									1			1											1	2			5	4	21
kelime sayısı									218			237											118	167			740		
Yapım eki hatası						1																					1	1	24
hatasız yapım eki						5																					5		
Çekim eki hatası				1		2	1	1				2	2			1							5	2			17	9	16
hatasız çekim eki				12		19	5	12				12	17			9								21	3		110		
Kelimde Yanlış Harf					1		1	1													3	2					8	5	20
kelime sayısı						138		181		218											155	109					801		
Cümlede Zincirleme						1		1	1																		3	3	22
cümle sayısı						15		18	17																		50		
Aykırı kelime																											0	0	25
kelime sayısı																											0		
Aykırı gramer																											0	0	25
kelime sayısı																											0		
Hal hataları						2			1		2	1							2		2	2	1	1	1	1	14	9	16
kelime sayısı						137			17		201	201							203		109	117	168	135	1288		1288		
Anlamda Aykırılık																											0	0	25
kelime sayısı																											0		
Cümlede Eksik Kelime					1	1			1			1	1														1	6	19
cümle sayısı					9	15			17			24	38														15	118	
Cümlede Fazla Kelime	1				1	2	1					1	1						1	2		1	2	2	15	11	14		
cümle sayısı	24				16	14		18				24	38						23	20		10	19	14	220				
Cümlede Sıra yanlışlığı	1																										1	1	24
cümle sayısı	24																										1		
Cümlede Uyumsuzluk	1	1			1	1		1	2			1		1	1	1						1	1				13		

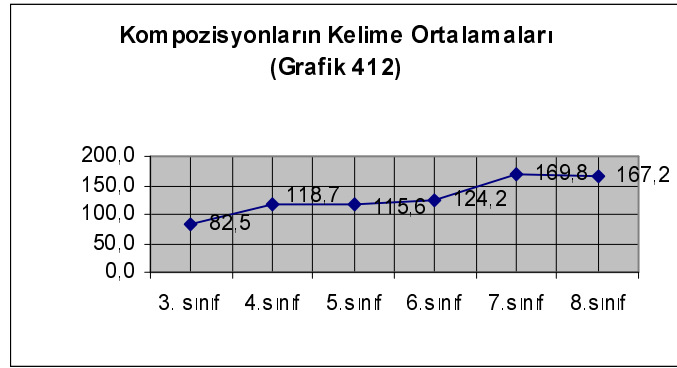
BÖLÜM IV

4. Karşılaştırmalar ve Korelasyonlar

4.1. Karşılaştırmalar

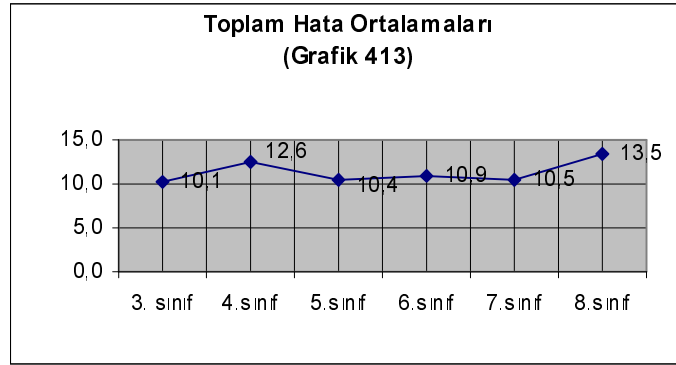
İncelenen 33 bağımlı değişkene ilave olarak iki de bağımsız değişken bu bölümde ele alınmıştır. İlave edilen bu bağımsız değişkenler, kompozisyonların kelime ortalamaları ve toplam hata ortalamalarıdır. Bu bölümdeki grafikler, toplam verilerin aritmetik ortalamaların alınması suretiyle hazırlanmıştır. Örneğin, üçüncü sınıf öğrencilerinin kompozisyonlarındaki kelime sayıları toplanmış ve grubu oluşturan 25'e bölünmüştür. Aynı işlem diğer sınıflarda da yapılmış ve tablolar oluşturulmuştur.

4.1.1. Kompozisyonların Kelime Ortalamaları

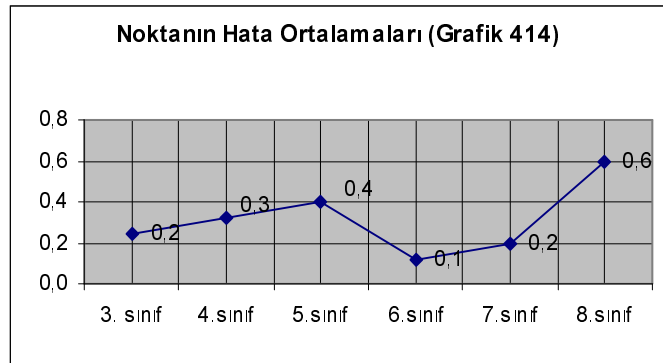
Grafik 412'de çalışmaya katılan öğrencilerin, kompozisyonlarında kullandıkları kelime ortalamaları görülmektedir. Buna göre 3. sınıf öğrencileri ortalama 82,5 kelime kullanırken, 8. sınıfların ortalaması 167,2'ye varmaktadır. En yüksek kelime ortalaması ise 169,8 ile 7. sınıf öğrencilerinde görülmüştür.

4.1.2. Toplam Hata Ortalamaları

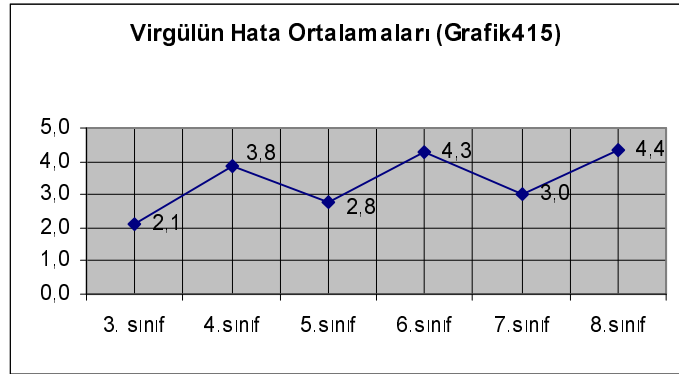
Grafik 413’de en düşük hata ortalamasının 10,1 ile 3. sınıflarda, en yüksek hata ortalamasının da 13,5 ile 8. sınıf öğrencilerinde olduğu görülmektedir. Altı grubun hata ortalamaları da 10 – 15 aralığında seyretmiştir.

4.1.3. Noktanın Hata Ortalamaları

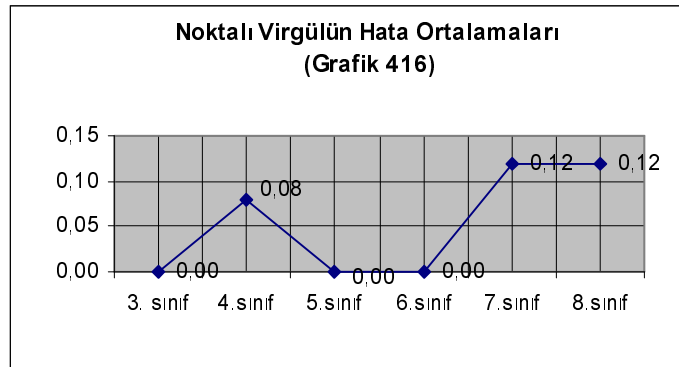
Grafik 414’de nokta işaretinde en az hata yapan grubun 6. sınıflar olduğu ve en fazla hata yapan grubun da 8. sınıflar olduğu tespit edilmiştir. Grafikte, hata oranının artış eğiliminde olduğu görülmektedir.

4.1.4. Virgölün Hata Ortalamaları

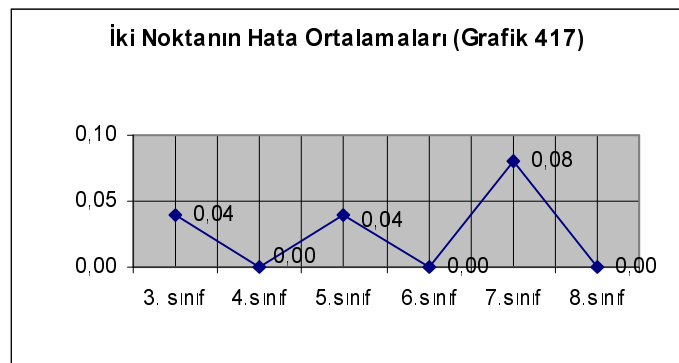
Öğrenci başına en yüksek hata ortalamaları burada gerçekleşmiştir. 3. sınıflar 2,1 ile en düşük değeri teşkil ederken, 8. sınıflar 4,4 ile en yüksek değeri oluşturmuştur. Grafiğin, artan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.5. Noktalı Virgölün Hata Ortalamaları

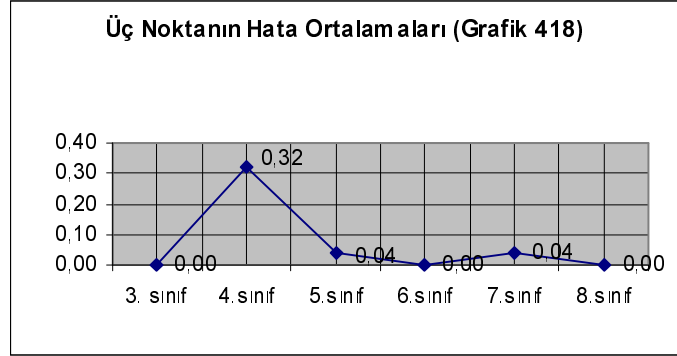
Grafik 416'da noktalı virgül hatasının 4, 7 ve 8. sınıflarda tespit edildiği görülmektedir. Grafikte anlamlı bir eğim oluşmamıştır.

4.1.6. İki Noktanın Hata Ortalamaları

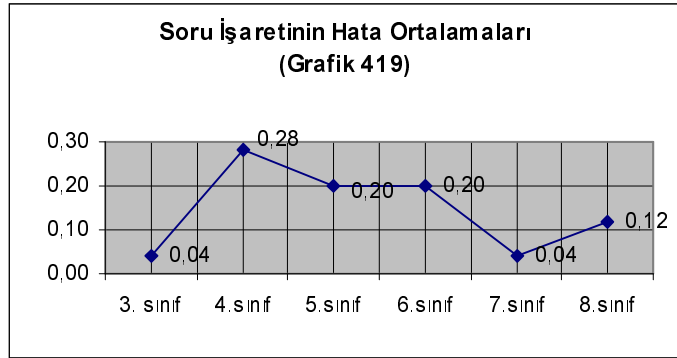
Grafik 417’de iki nokta hatasının 3, 5 ve 7. sınıflarda tespit edildiği görülmektedir. Grafiğin, artan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.7. Üç Noktanın Hata Ortalamaları

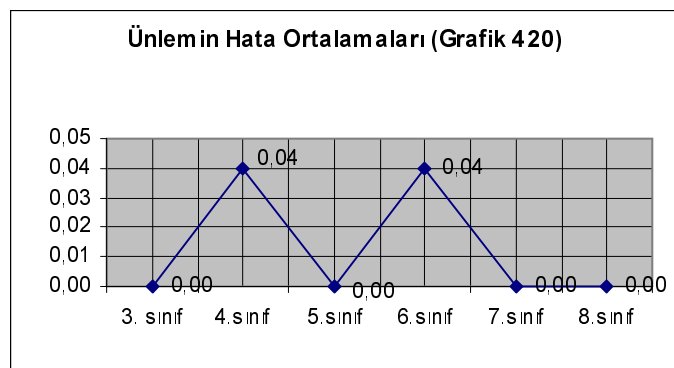
Grafik 418’de üç nokta hatasının 4, 5 ve 7. sınıflarda tespit edildiği görülmektedir. Grafikte anlamlı bir eğim oluşmamıştır.

4.1.8. Soru İşareti Hata Ortalamaları

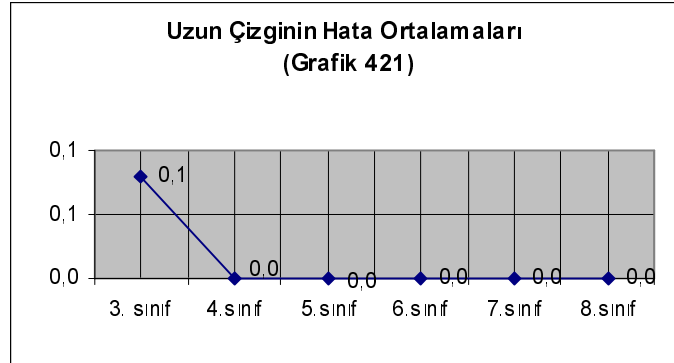
Grafik 419’da soru işaretinde en az hata yapan grupların 3 ve 7. sınıflar olduğu ve en fazla hata yapan grubun da 4. sınıflar olduğu tespit edilmiştir. Her grupta hata oranının görülmesi dışında, bu grafik bize başka bir bilgi vermemektedir.

4.1.9. Ünlem İşareti Hata Ortalamaları

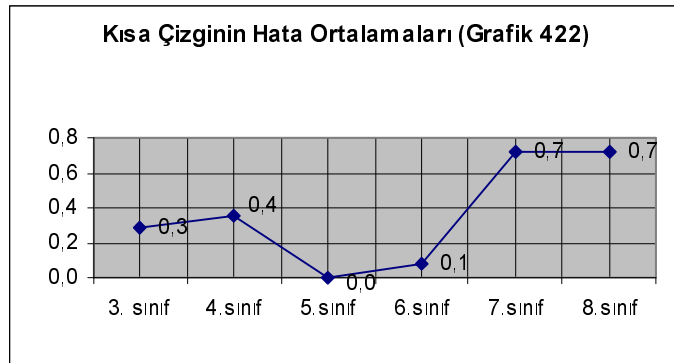
Grafik 420’de ünlem işareti hatasının 4 ve 6. sınıflarda tespit edildiği görülmektedir. Grafikte anlamlı bir eğim oluşmamıştır.

4.1.10. Uzun Çizgi İşareti Hata Ortalamaları

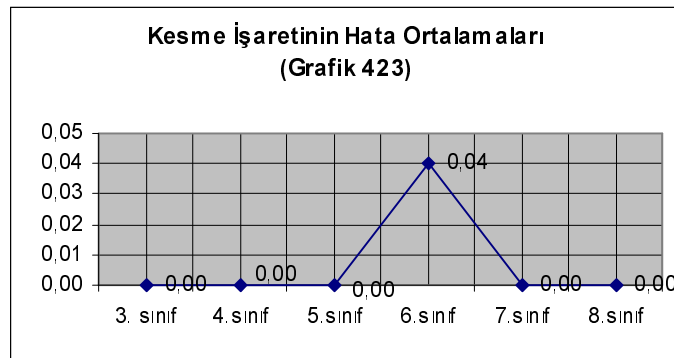
Grafik 421’de uzun çizgi işareti hatasının sadece 3. sınıflarda tespit edildiği görülmektedir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.11. Kısa Çizgi İşareti Hata Ortalamaları

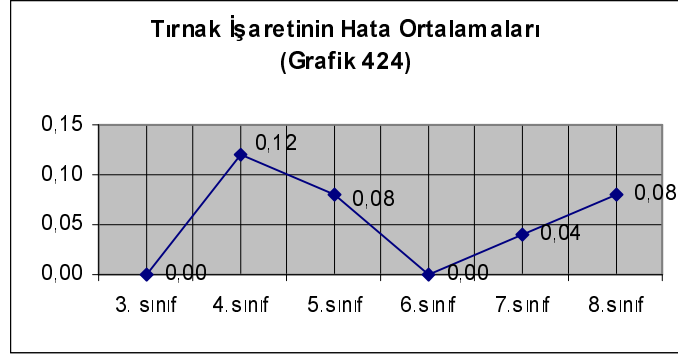
5. sınıflar dışındaki sınıflarda bu hataya rastlandığı görülmektedir. 7 ve 8. sınıflarda hata ortalamasının 0,7 olduğu ve diğer sınıflara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.1.12. Kesme İşareti Hata Ortalamaları

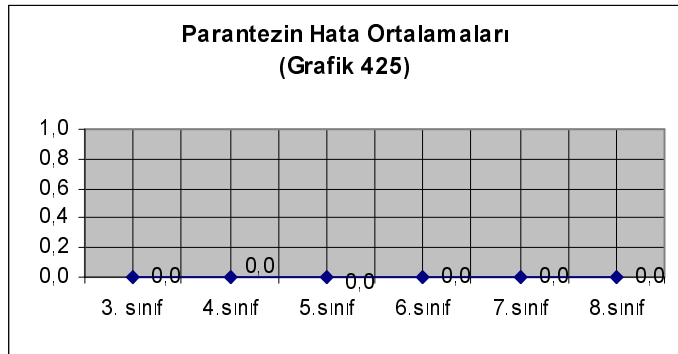
Grafik 423’de uzun çizgi işareti hatasının sadece 6. sınıflarda tespit edildiği görülmektedir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.13. Tırnak İşareti Hata Ortalamaları

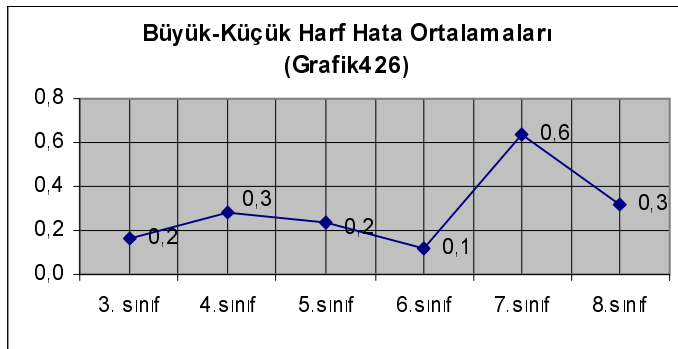
Grafik 424’de tırnak işaretinde hiç hata yapamayan grupların 3 ve 6. sınıflar olduğu ve en fazla hata yapan grubun da 4. sınıflar olduğu tespit edilmiştir. Grafiğin yükselme eğilimi içinde olduğunu görülmektedir.

4.1.14. Parantez İşareti Hata Ortalamaları

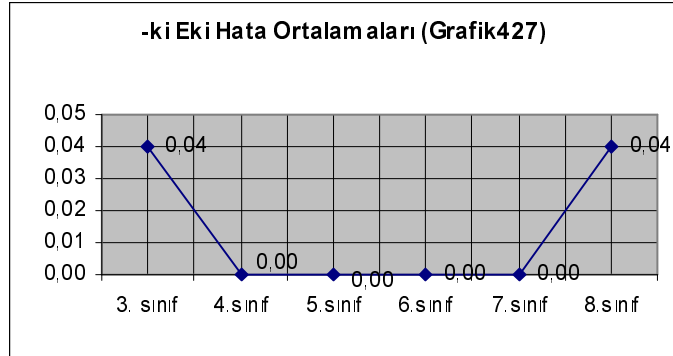
Grafik 425’de parantez işareti hatasının hiçbir sınıfta tespit edilmediği görülmektedir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.15. Büyük – Küçük Harf Hata Ortalamaları

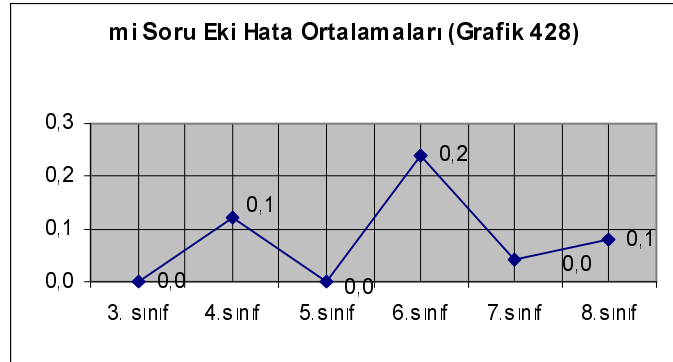
Grafik 426'da en yüksek hata ortalamasının 7. sınıflarda olduğu görülmektedir. Bu kuralın hiçbir sınıfta hatasız uygulamadığı tespit edilmiştir.

4.1.16. -ki Aitlik Eki Hata Ortalamaları

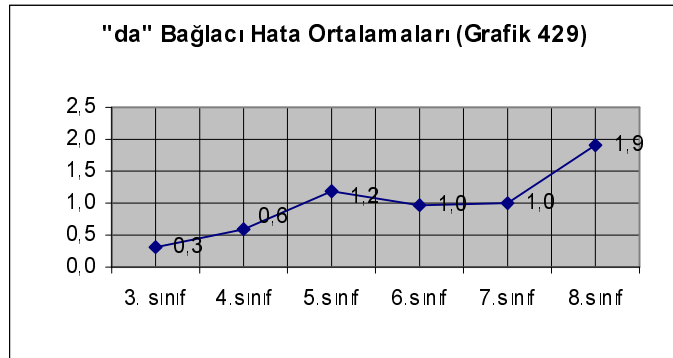
Grafik 427'de 3 ve 8. sınıflarda bu ekin kullanımında hata yapıldığı görülmektedir. Diğer sınıflarda bir hataya rastlanmamıştır.

4.1.17. "mi" Soru Eki Hata Ortalamaları

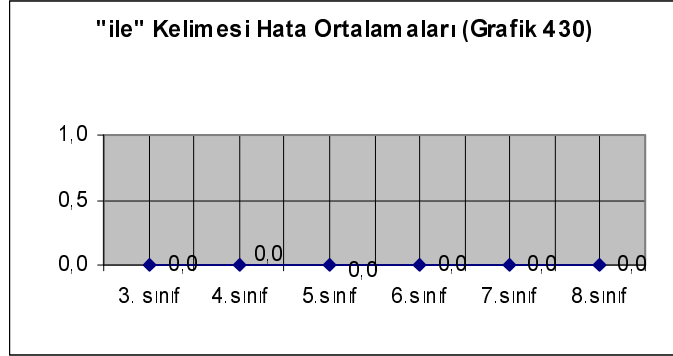
Grafik 428'de en yüksek hata ortalamasının 6. sınıflarda olduğu görülmektedir. 3, 5 ve 7. sınıflarda ise hata tespit edilmemiştir.

4.1.18. "de" Bağlacı Hata Ortalamaları

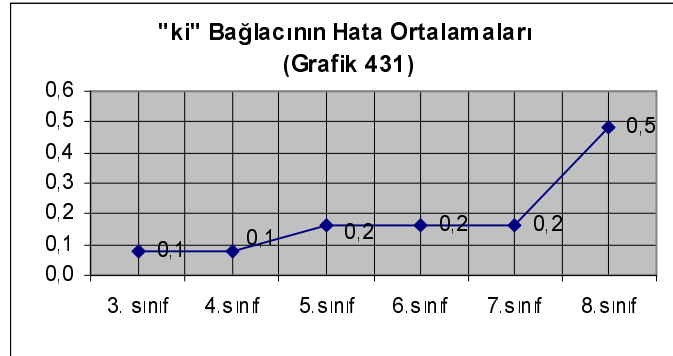
Grafik 429’da 8. sınıfların 1,9 ile en yüksek hata değerine ulaştığı ve 3. sınıfların 0,3 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu görülmektedir. Grafiğin, artan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.19. “ile” Kelimesi Hata Ortalamaları

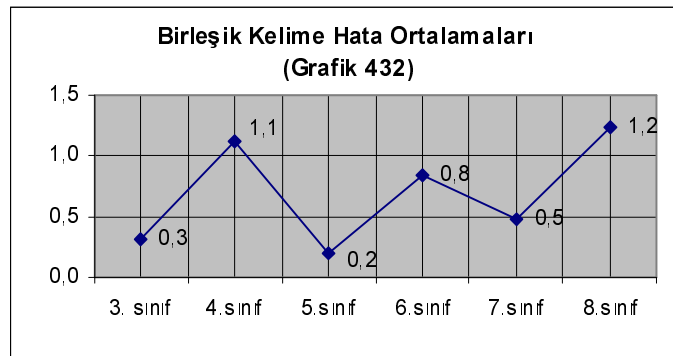
Grafik 430’da “ile” kelimesi hatasının hiçbir sınıfta tespit edilmediği görülmektedir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.20. “ki” Bağlacı Hata Ortalamaları

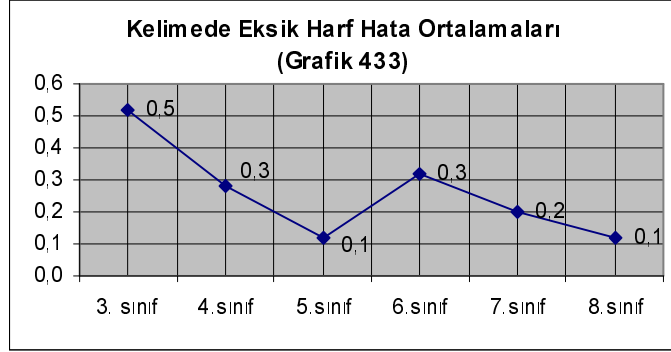
Grafik 431’de 8. sınıfların 0,5 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 3 ve 4. sınıfların 0,1 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafiğin, artan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.21. Birleşik Kelime Hata Ortalamaları

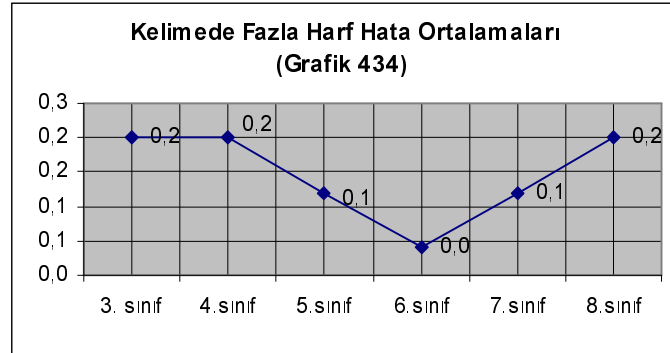
Grafik 432’de 8. sınıfların 1,2 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 5. sınıfların 0,2 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafiğin, 0,2 ile 1,5 arasında oluştuğu görülmektedir.

4.1.22. Kelimede Eksik Harf Hata Ortalamaları

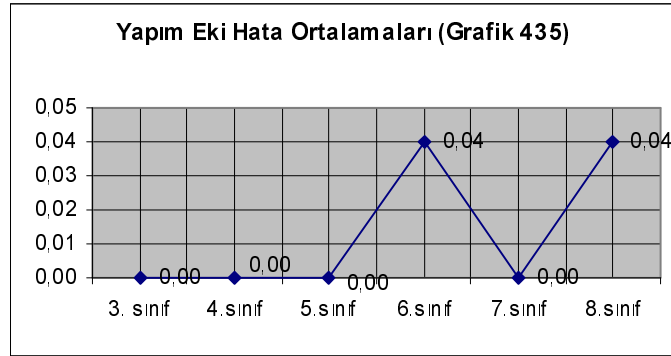
Grafik 433’de 3. sınıfların 0,5 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 5 ve 8. sınıfların 0,1 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafiğin, azalan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.23. Kelimede Fazla Harf Hata Ortalamaları

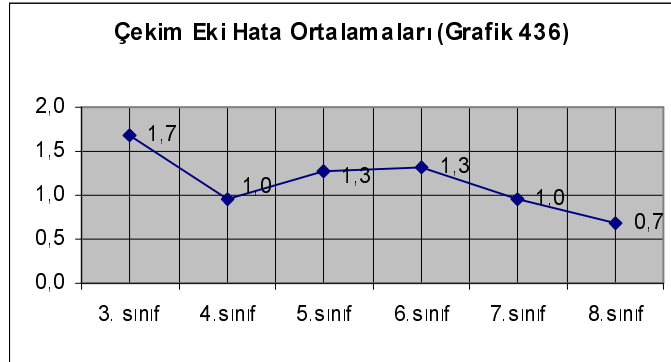
Grafik 434’de 3, 4 ve 8. sınıfların 0,2 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 5 ve 6. sınıfların hatasız olduğu tespit edilmiştir. Grafiğin buna paralel olarak geliştiği görülmektedir.

4.1.24. Yapım Eki Hata Ortalamaları

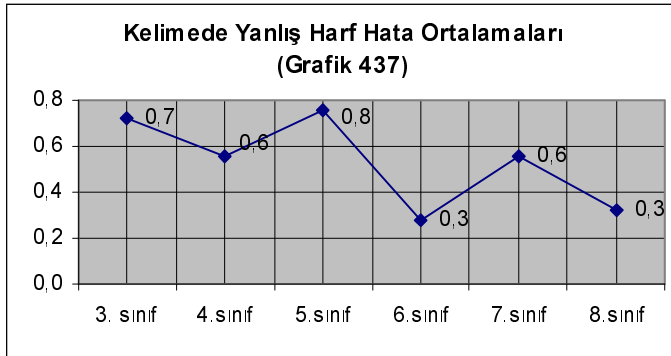
Grafik 435’de 6 ve 8. sınıflarda bununla ilgili hata tespit edildiği görülmektedir. Grafik bu doğrultuda gelişmiştir.

4.1.25. Çekim Eki Hata Ortalamaları

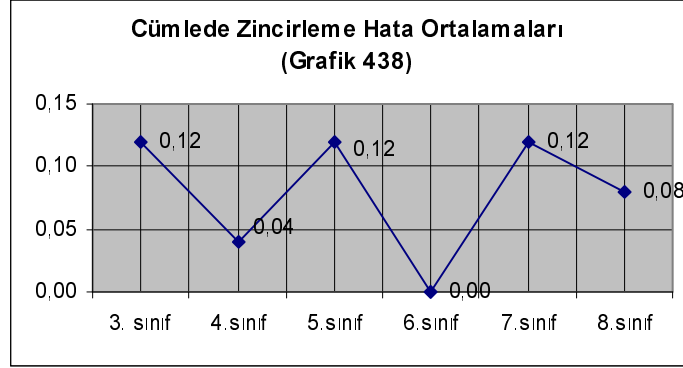
Grafik 436’da 3. sınıfların 1,7 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 8. sınıfların 0,7 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafiğin, azalan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.26. Kelimede Yanlış Harf Hata Ortalamaları

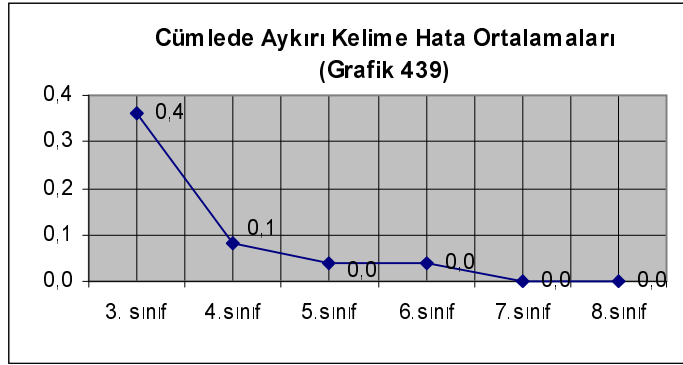
Grafik 437’de 5. sınıfların 0,8 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 8 ve 6. sınıfların 0,3 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafiğin, azalan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.27. Cümlede Zincirleme Hata Ortalamaları

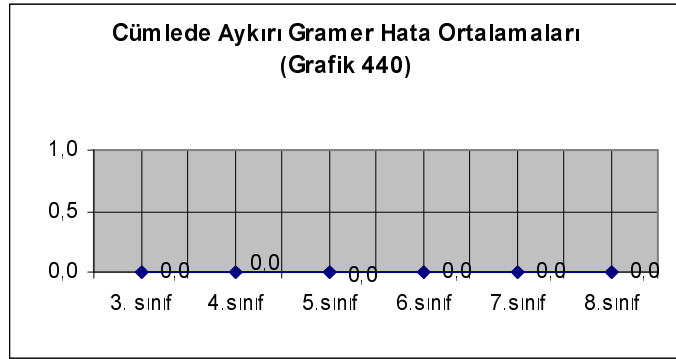
Grafik 438’de 3, 5 ve 7. sınıfların 0,12 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 6. sınıfların hatasız olduğu tespit edilmiştir. Grafiğin buna paralel olarak geliştiği görülmektedir.

4.1.28. Cümlede Aykırı Kelime Hata Ortalamaları

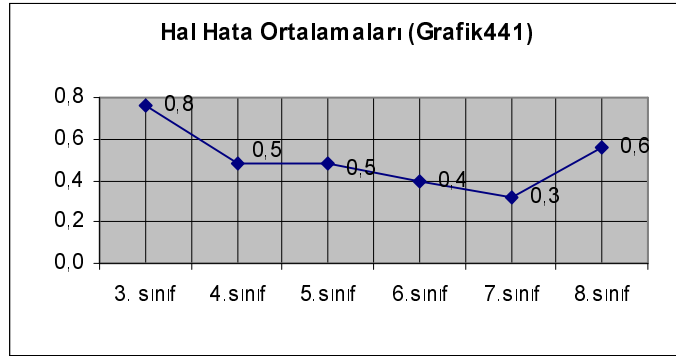
Grafik 439’da 3. sınıfların 0,4 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 8 ve 7. sınıfların hata yapmadığı tespit edilmiştir. Grafiğin, azalan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.29. Cümlede Aykırı Gramer Hata Ortalamaları

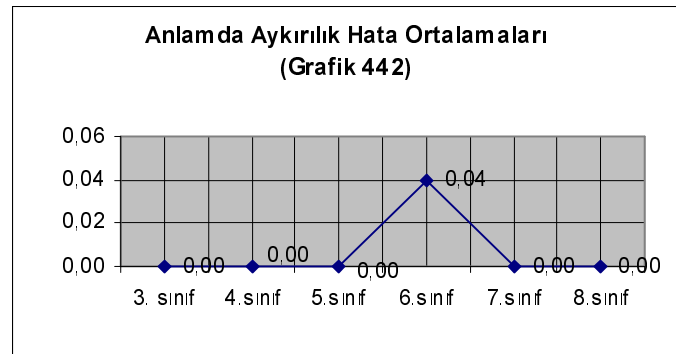
Grafik 440'da cümlede aykırı kelime hatasının hiçbir sınıfta tespit edilmediği görülmektedir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.30. Cümlede Hâl Hataları Ortalamaları

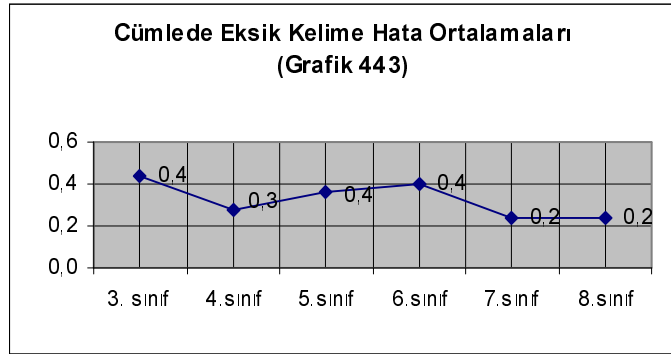
Grafik 441'de 3. sınıfların 0,8 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 7. sınıfların 0,3 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.31. Anlamda Aykırılık Hata Ortalamaları

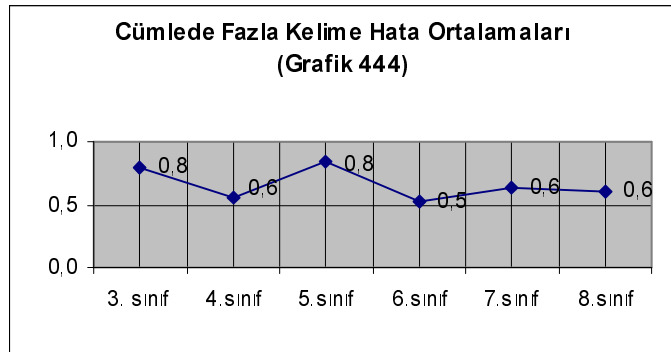
Grafik 442'de anlamda aykırılık hatasının sadece 6. sınıflarda tespit edilmediği görülmektedir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.32. Cümlede Eksik Kelime Hata Ortalamaları

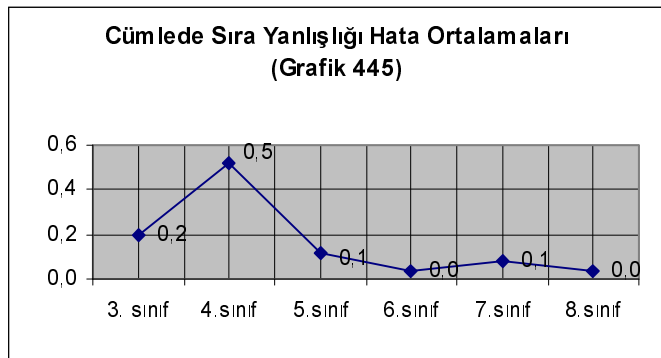
Grafik 443'de 3 ve 6. sınıfların 0,4 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 8 ve 7. sınıfların 0,2 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafiğin, azalan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.33. Cümlede Fazla Kelime Hata Ortalamaları

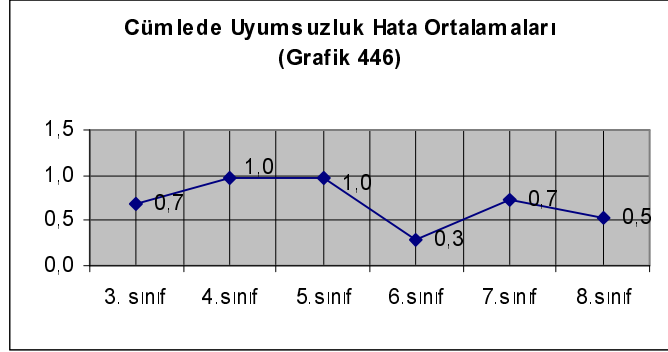
Grafik 444'de 3 ve 5. sınıfların 0,8 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 6. sınıfların 0,5 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.1.34. Cümlede Sıra Yanlışlığı Hata Ortalamaları

Grafik 445’de 4. sınıfların 0,5 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 8 ve 6. sınıfların hata yapmadığı tespit edilmiştir. Grafiğin, azalan bir eğim içinde olduğu görülmektedir.

4.1.35. Cümlede Uyumsuzluk Hata Ortalamaları

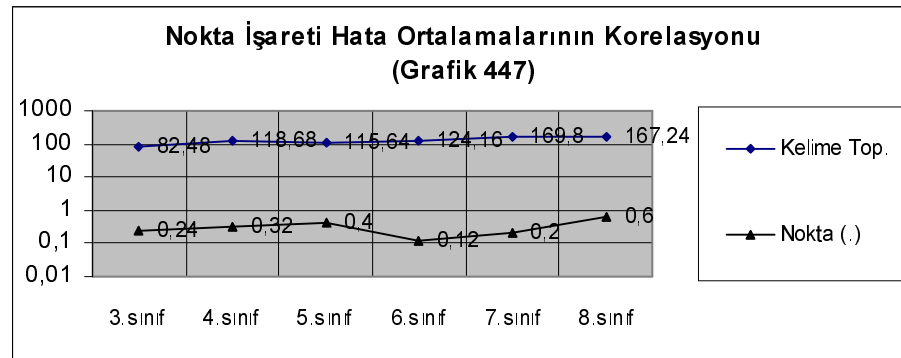

Grafik 446’da 4 ve 5. sınıfların 1,0 ile en yüksek hata değerine ulaştığı, 6. sınıfların 0,3 ile en düşük seviyeyi oluşturduğu tespit edilmiştir. Grafik de bu doğrultuda oluşmuştur.

4.2. Korelasyonlar

Bu bölümde, incelenen 33 değişkenden, anlamlı artış ya da düşüş eğiliminde olanlar, kompozisyonların kelime ortalamaları ve sınıf seviyelerine göre yorumlanacaktır.

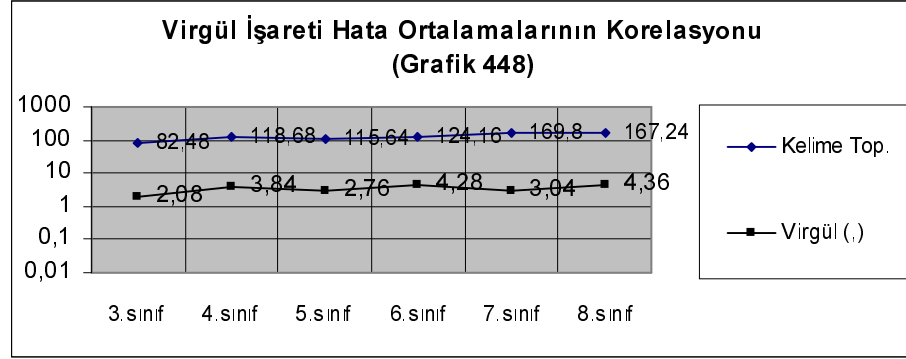
4.2.1. Nokta İşareti Hata Ortalamalarının Korelasyonu

Bu grafikte, nokta işareti hatasının kelime ortalamalarıyla orantılı olarak arttığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, nokta hata ortalaması da 0,24’dür. 6. sınıftaki 0,3’lük eksi değişim dışında sürekli artış görülmektedir. 8.sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da

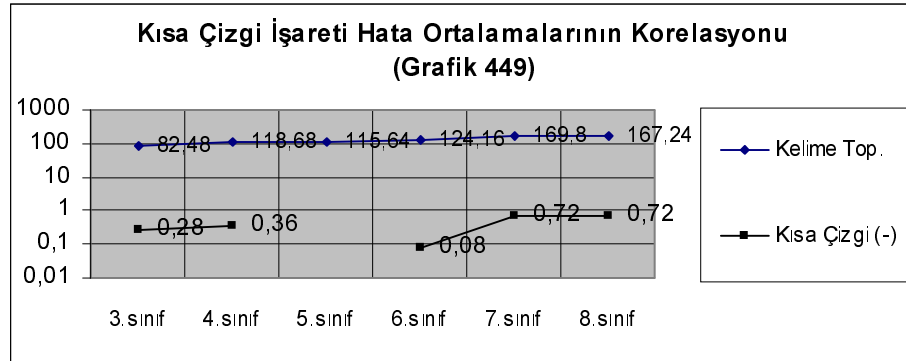
0,6'ya ulaşmıştır. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, nokta işaretindeki hata oranının da arttığını söylemek mümkün.

4.2.2. Virgül İşareti Hata Ortalamalarının Korelasyonu

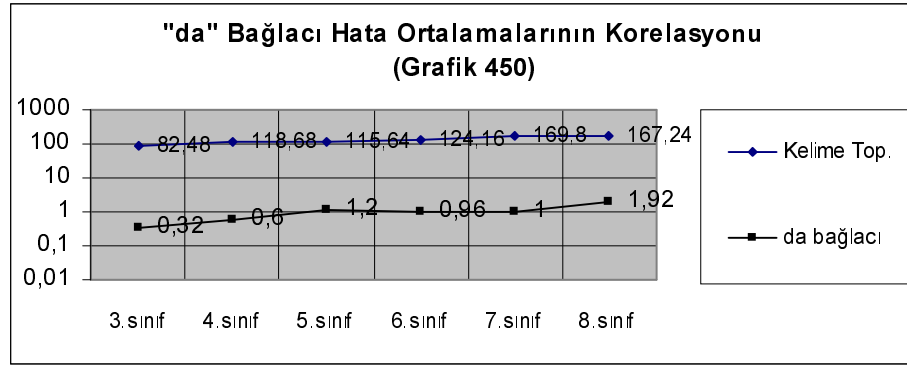
Bu grafikte, virgül işareti hatasının kelime ortalamalarıyla orantılı olarak arttığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, virgül hata ortalaması da 2,8'dir. 5 ve 7. sınıfların dışında sürekli artış görülmektedir. 8.sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 4,36'ya ulaşmıştır. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, virgül işaretindeki hata oranının da arttığını söylemek mümkün.

4.2.3. Kısa Çizgi İşareti Hata Ortalamalarının Korelasyonu

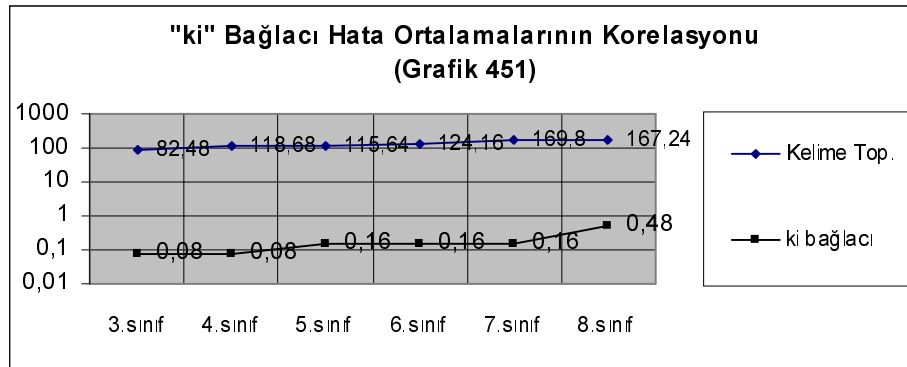
Grafik 449'da, kısa çizgi işareti hatasının kelime ortalamalarıyla orantılı olarak arttığını görmek mümkündür. 5. sınıf öğrencilerinin bu işareti kullanmada hiç hata yapmadıkları için, doğru kesintiye uğramaktadır. Kelime ortalamasının en yüksek noktada olduğu 7 ve 8. sınıflarda, hata ortalaması 0,72'ye ulaşmaktadır. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, kısa çizgi işaretindeki hata oranının da arttığını söylemek mümkün.

4.2.4. “de” Bağlacı Hata Ortalamalarının Korelasyonu

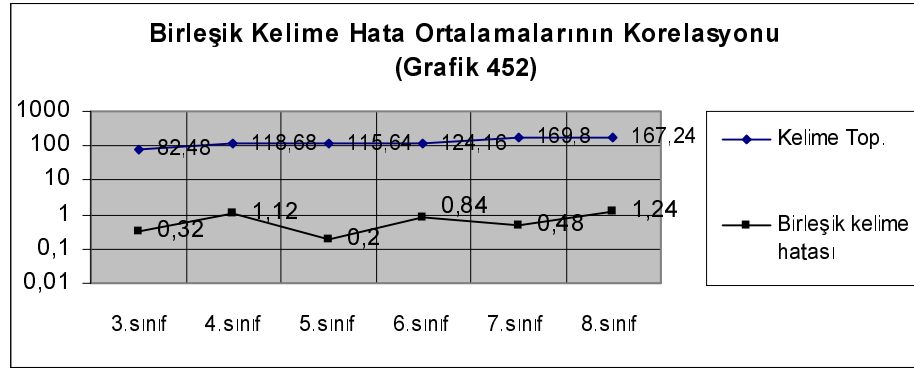
Grafik 450’de, “de” bağlacı hatasının kelime ortalamalarıyla orantılı olarak arttığını görmek mümkündür. 8. sınıfta, hata ortalaması 1,92’ye ulaşmaktadır. 6. sınıfın dışında grafikte bir düşüş görülmemektedir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, “de” bağlacı hata oranının da arttığını söylemek mümkün.

4.2.5. “ki” Bağlacı Hata Ortalamalarının Korelasyonu

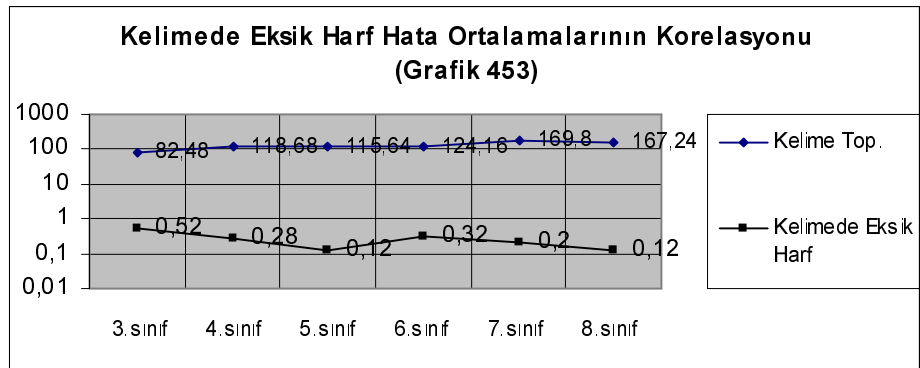
Bu grafikte, “ki” bağlacı hatasının kelime ortalamalarıyla orantılı olarak arttığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,08’dir. 8. sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,48’e ulaşmıştır. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, hata oranının da arttığını söylemek mümkün.

4.2.6. Birleşik Kelime Hata Ortalamalarının Korelasyonu

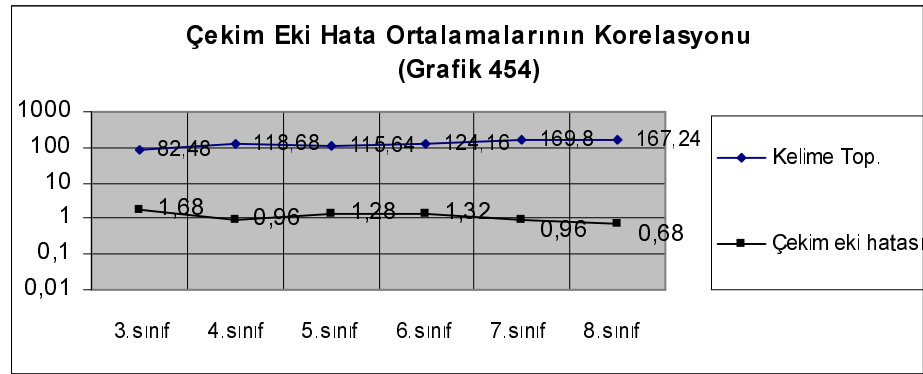
Grafik 452’de, birleşik kelime hatasının kelime ortalamalarıyla orantılı olarak arttığını görmek mümkündür. 5 ve 7. sınıfların dışında sürekli artış görülmektedir. 8.sınıfta hata ortalaması da 1,24’e ulaşmıştır. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, birleşik kelime hata oranının da arttığını söylemek mümkün.

4.2.7. Kelimede Eksik Harf Hata Ortalamalarının Korelasyonu

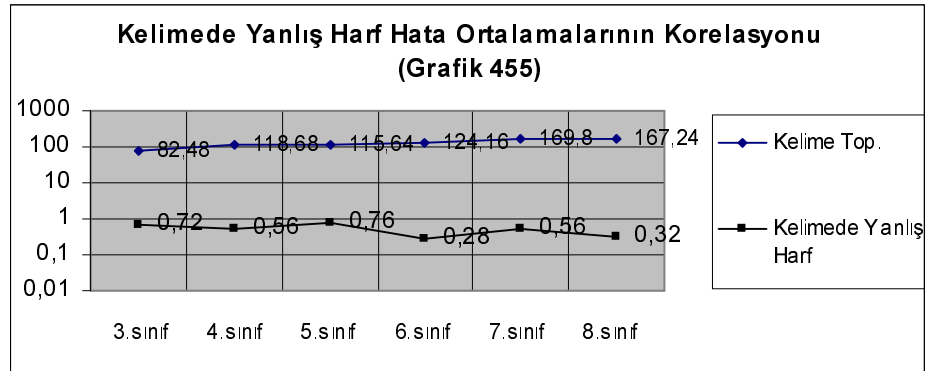
Bu grafikte, kelimeyi eksik harf ile yazımı hatasının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,52’dir. 8. sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,12’ye düşmüştür. 6. sınıftaki 0,2’lik artış dışında sürekli düşüş eğilimi hakimdir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, kelimede eksik harf hata ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.8. Çekim Eki Hata Ortalamalarının Korelasyonu

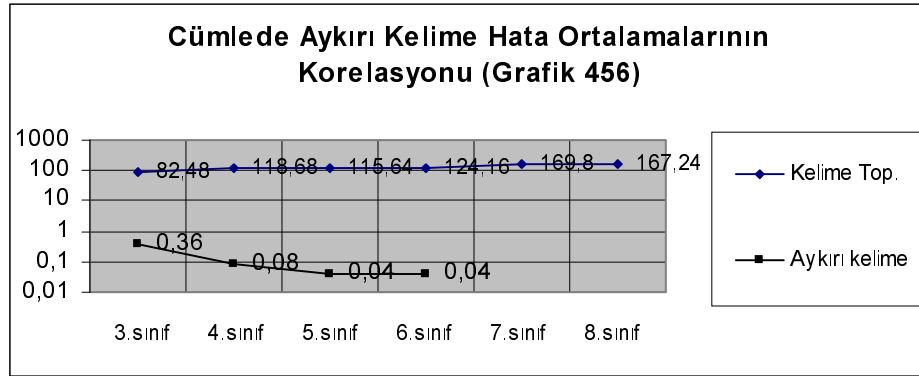
Bu grafikte, çekim eki hatasının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 1,68'dir. 8. sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,68'e düşmüştür. 5 ve 6. sınıftaki artış dışında sürekli düşüş eğilimi hakimdir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, çekim eki hata ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.9. Kelimede Yanlış Harf Hata Ortalamalarının Korelasyonu

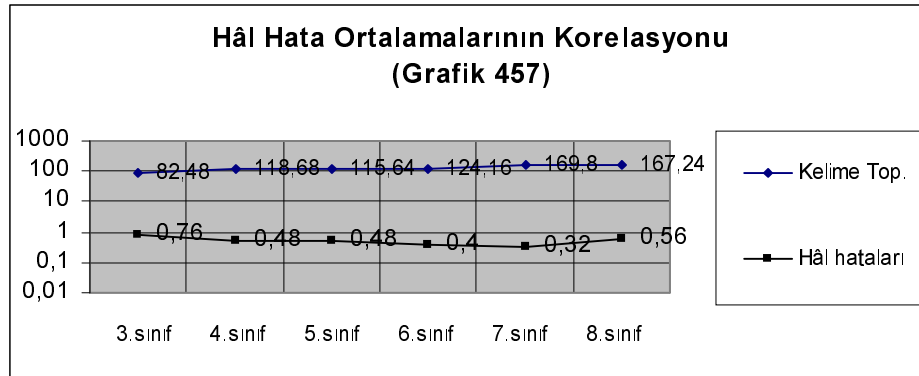
Bu grafikte, kelimede yanlış harf hatasının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,72'dir. 8. sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,32'e düşmüştür. 5 ve 7. sınıftaki artış dışında sürekli düşüş eğilimi hakimdir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, kelimede yanlış harf hata ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.10. Kelimede Yanlış Harf Hata Ortalamalarının Korelasyonu

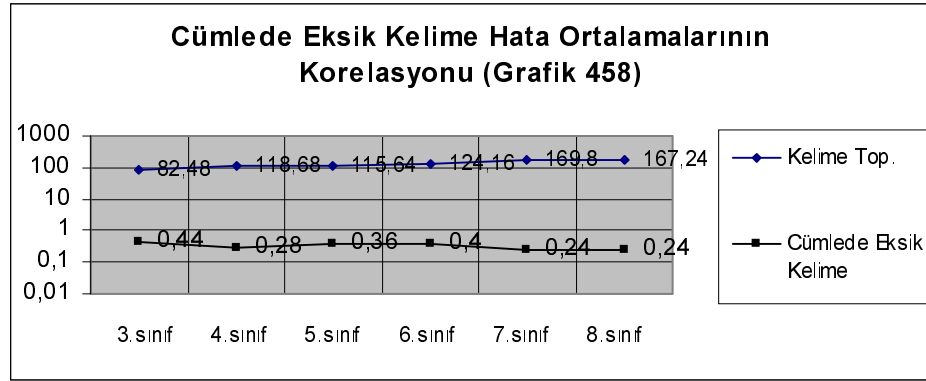
Grafik 456’da, cümlede aykırı kelime hatasının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,36’dır. 6. sınıfta 124 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,04’e düşmüştür. 7 ve 8. sınıfta ise bu hataya hiç rastlanmamıştır. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, cümlede aykırı kelime hata ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.11. Hâl Hata Ortalamalarının Korelasyonu

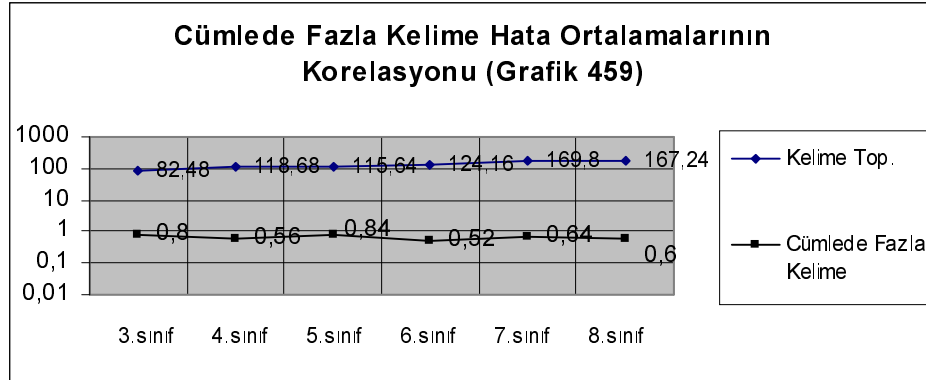
Grafik 457’de, hâl hatalarının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,76’dır. 8. sınıftaki 0,2’lik artış dışında düzenli bir azalma görülmektedir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, hâl hatası ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.12. Cümlede Eksik Kelime Ortalamalarının Korelasyonu

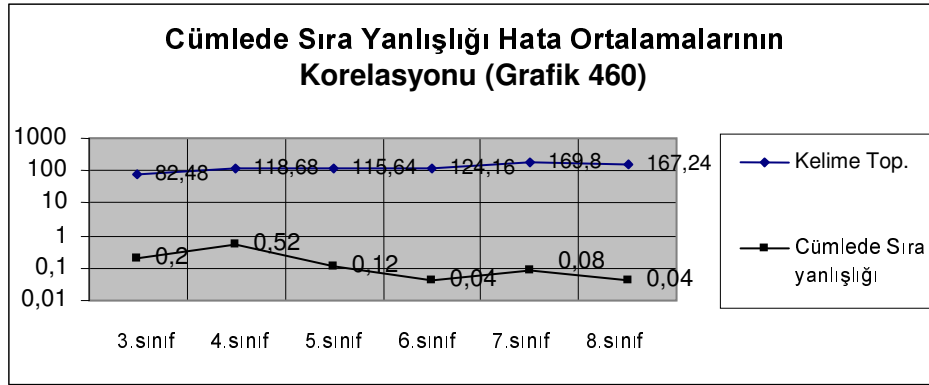
Bu grafikte, cümlede eksik kelime hatasının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,44'dür. 8. sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,24'e düşmüştür. 5. sınıftaki artış dışında sürekli düşüş eğilimi hakimdir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, cümlede eksik kelime hata ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.13. Cümlede Fazla Kelime Ortalamalarının Korelasyonu

Bu grafikte, cümlede fazla kelime hatasının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,8'dir. 8. sınıfta 167 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,6'ya düşmüştür. 5 ve 7. sınıftaki artış dışında sürekli düşüş eğilimi hakimdir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, cümlede fazla kelime hata ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

4.2.14. Cümlede Sıra Yanlışlığı Ortalamalarının Korelasyonu

Grafik 460'da, cümlede sıralama hatalarının kelime ortalamalarıyla ters orantılı olarak azaldığını görmek mümkündür. 3. sınıfta 82 olan kelime ortalamasıyla birlikte, hata ortalaması da 0,2'dir. 4 ve 7. sınıftaki artış dışında düzenli bir azalma görülmektedir. 8. sınıfta hata ortalaması 0,04 olarak görülmektedir. Kullanılan kelime sayısı ve sınıf seviyesi arttıkça, cümlede sıra yanlışlığı ortalamasının da düştüğünü söylemek mümkün.

BÖLÜM V

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, önceki bölümde verilen bulgulara ve yorumlara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve bunlardan hareketle geliştirilen öneriler sunulmuştur.

5.1. Sonuçlar

Yapılan çalışmaya bağlı olarak elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

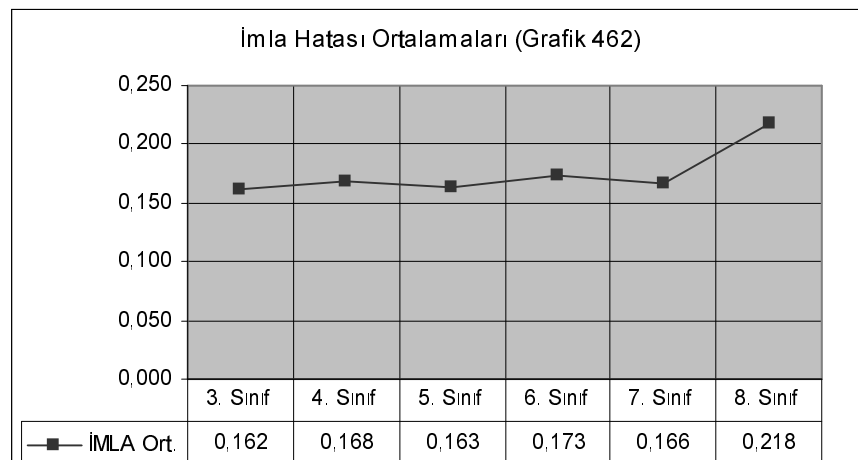
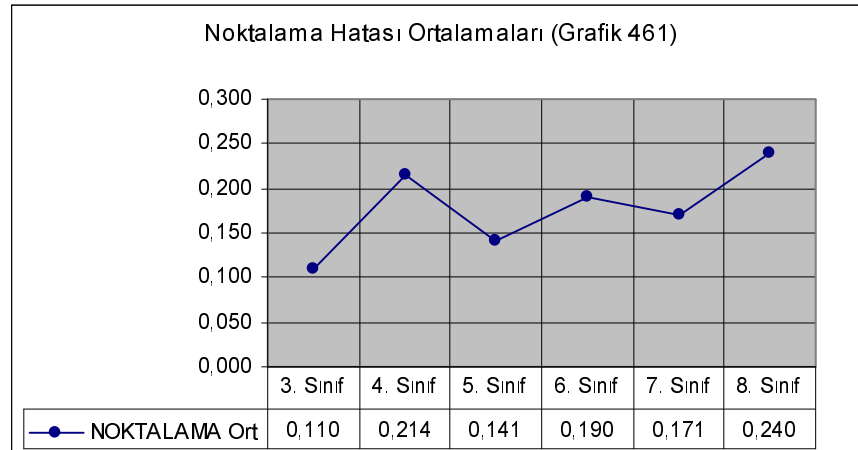
1. Araştırılan 33 madde içerisinde, virgül işareti, tüm sınıf seviyeleri için en fazla hata yapılandır. Müfredat programlarında yer almasına rağmen, tespit edilen hata yüzdeleri ve oluşan ortalamalar kazanımın gerçekleşmediği yönünde izlenim vermektedir.
2. İmlâ ana başlığı altında araştırılan “de” bağlacı, birleşik kelime, kelimedeki eksik harf, kelimedeki fazla harf, çekim eki ile kelimedeki yanlış harf konularında da ciddi dalgalanmalara rastlanmıştır. Özellikle “de” bağlacı, tüm sınıf seviyelerinin sıklıkla hata yaptıkları bir nokta olmuştur. Birleşik kelime yazımında da aynı durum söz konusudur. Sıklıkları farklı olmakla birlikte, yanlış yazıldığı tespit edilen birleşik kelimeler şunlardır:

13. Tablo: Hata Tespit Edilen Birleşik Kelimeler

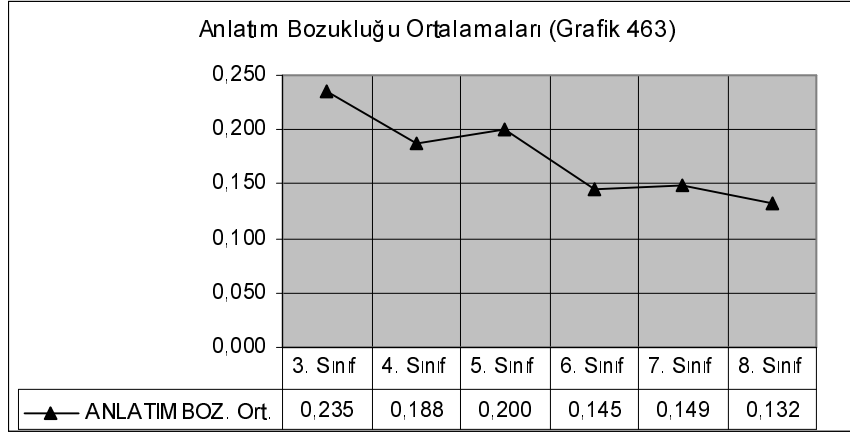
Yanlış	Doğru	Yanlış	Doğru
açgözlü	aç gözlü	ençok	en çok
bir birimize	birbirimize	endeğerli	en değerli
bir birine	birbirine	her kes	herkes
bir çok	birçok	hergün	her gün
bir kaç	birkaç	herhalde	her halde
bir sürü	birsürü	herşey	her şey
bir takım	birtakım	heryer	her yer
birara	bir ara	herzaman	her zaman
birgün	bir gün	hiç bir	hiçbir
birkeresinde	bir keresinde	nekadar	ne kadar
birşey	bir şey	ogün	o gün
bugün	bu gün	ozaman	o zaman
buyüzden	bu yüzden	ve ya	veya
çizgifilim	çizgi film	yüz yıl	yüzyıl

Çekim eki hatalarının tamamına yakınının “-ler, -lar” çoğul ekinde olduğu tespit edilmiştir.

3. Yazılı anlatım başlığı altında, hâl hataları, cümlede eksik kelime, cümlede fazla kelime ve cümlede uyumsuzluk maddelerinde dikkati çeken hata oranları tespit edilmiştir. 12 – 15 yaşları arasındaki öğrencilerin dahi hâl hatası yapıyor olmaları, yazılı anlatım öğretimindeki durumumuzu göstermektedir.
4. Sınıf seviyesi arttıkça, öğrencilerin daha fazla kelime kullanarak kompozisyon yazdıkları görülmüştür. Kelime hazinesinin geliştiği açık bir şekilde görülmüştür.
5. Noktalama ve imlâ hata ortalamaları, kelime ortalamalarının aksi istikametinde hareket etmiştir. Sınıf seviyesi arttıkça, öğrencilerin daha fazla noktalama ve imlâ hatası yaptığı görülmüştür (b.k.z Grafik 461 ve 462).

6. Yazılı anlatım bozukluklarına ait ortalamalar sınıf seviyeleri arttıkça düşmektedir. Bu da bize ifade gücünün ve becerisinin yaş ile doğru orantılı olarak arttığını göstermektedir (b.k.z Grafik 463).

5.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin noktalama, imlâ ve yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi ve bundan sonra yapılacak çalışmalara dönük öneriler şunlardır:

1. Yüksek hata ortalamalarının tespit edildiği noktalarda, öğretmenlerin ilave çalışmalar yaptırması faydalı olacaktır.
2. Öğrencilerin, yazılı anlatım çalışmalarında yaptıkları hatalar gösterilmeli, gerekirse hata yapılan noktalarda takviye edilmelidir.
3. Öğretmenler, yazılı anlatım çalışmaları sırasında sıklıkla karşılaşılan noktalar bakımından uyarılmalı.
4. Öğretmenlere planlı ve programlı bir şekilde hizmet için eğitimler verilmelidir.
5. Öğrencilere, yazılı anlatım çalışmalarında yaptıkları hataların ne tür yanlış anlaşılmalara yol açabileceği örneklerle gösterilmelidir.
6. Yeni müfredat programının yazılı anlatım çalışmalarındaki etkilerini görebilmek için, bu çalışma tekrarlanmalıdır.

7. Ortaöğretimdeki durumu görmek için benzer bir çalışmanın bu kurumlarda da yapılması faydalı olacaktır.
8. Öğrencilerin, internet üzerinden yazılı anlatım çalışmaları yapabilecekleri ya da bilgi alabilecekleri sitelerin oluşturulması gerekmektedir.
9. Öğrencilere faydalı olacak bir çalışma; televizyon, internet, gazete veya dergilerde gördükleri imlâ ve noktalama hatalarıyla anlatım bozukluklarını tespit etmek olabilir.
10. Öğrencilere ve öğretmenlere yazılarını yayımlama olanakları sağlanmalıdır.
11. Kronikleşmiş bazı imlâ ve noktalama hatalarının (örnek: herşey – her şey) medya araçları kullanılarak düzeltilmesi sağlanabilir.
12. Medyanın da imlâ, noktalama ve yazılı anlatım ana başlıkları altında denetlenmesi gerekmektedir. Zira kronikleşmiş bazı hatalar, bu çalışma sırasında yaptığım gözlemlerde medyada sıkça görülmüştür.

KAYNAKLAR

- Aksan, Dođan, *En Eski Türkçe'nin İzlerinde*, Multilingual, İstanbul 2003.
- Akyol, Hayatî, *Türkçe Öğretim Yöntemleri*, Kök Yayıncılık, İstanbul 2003.
- Banguođlu, Tahsin, *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
- Bolulu, Osman, *Sözün Işığı*, Toroslu Kitaplığı, İstanbul 2005.
- Büyüköztürk, Şener, *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2002.
- Bilgen, Semih, *Niçin Türkçe Öğretmiyoruz*, Öğretmen Dünyası Dergisi, 315, 2006.
- Demir, Nurettin – Yılmaz, Emine, *Türk Dili*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2003.
- Demirel, Özcan, *Eğitimde Program Geliştirme*, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2004.
- Demirel, Özcan, *Türkçe Öğretimi*, Pegema yayıncılık, Ankara, 2004.
- Deniz, Kemalettin, *Yazılı Anlatım Becerileri Bakımından Köy ve Kent Beşinci Sınıf Öğrencilerini Durumu*, TÜBAR-XIII., Bahar 2003.
- Dođan, Yusuf, *Türkçe Öğretmenliği Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma ve Yazma Becerileri*, TÜBAR-XIII., Bahar 2003.
- Erdemir, Avni - Yavuz Bayram, *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Düzeyleri Üzerine İstatistiksel Bir Değerlendirme*, Ondokuz Mayıs Eğitim Fakültesi Dergisi, 19, s. 12-26, 2005.
- Ergin, Muharrem, *Türk Dilbilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul 1999.
- Erişen, Satı, *Türkçe Eğitiminde Yeni Boyutlar*, Türk Dili Dergisi, 379-380, 1983.
- Güleryüz, Hasan, *Türkçe İlk okuma Yazma Öğretimi*, Pegema Yayıncılık, Ankara 2003.
- Günay, Dođan, *Dil ve İletişim*, Multilingual, İstanbul 2004.
- Hesapçiođlu, Muhsin, *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 1988.
- Höthker, Karin, *Wie Schreibe Ich Einen Text*, web üzerinden görüntülenme tarihi ve URL adresi, 02.08.2005, www.ilkd.uni-karlsruhe.de/~awolff/lehre/scientific_writing/checklist.pdf -
- İlköğretim Türkçe Öğretim Programı Ve Kılavuzu (1-5. SINIFLAR) Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi ANKARA - 2005
- İlköğretim Türkçe Öğretim Programı Ve Kılavuzu (6-8. SINIFLAR) Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi ANKARA – 2005

- İlyasoğlu, Eyüp, *Yazının İcadı, İnsanlık Tarihinin Başlangıcı, Akdenizin Uyanışı.*, web üzerinden görüntülenme tarihi ve URL adresi, 10.07.2006 www.netyorum.com/sayi/41/20001005-02.htm.
- İmer, Kâmile, *Dil ve Toplum*, Gündoğan Yayınları, Ankara 1990.
- İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2000.
- Kaplan, Mehmet, *Kültür ve Dil*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1989.
- Karamanlıoğlu, Ali, *Türk Dili*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1986.
- Kılıç, Abdurrahman, *İlk okuma Yazma Öğretimi*, Pegema Yayıncılık, Ankara 2003.
- Korkmaz, Zeynep ve Diğerleri, *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, Yargı Yayınları, 2003.
- Köksal, Aydın, *Dil ile Ekin*, Toroslu Kitaplığı, İstanbul 2003.
- Köksal, Kemal, *Okuma Yazmanın Öğretimi*, Pegema Yayıncılık, Ankara 2003.
- Mrotzek, Michael – Becker, *Leitlinien Für Einen Modernen Schreibunterricht*, web üzerinden görüntülenme tarihi ve URL adresi, 01.12.2005, <http://www.verlag-gespraechsforschung.de>
- Mrotzek, Michael – Becker, *Schreibentwicklung und Textproduktion*, Verlag für Gesprächsforschung, 2004. web üzerinden görüntülenme tarihi ve URL adresi, 01.12.2005, <http://www.verlag-gespraechsforschung.de>
- Pala, İskender, *Müstesna Güzeller*, Ötüken Yayınları, İstanbul 1997
- Sağır, Mukim, *Dilbilim ve Türk Dilbilgisi*, Erzurum 1999.
- Saruhan, Can Sadi – Özdemirci, Ata, *Bilim, Felsefe ve Metodoloji*, Alkım Yayınevi, İstanbul, 2005.
- Sever, Sedat, *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Ankara, 1997
- Tan, Şeref, *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, Celal Bayar Üni., Manisa, 2000.
- Tebliğler Dergisi, Sayı: 2098, 1982
- Temzikan, Mehmet, *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerini Yazılı Anlatımlarının Dil Gelişimi Bakımından İncelenmesi*, TÜBAR-XIII., Bahar 2003.
- Turgut, Fuat, *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları*, Ankara, 1977.
- Uzar, Nihan Semen, *Türkiyede İlköğretim Basamağında Yazı Eğitimi ve Yazı Öğretimi*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999.
- Yalçın, Alemdar, *Türkçe Öğretim Yöntemleri*, Akçağ Yayınları, Ankara 2002.

Yeşil, Esra, *Erzurum'daki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarıyla İlköğretim Okulları 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Hataları*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2003.

Weingarten, Rüdiger, *Interpunktion im Schreibprozeß*, 1995. web üzerinden görüntülenme tarihi ve URL adresi, 01.12.2005, <http://www.verlag-gespraechsforschung.de>

EKLER

EK 1

3. sınıf kompozisyon örneği.

Goncagül Özdemir Emirbeyazıt İlköğretim Okulu 3/C	Köğhizmetleri İl Müdürlüğü Ev hanımı Kardesim Yok Odami Var
---	--

BAHARIN GÜZELLİKLERİ

Baharda çiçekler açar. Kelebekler, arılar çiçeklerin üzerinde dolaşır. Aileler güzel çiçeklerin arasında piknik yapar. Çocuklar kırlarda çiçek toplar.

Baharın diğer güzelliği koyunların ve kuzuların kırlarda kuşlarla birlikte şarkı söylemesidir.

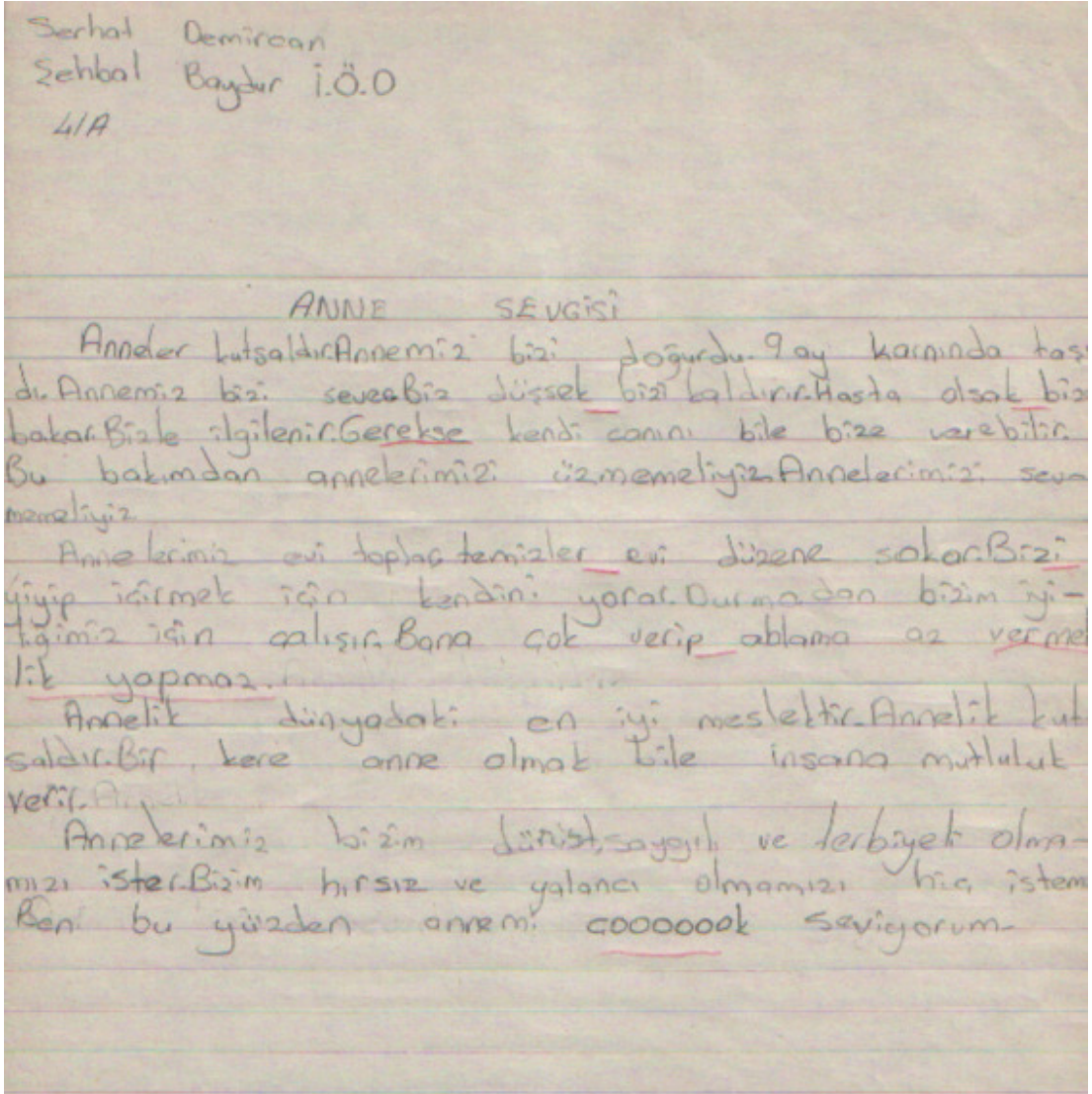
Baharın geldiğini duyan göçmen kuşlar geri dönerler. Ağaçların ilk önce çiçekleri açar. Sonra meyve verineye başlarlar. Bunu gören çiftçiler işe koyulurlar.

Aileler kışkıları kaldırıp yazlıkları çıkarırlar. Bahar temizliğine başlarlar.

Bahar en güzel mevsimdir.

EK 2

4. sınıf kompozisyon örneği.

EK 3

5. sınıf kompozisyon örneği.

İnci Kaymak
S-C
Emirbeyazıt i.ö.Ö

Serbest Meslek
Sekreter
1.Ablam var
Var.

GEVRE TEMİZLİĞİ

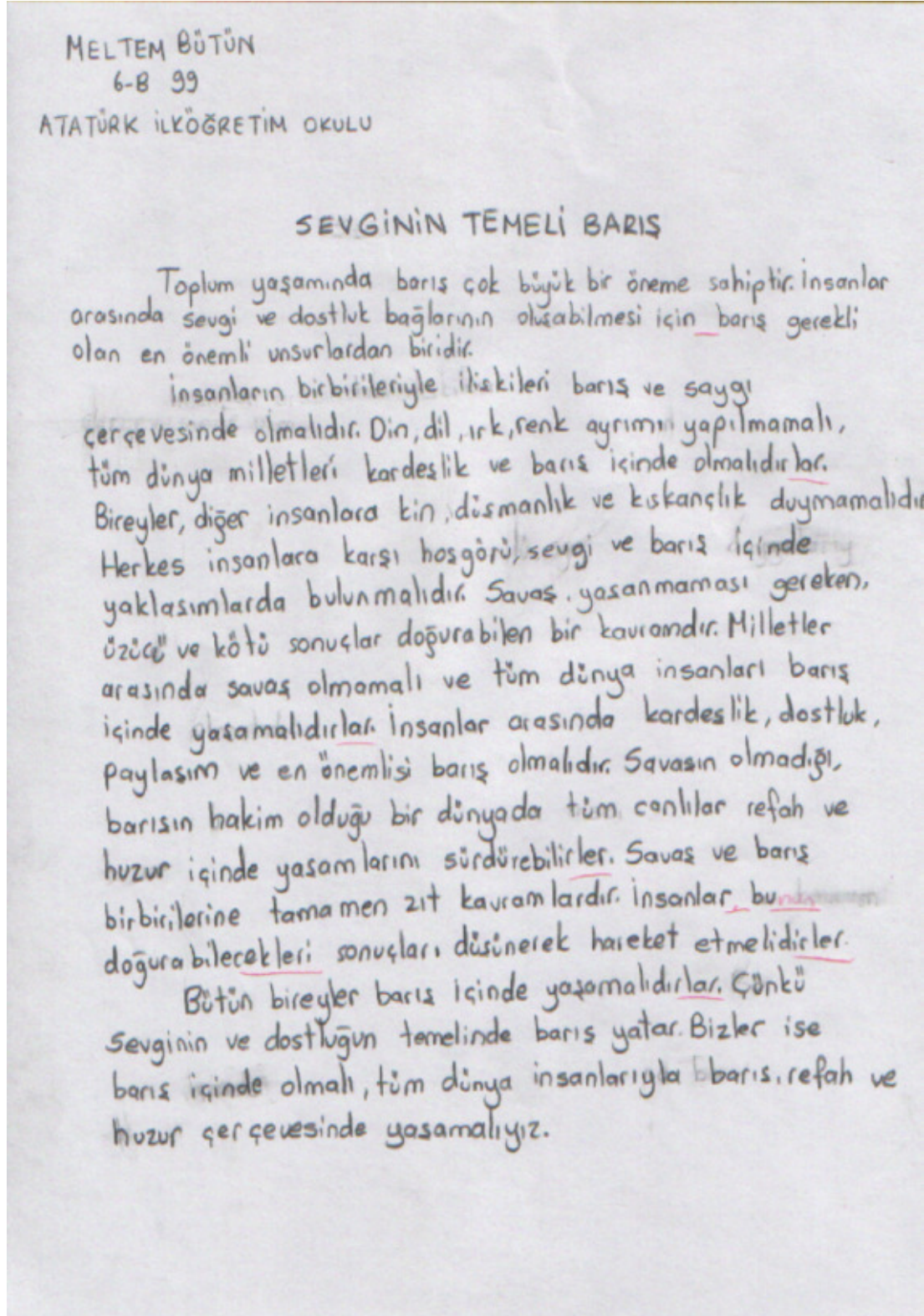
Gevre deyince aklımıza, çöpler, pislikler ve birtakımlar gelir. Örneğin; İnsanlar çevreyi korusa, çevreye çöp atmasa dünyamız daha güzel daha temiz olur.

Eğer biz çevremizi güzelleştirmesek dünyamızın her tarafı çöp, pislik içinde kalır. Ama birtakımlar değil dünyamızı dünyada yaşayan herkes korusa ve güzelleştirirse dünyamızda birtakımlar çöp, pislik kalmaz. Bunun için hiç kim uğraşmalıyız, hende çalışmalıyız. Eğer biz çalışmasak dünya çöp ve pisliğe batar. Ama biz çalışarsak dünyadaki her yer temiz olur.

Gevrenin bizlerde yararları vardır. Çünkü çevre çilmeseydi, ülkemizde çöp ve pislik sorunu olmazdı. Örneğin; Her parkta birtanede olsa çöplük olmalı ama bunu bizim yaşadığımız yerlerde daha farklı kullanabiliriz. Ağaçları kesiyorlar. Ağaçları kesmenin zararlarını bilemiyorlar. Ağaç kesmenin zararları, erozyona yol açar. Hayvan ve bitkilerin ölümüne yol açıyor. Özellikle ağaçları kesmeye, dallarını kırmamaya özen göstermeliyiz.

EK 4

6. sınıf kompozisyon örneği.

EK 5

7. sınıf kompozisyon örneği.

İrmak BAŞ
 Emirbeyazıt İlköğretim Okulu
 7-E

138

Teknisyen
 Öğretmen
 Bir Kardeş
 Var

SU VERİLMİŞ FİDAN

İnsanlar yüzyıllar önce düşüncelerini birbirlerine sözlü olarak anlatmaktay-
 dılar. Daha sonra bunun kalıcı olmadığını anladılar. Yazının icadıyla her düşünce
 ölümsüzeleşti ve kitaplar ortaya çıktı.

Birden en iyi dostlarımız oldu, kitaplar neden mi? Çünkü bize bildiğiniz
 güzellikleri sunuyor kelime hazinesini geliştiriyor Hayal gücümüzü renklendiriyor.
 En önemlisi bu sıkıcı, sıkıcı hayatımıza neşe katıyor. Kim böyle bir dost iste-
 maz?

Kitapları sevmek, kitap okumak kazanabileceğimize en iyi alışkanlık olsa
 gerek. Çünkü insanlar sigarayla değil, kitaplara tiryaki olsalar, çünkü kitap-
 ları her gün, her saat isterler. Belki o zaman onlarlar sevginin, dostluğun, bar-
 şın değerini. Belki o zaman gerçekten insan olurlar. Şöyle diyor Victor
 Hugo: "Okuma isteği³ barut gibidir, bir kez tutuşursa bir daha sönmaz."
 Okuma alışkanlığı öğrencilere bu sıralarda kazandırılmalıdır.

Okuyan ve okumayan insanlar arasında çok büyük fark vardır. Okuma-
 yan insan bittikisel hayattaki hasta gibidir. Yaşayla olan tüm bağları kesil-
 miştir. Konuşmaz, duymaz. En önemlisi hayattan zevk almaz. Ama okuyan
 insan şyle midir? Okuyan insan, su verilmiş bir fidan gibi canlanır. Yaşay
 yavaş filizlenir. Çok geçtikçe büyür ve sonunda meyve verir.

Kitaplar toplumların gelişmesi ve kalkınması için de çok önemlidir.
 Kitaplara değer vermeyen bir ülke, zindeki değerlere de sahip olamaz.
 "Yabancı devletler dışında her ülke kitaplar tarafından yönetilir" "Yollar
 d'dür, kitaplar kalır" sözleri bu düşünceleri açıkça ortaya koyar.

EK 6

8. sınıf kompozisyon örneği.

Nurten Çiğdem *Handwritten signature* 120
 ADSIZ
 8-C 645

Konu: Arkadaşlık ve Dostluk

MUTLU SON
 İnsanlar yalnız kalmazlar. Bir şekilde yan başlarında biri yani; arkadaş, yada affeden birinin yanlarında olmalarını ister.

En kötü yada en iyi günlerimizde, kederde sevinçte hep yanımızdaki arkadaş. Bazen iyiki varsın deriz, bazende seni neden tanıdım ki. Tabiki en basta arkadaşlığımızın sağlam olması için temelini iyi atmak gerekir. Daha sonra onu iyi tanımak ve iyi anlamak gerekir. Onunla herşeyimizi paylaşırsınız. Evdeki sorunları, düşüncelerimizi ve erkek yada kız arkadaşlarımızı. Onunla konuştuğumuzda rahatlarız. Ve ana sanılır "iyiki varsın, iyiki hayatıma girsin" diye teşekkür ederiz. Dostluğumuzu kaybetmemek için herşeyi yaparız. Ama gerçekten dostsak. Zlimizden geleni yaparız, onu basvobti deritten kurtarmak için. Kötü günlerinde teselli ederiz onu, en güzel sözlerimizle.

En sonunda mutlu oluruz. Tüm yaptıklarımıza değer. Tabikiide biz kazanırız. Dostluk kazanır, arkadaşlık kazanır.

7